

Stabilimenta militum hierosolymitanorum

<https://hdl.handle.net/1874/461577>

Innoce[n]tius Papa octauus Stabilimenta laudat. probatq[ue]

Tenor bullarum apostolicarum talis est.

Inocentius Episcopus servus servorum dei ad perpetuam rei memoriam. **D**um preclara religionis fratrum hospitalis sancti Joannis hierosolimitani merita debita consideratione pensamus et ponderamus quantum ex eorum ministerijs solerti cura et diligetia fides catholica: cuius indefessi propugnatores existunt et cultores: suscepit hactenus et continue suscipiat opportune protectionis defensionem: ad ea multo libenter intendimus: per que status dicte religionis augeri possit et in bono regimine conservari: et his que propterea provide statuta noscuntur: ut ea firmitus illibata servent: nostri adjuvamus roboris firmitate. **S**ane pro parte dilecti filij nostri Petri sancti Adriani Cardinalis: qui dicto hospitali ex concessione et dispensatione apostolica in magistrum preesse designoscitur: et dilectorum filiorum capituli generalis fratrum dicti hospitalis nobis nuper exhibita petitio continebat: quod ipsi provide considerantes quod statuta dicte religionis cum temporum varietate: tum locorum mutatione: tum ambigui sermonis caligine non satis clarum sensum habebant: et illorum magna pars propterea in desuetudinem abierat: ac lites ob variam sententiam parturiebantur: et eiusdem religionis et personarum eius honori: animarum saluti: et conscientiarum paci: exonerationis et tranquillitatis: ut forti animo infidelium potentie invalescenti vberius resistere valeant consulere cupientes: matura super hoc in quatuor capitularibus conventionibus eorum deliberatione prehabita: veteribus et novis eiusdem religionis stabilimentis et concordijs statutis et consuetudinibus: visibus et naturis diligenter examinatis et eorum sententia et sano intellectu persistente. Reiectis superfluis: interpretatis obscuris: adiectis necessarijs: ea ad clariorem sensum dilucidum compendiosumque ordinem fideliter reducere curarunt. **Q**uare pro parte Cardinalis et capituli predictorum nobis fuit humiliter supplicatum: ut eisdem stabilimentis: concordijs: statutis: et consuetudinibus: visibus et naturis pro eorum subsistentia firmiori. **R**obur nostre confirmationis adijcere: aliasque eis super his opportune providere de benignitate apostolica dignareretur. **N**os igitur qui ad comoda et profectus salutarem dicte religionis operosa meditatione sumus intenti: Stabilimenta: concordias: statuta: consuetudines ac visus et naturas huiusmodi in unum volumen redacta per venerabiles fratres nostros Rodericum portuensem et Georgium albanensem episcopos et dilectos filios Ardicinum Sanctorum Joannis et Pauli et Antonium Sancte Anastasie tituli presbyteros Cardinales inspicere rimari et examinare fecimus: habita de illis eorumque pertinencia relatione fideli: **A**lla omnia et singula quorum tenores de verbo ad verbum presentibus inseri fecimus: auctoritate apostolica presentium tenore approbamus et confirmamus: ac presentis scripti patrocinio communimus. **S**upplemusque omnes et singulos defectus si qui forsitan interuenerunt in eisdem: eaque volumus et mandamus in posterum inviolabiliter observari: **D**ecernentes magistrum et fratres religionis predictae nunc et pro tempore existentes ad eorum duntaxat ex institutis regularibus: stabilimentis: statutis: consuetudinibus: visibus et naturis: que hactenus viguerunt in dicto hospitali: observationem teneri et obligari: que in hac nova eorum moderatione et ordinatio continentur: et non aliorum: que ut pote inutilia et superflua aut alias inobservabilia tenta fuerunt: etiam si in eorum receptione in fratres ad illorum observationem: promissionem Juramento et voto se astrinxissent. **N**on obstantibus premissis constitutio

nibus et ordinationibus apostolicis ceterisque contrariis quibuscumque. Tenor vero sic de nouo ordinatorum statutorum. Stabilimentoꝝ. concordiarum. vsuum. consuetudinum de verbo ad verbum sequitur; et est talis. In nomine domini nostri Ihesu Christi ut infra in latina lingua. Post aut in fine litterarum applicarum sequitur. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre approbationis. confirmationis. communitonis. suppressionis. voluntatis et constitutionis infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis aut hoc attemptare presumpserit indignationem omnipotentis dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum. Datum Rome apud sanctum Petrum Anno incarnationis dominice. M. cccc. lxxxv. quarto Nonas Julij. pontificatus nostri anno octavo. sic signat. P. tuba. al. de maseis cl. mag. p. Jo. buff. A. de sancto Severino. p. Ja. de parma. L. de sinibaldis. A. de petra pro pinello fo. v. residuum pro scriptore. g. lamberti. F. de comitibus. Ja. volateranus solle. F. de comitibus expof. d. cxx. registrata in scriptoria apostolica. Ariminen.

Magister vna cum sedecim Generalibus Capituli.

Exordium in stabilimenta.

In nomine Domini nostri Iesu Christi beateq; Marie semper virginis Dei genitricis: ac sancti Joannis Baptiste Christi precursoris patroniq; nostri.

Pater Petrus Daubusson miseratione diuina sacro sancte Romane ecclesie sancti Hadriani Diaconus Cardinalis: ac sacre domus hospitalis Sancti Joannis hierosolymitani magister humilis pauperūq; Iesu Christi custos. et nos baiulii: priores: preceptores et fratres Capitulū generale Celebrantes. Uniuersis et singulis venerabilibus dicte domus nostre fratrib; quacūq; auctoritate: dignitate: officio: et gradu fungentibus presentibus et futuris salutem et vere beatitudinis assequutionē. Datum est a celesti Numine rationali quidē nature boni maliq; iudiciū arbitrii quoq; sincera libertas: ut fugiendum optandumq; dignoscat: et qd̄ velit pro eius libero sequatur iudicio. Sed ad vtrūq; prona voluntas: ad malum quidē procliuor existit: quare non sine dei prouidentia: ut homines lapsu nature malorū sectatores habenis iustitie cohiberentur. Sacre legū constitutiones edite sunt: quibus bonis premia: malis supplicia pponuntur. Nostri quoq; antecessores maiorū preclarissimis vestigijs inherentes: statuta pro temporum ingruentia ediderunt: quibus religiosi adacti vitium repellant: virtutē sequantur. verū ea statuta cū temporū varietate. tum locor mutatione. tum ambigui sermonis caligine nō satis clarum sensum pre se ferunt. Ipsorū quoq; potior pars his de causis in desuetudinem abiit: atq; lites ob variā sententiam parturiunt. Nos igitur eiusce ordinis religiosorūq; honori animarum informationi. exonerationi. tranquillitati cōsulere cupientes: ut forti animo mahumetorum potentie inualescenti resistere studeant: aspernamdam quidē stabilimentorum perplexitatem explodere volentes matura deliberatione prehabita Quatuor generalū Capitulorū vestigijs inherentes mandauimus: ut veteribus pariter et modernis ipsius ordinis stabilimentis. sgar dijs et consuetudinibus diligenti attentione examinatis: eorū sententia et sano intellectu persistente: reiectis si perfluis. interpretatis obscuris. adiectis necessarijs. ea ad clariorem sensum dilucidum compendiosumq; ordinem et seriem fideliter reducerent. Circa quod attentioni diligentia. opera et studio adhibito cōcedente dei Clementia: a quo omne bonum deriuatur: ea statuta renouata et optata serie cōposita censent. Nec enim sunt alia: aut pristis diuersa. Mutatus quippe solus est ordo et elocutionis series: explosa pplexitate: ne legētib; dubietatē afferat et dissidiū religiosis generet. In quorū q̄dem recognitione. discussione. examine prelibatus magister consiliū: et Anciani Religiosi p octo linguas deputati animū attentius adhibuere. Postmodū quoq; capitulari auctoritate fungētium sexdecī religiosorū Capitulariū venerāda deputatio iureiurando adacta attēto octo linguarū desiderio: prout oblati petitionibus constat: renouationē ipsam matura attētionē examinauit. recognouit. digessit. attēpta uit. approbauit. laudauit. quorū nomia in verū testimoniū describūtur. Venerandi fratres Joannes de Rengium magnus preceptor venerande lingue Prouincie. Gofredus manestalli manescallus venerande lingue Aluernie. Diomedes de vil-laragut draperius venerande lingue Aragonie Cathalonie Nauarre. Americus dauboyse prior francie venerande lingue Frantie. Petrus Ferdinandus de be-rredia Castellanus emposte venerande lingue Aragonie Cathalonie et Nauarre

Guido de blanchefort prior **A**luernie venerande lingue **A**luernie. **E**doardus de **C**armedino baiulius capitularis langonis venerande lingue **I**talie. **R**egmal-
dus de sancto simone thesaurarius generalis venerande lingue frantie. **L**udouiz-
cus de scalinghe preceptor **C**andioli vicegerens venerandi admirati: venerande
lingue **I**talie. **P**enricus **P**ale preceptor de vuyleton vicegerens venerandi turcu-
pulerij venerande lingue **A**nglie. **P**etrus **S**toltz preceptor **F**ranckfordie vicege-
rens venerandi magui baiulij venerande lingue **A**lamanie. **P**ontius **R**assin p-
ceptor de laqueuallerie baiulius commercij venerande lingue **P**rouincie. **A**nto-
nius farfan preceptor de penuanluer venerande lingue castelle legionis ac portu-
galie. **J**oannes de **N**ypembourch miles venerande lingue **A**lamanie. **B**omecius
Bodigne preceptor de barro venerande lingue **C**astelle legionis ac **P**ortugalie.
Thomas neuport preceptor de oysingthon venerande lingue **A**nglie. **J**ohannes
de marsilly preceptor de saluis procurator magistri vicegerens venerandi senescal-
li. **S**pectatus vir **G**uilielmus caornsin legumdoctor ordinis secretarius et viceca-
cellarius: qui nostro **I**ussu in hanc formam ea redegit. **R**euocatis itaqz cassatis et
annullatis **S**tabilimentis. **S**gardijs. et vsacijs scriptis in antiquo volumine expla-
natis. hanc stabilimentorum aut renouationem in capitulari publica **S**essione co-
stituti ad dei laudem et religionis decus et quietem acceptamus. **R**oboramus. con-
firmamus. laudamus. approbamus atqz ordinamus: statuimus et precipimus in-
frascriptam **R**egulam stabilimenta vsus et **S**gardia ab omnibus et singulis ordinis
nostri fratribus presentibus et futuris vbilibet constitutis inuiolabiliter obseruari.
Preterea quatenus huiusmodi stabilimenta summo studio digesta cognitu facilio-
ra reddant. **V**olumen hoc nuper institutum quattuor in partes diuisum est. **P**ria
quidem ordinis nostri primordia declarat. **S**ecunda regiminis normam statuit. **T**er-
tia autem dignitates continet. **Q**uarta de promotionibus tractat. **D**enum partes in
rubricas et rubrice in capitula diuiduntur: prout cuilibet tabula inspicienti dilucidum
redditur. **D**eclarantes nihilominus atqz statuentes p hac renouatione priuilegijs
et immunitatibus ordinis nostri ac dignitatibus ordinibus. sessionibus. peminentijs
et prerogatiuis magistri. baiuliorum. priorum. **C**astellani emposte. linguarum et fratrum
cuiuscumqz gradus aut conditionis fuerint: nullo pacto preiudicium generari. **S**eries
namqz temporum et rerum ordo in editione potissime seruatus est. **A**ccipite igit fratres
precarissimi **S**tabilimentorum preclarum opus feliciter editum. **S**uper quoqz **C**reatori
gratias agite quod tanto munere diuino fauore cōfecto frui et gaudere vobis per-
petuis concessum est. **I**n quorum robur fide et testimonium bulla nostra comunis plu-
bea presentibus est appensa. **D**atum **R**hodi durante generali **C**apitulo die decimo
mensis octobris **A**nno ab incarnato **C**hristo **I**esu **D**omino nostro **M**illesimoqua-
dringentesimo octogesimo nono.

Declaratio partium Rubricarum et capitulorum voluminis stabilimentorum.

De origine Religionis.

i. **R**imordium et origo sacri penodochij atq; ordinis militie sancti Joannis baptiste hospitalariorum hierosolymitani.

De Regula.

ii. **R**egula hospitalariorum et militie ordinis sancti Johannis baptiste hierosolymitani.

iii. **D**ispensatio observantiarum regule reservatis tribus votis substantialibus et in suo robore permanentibus.

Consuetudo.

iiii. **E**xercitium militie pro christo.

Frater Raymundus Berengartij magister.

v. **D**e pena transgressionis regule et stabilimentorum.

Frater Antonius Fluviani magister.

vi. **R**egula in assembleis generalibus quattuor temporum legatur.

Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister

vii. **Q**ue stabilimenta legi debent in assemblea post regule lecturam.

De receptione fratrum.

Consuetudo.

i. **Q**ualiter fratres religionis hierosolymitane recipi debent ad professionem.

Consuetudo.

ii. **D**e qualitate et gradu admittendorum ad professionem.

Frater Alfonsus de portugaliam magister.

iii. **Q**ui filij gentilium in domo hospitalis nutriti in fratres milites admittendi sunt.

Frater Dugo Renel magister.

iiii. **Q**uales recipi debent in fratres milites.

Frater Dugo Renel magister.

v. **D**e sororum nostri ordinis Receptione: et quod mulieres honeste vite recipiantur.

Frater Dugo Renel magister.

vi. **Q**ui religiosi alterius ordinis in fratres religionis nostre non recipiantur.

Frater Dugo Renel magister.

vii. **Q**ui extra matrimonium natus in fratrem militem non recipiatur.

Frater Nicolaus logne magister.

viii. **D**e habitu fratrum hospitalis hierosolymitani.

Frater Elionus de villanova magister.

ix. **Q**ui nullus frater aliquem in fratrem vel donatum admittat sine magistri licentia.

Frater Joannes Ferdinandus de heredia magister.

Secunda

- r.** **Q**uod fratri qui habitu priuandus ē auferantur arma. magister quoq3
scutifer habitum lenet.
Frater Philibertus de Milliacho magister.
- xi.** **Q**ui in fratrem militem preter seriem stabilimentoꝝ receptus fuerit
ad preceptorias obtinendas inhabilis reddatur.
Frater Antonius Fluiiani magister.
- xii.** **Q**uod homicida ⁊ vite peruerse vir in fratrem ordinis nostri non re-
cipiatur.
Frater Antonius Fluiiani magister.
- xiii.** **Q**uod receptus in fratrem ordinis nostri non compellatur ad solutio-
nem marche argenti.
Frater Antonius Fluiiani magister.
- xiiii.** **Q**uod priores ⁊ castellani emposte absq3 licetia possint recipere fra-
tres capellanos seruientes ⁊ donatos.
Frater Antonius Fluiiani magister.
- xv.** **D**e etate recipiendorum.
Frater Antonius Fluiiani magister.
- xvi.** **Q**uod recipiendi in fratres milites presentetur Priori ⁊ capitulo sine
assemblee provinciali.
Frater Antonius Fluiiani magister.
- xvii.** **Q**uod fratres licentis admittendi ⁊ recipiendi aliquos non abutant.
Sed q3 recepti in eis annotentur.
Frater Jacobus de milly magister.
- xviii.** **Q**uā penam incurrunt: qui in fratrem militem aliquem contra for-
mam stabilimentoꝝ recipiunt.
Frater Petrus Daubusson Cardinalis ⁊ magister.
- xviii.** **Q**uod in receptione fratrum militum nullus sumat supra se: q3 recipi-
endus sit gentilhomo.
Frater Petrus Daubusson Cardinalis ⁊ magister.
- xx.** **Q**ualiter recipiantur fratres milites in conuentu Rhodi.
Consuetudo.
- xxi.** **Q**ualiter seculares persone recipi debent in confratres.
Consuetudo.
- xxii.** **Q**ualiter fratres habitu priuantur.
Consuetudo.
- xxiii.** **Q**ualiter restituatur habitus his: qui eo priuati sunt.

De ecclesia.
Consuetudo.

- i.** **E**t diuinis officiis celebrandis et sanctis reliquijs vene-
randis.

- ii.** **Q**uod fratres sunt obligati orationem dominicam Centies quinquagies
quotidie dicere.
Consuetudo.

- iij. Quibus diebus fratres hospitalis ieiunare tenentur.
 Consuetudo.
 iiij. Festa que seruari debent a fratribus hospitalis.
 Consuetudo.
 v. Quomodo pronunciantur festa.
 Consuetudo.
 vi. Quid fratres recipere debeant Eucharistiam.
 Consuetudo.
 vii. De processionibus faciendis.
 Consuetudo.
 viij. De predicationibus faciendis.
 Consuetudo.
 viiij. De oblationibus faciendis.
 Consuetudo.
 ix. Oraciones que fiunt pro fratribus defunctis.
 Frater Hugo Renel magister.
 x. Quid fratres interesse tenentur solemnī missarū celebrationi.
 Frater Hugo Renel magister.
 xi. Quid fratres cōfiteantur fratri capellano ordinis nostri.
 Frater Hugo Renel magister.
 xij. Quid secunda feria quinquagesime missa p mortuis celebretur.
 Frater Hugo Renel magister.
 xiiij. De promotione clericorū ad sacros ordines.
 Frater Guilielmus de villareto magister.
 xv. Quid i missa: que p defunctis celebratur die lune quinquagesime: fra-
 tres adsint et offerant.
 Frater Folchetus de villareto magister.
 xvi. Celebritas: que fieri debet in festo Assumptionis virginis Marie
 ob victoriam de Rhodijs per hospitalarios habitam.
 Frater Petrus de Cornilliano magister.
 xvij. Quid feria sexta fiant nouem lectiones de sancta Cruce.
 Frater Rogerius de pinibus magister.
 xvij. Quid de Cōceptione virginis Marie celebretur festum.
 Frater Raymondus Berengarij magister.
 xviii. Quid celebretur Ieiunū in vigilijs festorū virginis Marie.
 Frater Joannes Ferdinandus de heredia magister.
 xx. De afflictione quadā per fratres exhibenda in ecclesia.
 Frater Joannes Ferdinandus de heredia magister.
 xxi. De bonis spoliis que peruenire debent ad ecclesias.
 Frater Philibertus de Nilliacho magister.
 xxij. De quadā afflictione facienda per fratres quando cantatur missa.
 Frater Philibertus de Nilliacho magister.
 xxij. De omatu restauratione et sustentatione ecclesiarū hospitalis.
 Frater Philibertus de Nilliacho magister.
 xxiiij. Quid preces fiant p pace in missa solemnī: que celebratur in omnibus
 ecclesijs Religionis.

Secunda

- xxv. **Q** Frater Philibertus de nilliacho magister.
Q celebretur festū duplex in octaua decollationis sancti Joannis
 Baptiste: ac fiat memoria in octaua sancti Augustini.
- xxvi. **Q** Frater Antonius Fluviani magister.
Q de sancta trinitate celebretur festum duplex.
- xxvij. **Q** Frater Antonius Fluviani magister.
Q solennibus diebus fratres audire missam teneantur: et q̄ mo-
 deste se gerant: et de modo dandi pacis osculum.
- xxviii. **Q** Frater Antonius Fluviani magister.
Q libri ecclesie correctionē et emendationē non recipiant in iussu
 prioris ecclesie.
- xxviii. **Q** Frater Joannes de lastico magister.
Q de transfiguratione dñi nři Ihesu Cristi fiat festū duplex.
- xxx. **Q** Frater Joannes de lastico magister.
Q de festo sancte Euphemie.
- xxxi. **Q** Frater Jacobus de milly magister.
Q de probis hominibus ecclesie.
- xxxii. **Q** Frater Jacobus de milly magister.
Q festum semiduplū de sacra corona Cristi celebretur.
- xxxiii. **Q** Frater Jacobus de milly magister.
Q de ordine celebrationis missarū.
- xxxiiii. **Q** Frater Jacobus de milly magister.
Q de numero fratrum capellanoꝝ.
- xxxv. **Q** Frater Baptista de vsinis magister.
Q de priore castelli sancti Petri.
- xxxvi. **Q** Frater Baptista de vsinis magister.
Q de commissarijs ecclesie sancti Joannis collaci Rhodi: qui visitare
 debent predia et possessiones.
- xxxvii. **Q** Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.
Q de focali dando per Priores ecclesie sancti Joānis collaci Rho-
 di
- xxxviii. **Q** Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.
Q de vestibus fratrum decedentium.
- xxxix. **Q** Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.
Q fundatio oratorij sancte Marie de victoria.
- xl. **Q** Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.
Q de festo visitationis virginis Marie.
- xli. **Q** Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.
Q de octavis festi omnium sanctorum celebraudis.
- xlii. **Q** Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.
Q per ecclesiarum ordinis nostri sacerdotes in precibus deo exhiben-
 dis specialis memoria de magistro et ordine fiat.

De Hospitalitate Consuetudo.

I.

Quod fratres hospitalitatem exerceant.

- ¶** Frater **Alfonſus** de portugalía magiſter.
¶ Quando fratres ire debent ad infirmariam.
¶ Frater **Nicolaus** loigne magiſter.
¶ Q, fratres ſepeliantur cū ſuis mantellis.
¶ Frater **Philibertus** de nulliacho magiſter.
¶ Q, hospitalitas fiat in preceptorijſ p facultate preceptoriarū.
¶ Frater **Joannes** de laſtico magiſter.
¶ Q, aliquis capellanus deputetur in comitina prioris noue infirmarie per hospitalarium.
¶ Frater **Joannes** de laſtico magiſter.
¶ Q, infirmi fratres cōſiteri et deſpropriamentū cōdere teneantur: et q infirmarius ſeruitores habeat proprios.
¶ Frater **Joannes** de laſtico magiſter.
¶ De duobus probis hominibus infirmarie.
¶ Frater **Joannes** de laſtico magiſter.
¶ Q, fiat inuentarium bonorū vtensilium infirmarie.
¶ Frater **Joannes** de laſtico magiſter.
¶ Q, medici ad obſequiū infirmarie deputentur: et infirmos viſitet: cui viſitationi infirmari: et ſcriba dicte infirmarie intereſſe debeant.
¶ Frater **Joannes** de laſtico magiſter.
¶ Q, infirmarius qualibet nocte viſitet infirmos et eis pvideat de bonis epulis.
¶ Frater **Joannes** de laſtico magiſter.
¶ De moderata conuerſatione infirmorū. Et q licenciatus infirmus aliquibus diebus vtatur menſa infirmarij.
¶ Frater **Joannes** de laſtico magiſter.
¶ Q, apotheca infirmarie viſitetur.
¶ Frater **Joannes** de laſtico magiſter.
¶ Q, funus defunctorū honoretur.
¶ Frater **Joannes** de laſtico magiſter.
¶ Q, pbi hōies infirmarie quotidianas expēſas viſitent a ppbētqz.
¶ Frater **Joannes** de laſtico magiſter.
¶ Q, duo chirurgici deputentur ad obſequiū infirmarie.
¶ Frater **Jacobus** de milly magiſter.
¶ Q, ſeculares egroti in infirmaria teſtamentū cōficiant.
¶ Frater **Jacobus** de milly magiſter.
¶ De bulla hospitalarij.
¶ Frater **Jacobus** de milly magiſter.
¶ Q, prior infirmarie eſt exemptus a carauanis: vt vigilanter inten dat infirmorum obſequijs: ſeruitorēqz retinere poteſt.
¶ Frater **Jacobus** de milly magiſter.
¶ Q, ſtabilimenta hospitalitatē cōcernentia in palatio egrotorū tabu la deſcripta appendantur.
¶ Frater **Jacobus** de milly magiſter.
¶ De florenis quadringentis a fratre **Joanne** devillaguto caſtellano empoſte infirmarie legatis.
¶ Frater **Jacobus** de milly magiſter.

ffl

De aperiendis capsis quibus includuntur bona defunctorum.

De thesauro.
Consuetudo.

i.

De oneribus erarij exoluen-
dis et de legibus circa eorum
exactionem condendis.

ii.

Frater Dugo Renel magister.

Cui pertineant libri fratrum defunctorum.

iii.

Frater Joannes de Villiers Magister.

De debita fratrum defunctorum exoluan-
de bonis spolijs tantum

iiii.

Frater Odo de pinibus Magister.

De legatis testamentorum.

v.

Frater Elyonus de villanova magister

Nullus apponat manu spolijs fratrum vel iuribus communis thesauri

vi.

Frater Deodatus de gozono magister.

De bonis spolijs fratrum.

vii.

Frater Deodatus de gozono magister.

De bonis preceptorum defunctorum que pertinent statui preceptoriarum.

viii.

Frater Rogerius de pinibus magister.

Receptores constituentur in quolibet prioratu.

ix.

Frater Philibertus de villacho magister.

Quomodo receptores se gerere debent in colligendo mortuario et
spolio fratris defuncti.

x.

Frater Philibertus de villacho magister.

Receptores in capitulo provinciali manifestare debent que rece-
perunt et resta preceptorum.

xi.

Frater Philibertus de villacho magister

Servitores fratrum non capiant soldeam a thesauro: nec officium
habere possint.

xii.

Frater Philibertus de villacho magister.

Iura thesauri pariter spolia mortuaria et vacantia in usus litium
non convertantur: sed de erario complete reddantur.

xiii.

Frater Antonius fluviiani magister.

Que stipendia thesaurus solvere debet oratoribus.

xiiii.

Frater Antonius fluviiani magister.

Balistis spolijs fratrum perueniant thesauro.

xv.

Frater Antonius fluviiani magister.

Bailie capitulares Cypri Langonis: et insula Mysariensis vnite
sunt thesauro.

xvi.

Frater Joannes de lastico magister.

Qualiter expediri debent littere cambij et assignationis thesauri.

xvii.

Frater Joannes de lastico magister.

De procuratoribus communis thesauri.

xviii.

Frater Joannes de lastico magister.

De conseruatione pecuniarum et bonorum: et conseruatore genera-
li communis thesauri.

- xxviii.** **Q**uod receptores colligant iura thesauri a possessoribus preceptoriarum.
Frater Joannes de lastico magister.
- xx.** **De octo auditoribus computorum.**
Frater Joannes de lastico magister.
- xxi.** **Q**uod fratres ordinis nostri ratione membrorum iura imposita et imponenda communi thesauro exoluant.
Frater Petrus Raymundus Zacoſta magister.
- xxii.** **Q**uod fratres prouisi non habeant soldeam.
Frater Petrus Raymundus Zacoſta magister.
- xxiii.** **De soldeis fratrum.**
Frater Baptista de vrsinis magister.
- xxiiii.** **De spoileis priorum et Baiulinorum estimandis.**
Frater Baptista de vrsinis magister.
- xxv.** **De apprehendendis beneficijs religionis ad manus thesauri.**
Frater Baptista de vrsinis magister.
- xxvi.** **De libris preceptorum.**
Frater Baptista de vrsinis magister.
- xxvii.** **Q**uod receptores non capiant lectos aut alia vtenſilia a spolijs preceptorum morientium.
Frater Baptista de vrsinis magister.
- xxviii.** **De fratribus debitoribus communis thesauri.**
Frater Baptista de vrsinis magister.
- xxviiii.** **De localibus: quod capere debet magnus preceptor de spolijs fratrum.**
Frater Baptista de vrsinis magister.
- xxix.** **De preceptoribus priuatis.**
Frater Petrus Daubuffon Cardinalis et magister.
- xxx.** **De oneribus thesauri soluendis per membra.**
Frater Petrus Daubuffon Cardinalis et magister.
- xxxi.** **Q**uod omnes teneant soluere iura thesauri quecumque et quicquam fuerit.
Frater Petrus Daubuffon Cardinalis et magister.
- xxxii.** **De executione facienda contra illos qui non solvunt iura thesauri.**
Frater Petrus Daubuffon Cardinalis et magister.
- xxxiii.** **Qualiter prouisio fieri debet de baiulinis et preceptoribus per priuationem non solutionem iurium thesauri vacantibus.**
Frater Petrus Daubuffon Cardinalis et magister.
- xxxv.** **Quam penam incurrunt priores negligentes in executione male soluentium.**
Frater Petrus Daubuffon Cardinalis et magister.
- xxxvi.** **Qualiter executio fieri debet contra priores et castellanum empoſte male soluentes.**
Frater Petrus Daubuffon Cardinalis et magister.
- xxxvii.** **Q**uod magister et conuentus possint procedere contra male soluentes ad priuationem beneficiorum et de predictis prouidere.
Frater Petrus Daubuffon Cardinalis et magister.
- xxxviii.** **Q**uod male soluentibus et priuatis non respondeatur de fructibus preceptoriarum et beneficiorum.

Secunda.

xxviii. **Frater Petrus Daubuffon Cardialis et magister.**
De bonis fratrum preceptorum membra possidentium post eorum obitum in ipsis membris repertis.

xxx. **Frater Petrus Daubuffon Cardialis et magister.**
Receptores notificent pecunias receptas in capitulo provinciali.

De Capitulo.

Consuetudo.

Quomodo Capitulum generale celebratur.

Consuetudo.

q. **Quomodo finito generali et provinciali capitulo preces fiunt.**

iiij. **Frater Joanes Ferdinandus de heredia magister.**
Receptores accedant ad capitulum generale et provinciale.

iiij. **Frater Joanes Ferdinandus de heredia magister.**
Receptores thesauri a capitulo non discedant: nisi solutis iuribus thesauri.

v. **Frater Antonius Fluviari magister.**
Receptores in capitulis provincialibus moderamine utantur: nec favorem cuiquam prebeant.

vi. **Frater Petrus Raymondus Tacosta magister.**
De procuratoribus in capitulo generali admittendis.

vii. **Frater Baptista de visinis magister.**
De diebus celebrationis Capituli generalis.

viii. **Frater Baptista de visinis magister.**
Nulli fratrum liceat protestari aut appellare de his: que per sexdecimos divinos Capitulares ordinantur et iudicantur.

viii. **Frater Petrus Daubuffon Cardialis et magister.**
De celebratione assemblearum publicarum in Rhodo.

x. **Frater Petrus Daubuffon Cardialis et magister.**
De redditione bursarum in capitulo generali.

xi. **Frater Petrus Daubuffon Cardialis et magister.**
De moderamine capitulantium.

De Consilio.

Frater Nicolaus Lorgne magister.

i. **Bulla magistri et conventus.**

ii. **Frater Guilielmus de villareto magister.**
Receptores deliberata et agitata in consilio sint secreta.

iii. **Frater Philibertus de villacho magister.**
Receptores celebretur qualibet hebdomada audientia publica.

iiij. **Frater Philibertus de villacho magister.**
Receptores secularis persona non intersit consilio.

v. **Frater Joannes de lastico magister.**
Receptores differentie orie inter fratres milites ex una: ac fratres serviētes armorum vel capellanos parte ex altera per magistrum et consilium decidentur.

- vi.** **Q** nullus possit citari nisi cognoscat p magistrū et cōsiliū
Frater Petrus Raymondus Zacoſta magister.
- vij.** **Q** suffragia ac deliberatōes cōsilioꝝ in scriptis redigant et p oꝝ
ganum vicecancellarij promulgentur.
Frater Petrus Raymondus Zacoſta magister.
- vij.** **Q** licentia recedendi de cōuentu Rhodi baiulivis aut priorib⁹ et
Castellano Emposse nō def: nisi p mḡm z cōsiliū completū.
Frater Petrus Raymondus Zacoſta magister.
- viii.** **De ballotarum vlu pro votis ac suffragijs.**
Frater Petrus Raymondus Zacoſta magister.
- x.** **De recurſu Conſilij ordinarij ad cōſilium completum.**
Frater Petrus Raymondus Zacoſta magister.
- xi.** **Q** vocati et admiſſi in Cōſilio iurent ſervare ſtabilimenta.
Frater Petrus Raymondus Zacoſta magister.
- xij.** **Q** nō def ſaluſcōductus piratis niſi p magistrū z Cōſiliū.
Frater Baptiſta de vſinis magister.
- xij.** **De incarcerationis. Ciduis. pupillis: et pauperibus.**
Frater Baptiſta de vſinis magister.
- xiiij.** **De officiilibus Ciuitatis Rhodi iuſtitie deputatis.**
Frater Baptiſta de vſinis magister.
- xv.** **De litteris ordinatis per magistrū et cōſiliū.**
Frater Baptiſta de vſinis magister.
- xvi.** **De inſtructionibus et litteris miſſiuis.**
Frater Baptiſta de vſinis magister.
- xviij.** **De rebus in cōſilio deliberandis.**
Frater Baptiſta de vſinis magister.
- xviii.** **De moderamine magiſtri et cōſiliarioꝝ.**
Frater Baptiſta de vſinis magister.
- xviii.** **De inducijs aut pace ineundis et cōponendis.**
Frater Baptiſta de vſinis magister.
- xx.** **De machinis et bombardis non extrahendis.**
Frater Baptiſta de vſinis magister.
- xxi.** **Q** ſine magiſtri z Conſilij licētia nauigia in Rhodo nō arment.

**De Sgordio
 Conſuetudo.**

- i.** **Q**uia atqz norma celebrationis Sgardiorum.
Conſuetudo.
- ij.** **Quibus ex cauſis Sgardium oritur.**
Frater Ioannes de viliers magister.
- iiij.** **De teſtibus producendis in caſu plancte corā Sgardio.**
Frater Ioannes de viliers magister.
- iiij.** **Quomodo teſtes producti ſunt examinandi.**
Frater Guilielmus de villareto magister.
- v.** **De Sgardio petito ſuper precepto a ſuperiore facto.**

¶ Secunda.

- vi. **Q** Frater Elyonus de villanova magister.
Q fratres in casu denegati Sgardij habeant recursum ad supior.
- vij. **Q** consuetudo non preualet stabilimento.
Q Frater Raymondus Berengarij magister.
- viii. **Q** Sgardium non concedatur incepto alio Sgardio.
Q Frater Joannes Ferdināus de heredia magister.
- ix. **S**uper eo: quod deliberatum est per magistrum et consilium completum: non potest concedi Sgardium.
Q Frater Joannes de lastico magister.
- x. **Q**uo p Sgardis designat capita et frēs: et a quibus deputari debent.
Q Frater Petrus Raymondus Zacosta magister.
- xi. **Q** scribantur Sgardiorū sententie et postea in scriptis proferantur
Q Frater Petrus Raymondus Zacosta magister.
- xii. **D**e Juramento per fratres Sgardij prestando.
Q Frater Petrus Raymondus Zacosta magister.
- xiii. **Q** in disceptatione et decisione causarum compareant tantum duo fratres procuratores.
Q Frater Petrus Raymondus Zacosta magister.
- xiiii. **D**e concedendo Sgardium fratribus.
Q Frater Petrus Raymondus Zacosta magister.
- xv. **Q** celebrentur Sgardia extra ecclesiam et in loco ad hoc idoneo.
Q Frater Baptista de visinis magister.
- xvi. **Q** caput et fratres Sgardiorum assignentur absque dilatione et suspitione habita de fratribus Sgardij.
Q Frater Baptista de visinis magister.
- xvii. **Q** modeste et quiete caput et fratres in Sgardiorum celebratione se habeant: et quod in eis utantur ballotis pro votis.
Q Frater Baptista de visinis magister.
- xviii. **Q**ualiter testes producti eorum attestaciones dare debent.

De Magistro.

- i. **Q** Frater Alfonsus de portugalía magister.
Quod fratres obediant magistro.
- ii. **C**onsuetudo.
Declaratio obedientie.
- iii. **Q** Frater Alfonsus de portugalía magister.
Quod magister cum est electus iurare tenetur: quod stabilimenta seruabit.
- iiii. **Q** Frater Hugo Renel magister.
Q nullus possit esse magister hospitalis: nisi sit frater miles gentis hominibus parentibus procreatis.
- v. **Q** Frater Nicolaus loigne magister.
De Bulla plumbea et Cerea magistri.
- vi. **Q** Frater Petrus de Cornilliano magister.
Q magister locumtenentem constituere potest.
- vii. **Q** Frater Raymondus Berengarij magister.

- vij. De Insula Rhodi applicata magistratui.
 Frater Antonius Fluviani magister.
 viij. Que bona magister potest sumere ex spolio sui predecessoris.
 Frater Antonius Fluviani magister.
 viij. Q magister recipiat iuramentum fidelitatis a secularibus perso-
 nis que Rhodi vrozem ducent.
 Frater Petrus Raymondus Zacosta magister.
 r. Q p adeptoz mgratus officia et bñficia p moti vacare censeant.
 Frater Petrus Raymondus Zacosta magister.
 xi. Q p p motionē ad magistratū sit mortuariū ⁊ vacans.
 Frater Petrus Raymondus Zacosta magister.
 xij. De retentis per magistrum.
 Frater Petrus Raymondus Zacosta magister.
 xij. De munitione victualium fienda.
 Frater Petrus Raymondus Zacosta magister.
 xij. De frumento dando magistro.
 Consuetudo.
 xv. De venia danda per magistrum.
 Consuetudo.
 xvj. De congiectis dandis per magistrum.

De Baiulivis.
 Consuetudo.

- i. De origine Baiulivorum.
 Frater Alfonsus de portugalía magister.
 ij. Quales fratres sunt suppositi obedientie manescalli.
 Frater Guilmus de villareto magister.
 iij. Q gentes armorū in mari sunt suppositi admirato: et si manescall⁹
 sit presens eidem pareant.
 Frater Guilmus de villareto magister.
 iij. Q in assembleis manescalli interesse teneatur pnoz ecclesie.
 Frater Guilmus de villareto magister.
 v. De vexillo Religionis per manescallum cōmendando.
 Frater Guilmus de villareto magister.
 vñ. De aqua quam precipit manescallus.
 Frater Guilmus de villareto magister.
 vij. Q fratres exercitio armorū suppositi sunt precepto manescalli.
 Frater Elyonus de villanova magister.
 viij. De potestate admirati super armamentis.
 Frater Deodatus de Bozono magister.
 viij. De quadam prerogativa admirati.
 Frater Rogerus de Binibus magister.
 r. Q insule Cypri ⁊ lagonis baiulie caplares sūt coes oibus liguis.
 Frater Philibertus de villiacho magister.
 xi. Q Baiulivi officiales ab eis deputatos priuare officio nō possunt
 indecisa causa.

Tertia

- rq.** **Frater Antonius Fluuiiani magister.**
Q preceptores volte granarij et parue preceptorie reddant com-
putum quolibet mense magno preceptori.
- riij.** **Frater Antonius Fluuiiani magister.**
Q preceptoria maioricarū sit baiulia capitularis.
- riiij.** **Frater Antonius Fluuiiani magister.**
De officio magni baiulini venerande lingue alamanie.
- rv.** **Frater Antonius Fluuiiani magister.**
De modo faciendi visitationē in castello sancti Petri per magnū
Baiulium.
- rvj.** **Frater Antonius Fluuiiani magister.**
De restitutione exercicij magni Baiulini.
- rvij.** **Frater Antonius Fluuiiani magister.**
Q capitaneus castelli sancti Petri prestat fauorē magno Baiuli
uo visitanti.
- rvij.** **Frater Joannes de lastico magister.**
De granarij preceptore ⁊ probis hominibus ⁊ de pēminētia ma-
gni preceptoris circa hec.
- rviiij.** **Frater Joannes de lastico magister.**
De pbis hominibus parue pceptorie: ⁊ q magn⁹ pceptor defect⁹
corrigat: qzqz officiales horrei volte et parue preceptorie quolibz
biennio mutantur.
- rx.** **Frater Joannes de lastico magister.**
Q manescallus aliquē nō liberet a turris custodia.
- rxj.** **Frater Joannes de lastico magister.**
Q equi passagij manescallo presententur.
- rxij.** **Frater Joannes de lastico magister.**
Probi homines super officio magistri scutiferi eligantur: et mane-
scallus defectus corrigat.
- rxiiij.** **Frater Joannes de lastico magister.**
Q hospitalarius eligat infirmariū: quem magistro et consilio pre-
sentet.
- rxiiij.** **Frater Joannes de lastico magister.**
De quibusdam prerogatinis draperij.
- rxv.** **Frater Joannes de lastico magister.**
Q draperius det licentiā scindendi et faciendi vestes.
- rxvj.** **Frater Joannes de lastico magister.**
Q turcupulerius nō destituat turcopulos absqz causē cognitione.
- rxvij.** **Frater Joannes de lastico magister.**
De pasto quem turcupulerius accipit de turcupulo.
- rxvij.** **Frater Joannes de lastico magister.**
De stipendijs Baiuliorum.
- rxviiij.** **Frater Joannes de lastico magister.**
De thesauro generali et eius prerogatina.
- rxix.** **Frater Joannes de lastico magister.**
De presidentia et ordine Baiuliorū atqz priorum.
- Frater Joannes de lastico magister.**

- xxxj. **¶** religionis donati obediant Baiulivis eorumq; vicegerentibus
Frater Joannes de lastico magister.
- xxxij. **¶** De litteris assignationis et cambij.
Frater Petrus Raymondus Tacosta magister.
- xxxij. **¶** magnus pceptor pntet officiales granarij et parve pceptorie.
Frater Petrus Raymondus Tacosta magister.
- xxxij. **¶** De progatiuis magni pceptoris et admirati super officio tercinalis
et volte: et de administratione reru eiusdem.
Frater Petrus Raymondus Tacosta magister.
- xxxv. **¶** De institutione Cancellarij novi Baiulivi.
Frater Petrus Raymondus Tacosta magister.
- xxxvj. **¶** De preeminentijs Cancellarij.
Frater Petrus Raymondus Tacosta magister.
- xxxvij. **¶** nullus possit esse Cancellarius nisi sciat legere et scribere et q
eligatur more aliorum Baiulivoru.
Frater Petrus Raymondus Tacosta magister.
- xxxvij. **¶** De exercitio vicecancellarij: et q cancellarius signat sub plica bullas.
Frater Baptista de vsinis magister.
- xxxvij. **¶** De confanerio seu vexillifero manescalli.
Frater Baptista de vsinis magister.
- xxxix. **¶** De scripturis Cancellarie.
Frater Baptista de vsinis magister.
- xxxix. **¶** De Baiulivo capitulari venerande lingue aluernie.
Frater Baptista de vsinis magister.
- xxxix. **¶** De Baiulivo capitulari de casp.
Frater Baptista de vsinis magister.
- xxxix. **¶** De celebratione collectaru siue cōgregationu albergiaru.
Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister
- xxxix. **¶** De residentia et absentia Baiulivoru cōventualiu a puetu Rhodi
Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister
- xxxix. **¶** De procuratoribus instituendis per Baiulivos et priores in litium.
disceptatione.
Consuetudo.
- xxxix. **¶** De venia danda per manescallum iudicatis.
Consuetudo.
- xxxix. **¶** De linguaru et Baiulivoru ac priorum numero et origine.

De Prioribus.

- i. **¶** Frater Hugo Renel magister.
Comodo eligi debet locutenentes prioru decedentiu.
- ij. **¶** Frater Hugo Renel magister.
deliberationes capituloru puintialiu in scriptis redigantur.
- ij. **¶** Frater Guilmus de villareto magister
- ij. **¶** fratres Capellani et clerici subsint obedientie prioris ecclesie.
Frater Guilmus de villareto magister.
- ij. **¶** Quibus fratribus priores debent comendare Castella.

Tertia

- v.** Frater Elyonus de villanoua magister.
De registris faciendis per priores.
- vi.** Frater Elyonus de villanoua magister.
Quales eligi debent in priorum vicegerentes.
- vii.** Frater Deodatus de Bozono magister.
N, prior nō teneat preceptoriam in alio prioratu.
- viii.** Frater Deodatus de Bozono magister.
N, prior de fratribus retentis iusticiā ministrare possit.
- ix.** Frater Philibertus de villacho magister.
N, priores in suis prioratibus et pceptores in suis pceptorijs habet iurisdictionem correctionis super fratres capellanos.
- x.** Frater Philibertus de villacho magister.
N, priores visitet pceptorias prioratū quolibz quadriennio.
- xi.** Frater Philibertus de villacho magister.
N, camere priorales quolibet quadriennio per duos pceptores visitentur.
- xii.** Frater Philibertus de villacho magister.
N, priores in visitatōe prioratū visitare debent ecclesias et sacristias ordinis.
- xiii.** Frater Philibertus de villacho magister.
N, priores impressiōz characteris seu sculpture sigillorū suorū prioratū mittant magistro et cōuentui.
- xiiii.** Frater Philibertus de villacho magister.
N, priores i caplo puinciali possint vnire duas paruas pceptorias simul et membra longinqua ppinquioribus pceptorias.
- xv.** Frater Philibertus de villacho magister.
Qui per visitationē quadriennale in prioratibus faciendā defectus cōptos nō adimpleuerit: tanqz inobediēs tractetur: et si priores nō visitauerint: tanqz inobedientes tractentur.
- xvi.** Frater Antonius Fluiiani magister.
Forma visitatōnum: que in scriptis redigi debeat.
- xvii.** Frater Antonius Fluiiani magister.
N, in visitatōe faciendā priores vtantur moderatis expensis.
- xviii.** Frater Antonius Fluiiani magister.
N, ruinis pceptoriarū diligenter pvideatur per visitatores.
- xix.** Frater Antonius Fluiiani magister.
De custodia sigillorū prioratū: et quomodo sit eis vtendū.
- xx.** Frater Antonius Fluiiani magister.
N, priores pter religionis stabilimenta et p̄suetudinē fratres iuramento non astringant.
- xxi.** Frater Joannes de lastico magister.
N, priores eligere possint capellanus ad visitationem ecclesiarum faciendam.
- xxii.** Frater Petrus Raymondus Zacosta magister.
N, pceptores in capitulo puinciali teneantur facere declarationes debitorum suorum.
- Frater Petrus Raymondus Zacosta magister.

- xxij. De residentia priorum in conuentu Rhodi.
 Frater Petrus Daubuffon Cardinalis ⁊ magister
 xxij. ⁊ priores nō dent pensiones secularibus personis.

De fratribus ac inhibitionibus et poenis.

- i. **Q**uod frater Alfonsus de portugalía magister.
 Quod fratres qui administratores pceptoriarū non habent:
 venditōes aut emptiōes nō exerceant.
 ii. Frater Hugo Renel magister.
 ⁊ frēs nō intrōmittāt se de his qui mortis supplicio plectēdi sunt.
 iii. Frater Hugo Renel magister.
 De fratre qui venit Rhodum sine licentia.
 iij. Frater Hugo Renel magister.
 De esu panis et potu aque.
 v. Frater Hugo Renel magister.
 ⁊ fratris sclauus nō baptizetur sine magistri licentia.
 vi. Frater Hugo Renel magister.
 ⁊ fratres seruos non manumittant.
 vii. Frater Hugo Renel magister.
 ⁊ nō licet fratrib⁹ heredē instituere aut legata facere seu testamē
 tum condere: sed tantū desproprium.
 viij. Frater Nicolaus Iorgne magister.
 De habitu quo fratres vtuntur in armorū exercitio.
 viij. Frater Nicolaus Iorgne magister.
 Declaratio casuum quorundā ppter quos fratres habitu priuantur
 x. Frater Nicolaus Iorgne magister.
 De fratre qui aliū fratrem bastardum appellauerit.
 xi. Frater Nicolaus Iorgne magister.
 ⁊ frater nō suscipiat aliquē in sacri baptismatis fonte sine licentia
 xij. Frater Guilmus de villareto magister.
 ⁊ frater nō debet poni in iustitia: quousq; planctus fuerit facta
 xij. Frater Elyonus de villanoua magister.
 ⁊ fratres in infirmitate detenti: teneantur manifestare bona sua
 xij. duobus fratribus.
 xij. Frater Elyonus de villanoua magister.
 De fratre qui habitū in partibus occiduis sponte dimiserit.
 xv. Frater Elyonus de villanoua magister.
 De fratre qui dampnū intulerit religioni vltra marcham argenti
 xvi. Frater Elyonus de villanoua magister.
 De fratre qui bruta aīalia tenet: que nō possūt auferri rōe quatēne
 xvij. Frater Elyonus de villanoua magister.
 ⁊ nullus transferat equitaturā extra Rhodum.
 xvij. Frater Elyonus de villanoua magister.
 De bonis recuperatis per fratres a manibus seculariū.
 xvij. Frater Deodatus de Bozono magister.
 ⁊ persone seculares nō deputent regimini pceptoriarū.

Tercia

- xx. **F**rater **D**eodatus de **B**ozono magister.
Frater qui castellum occupat habitu priuatur.
- xxi. **F**rater **P**etrus de **C**orniliano magister.
De fratre homicida.
- xxii. **F**rater **R**ogerus de **P**inibus magister.
N frater seruiens non possit esse miles.
- xxiii. **F**rater **R**ogerus de pinibus magister.
N fratres habitu priuati carceri mancipentur.
- xxiiii. **F**rater **R**aymondus **B**erengarij magister.
Quibus p̄ceptoris bona acquisita applicari debent.
- xxv. **F**rater **R**aymondus **B**erengarij magister.
N frater nō ineat cōfederationē aut se iuramento adigat.
- xxvi. **F**rater **R**aymondus **B**erengarij magister.
N fratres non acceptent res litigiosas.
- xxvii. **F**rater **R**aymondus **B**erengarij magister.
N fratres nō vtantur priuilegijs iniussu superioris.
- xxviii. **F**rater **J**oannes **f**erdinandus de heredia magister.
N fr̄es nō icedāt cū gētibz armorū nec eoz bellis se immisceant.
- xxix. **F**rater **J**oannes **f**erdinandus de heredia magister.
N frater p̄ fratre in couentu **R**hodi presente nō procuret.
- xxx. **F**rater **P**hilibertus de villacho magister.
N fratres exerceant officia **R**eligionis.
- xxxi. **F**rater **P**hilibertus de villacho magister.
N fratres nō trahāt in causa fratres ordinis nr̄i extra religionem
- xxxii. **F**rater **P**hilibertus de villacho magister.
N **F**rater semel in anno cōficiat desproprium.
- xxxiii. **F**rater **P**hilibertus de villacho magister.
N fratres nō vagentur extra limites prioratum.
- xxxiiii. **F**rater **P**hilibertus de villacho magister.
Frater qui nō soluerit passagium nō numeret antianitatem.
- xxxv. **F**rater **P**hilibertus de villacho magister.
Prohibitio laruatorū et simulatarū personarum.
- xxxvi. **F**rater **P**hilibertus de villacho magister.
De fratre aut sorore inobedientie.
- xxxvii. **F**rater **A**ntonius **f**luuiari magister.
Poena inflicta publicis concubinarijs.
- xxxviii. **F**rater **A**ntonius **f**luuiari magister.
Inhibitio foenoris et vlure.
- xxxix. **F**rater **A**ntonius **f**luuiari magister.
De modo procedendi contra inobedientes.
- xl. **F**rater **A**ntonius **f**luuiari magister.
De antianitate fratris capti pficiscendo ad couentum **R**hodi.
- xli. **F**rater **A**ntonius **f**luuiari magister.
De fratribus vagabundis.
- xlii. **F**rater **A**ntonius **f**luuiari magister.
De stagijs fratrum conuentualium.
- xliii. **F**rater **A**ntonius **f**luuiari magister.

¶ **P**aro¶ **D**e Fratribus.

- xxxij. **N**, fratres nō exerceant mercimonia.
Frater Antonius fluuiiani magister.
- xxxiiij. **N**, fratres non impetrent Beneficia Religionis ab alijs personis
 q̄ ab ordine nostro.
Frater Antonius fluuiiani magister
- xxxv. **N**, fratres nō occupent aut violenter detineant mēbra aut p̄cepto
 rias Religionis
Frater Antonius fluuiiani magister.
- xxxvi. **D**e ludo balistarum.
Frater Joannes de lastico magister.
- xxxvij. **D**e antianitate et prerogatiua fratrum qui inferunt Bellū infidelibus.
Frater Joannes de lastico magister.
- xxxviij. **N**, fratres seruientes armorū exerceant officia solita.
Frater Joannes de lastico magister.
- xxxviij. **N**, nemo intercedat p̄ fratre delinquente priusq̄ iustitia ministret.
Frater Jacobus de milly magister.
- l. **N**, fratres nō recedant de cōuentu Rhodi sine licentia.
Frater Petrus Raymondus Zacoſta magister.
- lij. **D**e honesto vestitu fratrum.
Frater Petrus Raymondus Zacoſta magister.
- liij. **D**e incesso et de ambulatione fratrum in cōuentu Rhodi.
Frater Petrus Raymondus Zacoſta magister.
- liij. **N**, fratres seculares personas non verberent.
Frater Petrus Raymondus Zacoſta magister.
- liij. **D**e gabella non soluenda per fratres.
Frater Petrus Raymondus Zacoſta magister.
- lv. **N**, fratres nō armēt nauigia sine licētia: et q̄ nō p̄cipiēt cū piratis
Frater Petrus Raymondus Zacoſta magister.
- lvj. **N**, fratres habeant custodiā fortiliciorum religionis.
Frater Baptista de valinis magister.
- lvij. **D**e fortilicijs.
Frater Baptista de valinis magister.
- lvij. **D**e prouisione equorū pro custodia insule Rhodi.
Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.
- lvij. **D**e modo faciendi probationes.
Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.
- lx. **D**e plancta facienda per fratres.
Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.
- lxj. **D**e moderatione fratrum in congregationibus linguarū.
Consuetudo.
- lxij. **Q**ualiter fit executio poene septene et quarantene.
Consuetudo.
- lxij. **D**eclaratio septene: et quarantene.
Consuetudo.
- lxij. **C**asus quidā p̄pter quos frater incurrit poenā quarantene.
Consuetudo.
- lxv. **Q**uidā casus p̄pter quos fratres incurrunt poenā septene.

Quarta

	Consuetudo.
lrvj.	De testibus.
	Consuetudo.
lrvij.	De poenis preceptorum.
	Consuetudo.
lrvij.	De modo castigandi.
	Consuetudo.
lrvij.	De Calumniatoribus.
	Consuetudo.
lxx.	De percussoribus.
	Consuetudo.
lxxf.	De iuramentis.

De Electionibus. **Consuetudo.**

i.	Prima electionis magistri hospitalis hierosolymitani.
	Frater Nicolaus loigne magister.
ij.	Q uod in loco ubi fit electio magistri non deferantur arma.
	Frater Petrus de Corniliano magister.
ij.	Q uod frater qui in seculo existens liberos suscepit ad prioratum promoueri non possit.
	Frater Raymondus Berengarii magister.
iiij.	Q uod frater non possit tenere duos prioratus.
	Frater Philibertus de villacho magister.
v.	Q uod baiulini eligantur semota dilatione vacante baiuliatum habita.
	Frater Antonius Fluviani magister.
vj.	Q uod fratres presentes in conventu et absentes ab eodem eligi possint in baiulios et priores.
	Frater Antonius Fluviani magister.
vij.	Q uod electi in priores et baiulios non utantur preeminentiis quousque adhibuerint diligentiam consequendi possessionem.
	Frater Joannes de lastico magister.
vij.	Q uot annorum antianitas requiritur ad hoc ut frater eligi possit in baiulium aut priorem.
	Frater Joannes de lastico magister.
viiij.	De electione iudicum Rhodi.
	Frater Jacobus de milly magister.
x.	Q uas preceptorias promoti ad prioratum retinere possint.
	Frater Jacobus de milly magister.
xi.	De electione prioris ecclesie.
	Frater Jacobus de milly magister.
xij.	De electione procuratoris generalis Romane Curie.
	Frater Petrus Raymondus Zacoista magister.
xij.	De electione capitanei exercitus terrestris et classis.
	Frater Petrus Raymondus Zacoista magister.
xiiij.	Q uod officiales subiaceant iudicati.

¶ Pars

De Collationibus.

- xv. De electione Castellani et Baiulivi comarchij Rhodi.
 xvj. Frater Petrus Raymondus Tacosta magister.
 xvij. De electōe locūtenentis capitanei castelli sancti Petri.
 xviij. Frater Baptista de vlinis magister.
 xviij. De electione capitaneorū triū turriū portus Rhodi.
 xviij. Frater Baptista de vlinis magister.
 xviij. De electione Capitanei castelli sancti Petri.
 xviij. Frater Baptista de vlinis magister.
 xviij. De electione Baiulivorum et priorum.
 xviij. Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.
 xviij. Electio priorū et Baiulivorum fiat p magistrū et consiliū ordinariū:
 quibus tantū hoc gaendi facultas cōcessa est.

De Collationibus.

- i. **I**n quotto anno pfectiois frater adipisci possit pceptorias
 ii. Frater Elyonus de villanova magister.
 iii. Non fiant gratie expectatiue: et declaratio eorū quibus spectat
 collatio preceptoriarum.
 iv. Frater Elyonus de villanova magister.
 v. Nullus impetret lras comendatitias p adeptione bñficioz.
 vi. Frater Deodatus de Bozono magister.
 vii. Prior significet mgtō et cōuentui Rhodi pceptorias vacantes
 ultra mare: aliter priuē collatōe pceptoriarū p illo anno.
 viii. Frater Raymondus Berengarij magister.
 ix. De pceptorijs in quibus est administratio iustitie sanguinis fratri-
 bus capellans conferendis.
 x. Frater Raymondus Berengarij magister.
 xi. Pceptorie cōferant antianis et benemerentibus.
 xii. Frater Raymondus Berengarij magister.
 xiii. Piores possunt acceptare qntā camerā ultra quatuor cameras
 Frater Joannes Ferdinandus de heredia magister.
 xiv. Pena: quā incurrit qui dat pceptorā fratri minus antiano.
 xv. Frater Philibertus de villacho magister.
 xvi. Differentia que ratōe cabimenti aut melioramenti oritur inter fra-
 tres milites ex vna: et capellanos et seruientes ex altera: diffiniri
 debet p magistrū et cōsiliū ordinariū.
 xvii. Frater Philibertus de villacho magister.
 xviii. Pmutatōes pceptoriarū nullius roboris existant nisi p magistrū
 et cōuentum cōfirmentur.
 xix. Frater Antonius Flumiāni magister.
 xx. De modo resignationis capellarum.
 xxi. Frater Antonius Flumiāni magister.
 xxii. Fratres in assumptōe melioramentorū sint obligati dimittere sta-
 tum pceptorie quā resignant.

Quarta

- xiij.** **Frater Antonius Fluviani magister.**
Quorū donationi p̄ceptorie vacantes sup̄ mare pertinent.
- xiiij.** **Frater Antonius Fluviani magister.**
Q prior in collatione p̄ceptorie nō potest retinere membrum aut capere bona mobilia seu immobilia.
- xv.** **Frater Joannes de lastico magister.**
Q p̄ceptores nō admittant ad melioramentū nisi facta quinquenniali residentia in p̄ceptorijs et facta fide de melioratione.
- xvi.** **Frater Joannes de lastico magister.**
De collatione capellarum.
- xvij.** **Frater Joannes de lastico magister.**
Q priores nō cōferāt p̄ceptoriam sue gratie priorali spectantē fratri: qui nō fuerit in cōventu et nō soluerit passagiū.
- xviii.** **Frater Jacobus de milly magister.**
De modo et forma collationis membrorum.
- xviii.** **Frater Jacobus de milly magister.**
Q p̄ceptorie nō possint resignari nisi i manibus magistri et cōventus.
- xx.** **Frater Jacobus de milly magister.**
Q prior cōferre potest p̄ceptoriam collationi sue spectantē alicui p̄ceptorij: qui resignet p̄ceptoriam: quam demum prior conservare potest.
- xxi.** **Frater Petrus Raymondus Zacosta magister.**
Q fratres cōventuales habeant procuratores in prioratibus.
- xxij.** **Frater Petrus Raymondus Zacosta magister.**
De p̄ceptorijs dandis de gratia per magistrū.
- xxij.** **Frater Baptista de visinis magister.**
Q receptores in vim antianitatis nō possunt habere p̄ceptorias vacantes per priuationē: sed p̄ceptorias de cabimento gratia et melioramento adipisci poterunt.
- xxiiij.** **Frater Baptista de visinis magister.**
Q retenti p̄ mgrm teneant ondere meliorationē p̄ceptoriarū.
- xxv.** **Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister**
De p̄ceptorijs vacantibus per priuationē quas possunt habere de gratia fratres conventuales.
- xxvi.** **Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister**
Q magister potest cōferre p̄ceptoriam sue preeminentie spectantē alicui p̄ceptorij dimittendo aliam p̄ceptoriaz quā iterū magister conferre potest.
- xxvij.** **Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister**
Q nō fiant donatōes membrorum et prediorū secularibus personis.
- xxviii.** **Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister**
De non conferendis membris.
- xxviii.** **Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister**
De modo certificationis meliorationis p̄ceptoriarum facienda per eos qui melioramentū habere pretendunt.
- xxix.** **Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister**
De collatione membrorum.

De Alienationibus.

i.

Frater Hugo Renel magister.

Quod predia domus et possessiones Religionis nostre nō vendantur aut alienentur.

ii.

Frater Odo de pinibus magister.

Q fratres nō alienent bona per eos acquisita.

iii.

Frater Guilelmus de villareto magister.

Q fratres nō possunt quitare mutua facta.

iiii.

Frater Petrus de Corniliano magister.

Q frater nō obliget p̄ceptoriam aut beneficium.

v.

Frater Raymondus Berengarii magister.

Q nullus frater impignoret aut obliget bona religionis.

vi.

Frater Antonius Fluviani magister.

Q bona religionis nō alienentur aut vendantur.

vii.

Frater Petrus Raymondus Zacosta magister.

Q capellani Redditus capellarū nō obligent nisi pro tempore trium annorum.

viii.

Frater Baptista de visinis magister.

Renocatio alienationum factarum.

viiii.

Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.

De possessionibus acquirendis per fratres: et de his nō alienandis

De Arrendamentis.

i.

Frater Philibertus de villacho magister.

Quod receptores nō arrendent mortuaria et vacantia nisi in provinciali capitulo.

ii.

Frater Antonius Fluviani magister.

Q arrendatores p̄ceptoriarū nō faciant reparationes tempore mortuarii et vacantis.

iii.

Frater Joannes de lastico magister.

De arrendamēto magne p̄ceptorie Lipi et Langonis ac Miseri.

iiii.

Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.

De arrendamentis mortuarii et vacantis p̄ceptoriarum.

v.

Conclusio stabilimentorum.

Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.

Ratificatio et Cōfirmatio p̄eeminentiariū dignitatū m̄gri Baiuli uorum. Priorum. Castellani Emposte. Linguarū et fratrum quocumque graduū fuerint.

Biraldus fundator et erector Xenodochij Hierosolymitani.

**Primordium et origo sacri Xenodochij atq; ordinis militie
sancti Joannis Baptiste hospitaliariorum hierosolymitani.**

Xenodochium Sacramq; domū et Religionem militie hospitaliariorum sancti Joannis Baptiste hierosolymitani. Illustribus ac veris sacrarumq; veterū hystoriarum monimētis hoc exordium sumpsisse constat. Post subactam indiam extincto in Babilonia Alexandro magno Macedonum Rege: eiusq; obitu vulgato a sancta ciuitate Hierusalem machabeorum fortissimorum quidem et victoriosissimorum militum virtute: prophane gētes pulse sunt: libertatem quoq; hebreus populus diuino cultui intentus sibi vendicauit: quo peracto non parua **Bella Hierosolymis a finitimis illata sunt.** Tandem coelesti fauore cū preclarissimus diuini nominis **Athleta triumphatorq; fortissimus Judas machabeus** vnius veri dei cultor sacratissimam quidem urbem a **Iugo gentilium** foeliciter liberasset: Iterumq; inire bellum contra finitimorum gentilium conatus pararet: compositis in urbe rebus magno quidem animo prophanas gentes aggredit. **Et** enim cōflictu gētis hebreæ nō pauci trucidantur vulnerant. debiles reddunt. Postmodū ad urbē reuersus cogitans q̄ pium et deuotum esset pro defunctis orare: Instituit vt p his qui bello succubissent: p̄s locis assidua fieret oratio: et debilibus egrotisq; subueniret. **Exactis** aut̄ ānis nōnullis deuotissimus propheta et generosus athleta **Ioannes hircanus** de promptis a **David** monumento thesauris: postq; ex his ciuitate sancta obsidione **Regis Antiochi:** cui epiphanes nomē inditum est: tunc eam oppugnantis: In qua quidē oppugnatione hebreos acerrime psequēs **Salomonis** tēplū demolitur: quod postea machabeorum cura est erectū. reffectū. restitūtū portione erarij **Antiocho** elargita liberasset: reliqua quidē seruata portioe ex hac **xenodochiū** instituit: vbi pro defunctis pij machabei vestigijs inherēdo assiduo preces fieret. Debiles quoq; peregrini et morbo affecti religiosissime exciperent. reficerent. alerent. Succedētib; inde ānis cum huiusce xenodochij sancta conditio institutioq; haud dubio pmaneret ad christi redemptoris et saluatoris nostri tempora peruentū est: qui **Dominus** noster **Iesus christus** cū diues esset: p nobis pauper factus est. Quare pie arbitrari licet hospitale ipsum corporali presentia sepius visitasse: multaq; pietatis et miraculorum opa sua diuina clementia ostendisse. In eo quoq; loco sanctos apostolos ac beatos christi discipulos misericordie opa exercuisse. Si enī **Dñs** noster **iesus xps** ante sacratissimā passionē cōplura vrbis **Hierusalem** tūc prophana loca sanctissimis operibus magnificauerit et glorificauerit: nulli dubiū oriri d̄z: quin hospitale ipm **Hierosolymorum** locū quidē piū: pauperū receptaculū et debiliū asylū: sua imēsa clementia il lustrauerit et sanctissimis opib; decorauerit. Succedēte aut̄ tpe post sacratissimam xpi passionē ciuitas sancta **Hierusalem** populi **Iudeorum** delictis erigētib; granes iacturas **Titi** et **Vespisiani** Romanorum victoriosissimorum **Impatorum** sacri sanguinis christi vindicēs tēpestare ppressa est: varijsq; gētiliū ritibus polluta et diuersarū gentiū conatibus deleta: subacta euerlaq; est: In eisq; cladibus tēplū **salomonis** splendidissimum a machabeis restitutum: ac xenodochium per **Joannem hircanum** erectum ceteraq; **Loca pia:** solo equata: Ruinam et exterminium subierunt. vt etiam **Religiosa** hec observatio **Hospitalis** quandoq; sit propter clades intermissa. **Do**

stremo quidem tempore sancta ciuitate et templo per **Hadrianum** **Sclius** **Roma**
 norum Imperatorem prius restitutus **Ierosolymorum** **Regno** omni ornatus
 postea priuato: vario barbarorum genere imperante non sine grandi discrimine: **Ca**
 tholici ex diuersis orientis occidentisque prouincijs sacratissimi sepulchri et sancto-
 rum locorum visitandi gratia: **Ierusalem** deuote proficiscebantur. hi quoque **Chri**
 stiani occidentales: qui Romanam fidem professi sunt: asylo et habitaculis in ea ci-
 uitate priuati graui et enormia discrimina vulneraque perpassi sunt. hisque iacturis
 fame: verberibus: calumnijs itinerumque defatigationibus plures occidentalium indi-
 es peribant: et non secus quam pecora passim vicis: et spectaculis in fidei ludibrium e vi-
 ta excedebant: nec erat qui miseros consolaretur. Tanta fuit prophane gentis atro-
 citas atque immanitas. His causis suauis diuinoque spiritu impulsus vir quidam pegrinus
 deuotissimus: Cui nomen **Biraldus** fuit: vite sanctitate et virtute celebris: De-
 um timens: de anime quoque salute sollicitus. Is enim **Ierusalem** peregrinationis
 gratia dudum venerat: deuotarum personarum illuc confluentium perniciosum quidem
 iugum ac iacturam conspiciens: observationem piissimam fortissimi **Iude macha**
 bei et deuotissimi **Ioannis** **Bircani** propugnatorum clarissimorum suscitando. Re-
 nouando: instar illius pasci hospitalis: nouum **renodochium**: asylum et receptacu-
 lum infirmorum peregrinorum: debiliu et pauperum condere et erigere decernit.
 Ad quoque agendi ab eo qui tunc **Ierosolymis** imperitabat. facultate data san-
 ctissimos prefatorum mores: et vestigia imitatus iuxta **Dominicum** sacrum quidem mo-
 numentum loco delecto nouellum hospitale atque **renodochium** sancto **Ioanni** **Ba**
 ptiste tanquam patrono dicatum. quod eo loco sanctus **Zacharias** propheta eius pa-
 ter cum ad diuina peragenda ciuitatem sanctam inuiseret: moram trahebat. condit-
 erigit. edificat. Sancto quidem hospitali feliciter condito erectoque bonisque moribus
 et institutis ornato: **Biraldus** fidei catholice zelo ardens pauperum egrotorumque
renodochij obsequijs se se dedicat. comites quoque qui eo una venerant: ut id age-
 rent. inducit. suadet. impellit. Ineunt igitur sanctum coetum et fraternitatem reli-
 gionis votis emissis nullis: nec pristinum habitum imitant: nisi quod humilioribus ve-
 stibus utentes: obsequijs fidei catholice ac pauperum iuramento se adigunt. Non
 sunt profecto in eo **renodochio** vlla misericordie opera pretermissa. Pauperes su-
 stentantur alunturque. Infirmi curantur. Sacramenta ministrantur. Peregrini
 ac mesti refocillantur. Ignari docentur. Captiui redimuntur. Omnis quoque ho-
 spitalitas colitur. Perficitur. Veneratur. Quibus quidem sanctis operibus ni-
 mirum sacrum **Renodochium** breui coaluit: et predictis clarum efficitur: sub **Biral**
 di cura aucta hospitalis conditione sedes apostolica sanctum **Renodochium** in pro-
 tectionem **Biraldi** precibus excipit: eumque erectorem et prepositum hospitalis no-
 minat. Inhibet quoque **Romanus** **Pontifex** **Lucius** papa secundus ne **Renodo**
 chij curam violenter quisquam occupare presumat: sed qui ab viris eius sacri coe-
 tus obsequio dicatis eligeretur: hospitali presideret: quo fit ut frequentia deuotarum
 personarum peregrinorum sacre domus obsequijs se se dedicant: ac pro catholice
 fidei defensione zelo dei inducti arma capessunt. peregrinos quoque et loca a bar-
 barorum incursionibus tutantur. Veri igitur et clarissimi inde machabei et deuotissi-
 mi **Ioannis** imitatores hospitalitatem et per cultu diuino catholiceque fidei defen-
 sione arma omni studio exercent. Posteaque **Biraldus** **Renodochij** sedecim annos
 magna cum laude rexisset: e vita excessit: quo defuncto deuotarum personarum ele-
 ctione: sacre domui et hospitali vir meritis insignis **Raymondus** de **Podio** pre-
 ficitur et **Magister** eligitur. Idem quidem prudens et preconio dignus **Romano**

permittente et a p[ro]bante pontifice **Eugenio** Papa tertio Regulam instituit et ha-
bituz militie hospitalioru albe crucis octogone et nigre clamidis ordinat: cui qui-
dem Regule non pauci nobiles et plebei clerici et laici iureiurando sub eo habitu
se se ascribunt. Creuit profecto xenodochium diuicijs et fame celebritate: sub Ray-
mondi primi quidem magistri gubernaculis: presertim post sancte ciuitatis **Ieru-**
salem victoria a christianis partaz: cuius expeditione dux fortissimus **Gosfridus de**
Billono **Ballus** belga extitit: Cuius magistri vestigijs pleriq[ue] successores inheren-
tes: egregia facinora in **Rhodiorum** gestor[um] comentarijs diffusius enarrata perpe-
trarunt: que hoc loco recensere necessariu[m] non videtur. Nam in presentia historiaz
terere propositum non est. Sat quidem fuit ordinis primordia et originem demon-
strasse. Quomodo autem: et quo tempore militia **Ierosolymitana** hospitalitas et
hec sancta observatio ad **Rhodos** transmigrauerit dilucide declarant commenta-
ria.

De Regula.

Frater Raymondus de podio magister.

- i. **Regula hospitalariorum et militie ordinis sancti Joannis Baptiste hierosolymitan**

In nomine Domini Amen. Ego Raymondus servus pauperum christi: et hospitalis hierusalem custos de consilio capituli fratrum instituo hec in domo hospitalis sancti Joannis Baptiste hierusalem. Precipio enim quod omnes fratres accedentes ad obsequium pauperum et tuitionem fidei catholice teneant et cum diuino presidio seruent tria: que promissa sunt deo: videlicet castitatem: et obedientiam: hoc est: quod adimplebunt quicquid eis erit iniunctum a suo magistro: atque vivere sine proprio: quoniam deus requiret hec tria ab eis in ultimo iudicio.

- ii. **Dispensatio obseruantiarum Regule: reservatis tribus votis substantialibus ut in suo robore permanentibus.**

Sunt enim permulta que propterea in desuetudinem abiire. et ea certe per temporum in-
gruentia. per etatum convenientia. per locorum qualitate. per personarum consideratione: ad anime salutem mutanda. corrigenda. interponenda. relaxanda. temperandaque censentur. Aliter enim esset deuotas animas varijs laqueorum proplexitatibus irretire et illaqueare. nisi conditioni et rerum qualitati prudenter consularetur. Magna quippe est humana fragilitas: et ad malum procliuis: que facile labitur nisi dei et apostolico presidio sustentetur. Inter ceteras quoque sanctas congregationes: et religiosarum personarum coetus: ordo quidem hierosolymitanus iacturas et grauias subiit discrimina: patiturque assiduo: quo fit ut his incommoditatibus consulendo: pristini renodochij ac sacre domus hospitalis hierusalem regulares disciplinas et primeuas institutiones fratres nostri rite seruare nequeant: qua ratione sacrosancta sedes apostolica impulsam Romanique pontifices suasi: pro eorum clementia. saluti fratrum nostrorum consulentes: cum eis de aliquibus in regula contentis primeue institutionis ordinis nostri obseruantijs preter tria vota substantialia: que seruare tenemur de gratia speciali dispensauerunt et fratres nostros ab his exemerunt et absoluerunt. Quaedam etiam stabilimentis continentur: nonnulla propterea a consuetudine abierunt. Hinc est quod ceteris Regule obseruantijs et capitulis ommissis: tria vota substantialia duntaxat in stabilimento renouatione inferere statuimus: que a fratribus prompto animo ac deuota mente obseruari iubemus.

Consuetudo.

- iii. **Exercitium militie pro Christo.**

Ordo quidem noster ab eius primeua institutione Sacrosancte sedis Apostolice catholice Regum. Principum. et deuotorum Chisticolarum munificentia. suffragio fauore. predijs. possessionibus. ditionibus. gratijs. priuilegijs. immunitatibus dotatus. auctus. ampliat. ditatus est: ut vera caritate virtutum matre firmaque basi incensi milites ordinem professi: sancte quidem hospitalitati fidei militiam adiungerent. cumularent. copularent. duplicique fungentes exercitio gestis virtuosos se se dicarent. Peculiare certe et proprius est christi militi non postpositis sacre hospitalitatis sanctis operibus pro christi nomine. pro cultu diuino. pro fide catholica pugnare.

institiā colere. reuereri. tueri. oppressos fouere. subleuare. defendere. Ad hoc enī hoꝝ
 spitalarij milites christi hospitalitatem et militiā exercentes exteriori veste signum
 crucis octogonum deuota consideratione virtutibus insigniti gestant: vt interiori
 etiā veste viuifice erucis signū spiritualiter deferat. Dexteraq; manu acutū vibra
 tes gladiū post mult. fariā elemosinarū largitionē gentē mahumeteā et qui a fide
 deuiant. oppugnent. premant. pessundent. Quibus quidem sanctis operibus addi
 cti sanctorū certe martyru militū machabeorū pro cultu diuino pugnantiū exem
 plum saluberrimū sequi imitariq; monentur. inuitantur. accenduntur. Qui pauci
 innumeros exercitus prophonarū gentiū diuino adiuti presidio qñq; premere: vin
 cere. subijcere soliti sunt. Meminerint: perpetuaq; mente teneant religiosi milites
 nostri cultus Diuini zelo informati sacratissime Regule vota substantiālia obediē
 tiam. castitatem. paupertatē tenere. cōplere. perficere. virtutibusq; moralibus ⁊ the
 ologiis intendere studeant. Quibus prudenter. temperanter. fortiter. caritate in
 flāmati pro christi saluatoris nostri sacro nomine. pro viuifice crucis signo. p iusti
 tia. pro pupillis. pro viduis gladio exerto: q̄ certe pericula aggredi nō formident.
 Nemo quippe maiorem caritatem habet: q̄ vt animā: idest vitā: ponat pro amicis
 idest catholicis. Id eorū propriū est. ea est vocatio. ea est electio. ea est iustificatio.
 ea deniq; est sanctificatio: vt hac peregrina vita peracta spe firma erecti eterno fru
 antur premio: ad quod humanum genus a deo creatū est. Qui vero sanctorū ope
 rum ⁊ belli q̄d p Christiano nomine geretur preuicator. detractor. desertor. cōi
 ctus fuerit: ad peruersorū terrorem et bonorū laudem animaduersio et seuera poe
 na p stabilimentis et cōsuetudinibus ordinis pposita haud immerito censet.

Frater Raymondus Berengarij magister
 iij. De poena transgressionis Regule et stabilimentorum.

Ut fratres ordinis nostri Regule ac stabilimentorū transgressores nō fiant. Ideo
 decernentes declaramus: q̄ cōtentorū in regula transgressio aiām corpusq; obli
 gat. Stabilimentorū aut ac cōsuetudinū infractio et violatio corpus tantū ad poe
 nam obnoxium reddit. nisi horū quorundam omissio aut transgressio scdm ius diui
 num aut Canonicas sanctiones animam obligaret.

Frater Antonius Fluuiiani magister.
 v. De Regula in assembleis generalibus quatuor temporū legatur.

Nulli quidē fratru nostrorū Regulā ignorare cōuenit. quinimo ipām tanq̄ religi
 onis essentialē ac substantiale firma mēte tenere cōducit. Igitur precipimus vt in
 assembleis ieiunijs quatuor temporū quotannis celebrandis Regula palam ac de
 uote legatur: vt fratres nostri ante mētis intuitū essentialia vota: que obseruare de
 bent pposita cōspiciant: ⁊ suauī religionis vinculo se obnoxios cognoscant.

Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.
 vi. Que stabilimenta legi debent in assembleis post regule lecturam.

Omniū quidem errorum ignorantia mater censetur: quā admonitio ⁊ frequens di
 sciplina: doctrinaq; extirpat atq; appellit. Ideo ne ignorantie pretextu errata pmit
 tantur. Fratres quoq; nostri de his que potissime bonos mores et laudabilē cōsue

121
tudinem spectant notitiam habeant: **S**ancimus q̄ **R**egula in assembleis quatuor
temporū perlecta: stabilimenta: quorū capita hic inferuntur: palam ad omniū intel
ligētiā legantur: vt cognitis rectitudinis obseruantijs: fratres vicia fugiant: vir
tutem sequantur: et poenarū laqueos euadant.

Capita stabilimentoꝝ legendorū sunt hec.

Ex prima parte.

Exercitium militie pro **C**hristo.

De poena transgressionis **R**egule.

De habitu fratrum hospitalis **I**erosolymitani.

Ex secunda parte.

De diuinis officijs celebrandis ⁊ sanctis reliquis venerandis.

N fratres sunt obligati orationē **D**ominicā **C**enties quinquagesies quotidie dicere

N interesse tenentur solemni missarum celebrationi.

N fratres confiteantur fratri **C**apellano ordinis.

N fratres hospitalitatem exerceant.

N infirmi fratres confiteri et desproprium condere teneantur.

N nullus apponat manū spolijs fratrum vel iuribus cōmunis thesauri.

De fratribus debitoribus communis thesauri.

De incarceratis. viduis. pupillis. ⁊ pauperibus.

Ex tertia parte.

N fratres obediant magistro.

Declaratio casuum quorundā propter quos fratres habitu priuantur.

N fratres infirmitate detenti teneantur manifestare bona sua duobus fratribus.

N frater semel in anno conficiat desproprium.

Poenā inflicta publicis concubinarijs.

Inhibitio fenoris et vsure.

De modo procedendi contra inobedientes.

N fratres non exerceant mercimonia.

N fratres nō impetrent beneficia religionis ab alijs personis q̄ ab ordine nostro

De ludo balistarum.

N fratres non recedant de conuentu sine licentiā.

De honesto vestitu fratrum.

De incessu ⁊ de ambulatione fratrum nostri cōuentus **R**hodi.

N fratres non verberent seculares personas.

Ex quarta parte.

N nullus impetret litteras cōmendatitias pro adeptione beneficiorum.

N predia domus et possessiones **R**eligionis nostre nō vendantur aut alienentur.

N fratres non alienent bona per eos acquisita.

N nullus frater impigoret aut obliget bona religionis.

Receptio fratrum.

De Receptione fratrum.

Consuetudo.

1. **Qualiter fratres Religionis hierosolymitane recipi debent ad professionem.**

Qui infirmorum obsequio ac fidei catholice tuitioni sub habitu regulari ordinis nostri personam ascribere cupiunt. hac norma formaque ad professionem deuote admittuntur. Qui enim professurus est: sciat nouum hominem se induere. Igitur labem omnis iniquitatis abiciens confessio de more ecclesie sacerdoti humiliter peragat: sicque mundus et vitijs purgatus cum veste longa seculari solutaque: ut se liberum ostendat: qui suauis laqueo vinctus erat: reuerenter genibus flexis ante altare se presentet: ardentem cereum manibus tenens. ut caritatem significet: que amor est igneus: missamque audiat: eucharistiamque suscipiat: et ante suscipiendum fratrem ea reuerentia constitutus humiliter ab eo petat: se ad fratrum et sacre Religionis hospitalis hierusalem consortium comitumque admitti. Tunc frater suscipiens discretis ac deuotis verbis: petentis propositum roborat: docensque salubre quod preclarum existat pauperibus christi seruire: ac misericordie opera exequi: et fidei obsequio et tuitioni se ascribere. Multi quidem id expetuerunt: quod assequi non valuerunt. Demum de religionis obedientia et seueritate eum doceat: quia non priuatos appetitus ipsum sequi liceat: quinimo superioris arbitrio viuere oporteat: propria abnegata voluntate. Quod si quandoque quispiam agere voluerit: aliud obedientie vinculo perficere compelletur. Quo peracto interrogetur professurus si hec complere paratus sit: si se paratum esse respondet: ulterius interrogetur: si alterius religionis vota emisit si nuptias contraxit. et matrimonium per carnalem copulam consumauit. Si alicui persone graui debito obnoxius sit. vel si seruus alicui ascriptus. Nam si aliquod horum post votorum emissionem commisisse aut esse comperiretur: tunc ei qui aliquo modorum predictorum esset astrictus: habitu ordinis ablato: cum sua ignominia tanquam fidei semel date transgressor restitueretur. Si premissa negauerit et se liberum affirmauerit: tunc frater recipiens missale exhibitum aperiat: quo aperto ambas manus iunctas professurus super sacras litteras apponat: sicque fratre recipiente interrogante: et qui recipiens respondente profiteatur in hec verba. Ego. **N.** voueo et promitto Deo omnipotenti beateque Marie semper virgini dei genitrici ac sancti Joannis Baptiste: perpetuo cum dei auxilio seruare veram obedientiam cuicumque superiori: qui a deo et religione nostra mihi dabitur amplius viuere sine proprio: et castitatem seruare. Et continuo post hec leuet manus a sacris scripturis: Recipiens quoque frater dicat. **R.** cognoscimus te esse seruum dominorum. pauperum. infirmorum et tuitioni fidei catholice dedicatum. qui professus subiungat. Ita esse me cognosco. Postea missale osculetur: quo sumpto ipsum deferat ad altare et illic reponat: et post altaris osculum ad recipientem missale reportet in vere obedientie signum. Quibus sic peractis susceptorem qui fratrem recipit: pallium nigrum assumat: quod manibus tenens ostendat professo crucem albam et dicat. **C.** redis frater quod hoc sit signum viuifice crucis in qua christus mortuus est et pro nobis peccatoribus redimendus pependit: at ille respondeat. **C.**redo. Alterius recipientis dicat. Hoc enim est nostrum signum: quod iubemus: ut tu semper in habitu gestes. Postea vero professus signum crucis osculetur. His actis recipientis pallium sibi et crucem ante pectus in parte sinistra imponat: ipsumque osculetur et dicat. Accipe hoc signum in nomine trinitatis beateque Marie semper virginis: et sancti Joannis Baptiste ad augmentum fidei et tuitionem christiani nominis atque pauperum obsequium. Ideo enim frater tibi crucem in hac parte ponimus ut hanc to

fol. 6. nov.
in M. 125.

to corde diligas et dextra pugnes et defendas et defensam cōserues. Nam si p̄ Cri-
sto contra fidei hostes pugnans sancte crucis vexillum pedem referens deseras bel-
logz tam iusto detractato fugias: pro stabilimentoz et consuetudinū ordinis for-
ma ligno crucis sacerrimo merito tu voti violatoz priuaberis: et tanquam foetidū
membrum a coetu nostro expulsū tri te noueris. Deinde pallij laqueum collo li-
get. dicens. accipe iugum Domini: quia leue et suauē est. Sub hoc inuenies requiē
anime tue. Subinde dicat. Non delicias tibi sed panem et aquam: ac humilem ve-
stitum tantum promittimus atqz participem facimus animam tuam tuozumqz pa-
rentum et consanguineozum in bonis operibus religionis nostre fratrumqz nostro-
rum: que per vniuersum orbem fiunt et in futurum fient. Professus quoqz respon-
deat. amen: quasi dicat ita sit oro. Et tunc frater recipiens primo: deinde circumstan-
tes ad amplexus et osculum nuper professum recipiant. quod sit amoris. pacis fra-
terneqz dilectionis signum. Sacerdotes autem qui affuerint presertim ille qui mis-
sam celebrauerit: oret in hunc modum.

Suscipimus deus misericordiam tuam ī medio templi tui. psalmus. Magnus do-
minus et laudabilis nimis in ciuitate dei nostri in monte sancto eius. Gloria p̄ri rē.
Suscipimus deus rē.

Ecce quā bonū et q̄ iocundū rē. Gloria patri rē. Sicut erat rē. Suscepimus deus
rē. Kyrieleyson. Christeleyson. Kyrieleyson. Pater noster. Et ne nos i. Sed libera.
Saluum fac seruum tuum. Deus meus sperantem in te. V. Mitte ei domine auxi-
lium de sancto. R. Et de syon tuere eum. V. Nihil proficiat inimicus in eo. R.
Et filius iniquitatis non nocebit ei. V. Esto ei domine turris fortitudinis. R.
A facie inimici et persequentibus eum. Domine exaudi. Et clamor. Dominus vo-
bis cum spiritu tuo.

Deus q̄ iustificas impiū et nō vis mortē peccatozū: maiestātē tuam suppli-
citer deprecamur: vt hūc famulū tuū de tua misericordia p̄fiderem coelasti-
ptegas benign⁹ auxilio et assidua p̄tectiōe p̄serues: vt tibi iugiter famu-
let et nullis a te tentatiōibus separet. Per christū dominū nostrū Amen

Omnipotens sempiternus deus: q̄ facis mirabilia magna solus: p̄tende sup
famulū tuū. N. spiritū gratie saluatoris: et vt veritate tibi p̄placeat perpe-
tuū ei rorem benedictionis tue infunde. Per christum dominū nostrum

Suscipiat te dñs in numero fidelīū: et licet nos indigni te suscipimus ī oia
tionibus nostris: concedat tibi dominus locum bene agendi. Iustitiam
bene perseuerandi: et ad eterne vite beatitudinem hereditatemqz fideli-
ter perueniendi: vt sicut nos caritas fraternitatis coniunxit in terris: ita
diuina pietas que dilectionis auxiliatrix est: cum fidelibus suis te coniungere dig-
netur in coelis prestante domino nostro Iesu christo: qui cum patre et sancto spiri-
tu uiuit et regnat Deus. Per omnia secula seculozum Amen.

Consuetudo.

ij. De qualitate et gradu admittendorum ad professionem.

Ordo noster suppositorum Religiosorum tres gradus habere dignoscitur. Vili-

tes. Sacerdotes et seruientes quosdam armorum alteros officij. Qui vero sub gradu militie ad hoc idonei et apti pro forma stabilimentorum et consuetudinum ad professionem ordinis nostri admitti postulat: prius quam habitum suscipiat et professionem faciat: cingulo militie decoretur necesse est. Si autem ab aliquo principe catholico aut altero facultatem militiam prestandi habente militie insignia non fuerit adeptus: a fratre milite ordinis nostri suam professionem recipiente aut altero fratre milite militie huiusmodi insignia secundum consuetudinem militiam prestandi recipiat: et demum ordine pretacto professionem ineat. Capellanos autem et seruientes armorum et officij insignijs militie decorare non oportet: nec consuetum nec ordinatum est. sed sub eorum gradu ad professionem admittuntur.

Frater Alfonsus de portugaliam magister.

iiij. **Q**uod filij gentilhominum in domo hospitalis nutriti in fratres milites admitti debent.

Magna quippe est educationis et consuetudinis vis: que alumnorum affectus in nutriendos allicit. Optima itaque ratione inducti statuimus: quod filij nobilium seu militum vel gentilhominum nutriti atque in domo hospitalis educati: cum ad etatem arti militari congruam peruenerint: si postulauerint ac idonei habilesque ad hoc secundum stabili menta fuerint: in fratres milites admittantur.

Frater Hugo Renel magister.

iiij. **Q**uales recipi debent in fratres milites.

Indecorum enim est eum militia decorare: qui hac insigniri non meretur. Ideo nulli fratrum ordinis nostri liceat quempiam in fratrem militem admittere atque recipere: nisi a parentibus nomine et armis gentilhominibus originem traxerit: qui eum militia dignum efficiant.

Frater Hugo Renel magister.

v. **D**e sororum nostri ordinis receptione: et quod mulieres honeste vite recipiantur.

Aditus quidem religionis muliebri serui denegandus non censetur. Prioribus itaque et castellano emposse in sorores ordinis nostri recipiendi et ad professionem admittendi mulieres honeste vite legitimoque matrimonio et a parentibus gentilhominibus natas facultatem concedimus.

Frater Hugo Renel magister.

vi. **Q**uod religiosi alterius ordinis in fratres religionis nostre non recipiantur.

Inconstantes quidem animi aspernandi sunt atque prorsus reijciendi. Proinde laudabili institutione sancimus: quod religiosi qui alterius ordinis vota emiserint: in fratres Religionis nostre nisi de magistri et capituli generalis licentia recipiantur seu ad professionem admittantur. Si vero quispiam fratrum nostrorum contra hanc institutionem facere scienter presumpserit: habitus priuationem subeat. Et si recipiens eum qui recipit alterius religionis votis ascriptum esse ignorauerit: poenam habitus non incurrat. Qui vero professus siue receptus fuerit: habita de prima professione noticia habitu priuetur.

Prima

Frater Hugo Renel magister

vij. **Q**uod extra matrimonium natus in fratrem militem non recipiatur.

Nullus in fratrem militem ordinis nostri admittatur: nisi sit matrimoniali copula legitime procreatus. Filij tamen comitum aut maioris gradus Dominorum extra matrimonium nati admitti in fratres milites possint.

Frater Nicolaus loigne magister.

vij. **D**e habitu fratrum hospitalis Hierosolymitani.

Professione quidem nostre congruit: ut omnes fratres hospitalis chlamidem siue mantellum nigri coloris cum cruce alba gestare teneant. tamen pro loco et tempore: de colore vestis et pallio modo crux sit alba octogona pro stabilimentis cum eis est dispensatum.

Frater Elyonus de villanova magister.

viiiij. **N**ullus frater aliquem in fratrem vel donatum admittat sine magistri licentia.

Potestas enim ordinis ab uno quidem origine derivatur et emanat. Non licet igitur nec aliquo pacto premissum est baiulis: prioribus: aut fratribus ordinis nostri cuius cunctis conditionis fuerint: aliquos in fratres ordinis eiusdem recipere seu donatos admittere sine magistri expressa licentia. Excepto quod fratres capellanos si deficerent in eorum ecclesiis vel capellis pro eorum obsequiis possint facere: et similiter fratres serviientes officij pro serviitiis preceptoriarum recipere valeant. Qui contrafecerit: habitus ordinis nostri priuetur.

Frater Joannes Ferdinandus de heredia magister.

x. **Q**uod fratri qui habitu priuandus est auferantur arma: magister quoque scutifer hunc leuet

In religione quidem pro virili parte omne scandalum remouendum existit. Idcirco optima ratione sancitum est: ut fratri qui habitu priuandus est: postquam comprehensus fuerit: arma cuiusvis generis auferantur. ne genus scandali contingere possit. Adijcietes quod cum magister querelam de priuando fratre facit: magister scutifer ei Iussu magistri habitum auferre debet.

Frater Philibertus de villacho magister.

xj. **Q**ui in fratrem militem preter seriem stabilimentorum receptus fuerit ad preceptorias obtinendas Inhabilis reddatur.

Indecens est: ut qui gradum militie falso et sinistra interpretatione indigne susceperit: militari quidem prerogativa gaudeat. Itaque si aliquis in fratrem ordinis nostri militem recipiat et gradum militie decoret: qui tamen secundum formam stabilimentorum habilis et idoneus ad gradum militie suscipiendum non existit: hunc sic receptum inhabilem ad officia: beneficia: administrationes et preceptorias consequendas et habendas prosumus esse volumus atque iudicamus. Quod in gradum fratris serviientis officij redigatur precipimus.

Frater Antonius Fluviiani magister.

xiij. **Q**uod homicida et vite peruerse vir in fratrem ordinis nostri non recipiatur.

Reprobi ac peruersi merito ab omni coetu reijciendi sunt. Ideo sancim⁹ qd fratres ordinis nostri sub quouis licentie colore homicidā vel eum qui abhominabilē vitam in seculo duxerit in fratrem eius ordinis nullo pacto recipiant. Qui scienter contraxerint habitū perdant. et qui receptus fuerit ad officiū beneficiū et administratiōnem obtinendam penitus inhabilis censetur.

Frater Antonius Fluuiiani magister.

xij. **Q**uod receptus in fratrem ordinis nostri nō cōpellatur ad solutionē marche argenti

Omnes quidem abusus et prauas cōsuetudines abolere et reijcere cupientes. Iubemus: qd qui in fratrem ordinis nostri recipitur: nullo pacto a recipiente ad largiendum marchā argenti sibi aut suis seruatoribus aut aliud donū cōpellatur Nam qui gratis spiritualia acceperunt: gratis dare debent.

Frater Antonius Fluuiiani magister.

xij. **Q**uod Priores et Castellanus emposte absqz licentia possunt recipere fratres capellanos seruientes et donatos.

Conuenit et religioni conducit: vt pro rerum ingruentia. ordini consulatur. Ideo prioribus et Castellano emposte fratres capellanos seruientes et donatos pro locorum necessitate in prioratibus et castellania emposte licentiā recipiendi cōcedimus. Attamen qui sic recepti in fratres seruientes fuerint: seruientes armorū non intelligantur: nisi de expressa magistri licentia recipiantur. Adijcetes: qd prior et castellanus emposte vel preceptor ad cuius instantiam fratres capellani seruientes ac donati recipiuntur: eis stagia dare tenetur atqz de victu et vestitu puidere obligatur.

Frater Antonius Fluuiiani magister.

xv. De etate recipiendorum.

Nullus frater aliquē ad professionem religionis nostre recipere et ei habitum conferre presumat: nisi admittēdus etatis sue quartūdecimū annū compleuerit. Probatiois namqz annus in ordine nostro legitimis et iustis causis denegatus est: et penitus inane existit eos religioni ascribere: qui se votis adigere nequeunt: et quorum vires obsequium ordini et tuitioni fidei catholice suppeditare non possunt. Queri enim et tenera etas prius imbecillis dignoscitur. Ideo qui anno quartodecimo recipiuntur antianitate non gaudent nec soldeam: sed dumtaxat tabulam et vestitum a thesauro sumunt: quousqz annos octo et decem etatis sue cōpleuerint. Exercitium namqz armorū corporis robur et animi vigorem postulat. Quare qui obsequijs apti nondum sunt prerogatiuis gaudere non debent.

Frater Antonius Fluuiiani magister.

xvi. **Q**uod recipiendi i fratres milites p̄sentent̄ priori et capitulo siue assemblee puinciali.

Prima

Absurdū certe est in fratrē receptione circūueniri. Ideo ad id euitandū stabilimus qd frater ordinis nr̄i cuiuscūqz p̄ditōis fuerit in vigore cuiuscūqz licentie aliquos i fratres milites nullo pacto recipe possit: nisi prius recipiendus priori ⁊ castellano em poste capituloqz siue assēblēe p̄uinciali p̄sentauerint: et si prior ⁊ castellanus em poste recipiens fuerit ip̄i capitulo vel assēblēe p̄sentauerit: vbi diligens informatio fieri debeat de origine ⁊ gētilhominitate: moribus et dispositione recipiendorū q̄ cū gētilhoies legitimi ⁊ idonei scōz formā stabilimētoz adiudicati fuerit: eo tunc admitti ⁊ recipe possint. Cōuenit enī vt qui fidei catholice defensione ascribēdi sunt bonos mores et persone dispositionem p̄ se ferant: sintqz membris et mente sani: nec voto alterius religionis. aut matrimonio seu graui debito obligentur. Qui receptus p̄ter hunc ordinē fuerit: ad gradū fratris seruientes officiū descendat.

Frater Antonius Fluuiani magister.

xviij. **Q**uod fratres licentijs admittendi et recipiendi aliquos non abutantur: Sed qd recepti in eis annotentur.

Abusus qui in fratrū receptione cōmitti possunt: extinguere cupiētes phibemus: ne licētia ad hoc data quouis modo recipiētes abutant: videlicet plures fratres recipiendo q̄ auctoritas cōcessa permittit. Et ne occasio id faciendi prebeatur: volumus qd fratres recipiētes eoz: quos in vim licētie receperint: nomina ⁊ annū diēqz receptionis in litteris licentie annotare: Et in eis sigilluz imprimere debeant: ne vltra numerū designatū aliquis recipiat. Qz receptus in autentica forma receptōnem cū insertione licentie vigore cuius est receptus: deferre teneat. Aliter enī in ordinem nostrū: donec illud cōpleuerit: nō admittatur.

Frater Jacobus de mully magister.

xviij. **Q**uā poenā incurrunt: qui in fratrem militem aliquem cōtra formā stabilimentorum recipiunt.

Decet religiosos stabilimentis parere: ⁊ qui cōtrafecerint animaduersione p̄fecto digni censentur. Itaqz laudabiliter sancitū est: qd si priores vl' castellanus em poste in fratrē milite aliquē receperint: qui gentilhomo nomine ⁊ armis et legitimo matrimonio procreatus ac idoneus scōm formā stabilimentoz nō existat: eo ipso vna camera prioraliū priuati sint: p̄ceptor vero qui cōtrafecerit: preceptoria priuetur: que camera vel preceptoria collationi lingue cuius erit delinquens pertineat. Si vero cōtrafaciens cōuentualis fuerit nunqz cabimentū adipisci possit: sed eo imperpetuum priuetur. Fratres vero qui testimoniū de idoneitate dederint: si postmodū oppositū cōperiat: si testes priores Castellanus em poste. vel p̄ceptores sint: camerā vel p̄ceptorā perdant. Si vero cōuentuales existant: Inhabiles ad cōsequenda officia. beneficia et soldeam habendā in perpetuū reddātur: et periurij notā poenāqz incurrant. p̄iudiciū tamen illi: qui in vim huius testimoniū aliquem in fratrē militem admiserint: generari nō possit: quinimo culpa immunis diiudicetur. Insuper priores: castellanus em poste p̄ceptores et fratres qui sub vna et eadem licencia plures q̄ in eadem continentur milites vel armorū seruientes admiserint: vel qui fratres cuiuscūqz gradus fuerint: p̄ter ⁊ cōtra seriem stabilimentoz in nostro ordine receperint: in similes poenas incidant: exceptis casibus: in quibus stabilimenta exp̄se se poenam contra facientibus declarant infligendam.

Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.

xxviii. **Q**uod in receptione fratrum militum nullus sumat supra se: quod recipiendus sit gentilhomme

Ad obuiandum cautelis et dolis: qui contingere possunt in fratrum militum receptione: quia nonnulli fratrum nostrorum quandoque presumunt supra suum honorem sumere: quod recipiendi in ordine sunt gentilhomines et tales quales stabilimenta requirunt: de quibus nunquam aut raro aliud examinem apparet: sed res in obscuro persistit. Itaque huic fraudi obuiare cupientes statuimus. quod nullus fratrum ordinis nostri cuiuscunque gradus fuerit: sumat supra se nec ad id admittatur: quod aliqui recipiendi sint gentilhomines: et tales quales stabilimenta postulant. Quinimo ipsi recipiendi sufficienter et legitime probare debeant se gentilhomines esse: et tales quales stabilimenta sanctiunt. Quod probato si recipiantur: nihilominus totiens quotiens aliquis frater obijcere contra tales ipsos alteros esse quod probauerint vellet: tunc ad id probandum admittatur: dummodo in termino septem annorum a die receptionis id fecerit: quo lapsa amplius ad hec impropria banda non admittatur.

Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.

xx. **Q**ualiter recipiuntur fratres milites in conuentu Rhodi.

Contingit plerumque in receptione fratrum militum ordinis nostri in Rhodo receptos tales non esse: quales stabilimenta ordinant. His itaque fraudibus obuiare determinantes sancimus: quod fratres milites qui Rhodi recipiuntur: debeant et teneantur termino duorum annorum a die receptionis computando autentice et legitime probare coram priore et castellano emposte vel eorum vicegerentibus et capitulo puincia li-se nomine et armis gentilhomines legitimoque matrimonio et in limitibus prioratus seu castellanie emposte procreatos natosque. et tales quales stabilimenta ordinant esse. Que quidem probatio autentica presentetur Rhodi dicto termino magistro et consilio ordinario. Si autem modo instituto non probauerit: eo ipso fratres seruientes officij existant et nullo unquam tempore ad gradum militie admittantur.

Consuetudo.

xxi. **Q**ualiter seculares persone recipi debent in confratres.

Bonum enim quanto comunicabilius: tanto melius existit. Consueuerunt igitur predecessores nostri seculares personas sub confraternitatis titulo bonorum operum religionis nostre participes reddere. Hinc profecto inoleuit usus confratres recipiendi sub hac forma. Qui autem in confratrem ordinis nostri recipi cupit: coram fratre ipsum recipiente reuerenter compareat genibusque flexis positus manibus super missale quod recipiens teneat: spondeat in hec verba. Ego. N. pmitto deo omnipotenti Beateque Marie semper virgini dei genitrici: ac sancto Joanni Baptiste: magistroque et religioni hierosolymitane: quod caritatem et amorem erga magistrum fratres et ordinem sanctum possibilitate mea geram. pro viribus quoque eos ac bona ordinis defendam. quod si facere nequero: eis pandam. Et quecumque sibi nocua mihi nota ipsis manifestabo: alteriusque religionis nisi hierosolymitani ordinis professionem

non faciam. **N** si eam non professus fuero post meum obitum in cimiterio hospitalis sepeliri peto. quotannis quoqz in festo sancti Joannis baptiste aliquid in recognitionem confraternitatis ordinis elargiar. quibus peractis frater recipiens dicat. quia predicta promissisti: Ideo te animaqz tuam. morumqz parentu participes efficimus omniu beneficiorum. orationum. missaru. Divinoru officioru. et piorum operum: que in perpetuum in nostra Religione fient. **D**e quibus dominus noster Iesus Christus vos participes reddat. **Q**uo peracto osculum pacis ab recipiente et alijs fratribus assistentibus prebeat. **P**ostea in libro confraternitatis eius nomen registretur. **A**nnoretur quoqz quod anno quolibet dare pollicetur. hec servari in receptione confratrum iubemus: reservatis vlibus quorundā prioratuū: in quibz fortassis aliter consuetum esset: qui morem apud eos vsitatum in dicta receptione servare debeant.

Consuetudo.

xxij. Qualiter fratres habitu priuantur.

Qui signū vivifice crucis in qua Dominus noster Iesus christus pro nobis pepēdit indigne delictis exigentibus gestant: merito abdicari eo debent. **T**ales enī peruersos Religiosos habitu priuandi auctoritas soli magistro permittitur: aut qui eius vices ad hoc expresse datas gerit. **I**n priuatione autem hec forma seruatur. **C**um frater ordinis ob delictum commissum habitus priuationem incurrit: magister seu locumtenens: cui priuationis auctoritas spectat: **D**e crimine atqz delicto cōsiliū ordinariū certius reddat consultatqz quid super hoc agendū sit. **D**emum maturā deliberatione prehabita ex consilij ordinarij decreto ad delicti probationē peruenitur. **I**nformationes quoqz et attestaciones recipiuntur secundum formam stabilimentoꝝ et consuetudines. **Q**uibus peractis si contra reum ad habitus priuationem pro casus exigentia procedendum sit: **M**agister seu vicegerens vt dictum est. querimoniam siue planctam ad generalem assembleam referat. **A**ssamblea enī ad hoc cōficiendū sono campane solito more cōgregatur. **I**n qua magister seu vicegerens crimen accusati proponit: et de tali crimine in propria forma: aut sub colore damni cōmissi vltra marcham argenti ad eius delicti atrocitatem velandā et iniuriam exemplū vitandum querelā faciat presente reo: et audiente: qui ad assembleam per magistrum scutiferum sub tuta custodia adducitur. **Q**uerela quidem peracta magister siue locūtenens illic presidens sgardium baiuliuorum contra reum cōcedit: qui ipsum scdm deum dictamenqz recte rationis ac stabilimenta: laudabiles quoqz cōsuetudines religionis visa informatione. probatione. et confessione delicti iudicent. **M**oxqz magister vel eius locumtenens. caput sgardij assignat: et quempiam probum religiosum suum procuratorem deputat: qui coram sgardio comparens agat pro casus exigentia. **Q**uo peracto caput et Baiuliuū sgardij ad partem secedunt. **C**oram quibus magistri procurator ex vna et reus ex altera parte comparent. **P**etitqz magistri procurator scdm delicti grauitatem reum habitus priuatione damnari. **R**eo vero potestas respondendi et defendendi conceditur: qui vel delictum fatetur aut negat. **S**i fatetur et misericordiam suppliciter petierit: sgardium ad magistrum et assembleam accedit: veniamqz pro reo trina vice imploꝝrat. **S**i magister in vim stabilimentoꝝ et non aliter indulget: ad vltiora non proceditur. **S**i vero perseveranter Iustitiam fieri petit: tunc sgardium ad locū separatus

secedit. Si vero reus crimen negauerit: tunc attestaciones: probationes: et informatiōnes producantur. Itaq; reo propria cōfessione: aut attestacionibus legitimis et testimonijs conuicto sguardium sententiaz profert: et ad habitus priuationē reum condemnat. Quia sentētia lata accersito magistri procuratore: qđ decretum est ei pādetur. Ipse vero pcurator reum hortatur: vt sguardium sequatur: qđ corā magistro et assemblea cōparet. Reus quoq; adest gemebunda voce misericordiā implorans. Itaq; sguardiū veniā delinquenti crimine conuicto cōcedi humiliter petit. Si vero magister vel locumtenens perseveranter sententiam pmulgari iusserit: post trinam iussionem caput et baiulini sguardij palam reoq; presente sententiā priuationis habitus pronūciant: et crimine conuictum condemnant. Promulgata sententia. Reus gemecundus genib⁹ flexis misericordiā perseverāter implorat ante magistrū constitutus: cuius lateri magister scutifer iussiones Magistri prestolans adheret. Magister vero seu locumtenens reum damnatum his verbis alloquitur et priuationem profert. Quia indignum signo viuifice crucis et habitu ordinis nostri tuis exigentibus demeritis et sceleribus te reddidisti: ad cuius professionem prius tuis pbis moribus inducti admissus es: Ecce itaq; stabilimentis et visibus ordinis nostri inherentes in bonorum laudem et peruersorum terrorem atq; vt ceteris cedat in exemplum: te habitu ordinis nostri priuamus et abdicamus: atq; de nobili coetu et consortio fratrum nostrorum remouemus: reijcimus et separamus: et tanq; putridum fetidumq; membrum et suppositum abijcimus. His dictis Magister scutifer iussu magistri aut sui locumtenentis reo habitum leuat: hoc modo. Ad primam quidem iussionem manum tantum ad palium rei siue accusati admouet. Ad secundam vero iussionem nodum soluit rostrorum: que resoluta in anteriorem partem proijcit. Ad tertiam vero iussionem laquei vinculum resolut et habitum ab humeris leuat dicens auctoritate superioris fungens a te laqueum. Iugum quidem Domini suauē: et habitum ordinis nostri quo te indignum reddidisti: aufero: leno et remoueo. His peractis magistri iussu: scutifer damnatum in carcere claudit vt pro eius demeritis executioni demandet. Si vero reus absens per contumaciam prius citatus vel secundum formam stabilimentorum et cōsuetudinum vocatus nō affuerit: aut comprehendere non posset: in eius absentia ac si presens esset: vel si delictū palam et publice expresse contra formam stabilimentorum perpetratum sit: ac notorium crimen existat: propter quod accusatus habitus priuationem incurrere debeat: tunc etiam reo personaliter non comparente proceditur: constituto tamen de delicto legitimis attestacionibus modo et forma superius declarata contumax per sguardium cōdemnatur: et per magistrum vel locumtenentē habitum priuatur: locoq; rei absentis clamys siue palium ibidem constituitur: et post trinam iussionem magister scutifer in absentis ignominiam leuat et aufert.

Consuetudo.

¶ Qualiter restituitur habitus his qui eo priuati sunt.

Solet plerūq; nostra Religio erga delinquentes: quorū poenitentia apparet et morū emendatio viteq; pbitas speratur: misericordia vti vbi cōtumacia reiecta suppliciter venia implorat: et fructus boni odoris oriri spāt. Cū igit habitus ob demerita priuatis venia scđm formā stabilimentorū cōcedit: postmodū habitus restituitur: et cōsortio fratrum ascribitur. Restitutōis forma hec est. Itaq; iussu mgi aut eius vic-

cegerentis ad sonum campane publica congregatio siue assemblea celebratur. Sedentibus quoque magistro: ac baiulivis prioribus ceterisque proceribus et fratribus more solito ac magistri aut sui locumtenentis. Iussu per magistrum scutiferum: qui prius habitu priuatus fuit: seculari veste vel camisia cum corda in collo secundum atrocitatem criminis commissi indutus iunctis manibus: ardentes cereum tenens in signum de proximo vere caritatis et dilectionis ordinis recuperande adducitur: sique humilis ad magistri pedes procumbit suppliciter veniam sibi concedi habitum restitui ac consortio fratrum ascribi morum et vite emendationem et honestatem preferens postulat. requirit. supplicat. Magister autem his auditis hec profert: licet olim te demeritis exigentibus habitu priuatum merito constat: tamen cum morum et vite laudabilis spes habeatur: tibi veniam largimur habitumque ordinis nostri restituimus atque coetui et fratrum nostrorum consortio denuo ascribimus. Da igitur opera ut sic virtuosus rite et probe viuas: ne quod deus auertat: occasione iustitie seueritatem rigoremque in te exequendi prebeas. Recipis enim ingentem gratiam et paucis ad modum concelsam que anime et corporis saluti et quieti conducatur. Quo dicto magistri iussu magister scutifer palio sumpto super humeros imponit. ac vinculum reuincit dicens. Accipe iterum Iugum Domini leue atque suauis: quod tibi anime salutem afferat. Hoc peracto deum laudans gratias agit et obsequijs ordinis se dedicat.

Ecclēsia Sancti Iohannis.

Secunda.

De Ecclesia.

f. De diuinis officiis celebrandis et sanctis reliquijs venerandis.

Consuetudo.

Nihil est christiano foelicius. nihil iocundius. nihil suauius: quam tota mente omniq; affectu Deum colere: fidem catholicam profiteri ecclesiamq; venerari. ea quoq; diligenti cura erequi: que cultum diuinum ac ecclesie catholice ornatum concernunt: que si laicis conueniant qui mundanis impliciti curis ab obsequijs diuinis plerumq; distrahunt: multo magis religiosi viris id conducit quos sacrum chrisma in baptismatis fonte susceptum. Religionisq; professio vrget. imploreat. inducit. Merito itaq; ordinis nostri rectores. fundatores eorumq; vestigijs inherentes nostri predecessores deuotissima mente cultui diuino intenti: per veteri consuetudine quam diligentissime et ornatissime ecclesiam venerati sunt. Sacra quoq; solennia instituerunt: seruauerunt. profecerunt: oratoria erexerunt: que donis amplissimis ornatu: quorum obseruantia ad hec tempora deducta est. eamq; omni studio et accurata mente tenere erectam quoq; populum. His igitur causis prebatissimis quidem et iustissimis suasi fratres nostros hortamur: eisque per fidei et religionis professionem in iugum: quatenus omni cura cultui diuino intendere studeant: ut diuinis pactis expediti: arma in crucis hostes exerceant. Nec enim sanctarum Reliquiarum cura est postponenda. Veneremur igitur sanctam spinam sacratissime passionis monumentum ex corona spinea: que christum redemptorem nostrum affecit excerptam: et que satis constanti fama sanctissimum illius caput acriter punxit: In cuius rei memoriam sexta feria qua passio christi quotannis celebratur floreat: et demum arescat. Nec profecto in sacello palatii magistratus condita est. Nec minori cura honoretur denarius argenteus vnus ex triginta illis argenteis: quibus Christum Iudas proditor appreciauit: ex cuius impressione characteres in cera alba quotannis dum passio decantatur a sacerdote effinguntur qui characteres humane salutis: mulierum partui maritumq; discriminibus perpetuo sententur. Etiam crux in sacrario reposita ex ligno vere crucis: in qua christus Dominus et saluator noster per nostris peccatis fabricata colenda est. veneranda quoq; existit crux enea ex pelui quam christus apostolorum pedes lauit facta: que varios languores pellit. Sancta enim matrona Helena magni constantini imperatoris ex illa pelui tria crucis signa cudere iussit quorum vno Rhodij potiuntur: ad cuius venerationem sexta feria populus frequenter accedit. Colenda etiam est preconi noster Sancti Iohannis Baptiste precursoris Domini nostri Iesu christi sacratissima manus dextera: que christum baptizauit: et verum messiam ostendit: que nuper miro tractatu ex turcorum tyrannide ad Rhodios delata est. Quod admodum commentarij super hoc editi latius declarant. Cetera quoq; sanctorum reliquie pre multe in ecclesijs nostri ordinis recondite honorande et grati cura custodiende existunt: ut sanctorum intercessionibus: quos in his veneramur diuinum quidem presidium a deo in cunctis opibus persequimur.

Consuetudo.

ij. Quod fratres sunt obligati orationem Dominicam centies quinquagesies quotidie dicere.

Religiosis nostre institutores prudentissima ratione suasi iunxerunt: ut fratres nostri milites et seruitores qui orationi vacare tenentur: qui in deum mens eleuatur: prepediosum modum orandi habere: ut facile orationi. hospitalitati et fidei tuitioni opera adhibere possent. Itaque maior: et nostri hanc orandi consuetudinem instituerunt. Videlicet quod omnes fratres ordinem nostrum

strū p̄fessi milites ⁊ seruiētes singulis dieb⁹ simul aut diuersis horis oratiōz Dñicā a dño nostro Iesu christo in lege euangelica institutam: que vulgo pater noster vocatur: centies quinquagesies deuote dicant: qui numerus orationis Dominice datus censetur in cōpensationē ⁊ satisfactionē horarū ecclesiasticarū scilicet pro matutinis diurnis. xij. Pro matutinis horarum nostre Domine. xij. Pro prima hora xij. Pro tertia. xij. Pro meridie. xij. Pro nona. xij. Pro vesp̄is. xvij. Pro completorio. xij. Pro psalmis. xv. matutinorum. xv. Pro vigilis mortuorū. xij. Pro vesp̄is mortuorum. vij. hinc etiā laudabili consuetudine apostolicoq; priuilegio inoleuit: q̄ si alicui placuerit ⁊ otium dabitur de beata virgine vel de mortuis horas ⁊ officiū dicere q̄ horum alterum dicendo ad eum numerum orationis Dominice nō est obligatus. Fratres vero sacerdotes. diaconi. subdiaconi: ⁊ clerici ordinis nostri scōm sacratissimi sepulchri hierosolymitani consuetudinem officiū canonicū pro gradu sui ordinis suscepti celebrare tenentur. Eam quoq; institutionem a maioribus traditam inuiolabiliter seruari iubemus.

Consuetudo.

iiij. Quibus diebus fratres hospitalis ieiunare tenentur.

Decet enim religiosos deum mente et corpore colere atq; pijs operibus carnē macerando affligendoq; insistere. Hinc laudabiliter sancitum ē: q̄ fratres ordinis nostri Ieiunia inferius declarata celebrent ⁊ seruent. Primo ieiunium quadragesime pasce resurrectionis a quarta feria quinquagesime vsq; ad diē pasce: Preterea celebratē magne letanie: que fit in festo sancti Marci euāgeliste: eo ipso die. Si autē huius festum incidat in octaua pasce: celebratio huiusce Ieiunii transferatur: post octauam: insuper dies Rogationū: que fiunt ante festum ascensionis Domini nostri Iesu christi videlicet secunde. tertie. ⁊ quarte feriarum. Itē vigiliā Pentecostes ⁊ eadez hebdomoda quatuor temporū Ieiunia. Preterea vigiliās sancti Joānis Baptiste: apostolorum sanctorum Petri ⁊ Pauli. Sancti Jacobi apostoli. Sancti Laurentij martiris. Assumptionis nostre Domine. Sancti Bartholomēi apostoli Sancti Matthei apostoli. ⁊ in ipsa septimana quatuor temporum Ieiunia. Nihilominus si festum dicti sancti celebratur die Dominico tunc dicta Ieiunia fiant in precedenti septimana. Si vero celebratur alio die. tunc fiant in eadem septimana. vigiliam apostolorum Simonis ⁊ Jude. Vigiliā omnium sanctorum vltima die octobris: ⁊ celebratio eorū fit prima nonēbris sequenti. Vigiliā sancti Andree ac Ieiunia quatuor temporū que incidunt quarta feria post festū sancte Lucie. Itē vigiliam sancti Thome apostoli: ac vigiliam natiuitatis Domini: quā quidē obseruationem teneri volumus ⁊ Iubemus.

Consuetudo.

liij. Festa que seruari debent a fratribus hospitalis.

Conuenit deuota mente sanctorū festa celebrare. tenere. obseruare. vt ipsorum precibus adiuti ordo noster conseruetur. ampliatur. ⁊ eterne vite premium mereamur. Hinc sancitum est festa inferius declarata a fratribus nostris seruari. Primo festū Natalis Domini nostri Iesu christi. Itē festa sanctorū Stephani prothomartiris ac Joannis euāgeliste pariter ⁊ sanctorū Innocentiū. Itē festa Circūcisionis Epiphanie. Purificationis nostre Domine. Annūciationis eiusdē. Itē Pasca Dñi.

¶ Secunda.

cum secunda et tertia feria sequentibus. Item festa sancti **G**eorgij martyris. Sanctorum **P**hilippi et **J**acobi. Utrunq; festum sancte crucis. Item festum ascensionis Domini nostri **J**esu **C**hristi. Festum pentecostes cum secunda et tertia feria sequentibus. Festum corporis **C**hristi. Natiuitatis sancti **J**oannis **B**aptiste. Sanctorum **P**etri et **P**auli apostolorum. Sancte **M**arie magdalene. Sancti **J**acobi apostoli. Sancti **L**aurentij martyris. Assumptionis nostre Domine. Sancti **B**artholomei apostoli. Natiuitatis nostre Domine. **M**atthei apostoli. Sancti **M**ichaelis archangeli. Sanctorum **S**imonis et **J**ude. Omnium sanctorum prima die nouembrii. Sancti **A**ndree apostoli. Sancti **N**icolai episcopi. Conceptionis nostre Domine. Sancte **L**ucie virginis ac sancti **T**home apostoli.

¶ Consuetudo.

v. Quomodo pronunciantur festa.

Sepenumero contingit ob negotiorum rerumq; occurrentias **J**eiunia et festa facile a mente labi. Ideo ut cum vigilantia diuinum officium impleatur: Inungimus ut in ecclesia sancti **J**oannis **R**hodi per venerabilem priorem aut vicepriorem. In alijs vero ecclesijs ordinis nostri per quempiam capellanum eius ordinis singulis diebus Dominicis post factas oblationes festorum solemniter ac sacra **J**eiunia diligenter pronuncientur et intimentur: ne aliquis horum ignorantiam pretendere possit.

¶ Consuetudo

vj. Quando fratres recipere debent Eucharistiam.

Valde quidem salubre est et anime propitium sacrosanctam **E**ucharistiam recipere: Ideo laudabiliter sanctum est quod fratres ordinis nostri milites et seruientes ter in anno **E**ucharistiam recipere teneantur: videlicet die resurrectionis. **P**entecostes et **P**asche Domini nostri **J**esu **C**hristi.

¶ Consuetudo.

vij. De processionibus faciendis.

Processiones solennes in ecclesia hospitalis fieri solent his tantum diebus. videlicet purificationis virginis **M**arie. Ascensionis Domini. Natiuitatis sancti **J**oannis **B**aptiste. Assumptionis beate **M**arie virginis et quolibet die Dominico. alijs autem festis fieri non consuevit processio: nisi festa inciderint die Dominico.

¶ Consuetudo.

viii. De predicationibus faciendis.

Verbum enim diuinum veluti semen bonum: si in bona terra seminatum fuerit: utile fructum affert. Ideo ut instruant religiosorum corda laudabili consuetudine obseruat: quod diebus **O**mnibus aduentus et quadragesime in missa matutinali sermo fiat cunctis audientibus.

¶ Consuetudo.

ix. De oblationibus faciendis.

Quoniam fratres nostri propriū nō possident. Ideo ad oblationes faciendas obligati nō sunt: nisi tantū quater in anno. videlicet die Epiphanie. Purificationis nostre Domine. Parasceues in adoratione ligni sancte crucis. Et quando celebratur officium pro magistris defunctis.

Consuetudo.

x. Oraciones que sunt pro fratribus defunctis.

Salubre est pro defunctis orare. Igitur laudabili cōsuetudine obseruatū est: qd p animā vnusquisqz fratris defuncti in loco obedientie quo viā vniuersę carnis ingressus fuerit: triginta misse celebrentur: in quarū prima fratres assistentes cerzum ardente cū infuso denario offerant: qui nummi pauperibus erogentur in remissioz peccatorū defuncti. vnusquisqz vero capellanus vnā missam celebret et diacon⁹ ac subdiaconus psalteriū dicat. Et miles ac seruiens p animā defuncti centies quī quagesies orationem Dominicā dicere teneatur vltra ordinarias orationes: quas dicere obligantur: vel officium defunctorum.

Frater Hugo Renel magister.

xi. In fratres interesse tenentur solēni missarum celebrationi.

Nihil est quod homini magis cōducatur: qm circa diuinū cultū attentiorē esse. Porro igitur fratres comilitonesqz nostros viuifice crucis signo redimitos: missarū celebrationi adesse: his potissime diebus: quibus dei ecclesia cultum ampliat. Aderūt itaqz fratres nostri sub poena septene: quā eoipso incurrant cōtrafaciendo: missarū solennitatibus festorum sequentiū. Natiuitatis domini nostri Iesu cristi. Circumcisionis. Purificationis: ceterorūqz festorum beate Marie semper virginis dei genitricis. Epiphanie. Resurrectionis. Pentecostes. Ascensionis. Corporis Christi Sancte crucis. Sancti Ioannis Baptiste. Apostolorum Petri et Pauli: et omnium sanctorum prima die Nouembriis. Atqz aliorum festorum quibus cōsuetum est celebrare processionem.

Frater Hugo Renel magister.

xij. In fratres cōfiteantur fratri Capellano ordinis nostri.

Obedientia omnis quidem cōgregationis firmissimū vinculū nos ad id astringit: vt vnusquisqz ppro sacerdoti cōfiteatur. Et nil equide sine superioris licentia agredi nos licet. Prohibemus igitur ne fratres ordinis nostri cuiqz peccata sua cōfiteantur nisi eorūz priori aut alicui capellano Religionis nostre absqz prioris: aut in eius absentia viceprioris licentia.

Frater Hugo Renel magister.

xij. In secunda feria quinquagesime missa pro mortuis celebratur

Sanctū quidē est ⁊ salutare p defunctis deo omnipotenti humiles pces fundere. Sic est qd deuota mentē stabilimus vt anno quolibet secūda feria quinquagesime missa solēnis p aiabus defunctorū magistrorū ⁊ fratrum celebret: vesp̄e quoqz ⁊ mortuorū vigilie cū sono campanarū p vniuersas ordinis nostri ecclesias: vbi sacerdos

Secunda.

tes deputati sunt: pridie ei⁹ diei hoc ē dñica: que qnq̄gesima dñ: cātenē ⁊ celebrēt.

Frater Hugo Renel magister.

xiij. De promotione clericorum ad sacros ordines.

Debet quidē esse clericorū ⁊ sacerdotū honesta ⁊ matura puerfatio: que tps discursu cōphendi potest. **D**ic laudabiliter sancitū est q nullus clericus. subdiaconus. diaconus. aut p̄byter in fratrē hospitalis admittat̄ seu recipiat̄: donec p annū hospitali seruiert. **P**rohibemus quoq̄ ne aliquis frater cuiusuis cōditionis fuerit aliq̄ clericū ad sacros ordines pmoueri pcurt sine prioris ecclesie presentatōne. **Q**q clerici in domo hospitalis nutriti ad ordines pmoueri nō possint: videlicet ad subdiaconatū donec octo ⁊ decem annos: ad diaconatū duos et viginti: ad sacerdotium sex et viginti annos nati fuerint. **C**lericus quoq̄ qui ordinem nostrū professus nō est: in obsequiū hospitalis nō admittatur nisi prius de sacrorum ordinū suscepiōne litteras testimoniales autenticas demonstrauerit.

Frater Guilelmus de villareto magister.

xv. Q in missa que p defunctis celebrat̄ die lune qnq̄gesime fratres adsint ⁊ offerant

Dignū atq̄ sanctū est p christi fidelibus defunctis munera deo offerre vt anime a purgatorij poenis liberentur: et optatā beatitudinē cōsequantur. **I**taq̄ cū pro defunctis magistris officium ⁊ missa sc̄da feria quinquagesime quotannis celebrat̄: omnes fratres adesse volumus: qui cereum vnum cū vno denario offerant. **M**agister vero cuilibet fratri qui aderit: **J**uliatū vnū elargiri obligatus est.

Frater Folchetus de villareto magister.

xvi. Celebritas que fieri debet in festo assumptionis virginis Marie ob victoriam de Rhodijs per hospitalarios habitam.

Dignum est p victorijs a deo missis sue clemētie: ⁊ eius genitrici humiles gracias agere. **C**um itaq̄ in festo assumptionis beate Marie virginis dei genitricis diuio adiuuante presidio clarissima **R**hodus: que tunc ecclesie Romane sacrosancte parebat hosti victricibus armis in hospitalariorū manu anno salutis christiane. **M**.ccc.viii. redacta est. **I**deo in honorem: laudē et tante Victorie monumentū sanctum est: q̄ eodem die anno quolibet per vniuersas ecclesias ordinis nostri vbilibet cōstitutis in gloriose virginis preconij festum hoc processione et alijs ceremonijs ecclesiasticis celebretur amplieturq̄: q̄q̄ **R**hodi sacra ara idest altare in honorem virginis erigatur. vbi capellanus frater ad hoc deputatus die quolibet missam celebrat in tante victorie memoriam atq̄ debitam **R**ecordationē. **D**ie quoq̄ assumptionis quotannis illuc omnes fratres processionaliter ecclesiam sancti Joannis lustrando accedant: et missa sollemnis cantetur.

Frater Petrus de corniliano magister.

xvij. Q feria sexta fiant nouem lectiones de sancta **C**ruce.

Non satis enim possumus viuificam domini nostri **I**esu **C**risti crucem venerari: quam in pectore gestamus: ⁊ gratia diuina redimiti sumus. **S**ancimus itaq̄ q̄ q̄li

bet sexta feria nouē lectiones de sancta cruce in ecclesijs ordinis nostri legant: ex-
cepto in aduentu Dñi. In septuagesima vsqz ad pascha et penthecosten: et celebrati-
bus nouem lectionū ac octauis festorū et vigilijs quatuor temporū.

Frater Rogerius de Pinibus magister.
xviij. **De** die conceptionis virginis Marie celebratur festum.

Quia Christi genitricem virginē Mariā nostre religioni apiciam semper sentim⁹
qui eius adiuti suffragio a nō paruis molestijs atqz penuris subleuati sum⁹. Ideo
ob eius reuerentiā p oēs ecclesias ordinis nostri festū solenne de eius sanctissima cō-
ceptione quemadmodum de eius precellenti natuitate celebrari atqz obseruari iu-
bemus.

Frater Raymondus Berengarii magister.
xviij. **De** celebratur ieiunium in vigilijs festorum virginis Marie.

Ob gratias assiduo a beata virgine Maria susceptas et eius intercessione a cūctis
malis protegatur: Decet in eius honorē omnem cultus obseruantiam exhibere.
Hinc est q fratibus nostris indicimus atqz precipimus: vt i vigilijs **Natiuitatis**
Conceptionis. **Purificationis**. et **Annunciationis** virginis Marie sicut in eius
Assumptione ieiunare teneantur.

Frater Joannes Ferdinandus de heredia magister.
xx. **De** afflictione quadam per fratres exhibenda in ecclesia.

Decet Religiosos tota mente intendere et corpore reuerentiā deo exhibere. **Iube-**
mus itaqz ordinis nostri fratrib⁹ vt quotienscūqz in ecclesia nostra cantabit **Te**
deum laudamus etc. **Et** dicatur **Dic** versus **Te** ergo etc: quos precioso sanguine re-
demisti: flectant genua.

Frater Joannes Ferdinandus de heredia magister.
xxi. **De** bonis spoliis que peruenire debent ad ecclesias.

Ecclesie quidem vbi diuinus cultus exercet: p̄sertim ea que sancto Joanni bap-
tiste in Rhodo dicata est aliarū ordinis nostri magistrā: merito ornari debēt. **Omnia**
igit que ad diuinū cultū deputata sunt: puta calicis vasa ornamenta deaurata. se-
ricea et huiusce generis per alia stabilimenta declarata in spolijs fratrū citra et vl-
tra mare decedentiū reperta perueniāt ad ipsam ecclesiā sancti Joannis: nisi pri-
uatis ecclesijs preceptoriarū expresse viuentibus preceptoribus per eos ascripta fu-
erint: quia talia ecclesijs preceptoriarū spectare decernimus: ac ea inuentarijs an-
notari volumus.

Frater Philibertus de Milliacho magister.
xxij. **De** quadā afflictione facienda per fratres quando cantatur missa.

In religiosis personis zelus cultus diuini agendus est: et affectus excitand⁹. **Ideo**
p̄cipimus q quotienscūqz sacerdos in missarū celebratione intonabit **Gloria** in ex-
cellis deo. et illa verba p̄nunciabit **Suscipe** deprecationē nostram. **Quilibet** fra-
ter
o iij.

Secunda.

ter nostre religionis genua flectat et deuote dominum nostrum Iesum christum deum
et redemptorem nostrum precetur: ut orationes exaudire dignetur.

Frater Philibertus de Nilliacho magister.

xxiiij. De ornatu restauratione et sustentatione ecclesiarum hospitalis.

Honestas et Religionis obseruantia requirit ut ecclesie et oratoria in quibus cultus
diuinus celebratur: ad laudem dei et honorem fidei adornentur: et in necessarijs prouide
antur. **H**inc est quod matura deliberatione prehabita sancimus atque decernimus: quod ba
iuliui. **P**riores. **C**astellanus emposte: baiuliui capitulares preceptores et fratres: qui
regimen preceptoriarum aut domorum ordinis nostri tenent ecclesias et oratoria restau
rent. reparent: et manuteneant in debito et honesto statu: eaque muniant et ornent li
bris ecclesiasticis. vestimentis. multiplici calice et alijs utensilibus diuino cultui ascri
ptis per qualitate et conditione prout dictarum preceptoriarum et domorum. **A**d ipsarum
quoque ecclesiarum et oratoriorum cultum et obsequium fratres capellanos honeste vite:
et si fratres capellanos ordinis nostri non reperirent: tunc capellanos honestos ta
men seculares vel regulares: quos habere potuerint: quousque copia fratrum capel
lanorum affuerit deputent et eligant: qui deuote diuino officio vacent et intendant.
Super quo executioni demandando: **P**riores et **C**astellanus emposte tempus con
petens preceptoribus et fratribus assignent: in quo si facere recusauerint: contra faci
entes fructibus preceptoriarum et domorum priuati existant: donec predicta diligenter
compleantur. **S**uper tamen huiusmodi redditibus arcto victu et vestitu reseruato.
Quod si priores et castellanus emposte super his diligenter prouidere non curauerint
tunc ipsorum proprijs expensis ea exequi debeant: quia ex officio ipsorum incumbit
super his diligenter vigilare

Frater Philibertus de Nilliacho magister.

xxiiij. De preces per parte fiant in missa solenni: que celebratur in omnibus ecclesijs religionis

Nihil est quod magis a Deo et domino nostro Iesu christo expetere debeamus: quam
animarum salutem et status pacem et quietem: per quo religiosi potissime deo preces fundunt
Idcirco statuimus per vniuersas ecclesias et oratoria Religionis nostre pro pace
preces fieri. **C**irca quod quidem hanc obseruationem teneri volumus: quod presbyter
qui missam solennem celebrabit post orationem Dominicam flexis genibus ante al
tare preces deo intonet: que incipiunt. **L**etatus sum in te. pro pace et tranquillita
te ecclesie catholice populi christiani et ordinis hierosolymitani: quorum fauoribus. au
gilijs: et emolumentis sustentamur atque tyrannidis Iugo defendimur.

Frater Philibertus de Nilliacho magister.

**xxv. De celeberrimo festum duplex et octaua decollationis sancti Joannis Baptiste: ac fi
at memoria in octaua festi sancti Augustini.**

Tenemur omni obseruantia sanctum Joannem Baptistam Christi precursorem prophetam
et plus quam prophetam honorare: et tanquam precipuum ordinis nostri patronum venerari. **H**inc
est: quod in omnibus ecclesijs. capellis et oratorijs ordinis per vniuersum orbem consti
tutis festum duplex: et celebrationem octauae decollationis sancti Joannis Baptiste
celebrari volumus et expresse mandamus: etiam ad honorem beati Augustini docto

ris quidem celeberrimi: et multiplicis professionis inuictoris: die octaua sui festi memoria fieri debeat.

Frater Antonius Fluviani magister.

xxvj. **De** sancta trinitate celebretur festum duplex.

Nos qui p fide bellū gerimus et Deum vnū: et trinū simpliciter pñtemur: decentissimum diuīdicamus sacratissimā indiuiduam trinitatē colere: adorare et reuereri. Ideo deuote sancimus vt in vniuersis ecclesijs ordinis nostri vbilibet cōstitutis festum duplex de sanctissima trinitate solēniter celebretur

Frater Antonius Fluviani magister.

xxvij. **De** solennibus diebus fratres audire missam teneantur: et q̄ modeste se gerant. et de modo dandi pacis osculum

Festinitates et dies solēnes religiosi diuinis officijs insistentes obseruare quidē debent. Itaqz iniungim⁹ vt solēnem missam primā matutinalē diebus dñicis et alijs festis diebus fratres ordinis nostri: nisi legitimo prepediti impedimento fuerint audire debeant. Si vero prime misse nō interfuerint: secunde misse solēni adesse teneantur. Ubi cū silentio modestia et deuotione cōuersari studeant. Nec intrent cancellum seu chorū ecclesie: nec altari adhereant aut sacerdotale officium impediant. Et minister qui pacis signū prebere solet patenā cū fasciolo capiat: vt cū reuerentia et decore ministerium ecclesiasticū ordinet: q̄ cōtrafecerit puniat⁹ quarantene poena.

Frater Antonius Fluviani magister.

xxviii. **De** libri ecclesie correctionē et emendationē nō recipiant in iussu prioris ecclesie

Insolentia imperitorū refrenare cupientes: qui ausu temerario libros ecclesiasticos corrigere et emēdare putantes: mēdosos et corruptos efficiunt. Ideo phibemus q̄ nullus frater ordinis nostri libros ecclesiasticos ecclesie nostri cōuentus Rhodi seu aliarū ecclesiarū eius religionis iniussu prioris ecclesie: emēdare: corrigere: eisqz qd piā addere ac subtrahere audeat: qui cōtrafecerit: subeat poenā quarantene.

Frater Joannes de lastico magister.

xxix. **De** transfiguratione domini nostri Iesu christi fiat festum duplex.

De miraculosa domini nostri Iesu christi trāsffiguratione: in qua sue maiestatis dignitatē expressit: ad honorem dei in omnibus ecclesijs et oratorijs Religionis nostre: festū duplex celebrari iubemus: atqz ceremonijs scdm sacrosanctē Romanē ecclesie ritum hanc celebrationem decorari volumus.

Frater Joannes de lastico magister

xxx. **De** festo sancte Euphemie.

De sancta Euphemia cuius sacruz corpus inter reliquias ecclesie sancti Joannis Rhodi positum est: Festum duplex decimo octauo Calendas octobris celebrari iubemus: ipmqz sacri corp⁹ summa cū ueneratione pcessionaliter castellū Rhodi

Secunda

lustrādo deferat suppliciter exorantes: vt beatissima vgo apud deū et dñm nostrū
Iesum xpm: p nobis intercedere dignet: quatenus in pñti vita ab hostiū tyranni
de nos liberet: et demū ad vite eterne beatitudinē p ifinitā suā clemētiā nos pducāt

Frater Jacobus de mylli magister.

xxxj. De probis hominibus Ecclesie.

Oportet viros Religiosos circa diuini cultus obseruantia esse circūspectos sollici
tos et curiosos: Ne per alicuius incuriā-desidiā. aut negligentia ptermittant aut
variantur: que a nostris maioribus edita: et in obseruantia diuine reuerentie pmul
gata sunt. Igitur stabilimus q per magistrū et cōsiliū ordinariū duo religiosi pro
bate quidē vite et experte discretionis probi homines ecclesie eligantur: et ex omni
bus linguis: diuersis tamen deputentur qui in comitiū prioris ecclesie vel alicuius
capellani idonei et pbate sufficiētie: quē ad hoc ei⁹ loco prior deputabit: summa cū
diligentia cura et sollicitudine videant: perquirant scrutenturq si in ecclesia sancti
Iohannis ac capellis et oratorijs sunt et complentur ea que circa cultum diuinum
spectant: scdm maiorū instituta tam spiritalia q corporalia ipsius ecclesie et capel
larum cōcernentia. Defect⁹ quoq corrigant et reparent. Inuentariū quoq et re
gistrum institutionū et fundationū capellarū pariter prediorū possessionūq earun
dem: et omniū ornamentorum bonorū quoq mobilium et immobiliū faciant et ha
beant: Quod quidem inuentariū et librum finito officij termino magistro et cōsilio
ordinario presentabūt: vt successoribus probis viris cōsignet. De his quoq que i
officij exercitio compererint: quatuor temporū assembleis fieri solitis in anno: et de
omnibus defectibus magistro et consilio ordinario relationē facient: quo pro veruz
exigentia provideatur. Terminū quoq vnius anni dicti fratres ipsum officium ex
ercebunt: vel plus si magistro et consilio expediens videbitur. Et vt dicti probi ho
mines liberius officio vacare possint: ad manus magistri retenti censeantur et excu
bijs exempti sint.

Frater Jacobus de mylli magister.

xxxij. De festum semiduplum de sacra corona Christi celebretur.

Decens et decorū existit reliquias: que passionis christi dei et hominū mediatoris
saluatoris et redemptoris nostri assiduā recordationē preleserunt: honorare et omni
cultu prosequi. Idcirco sancimus q festū semiduplum anno quolibet tertio idus
augusti celebretur in reuerentia sancte corone spinee: qua dominus noster Iesus
christus in sua passione: quā pro nobis subiit: affectus est. Cuius sancte corone spi
nam vnā que preciosissimū caput pūxit: et ex ei⁹ vulnere sacratissimo sanguine vul
tum tinxit: in archiuis et penetralibus oratoriū magistralis reclusam habemus: que
quotannis die veneris sancta: qua passio recolitur: ab auroa florere incipit: et ad
sextā horā qua saluator expirauit floridissima cōspicitur: demumq arefcit. cunctis
quoq christifidelibus monumentū sacratissime passionis existe. i

Frater Jacobus de mylli magister.

xxxij. De ordine celebrationis missarum.

Quatenus valitudinarij atq qui legitimo prepediti impedimēto fuerint missę bñ

¶ Pars.

De Ecclesia.

neficio gaudere possint: hunc ordinē in missarū celebratione iubemus: vt nisi vna completa alia nō inchoetur: et sic capellani studiose ⁊ deuote exequi curent.

Frater Jacobus de milly magister.

cccij De numero fratrum capellanorum.

Diuini cultus obsequio ecclesie conuentualis Rhodi sexdecim fratres capellanos ascribimus: qui Rhodi residentiā faciant: atq; quatuor clericos adolescentes: quibus clericulis capellanus rector ⁊ doctor assignetur: qui p stipendio ⁊ clericorū victu florenos Rhodi currentes centum ⁊ decem quotannis in pecunijs numeratis a thesauro percipiat.

Frater Baptista de visinis magister.

cccj De priore Castelli sancti Petri.

Vt diuina officia in castello sancti Petri melius et honorabilius ad dei laudē exerceantur: statuimus q; de cetero per priorem ⁊ cappellanos ecclesie sancti Joannis capellanus idoneus ⁊ sufficiens in rebus ecclesiasticis eligatur: ⁊ per magistrū et cōsiliū cōfirmetur: qui in castello resideat: et curā animarū cum onere et emolumentis habeat: ac pro caruenna vnus capellanus scdm suum turnum mittatur et deputetur.

Frater Baptista de visinis magister.

cccvi De commissarijs ecclesie sancti Joannis collaci Rhodi: qui visitare debēt predia et possessiones.

Stabilimus vt per magistrū ⁊ cōsiliū cōpletū cū rerū exigentia requiret: Duo commissarij probi religiosi ordinentur et eligantur: quorum alter ex consilio ordinario ad tale opus assumatur. Qui quidem duo commissarij vna cum priore ecclesie pro tempore existente: summa cum diligentia: et sollicitudine personaliter predia possessiones. Domos. apothecas. vineas et cetera mobilia pertinentia capellis ecclesie sancti Joannis collaci Rhodi: ⁊ ecclesijs sancti Antonij. Noſtre domine de philermo. sancti Joannis de fonte: et omnium aliarum in Rhodo constitutarum Iurisdictioni religionis nostre spectantium visitare debeant. De his quoq; inuentarium faciant autenticum. Et si ruinas demolitiones et deuastationes huiusmodi rerum et bonorum mobilium et immobilium inuenerint: ea reedificare. erigere. reparare. et augmentare expensis illorum: qui redditus et fructus dictarum capellarum et ecclesiarum recipiunt: facere debeant. Et si dictarum capellarum et ecclesiarum possessores renitentes et inobedientes in exequendo extiterint: priuati capellis et redditibus earum existant: que per eos qui in eis ius patronatus obtinent: alijs concedantur: vt reparationes et augmentationes compleantur. Preterea dicti commissarij sumere et habere informationem foundationis et institutionis dictarum capellarum et ecclesiarum debeant. habeantq; notitiā si cultus diuinus secundū institutorum rectorumq; ordinationes et voluntates adimpleatur: quas capellani ipsi adimplere teneantur. Alias qui neglexerint facere: dictis capellis et ecclesijs priuentur: et aliq de his per collatores earum prouideatur: vt diuinum seruitium compleatur. Dicte quoq; visitationes et informationes in scriptis autenti

Secunda

eis redigantur. vltimus dicti commissarii stabilimenta et ordinationes ad honores diuini cultus et decorem ecclesie prefate institutas exequi et obseruari ad vngue faciant: Recusantes quoque inobedientes secundum dictorum stabilimentorum seriem puniantur.

Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.

xxxviij De iocali dando per priores ecclesie sancti Joannis collaci Rhodi.

Laudabile et rationi consonum est donis et muneribus sacras edes decorare. Idcirco statuimus quod fratres ordinis nostri qui promoti et electi in priores ecclesie ac aliorum prioratum aut castellanum emposse fuerint: obligati cessant ecclesie sancti Joannis sacri conuentus Rhodi iocale aliquod dignum et condecens valoris ad minus florenorum viginti cultui diuino et dicte ecclesie elargiri: Idque exequi contradictione postposita teneantur cum fructus aut redditus prioratum aut castellanie vnius anni perceperint.

Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.

xxxviij De fratrum decedentium vestibus.

Inueterate consuetudini inherentes stabilimus: ut fratres capellani pro iure trentenariorum illas vestes fratrum decedentium habeant: quas pro dictis trentenariis habere consueuerunt.

Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.

xxxix Fundatio oratorii sancte Marie de victoria.

Quam graue. quam perniciosum. quam horrendum sit ingratitudinis delictum: non satis equidem potest explicari. Abhorrent hoc tanquam detestabile et sacre et gentium scripturę. Quod si erga hominem benefactorem grati esse debemus: multo magis profecto deo nostro creatori: et a quo omne bonum et victoriae deriuantur: gratitudinis nostre indicia: et haud dubia signa propalare sumus obnoxij. Si autem pro ingenti beneficiorum et gratiarum cumulo sue diuine maiestati et immense bonitati gratias agere tenemur: debemus profecto pro singulari beneficio nuper suscepto cumulatissime peragere. Turcis Rhodiā urbem obsidentibus et impetuosissimis machinis crudelibusque armis eam oppugnantibus sexto Calendas augusti anno salutis millesimo quadringentesimo octogesimo: quo die latina quidem ecclesia septem dormientium: greca vero sancti panthaleonis celebritatem recolit Christi namque et fidei catholice Turci hostes magno impetu moenia Rhodie urbis conscendentes crudeliter pugnauerunt. diuinoque assistente presidio propulsati. trucidati victique sunt a Rhodijs cruce signatis. Nostra quoque hierosolymitana Religio gloriosam victoriā miraculis insignitam adeptā est: put commentarii super hoc editi dilucidius enarrant. In cuius quidem victoriae perpetue monumentum oratorium seu sacellum sub titulo sancte Marie de victoria: ac in memoriam dictorum festorum erigere. fundare. dotareque instituimus. Ad laudem igitur dei omnipotentis ac domini nostri Iesu christi pro cuius fide et cultu pugnatum est: glorioseque virginis Marie: ac sancti Joannis Baptiste patroni nostri et omnium sanctorum sacellum huiusmodi et oratorium sub titulo sancte Marie de victoria in pomerio moenium hebreorum: apud que foeliciter certatum est: ac pro grecorum ritu sancti Pantaleonis sacro titulo alterum oratorium

um eo loci erigi sancimus. **I**ubemus. statuimus: vbi sacra solemnia in tam gloriosse victorie memoriam latine et grece celebrentur. **A**d ipsa quoque oratoria quotannis **I**ulij mensis vigesimo septimo luce que lucem **R**hodijs attulit: circumacto anno processionalis pompa deuoto insignique ornatu illustrata accedat. et deo ac sanctis eius preces agantur: suppliciterque exoretur: vt pro sua diuina clementia hanc urbem **R**hodium a **I**ugo tyrannidis infidelium protegat: defendat: tueatur: et **R**hodijs ea ipsa quidem annua celebritate plenarias perpetuasque indulgentias: quas sanctissimus dominus noster **R**omanus pontifex **D**ominus **I**nnocentius papa octauus oratorium visitantibus indulsit: deuota mente assequi studeant.

Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.

xxx. **D**e festo visitationis virginis **M**arie.

Ad redemptoris domini nostri **I**esu christi pro cuius fide pugnamus: cultum eiusque in temerate nostris laudem in vniuersis ecclesijs oratoriisque religionis nostre vbilibet constitutis festum duplex visitationis beate **M**arie semper virginis sexto nonas **I**ulij in tantum mysterij memoriam quotannis celebrari: sine tamen octauis sancimus et decernimus.

Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.

xxxj. **D**e octauis festi omnium sanctorum celebrandis.

Deus enim in sanctorum celebratione colitur: **D**euota igitur ratione suasi sacrosancte **R**omane ecclesie sacratissimis vestigijs inherentes in cunctis ordinis nostri ecclesijs vbilibet constitutis festum duplex visitationis omnium sanctorum quod **C**alendis nouembrijs est institutum octauarum solennia celebrari iubemus.

Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.

xxxij. **Q**uod per ecclesiarum ordinis nostri sacerdotes in precibus deo exhibendis specialis memoria de magistro et ordine fiat.

Laudabili obseruantia dignum censeat deo humiles preces pro in ecclesia dei militantibus pro eius ministros fundere. **O**ptima igitur ratione ducti statuimus in singulis ordinis nostri oratorijs vniuerso orbe constitutis sacerdotes diuina mysteria celebrantes inter orationum quas deo offerunt: solennia mente et verbo speciale memoriam habere: orareque pro magistro et fratribus ordinis nostri: vt deo auctore diuino adiuti presidio de fidei catholice hostibus ad laudem omnipotentis dei pro cuius fide ac nomine pugnant: reportent atque consequantur victoriam: magistrumque et ordinem conseruare diuina dignetur maiestas.

De hospitalitate.
Consuetudo.

- i. **Q**uod fratres hospitalitatem exercent:

Est cultum diuinum: nihil est quod magis menti nostre insitum sit: quam per laudabilem et inueteratam consuetudinem hospitalitatem exercere: obseruare: perficere: in qua quoque misericordie opera certe complentur. Et dominus noster Iesus christus pauperibus reficitur. honoratur colitur: quam nostri maiores et institutores summa mente venerantes: ab hac nomine sumpserunt et nobis indiderunt: fortissimique Iude machabei: qui per unius veri dei cultum potenter pugnavit: et hospitalitatem deuote exercuit: ac Iohannis hircani deuotissimi et prudentissimi: qui ex thesauris a David sepulchro de propolis ciuitate sancta obsidione liberauit: et Eneodochium erexit mores imitatur: et seruantes per christum arma: et sanctam hospitalitatem exercere: et Eneodochiaque erigere statuerunt. Iam circa hanc plenam et omni studio seruandam fratres nostri diligentes sint et seruent: que a nostris predecessoribus sancita sunt ac dedicata. Ne abducantur ab exitu nostri fonte. verum ipsius primordium seruemus. veneremur: quod ordinem nostrum ad hunc statum erexit. Inter quoque ordinis nostri Eneodochia per uniuersum orbem constituta: ac elemosynas que ab eo pagantur: indubitata mente honoremus. Rhodium Eneodochium edificijs et palatio etate nostra ornatum. ampliatum. conditum: in quo egroti cuiusvis generis et nationis fuerint: recipiuntur. curantur: refocillantur: expensisque earum nostrum alunt: et egrotationum medicamina recipiunt. Semper quoque pro religionis facultatibus amplius. Suppellectiliisque ornetur et munusculis splendeat. In eo namque christus habitat. In eo quoque colitur. in eoque reficitur. Assidua quoque illa elemosyna que in palatio magistrali de respiciendis tredecim pauperibus singulis fit diebus: seruetur: ac cetera elemosine que in palatio octo nationum fiunt: non cessent. Orneturque illa coena: que quotannis quinta feria passionis christi in palatio magistrali celebratur: in qua magister et Paulini christum imitantes pauperum tredecim pedes lauant: eosque opipere pascunt: et muneribus donant. Celebretur pariformis annua coena: que in eo Eneodochio parari consuevit: quam pauperes tredecim christi et apostolorum numerum referentes alunt: et donis persequitur hospitale: quatenus deuotissimis operibus his functi deo grati reddamur: et ab hostium tyrannide seruemur defendamurque.

Frater Alphonsus de portugaliam magister.

- ii. **Q**uando fratres ire debent ad infirmariam.

Fratres infirmitatis initio toto triduo possunt stare in cameris suis: et eis administrari debent necessaria ac si essent in infirmaria. eo autem termino elapso tenentur infirmariam adire: alias denegatur necessarium rerum administratio religionis impensis.

Frater Nicolaus lozgne magister.

- iii. **Q**uod fratres sepeliantur cum suis mantellis.

Laudabile quidem censeo: ut quo habitu fratres nostri ingressu religionis et vite sunt redimuti: eodem in sepultura et funeris pompa ornentur. Igitur sancimus ut omnes fratres hospitalis cum vite excesserint: mantellis ad rostra: id est: punctis cum cruce alba sepeliantur.

Frater Philibertus de Pilliacho magister.

- iiii. **Q**uod hospitalitas fiat in preceptoribus pro facultate preceptoriarum.

Secunda

Nō solū ordo noster fidei tuitioni dicatus est: verū etiā hospitalitati: a quo nomen sumimus: ascriptus ē. Quare laudabile atq; meritorū existit: summa cura et diligētia hospitalitatē in p̄ceptorijis et domibus ordis nostri exercere. hic prudenti sancione cautū est: vt priores. castellanus emposite. p̄ceptores et fratres p̄ceptoriarū et qui demorū administrationē habēt scdm̄ p̄uētū facultatē elemosinas et hospitalitatē ad honorem dei p̄pleāt. Nō vt faciāt dilatoē cessante: priores et castellan⁹ ceteros p̄pleāt: q̄ si negligētes fuerint id p̄p̄ijis expēsis facere teneant. Si aut̄ p̄ceptores et fratres id facere recusauerit: in capitulo p̄uinciali p̄ priores et castellanum emposite de p̄sensu capituli p̄ceptorijis et administratione priuent. Quorū regimini frater idoneus deputet: donec p̄ magistrū et p̄uentū de talibus p̄ceptorijis dispositum fuerit.

Frater Joannes de lastico magister.

- v. **Q**uāliq; capellanus deputet in comitiua prioris noue infirmarie p̄ hospitalariū.

Hospitalitatem: in qua fundamentum et exordium ordinis nostri consistit: honorare: colere et reuereri tenemur. Volumus igitur vt hospitalariū in comitiua prioris hospitalis et infirmarie noue capellanus aliquem ordinis nostri honeste et probate conuersationis deputet: qui prius priori ecclesie ab eodem confirmandus presentetur. Ipse quidem capellanus sic deputatus in hebdomada quatuor missas. prior vero missas tres celebrabit: quatenus egroti qualibet die misse celebratione fruantur. in qua a deo clementissimo anime et corporis medelam sibi elargiri precantur. Prior quoq; ipse clericum obsequijs aptum deputet: qui in compensatione exercitij diuini et laborum suorum octo magasenos ipsius infirmarie noue: qui portam maris conspiciunt perpetuo teneant: quorum redditibus gaudeant ex quibus in primis octo floreni Rhodi currentes ipsi clerico pro annuo stipendio soluantur. Restum vero redditū prior et capellanus equa portione inter se diuidant: hoc quoq; salario contenti existant nec aliud exigere possint. Teneantur etiam omni cura diligentia et studio missas celebrare. confessiones audire. Eucharistiam ministrare. infirmos visitare. Mortuos sepelire. et cuncta exercere: que circa salutem animarum egrotorum necessaria diiudicantur.

Frater Joannes de lastico magister.

- vi. **Q**uā infirmi fratres confiteri et desproprium condere teneant: et q̄ infirmarius seruitores habeat proprios.

Qui morbo impliciti sunt prius debent anime medelam: q̄ corporis remedia perquirere. Ad deum enim summū medicum et cunctorum moderatorem prius mentē dirigere debemus: a quo omnia bona et spiritualia et temporalia emanant. deriuant et descendunt. propter nanq; peccata corporales egrotationes contingunt. Optima igitur ratione suā saluti anime et corporis quieti ac bonorum conseruationi cōsulere cupientes stabilimus: q̄ omnes egroti fratres qui ad Infirmaryam Rhodi causa bone valitudinis consequende confugiunt vel deferuntur: in ipso hospitalis ingressu ante viginti quatuor horarum curriculum lapsū confiteri et Eucharistiā recipere teneantur: quibus peractis desproprium signatum bulla Prioris cōficiant: cui fides adhibeatur plenissima. Si quis autem id complere renuerit: dicto elapso termino p̄ infirmariū reijciatur: nec sibi de necessarijs ministretur. Atq; vt obsequijs infirmorum diligenter intendatur: Mandamus vt ad obsequium dicte

firmarie seruitores bone fame atq3 diligentes: ac duas mulieres honestas omniq3 suspicionem carentes: qui omnes **C**hristiani existant: infirmarius tenere debeat.

Frater **J**oannes de lastico magister.

vij. **D**e duobus probis hominibus infirmarie.

Nulli mirū videri debet: si cure infirmorū: quorū seruitio ab ordinis exordio ascripti sumus: tantope intendim⁹. **N**az in ipso exercitio clementissima misericordie opa in animarū fundator. pectorū 7 benefactorū fratrum 7 sororū cōfratrumq3 nostrorū salutem cōplentur. **I**git ad tanti obsequiū ampliationem stabilimus: qd magister et cōsiliū ordinarium quotannis duos p̄bos 7 discretos ac laudabilis conuersationis religiosos ordinis nostri ad hoc idoneos: indifferēter ex omnibus linguis in dicte infirmarie p̄bos homines. inspectores et visitatores eligant: qui tamen ex eadem lingua assumi nō possint: hi aut duo probi viri quolibet die cū summa diligentia 7 studio egrotos in comitina infirmarij visitent. confortent corroborent 7 defectus cōspiciant: 7 si q̄ cōperci fuerint: reformari faciant. **H**is quidem duobus probis hominibus mense quolibet infirmarius cōputum reddere tenetur: qui si recusauerit: eo ipso priuatus officio existat.

Frater **J**oannes de lastico magister.

vij. **D**e fiat inuentariū bonorum vtensilium infirmarie.

Absurdum valde censi debet: vt que obsequijs infirmorum semel dedicata sunt: p̄ incuriā et negligentia deperdan^t 7 ī p̄phanos vsus cōuertatur. **I**gitur opti matione sancitū est: vt probi homines ac hospitalarius diligēter 7 cūz vigilantia anno quolibet: legata dona ac vtensilia infirmarie perquirant: recognoscant: ac videant. **D**e omnibus quoq3 vtensilibus 7 bonis eius infirmarie: videlicet vasis argenteis: aureis. stagneis. eneis. quibusuis lectis. coopertorijs. linteaminibus. papilionibus 7 ceteris lectis aptis et deputatis. **D**e omnibus alijs quoq3 bonis. rebus 7 vtensilibus cuiusuis generis fuerint: seruitio capelle pallatij: camerarū coquine et alijs officinis ascriptis inuentariū autenticū in presentia infirmarij ac **P**rioris 7 testium conficiant. signent 7 bullent. **V**alorem quoq3 eorū 7 estimationē annotare debeāt. **I**psa quoq3 bona et vtensilia aliquo caractere: signo vel bulle muniant. sigillent: atq3 in loco tuto mundo et idoneo cōseruari iubeant. **P**recipientes infirmario sub poena priuatois sui officij: ne quouis modo p̄sumat aliqd ex dictis bonis clam. vel palam. directe vel indirecte extra ipsam infirmariam transportare vel mutare: vel in alios vsus conuertere.

Frater **J**oannes de lastico magister.

viii. **D**e medici ad obsequiū infirmarie deputent^r: 7 infirmos visitent: cui visitationi infirmarius 7 scriba dicte infirmarie interesse debeat.

Sapientissimus deus atq3 clementissimus humani quidē generis spiritali 7 corporali incommoditati deesse nolens: medicine artem expertissimā atq3 utilissimā ab viris perspicacissimis inueniri puidit: ad quā post dei presidij imploratum: p̄ sanitatē cōsequenda cōfugere debemus. **N**on enim deus temptandus est: sed medicis vtendū: quos sapientia honorari iubet. **N**am p̄pter humanā necessitatem ipsos de

Secunda.

us per infinitam bonitatem creauit. Ad vsum igitur egrotorū dicte infirmarie medici scientia: atq; practica pollētes: viri honesti graues et experti deputēt. **¶** Si qdes iuramentū solēne in presentia octo fratrum octo linguarū et infirmarij prestare teneantur: q; egrotorū bone valitudini scdm pbatorum medicorum dogmata diligenter consulent: et q; ab eis ordinatum fuerit nulli pcepto impediri possit: qui bis die ad minus egrotos visitare debeāt et teneātur: atq; omnia que circa infirmorū sanitatem versantur: scdm medicorum expertorū pbata dogmata vigilanterq; compleant: exerceant et ordinent: que eorū sanitati et incolumitati cōueniant. **¶** Ipi qui dem visitatōi infirmarij et scriba presentes adsint: qui in scriptis fideliter discere et particulariter remedia ab medicis declarata et ordiata describat: que precipim⁹ omni contradictione infirmis ministrari. **¶** Medici ipsi stipendium a cōmuni thesauro sumere debeant et eo contenti ab infirmis nihil aliud exigere petere aut recipere possint.

Frater Joannes de lastico magister.

- x. **¶** Infirmarius qualibet nocte visitet infirmos et eis pvideat de bonis epulis.

¶ Decet infirmariū circa egrotantiū curā vigilantē esse: ne p incuriā sinistrū aliquod ipis cōtingat. **¶** Subemus igitur vt qualibet nocte infirmarius fido comitatus seruitore: hora cōpletorij: et aurore egrotos prudenter et discrete visitet: alloquat. hortet corroboret: et p̄sidio adsit. **¶** Probi quoq; homines die sequenti cū aderunt pscrutentur si infirmarius visitatōz cōpleuerit: in quo si defecerit eū obiurgent et rephendant et ad faciendū cōpellant: qui si remuerit: in eius sugillationē aliter pvideant. **¶** Alimenta enim corpori humano quanto puriora et meliora sunt: tantomagis nutrimento prosunt. **¶** Idcirco infirmario mandemus: vt de bonis et prestantioribus nutrimentis pulis. gallinis. pane et vino pvideat. **¶** In quo hospitalarius et probi homines diligenter curam adhibeant: vt de eis subueniat.

Frater Joannes de lastico magister.

- xi. **¶** De moderata cōuersatione infirmorū: et q; licentiat⁹ infirm⁹ aliquib⁹ diebus vitatur mensa infirmarij.

¶ Insolentiā et immodestiā no nullorū reprimere volentes stabilimus: q; egroti fratres et seculares in infirmaria: modeste temperanterq; et honeste se gerant et cōuersent: nec liceat aut pmittatur alicui quidpiam petere aut obtinere: nisi tantum illud quod et quale a medicis p eius remedijs ordinatū fuerit. **¶** Si audentia fretus cōtumaciter petierit. nihilomin⁹ ei subministrari phibem⁹. **¶** Ipsi etiā valitudinarij ibidem silentio et honesto exercitio vtant. **¶** Nec aleis. schacchis. aut historiarij vlt chro nicarij lectioni intendant seu quidpiam exerceant: quod in perturbationē vel molestiam egrotorum vergat: qui cōtrafecerit: priuetur administratione necessariorū in infirmaria. **¶** Ab egrotorū quoq; comitiua reiiciatur suo arbitrio vitā ducens. **¶** Non enim medicina et medici auxilio dignatus est: qui medicine dogmata paruipendit. **¶** Hanc quoq; regulā infirmarius seruari faciat: in quo si negligēs fuerit: officio priuetur. **¶** Siquis aut frater ex egrotis postq; a medicis licentiat⁹ fuerit: mensa infirmarij pro termino decem dierum: aut minori frui voluerit: id agendi licentiam damus. **¶** Infirmario quoq; de mensa thesaurus satisfaciet.

xiij. **Q**uod apotheca infirmarie visitetur. **Frater Joannes de lastico magister.**

Ne preru medicinaliu impuritatem infirmi detrimentu corporale paciant. **I**deo iubemus qd apotheca infirmarie p hospitalariu z pbos viros accersitis medicis visitetur: quotiens ipis hospitalario z pbis viris videbitur. **M**edici quoqz in pntia eorum diligenter caute z prudenter scrutent: si apotheca munita sit aromatu z medicis remedijs infirmis quidem congruis z necessarijs: ne p aromatarij culpa infirmorum cura omittatur atqz parvipendatur.

xlij. **Q**uod funus defunctorum honoretur. **Frater Joannes de lastico magister.**

Opus quidem misericordie deo gratissimu z hominibus acceptu est mortuos sepe lire. **Q**ui igitur funus honorat sepultura decorat. **Q**uare ad honore defunctoru in infirmaria: volumus qd corpus ad sepultura honeste efferatur capellania pccantibz que ad venia aie defuncti ptineant. **A**d vsum quoqz elationis cadaueris quatuor indumenta nigri coloris deputentur: quibus quatuor viri cadauer efferentes induantur: que infirmarius observari faciet in eoru funere cuius impensis aliter subueniri no posset: ob suppellectilis spolijs relictis inopiam atqz penuriam.

xliij. **Q**uod probi homines infirmarie quotidianas expensas visitent approbentqz. **Frater Joannes de lastico magister.**

Ad fraudes euitandas: iubemus qd duo pbi homines infirmarie singulis dieb9 de sero expensas ipius infirmarie in scriptis redactas: visitare z subscriptoe pprie manus pbare debeant. **A**lias his deficientibus cautelis expense in computis thesauri non admittantur.

lv. **Q**uod duo chirurgici deputentur ad obsequium infirmarie. **Frater Joannes de lastico magister.**

Prestans quidem est: z ad modu humano generi utilis chirurgicoru ars experta: z que vulneribus grauissimis subuenit ac medetur. **A**d eam quoqz exercenda viri pbate fidei z experte scientie requirunt. **C**u itaqz coplures vulneru in alio z alio casu affecti ad infirmaria coueniant: necessarium existit ad eos curandos chirurgicos accire. **I**taqz infirmorum saluti puidere cupientes stabilimus: qd ad obsequiu infirmorum duo chirurgici pbate fidei z experte artis deputent z eligatur: qui prius medicoru examini subiaceant: eozqz iuditio qd ad hoc apti sunt pbati existant: aliter nullo pacto admittantur.

lvj. **Q**uod seculares egroti in infirmaria testamentum conficiant. **Frater Jacobus de mylli magister.**

Decet **C**hristianos malavalitudine implicitos anime z corporis salutem querere z adseuouendas lites de bonis disponere z testari. **I**deo sancimus vt quotienscuqz seculares egrotantes in infirmaria introducti fuerint: cofiteri teneant eucharistie

Secunda

stiamq3 recipiant: et demū eos infirmarius prior et probi viri moneāt et hortentur ut testamentū cōficiant. Quod quidem testamentū p priorem vel scribā infirmarie p sente priore vel alio pspytero prioris loco. duobus quoq3 vel tribus adhibitis testibus recipiatur et cōficiatur: quod quidem testamentū sub poenis iuris canonici nō recidatur. Ipse quoq3 prior et scriba dictum testamentū: auctoritatē et facultatē cōficiēdi adhibitis testibus ad minus duobus tanq3 notarij publici essent habeant: eis q3 cōcedimus: taleq3 testamentū in aliquo libro redigatur: et ad futurā memoriā ac pro cōseruatione iuris et iustitiē vniuscuiusq3 in bonis defunctorū scribatur et cōtinuetur. Si vero seculares infirmi testamentū cōdere recusarent vel nō possent tunc infirmarius et probi homines per priorem vel scribā inuentariū de bonis eorum fieri coram testibus: iubeant: ut infirmis ad pristinā salutem reductis denē et restituantur: seu eis vita functis de bonis ipsorum constet ad quorū interest iuriū cōseruationē ipsa quoq3 bona inuentariata in loco tuto sub clauibus infirmarij et proborum viroꝝ recludantur.

Frater Jacobus de mylli magister.

xvij

De bulla hospitalarij.

Ad cōseruationem bonorum et suppellectilium vsui egrotorū dedicatorū stabiliūmus: q3 hospitalarius vel eius vicegerens bullam ferri teneat: qua bullentur corpororia paramenta ornamenta: ac cetera suppellectilia: et bona mobilia que bullari possunt: ne permutentur: transferantur: aut alienentur. Ipsa quidem bulla ponatur in sacculo de corio signato sigillo hospitalarij v3 locumtenentis et proborum viroꝝ: quam infirmarius custodiet. Que vero bona et vtensilia vsui quotidiano applicata non erūt aut necessario: in aliquo loco sub clauibus infirmarij et proborū viroꝝ reponantur.

Frater Jacobus de mylli magister.

xxvij

De priore infirmarie est exemptus a carauanis ut vigilanter intendat infirmorum obsequijs. seruitoremq3 retinere potest.

Decet priore infirmarie vigilantē in obsequijs infirmorū et assiduū esse: psertim circa ea que aiarū salutē spectāt. Ideo iubemus q3 prior infirmarie diligēter inuigilet infirmorum saluti. missarū celebrationi. sacramentorū exhibitioni: et ceteris que eius officiū spectant: quod ut comodius fieri possit: ipm a carauanarū onere liberamus: ei q3 seruitore vñū retinendi auctoritatē cōcedimus: p cuius manutēōne apodixia frumenti sicuti fratri militi cōcedat: quā a thesauro recipiat.

Frater Jacobus de mylli magister.

xxvij

De stabilimentis hospitalitatē concernentia in palatio egrotorū tabula descripta appendatur.

Planum esset leges condere: nisi legislatores et inferiores eas exequutioni demandarent. De igitur sub p̄textu cōstitutionū nostrarū ignorantie: que ad hospitalitatem spectant p̄mittātur: stabilimus q3 infirmarius ac pbi homines omnia stabilimēta hospitale cōcernantia in pergamento scribi faciant: quod tabule affirmum egrotantium palatio appendatur: ut omnibus pateant: et scōꝝ eorū seriē infirmorū ad ministratiōem intendatur.

Cars

De Hospitalitate.

Frater Jacobus de mylli magister.

xx. **De florenis quadringentis a patre Joanne de villaguto castellano emposte infirmarie legatis.**

Congruum est testatorum devotionem sequi. **I**gitur non liceat alicui fratrum nostrorum quacumque auctoritate fungenti de florenis quadringentis infirmarie per fratres Joannem de villaguto castellanum emposte legatis disponere: nisi draperio nostri conventus: cui hanc facultatem concedimus de eisdem pecuniis disponendi ad usum infirmorum secundum dicti testatoris voluntatem et ordinationem.

Frater Jacobus de mylli magister.

xxi. **De aperiendis capsis quibus clauduntur bona defunctorum.**

Ne per incuriam bona defunctorum deperdantur: **I**deo iubemus districtius: ne cuiquam liceat capsas defunctorum in infirmaria aperire: aut bona recognoscere: nisi presentibus hospitalario. infirmario: ac duobus probis hominibus: **A**ddicientes quod suppellectilia usus infirmorum apta et congrua in eis inuenta non debeant cuiquam exercitio deputari: nisi infirmorum usus dumtaxat ascribi.

Pars

De thesauro.

De thesauro.

Consuetudo.

1. De oneribus erarii exoluendis et de legibus circa eorum exactionem condendis.

Religionis nostre benefactores: qui eam donis ampliarunt divini cultus ardorem hospitalitatis elemosynarum quoque diligentem operam armorum in christi hostes fortissimum exercitum conspicientes: optima ratione inducti impulsu ac suasi sunt: predia elargiri gratissimamque amplissimis eas persequi: quibus auctus ampliatumque ordo hierosolimitanus sanctis operibus et exercitiis supplere posset. Et licet ordo ipse per veteri observantia et comilitonum meritis horum administratione quibusdam committat: portionem tamen per rerum temporumque ingruentia retinet ac reservat. Aliter namque publicis munus supplere non posset. Quam absurdum quod iniustumque peruersum existat: ea que communia sunt et tam sanctis operibus dicata: tamque propria sibi ascribere: et in profanos usus pervertere: quilibet sane mentis profecto diiudicat. Acriter itaque remediis sanctionibus et institutionibus contra contumaces procedendum statuitur: ne quis benefactorum et erectorum mentem ac instituta eis tamque privatis bonis fungatur: eaque ut propria vendicat tractet. teneat. usurpet. Nisi enim privaticatores et publicorum onerum detentores gravissima animadversione puniantur et eradicentur: interitus ordinis quod absit subversioque imineat necesse est. Quo modo enim ecclesiasticis munus: quo modo hospitalitatis impensis: quo modo bellorum sumptibus supplebitur: et ex quibus facultatibus his suppeditabitur: si quod ipsis operibus sanctissimis quidem et iustissimis ascripta censentur distrahantur. Verum quia temporum conditioni: que assidua mobilitate variatur: inservandum est: hominum quoque qualitates et ipsi nature lubricitate alterantur: quibus medendum existit. Ideo certa portio erario exolunda designari non potest. Nam plerumque statu pace fruente quinta vel quarta portio imponitur. Aliquando autem ingruente temporis necessitate: dimidia portio etiam tres portiones deputant. Nec enim sanctiones circa portionem erigenda conservanda et habenda firme institui possunt: cum ipso tempore cito ruant et labantur: quia quandoque mitius et seuerius quandoque procedere necesse est. Idcirco circa portionis et oneris annui exolundi taxationem: ac in eo erigendo leges dandas capitulum generale auctoritate sibi vendicat: ubi de rebus consultandis et statu considerando agitur. Patres quoque qui in eo adsunt per rerum temporumque exigentia determinant. In quolibet itaque generali capitulo circa iurium thesauri portionem imponenda et exigenda leges temporis et personis accomodate promulgabuntur: que in scriptis prudenter et diligenter redactae: postquam in ipsis capitulis publicae fuerint: ad prioratus et castellaniam emposse destinantur: et executioni demandentur. Contemptores quoque poenis et remediis adhibitis puniantur: nec permittatur vulnus pestiferum putrefieri: quin immo cauterio adhibito sanetur: ne ceteros inficiat et detrimentum sacro coetui afferat.

Frater Hugo Renel magister.

- ij. Qui pertinent libri fratrum defunctorum.

Non nisi optima ratione sancitum est: ut omnes libri ac volumina: que in fratrum decedentium spoliis reperta fuerint: exceptis breuiariis et psalteriis ac chronicis perveniant ad communem thesaurum: cui iure optimo pertinent.

*De nonis
glabatis
fol. 41.
de coi. n.
raro.*

Secunda

Frater Joannes de Uliers magister.

iiij. **De** debita fratrum defunctorum exoluantur de bonis spoliolum tantum.

Rationi consonum existit ut a spolijs fratrum es alienum deducatur. **Stabilitum** itaqz est: qd debita fratrum defunctorum: que legitime atqz autentice apparebunt: creditoribus exoluantur ex bonis tantum mobilibus fratres defuncti. salvo statu pceptorie. **Et** si bona mobilia non suffecerint: tunc de bonis stabilibus de nouo p fratrem religioni acquisitis: ipsis debitis satisfactio fiat et non aliter.

Frater Edo de pinibus magister.

liij. **De** legatis testamentorum.

Statutum ē qd testamentorū legata thesauro exp̃sso tradantē cōtradictione cessante.

Frater Elyonus de villanova magister.

v. **De** nullus apponat manum spolijs fratrum vel iuribus communis thesauri.

Bona quidem spoliolum fratrum nostrorum pleno iure nostro thesauro spectant: et pertinent. **Ideo** nulli licet nec aliquo modo permittitur: nisi his qui auctoritatez a thesauro habent sumendi. tractandi aut capiendi pecuniam. vasa argentea. aurū argentum. iocalia seu quecūqz alia bona fratrum decedentium. **Qui** contrafecerit: si quod captum fuerit marchā argenti excedat: habitu priuetur. **Si** intra marchā dānum fuerit: quarantene poena plectetur. **Pariformiter** qui manus responsionibus et iuribus thesauro. magistro et conuentui p̃tinentibus apposuerit: aut ea surripuerit: perdat habitum: et nihilominus quod subtractus fuerit thesauro ex bonis delinquentis refarciatur.

Frater Deodatus de Bozono magister.

vij. **De** bonis spoliolum fratrum.

Bona spoliolum fratrum nostrorum tā baiuliuorū qz sociorum magistrī et aliorū quorū cūqz fratrum citra mare et oriēte decedentū modo inferius declarato distribuenda cēsemus. **Prīmū** enī ecclesia nostri conuentus **Rhodi** ex dictis bonis sumere debe at illa vasa argentea. aurea. seu deaurata: que figurā et formā calicis ad celebratio nem dedicati: seu crucis habet etiā vasculos vino et aque ascriptos altaris obsequio dedicatos. **P̃terea** paramenta ecclesiastica aurea aut deaurata seu sericea: et om nem suppellectilem ecclesiasticā. **Omnia** aut alia vasa argentea vel aurea seu deaurata cuiuscūqz figure extiterint et omnes pecunie atqz omnes pecie panni. **Etiam** omnes libri ac triticū et granū et quecūqz res ex quibz defuncti facere debeāt pecunias: pueniāt ad cōmunē thesaurū. **Reseruato** qd de his magister potest sumere tēperate p suo vsu et sociorū suorū. exceptis illis fratribus qui capiunt soldeam a thesauro: de quibus magister nil potest sumere p se nec p suis socijs. omnia vero bona spoliolum senescalli. magistrī. ac castellani **Rhodi** baiulini cōmercij **Baiulini** insule. **Rhodi** et omniū aliorū fratrum: qui sunt in seruitio magistrī: debeant puenire ad magistrum: cui optimo iure pertinere censentur.

Frater Deodatus de Bozono magister.

vij. De bonis preceptorum defunctorum: que pertinent statui preceptoriarum.

Sapiens quidem administratio erigit: ut preceptoriarum status amplius et optima diligentia conservetur: ne per incuriam detrahatur et successorum ius quovis modo violetur. Quare statuimus quod omnia pecora iumenta boves et alia brutorum genera cuiusvis speciei fuerint: que repientur in spoliis preceptorum defunctorum ultra statum preceptoriarum: per medietatem ascribantur statui preceptoriarum: alia vero medietas perveniat ad thesaurum. Preterea usus domorum preceptoriarum deputentur utensilia ad hoc necessaria: videlicet culcitre. matalacia. copertoria. et alia utensilia per camera et per palatium ac penam et coquina apta: quibus preceptor dum vivebat utebatur. Pariformiter remaneant ad usum preceptoriarum currus et vehicula et huiusmodi rerum genera. Si autem receptores id facere neglexerint aut contradixerint: teneantur suis propriis expensis: statum ipsum refarcire atque reficere: puta continet stabilimentum: quibus thesaurus non tenetur quicquam restituere. Prior quoque et castellanus emposite ad instantiam preceptoris lesi receptorem appellat ad talium refarcitionem faciendam. Et si prior et castellanus emposite negligens fuerit: id reficere et restituere teneatur. Nec magister et conventus Rhodi priorem ad id faciendum: ad instantiam preceptoris compellant.

Frater Rogerius de Vinibus magister.

vij. Receptores constituentur in quolibet prioratu.

Ut commodius iura nostri communis thesauri recipi possint: et in agendorum expeditioe distribui valeant. Volumus quod in quolibet prioratu: et castellania emposite receptores iurium ipsius thesauri per magistrum et conventum pro eorum arbitrio constituentur qui iura huiusmodi erigant: recipiant et teneant: atque de eisdem secundum ordinationem magistri et conventus disponant.

Frater Philibertus de Villiacho magister.

viii. Quando receptores se gerere debent in colligendo mortuario et spolio fratris defuncti.

Ad conservationem bonorum nostri communis thesauri: utque occasio omnis fraudis auferatur: stabilimus: quod quotienscumque receptor aut commissarius vel procurator thesauri se conferet ad colligendum: et habendum bona mortuarii et spoli non accedat solus sed assumat secum quendam personam preceptorem: vel fratrem ex proximioribus loci defuncti: aut secularem personam honestam notarium: in cuius presentia visitet et notare faciat per inventarium autenticum in presentia testium fidedignorum receptum omnia bona et utensilia atque agriculturas et fructus de quibus hoc facto dimittat statum preceptorie in ea conditione et qualitate: in quo ipsum invenit: et medietatem de superabundantibus ad munitionem status dimittere teneatur: ultra statum primum antequam bona transferantur: et de omnibus que gesserit per scripturam autenticam capitulum provinciale aduerset. Si quis receptorum contrafecerit: et damnum marcharum argenti excesserit: poenam privationis habitus incurrat.

Frater Philibertus de Villiacho magister.

i. Receptores in capitulo provinciali manifestare debent que receperunt et resta preceptorum.

Ut facta thesauri dilucidiora reddantur: et receptores diligentiores efficiantur preceptores quoque ad solutiones faciendas impellantur. Ideo iungimus receptoribus ut particulariter et per singulares summas in quolibet capitulo puinciali computus eorum que receperunt: et que restant: manifestare et reddere teneantur. Attamen priores et capitulum puinciale nullam quidem habent potestatem huiusmodi computum concludendi: seu quitandi sed duntaxat audiendi et signandi. Quorum computorum conclusio et diffinitio magistro et conventui reservatur atque spectat. Adicientes quod ipsi receptores in dicto capitulo teneantur manifestare omnes quantitates: et summas quas receperunt: de iuribus thesauri tam mortuarij quam vacantis et restorum et aliorum quorumcumque: Et prior finito dicto capitulo de his eorum certiores reddere debet magistrum et conventum: quibus computum duplicatum mittant receptores: ut de negotijs thesauri claram notitiam habeant: quod quidem computum apud thesaurum registretur.

Frater Philibertus de Villiacho magister.

xi. **Q**uod servitores fratrum non capiant soldeam a thesauro: nec officium habere possint.

Non nisi optima ratione ducti statuimus quod servitores baiuliorum: priorum aut fratrum cuiuscumque conditionis existant: quorum obsequium ad continuam residentiam cum eis quorum servitio ascripti sunt faciendam ipsos constringit: soldeam a communi thesauro habere non possint: nec officium religionis exercere valeant.

Frater Philibertus de Villiacho magister.

xij. **Q**uia iura thesauri pariter spolia mortuaria et vacantia in usus litium non convertantur sed erario complete reddantur.

Que communia sunt et publico usui deputata nullo pacto in privatis usus transferri debent: quinimo pure ad thesaurum pervenire volumus. Stabilimus igitur quod nullus prior: preceptor aut frater possit ex bonis et iuribus thesauri ac spoliis mortuorum et vacantium lites et processus fovere: persequi et manutenere: aut ea in alienos usus convertere: quinimo dicta iura spolia mortuaria et vacantia ad ipsum thesaurum perveniant: qui contrafecerit: vel manus dictis iuribus et bonis intulerit: et damnum attulerit: si ultra marcham argenti excessus fuerit: perdat habitum: si infra marchas argenti damnum fuerit: sit in quarantena.

Frater Antonius Fluviani magister.

xij. **Q**ue stipendia thesaurus solvere debet oratoribus.

Ambasiatoribus et oratoribus: quos secundum rerum et negotiorum exigentiam ad diversas orbis puincias mittere necesse fuerit: hoc stipendium moderate constituimus: quia licet onera perfectionis suscipiant: ordini tamen servire tenentur. et pro obsequijs maiora consequuntur premia: que suorum laborum retributioni et compensationi ascribuntur. Prior aut baiulivus: cui onus legationis et ambasiatie propterea occiduis imponitur a communi thesauro duos ducatos accipiat quolibet die sue legationis tempore durante. Preceptor autem ducatum unum. Si tamen preceptor talis conditionis fuerit: quod magister: et consilij arbitrio videbitur. ultra dictam quantitatem promoveri. Tunc dimidium ducatum pro quolibet die addere poterint. Oratoribus vero

qui in oriente legationem exercebunt: **M**agister et cōsiliū stipendiū p rerū et pfecti
onis qualitate deputabit. **V**olumus quoq; dictos oratores psonaliter ad cōuentū
reueri debere: vt eorum relatu magistro et conuentui cuncta innotescant: quo ha
bito magister et cōuentus pro rerū ingruentia pvideant et cognita oratoris prudē
tia: diligentia et curiosa agendorū exequutione suis oneribus et promotionibus cō
mendatum suscipiant.

Frater Antonius Flumiāni magister.

liij. Baliste spoliū fratrū perueniant thesauro.

Vt cōmodius munitioni castelloz et fortitiorū ordinis nostri pvideat: statuimus
q omnes baliste cuiusuis generis fuerint cū eorū pertinentijs: que i spolijs fratrū
citra mare defunctorū recipientur: thesauro applicent: que sub clauē magistri custo
diantur: vt exigente necessitate magister fortilitia de ipsis muniat.

Frater Antonius Flumiāni magister.

liij. Baiulie caplares **C**ypri **L**angonis et insula **M**isariensis vnite sunt thesauro.

Optimis rationibus et causis impulsī viso baiuliarū capitularium **C**ypri **L**ango
nis et insule **M**isariensis pōdere: erga statū ordinis nostri: in quaz regimine et admi
nistratiōe nō parū honoris et cōmodi consistit. **I**deo dictas baiulias caplares cy
pri et **L**angonis ac insulam **M**isariensem communi thesauro perpetuo vnimus an
nexamus et incorporamus: de quibus magister et conuentus ad honorem et publi
cam vtilitatem **R**eligionis et thesauri scdm rerum et temporum exigentiam prou
derē possint.

Frater Joannes de lastico magister.

liij. Qualiter expediri debent littere cambij et assignationis thesauri.

Ubi fraus et damnum cōmitti potest: ibi cautū est agendū. **I**deo stabilimus: q lit
tere cambij et assignationis thesauri bulla cōmuni plumbea muniatur: et per vice
cancellariū expediant: et anteq; parti pseruatorem generalez et scribā thesauri sub
bulle plica signentur: his solēnitatibus deficientibus huiusmodi litteras irritas es
se censemus.

Frater Joannes de lastico magister.

liij. De procuratoribus communis thesauri.

Circa iurū et bonorū publici erarij cōseruationē nō satis potest esse diligens cura
et vigilantia. **I**dcirco pro cōseruatione et vtili administratione predictorū vltra
et preter magnū pceptorē: qui ratione sui officij huic exercitio expresse est deputat:
et ab eo dimoueri nō potest duos probos religiosos viles et discretos ex baiuliis
aut prioribus ordinis nostri **R**hodi assistentibus. **H**is quoq; deficientibus ex baiu
liis capitularibus vel locatēnentibus baiulinorum conuentualium per magistrum
et cōsiliū summa cura eligi iuramento interueniente iubemus: quorum officium
per annum durare debeat: in cuius fine computum reddere teneantur alijs duob;
qui eorum loco suffecti erunt. **A**d cōseruationez quoq; dictorū iurium et bonorū

Secunda

ipsi magnus p̄ceptor ⁊ p̄curatores capsas vtilis ⁊ optimis seris clausas q̄rum clausas scilicet quilibet ipsorū trium vnā teneat: habeant pariformiter raubas ⁊ alia bona dicti erarij in magasenis seu vltis reponāt: et locis aptis recludant sub eorū clauibus: de quibus nulla fiat distributio: nisi p̄ p̄ cōseruatorem ⁊ scribā thesauri in libris diligenter annotetur.

Frater Joannes de lastico magister.

xviii. De cōseruatione pecuniarū ⁊ bonorū ⁊ cōseruatore generali cōmunis thesauri

Circa cōseruationē ⁊ distributionē bonorū erarij nostri: suma quidē cura adhibēda est. Idcirco p̄ magistrū ⁊ cōsiliū cōpletū vnū fratrē idoneū ⁊ sufficientē ex qua cūq; lingua libuerit: in cōseruatore generalē thesauri designari ⁊ eligi iubem⁹: q̄ omnium pecuniarū ⁊ bonorū mobilium thesauro p̄tinentiū curā ⁊ custodiā habeat atq; recipiat: cōseruet ⁊ distribuāt scōz dispositionē ordinationē ⁊ voluntatē magistri ⁊ cōsiliij cū scientia ⁊ apodicia magni p̄ceptoris. Ipe autē cōseruator si frater miles fuerit: Centū ducatos Rhodi. Si vero capellanus aut seruiens armorum extiterit: centū florenos Rhodi currentes a cōmuni thesauro p̄cipiat: cū Rhodi residētiam fecerit. ⁊ si ad partes ponētis mittetur: ⁊ tunc stipendia ei cōstituāt p̄t magistro ⁊ cōsilio videbit. Cōseruator quoq; generalis in quolibet capitulo generali mutetur: et alius subrogetur successor tamen de lingua p̄decessoris eligi nō possit: nisi decennio p̄terito.

Frater Joannes de lastico magister.

xviii. De receptores colligant iura thesauri a possessoribus p̄ceptoriarum.

Erariū quidē religionis nostre: quod fratres nostros alit: fouet: ⁊ nutrit: p̄pter litigantium discordias detrimentū suscipere nō debet. Nec enī quod thesauro applicatum est in litium vsus cōuertere debet. Igitur sancimus: atq; stabilimus: q̄ receptores nostri cōmunis thesauri: quecūq; iura ipsius erarij omni reiecto litigantiū respectu erigant: petant: ⁊ recipiant ab illis qui quoquo modo tenent et possident p̄ oratus. p̄ceptorias ⁊ domos: racione quarūz disceptatur ⁊ litigatur: nec p̄pterea parū: iuribus vllum p̄iudiciū generari intendimus. Qui vero talia beneficia tenebunt si soluere recusauerint: eo ipso poenā p̄iuationis incurrant: a suoq; iure cadāt ⁊ cōtra tales: tanq̄ contra inobedientes ⁊ rebelles p̄cedatur.

Frater Joannes de lastico magister

xx. De octo Auditoribus computorum.

Non potest satis diligēs cura adhiberi circa vtilitatē ⁊ cōmodū erarij nostri: quod onera supportat: ⁊ alimenta nobis p̄bet. Idcirco vltra et p̄ter magnū p̄ceptorem: ac duos p̄curatores cōmunis thesauri: cōseruatore quoq; generalem: octo fratres octo linguarum vnū de qualibet lingua deputari iubemus: q̄ cōputa ⁊ omnia thesauri negotia: visitandi: audiendi: recognoscendi: quo modo ministrent ⁊ gerantur auctoritatem et facultatē habeant. Qualibet quoq; hebdomoda vnū diem deputent: in quo id exerceant. Quod si aliquid reformandū cōpererint ad magistrū ⁊ cōsiliū ordinariū referant: qui postpositis alijs negotijs super hoc provideāt. Dicti enim fratres sufficientes: idonei: p̄bi et intelligentes huic officio apti a fratribus

linguarum eligentur: qui sic electi magistro et consilio ordinario presentent. Constituti quoque coram magistro sacramento solenni adigantur: quod fideliter commodum thesauri procurabunt: et ipsum pro eorum conscientia a damno conservabunt. Dicti enim octo redditioni computorum: que magistro et consilio quolibet mense fiet adherunt. Intererunt quoque sollemnibus per thesaurum faciendis: quolibet enim anno ipsos octo fratres mutari iubemus: et modo predicto alios subrogari.

xxj. **Frater Petrus Raymondus Zacosta magister.**
¶ fratres ordinis nostri ratione membrorum iura impolita et imponenda cum thesauro exolvant.

Quia enim cum thesaurus subueniri debet ex bonis ordinis nostri: Adcirco stabilimus quod omnes fratres ordinis nostri milites capellani et serviētes preceptorias domos. membra loca possessiones abbacias prioratus ecclesiasticos possidentes onera impolita et imponenda quecumque et quacumque fuerint: per his cum thesauro exolvant.

xxij. **Frater Petrus Raymondus Zacosta magister.**
¶ fratres prouisi non habeant soldeam.

Stabilimus quod fratres qui de bonis religionis habent provisionem aut domos vel alios redditus ultra sexaginta florenos Rhodi currentes: soldeam a comuni thesauro non sumant. Similiter autem qui preceptoriam cuiuscunque valoris fuerint: possident: soldeam careant.

xxij. **Frater Petrus Raymondus Zacosta magister:**
De Soldeis fratrum.

Stabilimus quod soldee fratrum solvantur per totum mensem septembris: quo suis necessitatibus per rerum ingruentia fratres subuenire possint.

xxij. **Frater Baptista de vrsinis magister.**
De spolijs Priorum et Baiuliuorum estimandis.

Stabilimus quod bona et res spoliorum baiuliuorum et priorum in conventu decedentium per octo fratres antianos octo linguarum put fieri solitum est in alijs spolijs fratrum estimari debeant.

xxv. **Frater Baptista de vrsinis magister.**
De apprehendendis beneficijs religionis ad manus thesauri.

Pro comodo et honore religionis stabilimus et ordinamus: quod quotiescunque in partibus aragonie preceptorie aut alia beneficia ipsius ordinis vacabunt: quod nostri communis thesauri receptor ipsa beneficia ad manus et posse thesauri apprehendat possessionem eorum assumendo: quod tamen expensis thesauri non fiat quatenus nisi communis thesaurus tantum damnum non recipiat. Quia nisi remedium oportunum habitum esset: prout retractis temporibus non quidem parua damna pringerent: cum dicte preceptorie sic vacantes rectore carerent et administratore deserte detrimentum reciperent.

Secunda

Frater Baptista de visinis magister.

xxvj. De libris Receptorum.

Ad evitandū damna et fraudes que multipliciter fieri possent. Ideo statuimus q̄ receptores in quolibet prioratu terminis singulis in capitulo puinciali dent cū effectu et teneātur dare: sub poena priuationis suorum beneficiorū et cōsignare priori et castellano emposte vnum librum duplicatū receptorū et debitorum de responsionib⁹ aut iuribus comunis thesauri: cuius etiā dupluz apud se retineant: vt semper appareant preceptores debitores.

Frater Baptista de visinis magister.

xxvij. De receptores nō capiant lectos: aut alia utensilia a spolijs receptorū morientium

Ad cōseruationē bonorū thesauri nostri statuimus: q̄ de cetero receptoribus in prioratibus et castellania emposte nullo modo liceat de spolijs priorum aut Castellani emposte seu p̄ceptorū vel fratrum morientium in dictis prioratibus et castellania emposte lectos aut alia utensilia vel res quascūqz sumere: qui cōtrafecerit in officijs priuati eo ipso censeantur: ac duplū illius quod receperunt thesauro p̄soluant: quacūqz cōsuetudine in contrariū faciente in aliquo nō obstante.

Frater Baptista de visinis magister.

xxviii. De fratribus debitoribus comunis thesauri.

Vt quilibet frater thesauro debita persolvere studeat. Ideo stabilimus et istituim⁹ q̄ nullus fratrum religionis nostre cuiuscūqz cōditionis fuerit: qui debitor nostri comunis thesauri cōperietur et erit: dignitates: officia: beneficia: aut p̄ceptorias in religione nostra habere possit: quousqz debita sua eidem thesauro exoluerit.

Frater Baptista de visinis magister.

xxix. De iocali quod capere debet magnus p̄ceptor de spolijs fratrum.

Stabilimus nō obstante quacūqz cōsuetudine in contrarium faciente: q̄ magnus p̄ceptor siue eius locumtenens capere de spolijs fratrum decedentium aliquod iocale nō possit: nisi ad summam florenorum Rhodi currentium quinque dūtazat et nō plurimum quod quidem Iocale in computo tabularum aut stipendiorum: que sumit a thesauro ponatur.

Frater Baptista de visinis magister.

xxx. De p̄ceptoribus priuatis.

Vt quilibet comuni thesauro debitū reddere nō postponat. Ideo stabilimus q̄ quilibet prior: Castellanus emposte: Baiulinus: vel p̄ceptor q̄ prioratibus castellania emposte ac p̄ceptoris ratione debitor comunis thesauri aut p̄pter indecentē administrationē priuatus extiterit: tales modo predicto priuati quādo ad cōuentū Rhodi accesserint: filij arnaldi omnium fratrum lingue cui⁹ fuerint esse cēseantur. Si aut in partibus occidentis residentia fecerint: nullo vnqz tempore officia p̄ceptorias Beneficia et dignitates in religione nostra habere possit.

Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.

xxxj. De oneribus thesauri soluendis per membra.

Ad hoc ordinis institutio studere dignoscitur: ut quilibet post votoꝝ obseruationē onera publica equa portione supportet. Adcirco statuimus qd omnes ordinis nostri fratres membra aut predia preceptoriarū · prioratūꝝ: siue castellaniam emposite possidentes iura thesauri imposita et imponenda p rata et portione valoris dictoꝝ mebroꝝ et predioꝝ pensionibus pceptoribus reseruatis in dicto valore inclusis: thesauro exoluant. Declarantes qd thesaurus cū dimidie annate impositio extiterit medietatem: valoris. cū vero quarti impositio fuerit: quantū valoris cōputata medietate vel quarta quā thesaurus capit a preceptoribus de pensionibus reseruatis sumere debeat: Id est erarium publicū a preceptoribus et pensionarijs membroꝝ medietatem: vel quartā aut aliam portionē tempore ordinarie impositionis haud dubio sumere censeatur: ne fraus aliqua impositioni cōtingat.

Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister

xxxij. Omnes teneantur soluere iura thesauri quecunqz et quali acunqz fuerint.

Nil est quod maiorem incommoditatē: iacturā et damnum ordini nostro asserat: qm pro temporum qualitate iura imposita · ordinata · instituta thesauro nostro non soluere. Hinc profecto oritur vsurarum fomes: que vires: facultates et status eneruat lacerat · dissipat: quod certe quantū incommodi · detrimenti · Iacture quoqz sit memoria tenemꝝ. Quare circa huiusmodi iuriū solutoꝝ omni studio · conatu cura · diligentia est inuigilandum. Hinc est qd super his prouidere cupientes decernimus statuimus atqz stabilimus · qd omnes priores castellanꝝ emposite baiulii preceptores et fratres tam exempti qm non exempti ratione prioratuum: castellanie emposite · preceptoriarum · domorum · beneficiorū et membroꝝ non obstante quacunqz clausula donationis contrasaciente: que iuribus thesauri derogare et preiudicare nō potest: omni exclusa mora · excusatione · et impedimento pretenso tam ratione guerrarū seu deuastationum qm alias realiter et cum effectu anno quolibet i capitulo prouinciali: et si in aliquo loco forsan capitulū prouinciale non celebraretur. In festo sancti Joannis Baptiste de mense Junij debeāt et teneantur soluere iura thesauri p tempore instituenda et imponenda. etiam arreragia et alia quecunqz et quali acunqz debita nostro communi thesauro seu receptoribus et procuratoribus eiusdem p tempore instituendis in pecunijs numeratis et scutis auri cunei regis francie: qui nō habet solem in nūmismate vel eorū vero et legitimo valore reiecta omni mutatione et varietate monete.

Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister

xxxij. De executione facienda cōtra illos qui nō solunt iura thesauri.

Parus esset iura imponere · leges quoqz instituere et cōdere: nisi huiusmodi iura exoluerēt ac instituta executioni demāderēt et pumacibꝝ trasgressibꝝ poena debita infligerēt. Itaqz sancimꝝ et stabilimus: qd si priores castellanꝝ emposite · baiulii · preceptores et fratres soluere iura thesauri renuerint cōtemserint aut distulerint quolibet āno i caplo puiciali vlt i festo sancti Joannis Baptiste: si caplꝝ forsan nō celebrabitꝝ qd coipo et incōtinēti tales debitoꝝ dictis caplis puicialibꝝ vlt in festo sancti Joā

nis Baptiste de mense Junij elapsos absqz aliq declaratōe ac priuatōis pmulga-
tione intelligant et sint priuati prioribus. castellanis emposite. bailijs. pcepto-
rijs. membris. domibus. dignitatibus. et officijs absqz alia vocatione et citatione: qz ter-
minus i capitulo pvinciali p generale capitulū assignat⁹ intercedit p thesauro: de
quo nullus ignorantia potest pretendere visa. pmulgatōe in capitulo generali facta
In quo hi quorū interest aut eorū legitimi pcuratores adesse dignoscūt: qui si etiā
cōtumaces fuerint per stabilimēta ordinationi capitulari stare obligant^r. auctori-
te quoqz apostolica huiusmodi impositiones et institutiones corroborate censentur
Nam si dilatio iudicioz aut prouocatio cōcederetur: pendente termino ordinis sta-
tus in ruinam qd deus auertat: prolaberetur. nec votoz emissorū ignari imemo-
resqz esse debent: quibus astricti ordini subuenire et rerū proprietatem explodere:
reijcere cōtemnere tenentur.

Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.
xxxiii Qualiter prouisio fieri debet de bailijs pcepto-
rijs p priuationē ob nō solutionem
iurium thesauri vacantibus.

Dignū et ratione cōsonum est: vt hi qui amore: saltem poene formidine ad rectitu-
dinis morā reducantur. hinc est qd quis cōtumaces in solutionibus iurū thesauri
faciendis priuationem incurrant: tamen cōsentaneū existit: vt de vacantibus benefi-
cijs his de causis prouisio fieri debeat. Et propter stabilimus: qd de bailijs pcepto-
rijs. membris. beneficijs. et dignitatibus per cōtumaciā inobedientiā et negligentiam
malesoluentū vacantibus fiat donatio collatio et prouisio per priores castellanū
emposite vel eorū locatenentes in capitulis prouincialibus vel extra: si capitulū pro-
uinciale nō celebrabitur cū cōsilio quatuor pceptorū vel duorum ad minus: si plu-
res nō reperiantur dicta iura benefoluentū alijs fratribus priuatorū debita soluen-
tibus preferendo in pcepto-rijs de cabimento fratres conuentuales: si fuerint psen-
tes vel in dictis prioratibus aut castellanis emposite procuratorem habuerint et de-
bita soluerint. Absentibus vero fratribus cōuentualibus pceptoribus cōferant^r ad
omnē instantiam et requisitionem receptorū et procuratorū dicti thesauri seu guber-
natorum eiusdem pro tempore existentium. Nihilominus intelligitur qd in partib⁹
occiduis per priores et castellanū emposite huiusmodi executio fieri nō potest cōtra
pceptores et fratres in conuentu Rhodi residentes. dicte residentie tempore du-
rante. Quia de talibus magister et conuentus disponent et prouidebunt: qd fiat sa-
tisfactio sub poenis predictis.

Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.
xxxv Quam poenā incurrant priores negligentes in exe-
cutione malesoluentium.

Qui in executione institutionū capitulariū negligentes existunt: merito poena ple-
cti debent. Nam eorū negligentia incuriaqz damnum affert et cōtumacibus audaci-
am et impunitatem cōdonat. causam quoqz damni dant: et damnum dare videntur.
ppter quod de eorū negligentia digni poena dignoscuntur. Idcirco statuimus qd
si priores Castellanus emposite vel eorum locatenentes fuerint negligentes in faci-
enda. executione cōtra malesoluentes iura thesauri ad instantiā receptorū et pcura-
torū eiusdem: eo in casu dicti priores. castellanus emposite et locatenentes sint obli-
gati soluere debita talū priuatorū et malesoluentū: et casu quo executionē faciāt et

hilominus debita nō fuissent exoluta in tali casu preceptorie membra et bñficia priuatorum seu malesoluentium sint obligati ad dicta debita ipsi thesauro exoluen da

Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.

xxxvj. Qualiter executio fieri debet cōtra priores et castellanū emposte malesoluentes.

Quanto persona dignior est: tanto preuaricans grauius peccare censet. Quapropter si priores et castellanus emposte cōtumaces in exoluen do fuerint: q̄a damnum afferunt et iniquū exemplar de se p̄bent: Idcirco statuimus q̄ si priores et castellan⁹ emposte nō soluerint iura thesauri termino statuto et p̄ficto: q̄ tūc receptores et pcuratores ipsius thesauri cum cōsilio quatuor p̄ceptorū vel duorū ad minus: si plures nō reperiantur: huiusmodi iura benefoluentium debeant apprehendere sumere: et tenere nomine dicti thesauri ipsos prioratus et castellaniam emposte preceptorias mēbra et beneficia malesoluentium dicta debita: De quibus collatio reseruat magistro et cōuentui Rhodi. Et si receptores fuerint negligentes: vel recusauerint facere dictam exequutionē et requisitionem: q̄ cōtra eos pcedatur modo predicto ad poenā priuationis: et nihilominus prioratus et castellaniam emposte huiusmodi debitis obligati intelligantur.

Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.

xxvij. Magister et cōuentus possint procedere contra malesoluentes ad priuationem beneficiorum et de ipsis prouidere.

Quia magister et cōuentus Rhodi superioritatē in ordine nostro obtinent: quare si inferioribus auctoritas priuandi et de vacantibus p priuationē prouidendi p generale capitulū p̄cessa est. Nihilominus huiusmodi potestas eis nō est aliquo pacto interdicta. Idcirco sancimus et stabilimus q̄ magister et cōuentus Rhodi toties quotiens habebunt notitias de malesoluentibus iura thesauri et eorū debitis: possint et valeant auctoritate capitulari pcedere cōtra dictos malesoluentes ad poenā priuationis beneficiorum ad omnē instantiā magni preceptoris et pcuratorū thesauri. Talia quoq; beneficia et preceptorias seu prioratus et castellaniam emposte sic vacantia conferent et cōcedent fratribus benefoluentibus huiusmodi debita ipsi thesauro. Iniungentes et districtius sub poenā priuationis. prioribus et castellano emposte ac receptoribus vt quolibet anno debeant aduisare magistrū et cōuentū de dictis malesoluentibus et debitis eorum. Nihilominus suspendi aut differri nō possit exequutio in capitulis prouincialibus: que nō obstante dicta aduisione fieri possit scdm formam stabilimentoꝝ: et ad acriorem poenam intelligendā volumus: q̄ malesoluentes et priuati ad omnem instantiā magni preceptoris et procuratorū thesauri absq; alia citatione publicentur in Rhodo in assemblea publica tanq̄ rebelles: et obediētes et habitu priuati.

Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.

xxvij. Malesoluentibus et priuatis nō respondeatur de fructibus preceptoriarū et beneficiorum.

Volentes in executione cōtra malesoluentes faciēda acrius prouidere statuim⁹: q̄ sub pena priuationis preceptoriarū et beneficiorū fratres et vassalli sub poenā vi

Secunda

olati iuramenti fidelitatis et appaltatores et arrendatores huiusmodi beneficiorum et preceptoriarum nullo pacto respondeant de fructibus et redditibus talibus priuationis: quod si fecerint huiusmodi poenam incurrant: et nihilominus quod per eos exolutum fuerit non admittatur in computo eorum: quinimmo iterum exolvere teneant. Etiam volumus: quod priores, receptores et procuratores huiusmodi stabilimenta super male soluentibus edita in quolibet capitulo provinciali publicari faciant: et nihilominus contrafaciendo in suo robore permaneant.

Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.

xxxix. De bonis fratrum preceptorum membra possidentium post eorum obitum in ipsis membris repertis.

Ad omnem ambiguitatem tollendam erarum quoque nostri indemitati consulentes stabilimus: quaecumque et qualiacumque bona quouis nomine censeantur. Religiosis ordinis nostri preceptorias possidentibus membra aut grangias ab preceptoribus aut cameris prioralibus vel castellanis emposite dependentia habentibus et tenentibus pertinentia que bona post eorum decessum in ipsis membris seu grangiis: quas possidebunt: repta fuerint contradictione cessante complete ad ipsius thesauri religionis nostre utilitatem perueniant: hac tamen limitatione adiecta: quod priores et castellani emposite atque preceptores quorum dicta membra et grangie esse censentur: valorem reddituum unius anni eorumdem membrorum atque grangiarum ex bonis defunctorum in eisdem membris et grangiis repertis percipiant: et nihilominus membrorum et grangiarum status remaneat intactus et illesus. Declarantes quoque ut bona talium fratrum preceptorum decedentium reperta extra dicta membra et grangias ad thesaurum pariformiter complete perueniant. Si autem fratres qui dicta membra et grangias tenebunt non erunt preceptores: tunc eorum bona reperta in dictis membris et grangiis perueniant ad venerabiles priores, castellanum emposite et preceptores: quibus pertinent talia membra et grangie: hoc tamen intellecto quod fratrum capellanorum et seruientium residentie et stagiis quibus fuerint preceptores: de gratia priorali et non aliter vel etiam tenuerint membra bona tamen perueniant ad illos in quorum preceptoribus residentia et stagiam habent.

Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.

xl. Receptores notificent pecunias receptas in capitulo prouinciali.

Dammis et incommoditatibus erarum nostri obuiare cupientes stabilimus: quod receptores in quolibet prioratu et castellania emposite pecunias iurium thesauri per eos receptas: et quas per tempore recipient: apud tutas et fidas personas deponant: de quibus recognitionem et documentum autenticum validamque obligationem habeant vel apud se in loco tuto ipsas fideliter conseruent pecunias. De his quoque et apud quos sint secure priores et castellanum emposite seu eorum vicegerentes et preceptores dictorum prioratum et castellanie in prouinciali capitulo et non aliter certiores reddant. Pro quorum indubitata verificatione instrumenta et recognitiones obligationis ostendere teneantur: ne aliquo casu contingente pecunie surripi aut occultari possint. Si aliquis receptorum contrafecerit in priuationis habitus poenam labatur.

Generale Capitulum.

Secunda.

De Capitulo.

Consuetudo.

1. Quomodo capitulum generale celebratur.

Miores nostri solerti quidem mente rerum publicarum statui cōsultentes pro veteri consuetudine generale capitulum indicere atqz celebrare cōsueuerunt: vbi religiosorum mores reformentur. regiminis norma dirigatur. negotia quoqz emergentia componantur. Nos quoqz vestigijs ipsorum inherentes generale capitulum hac inueterata consuetudine celebrare soleamus. Decens enim est in exordio atqz initio publici confessus alium spiritum: si ne quo nullum rite fundatur exordium inuocare: suppliciterqz exorare: vt ceptis faueat: mentesqz dirigat ac illustret. vbi itaqz capitulantes conueniunt: prius qz ad acta capitularia procedatur: vna cū magistro ad ecclesiā accedunt. Illic quoqz de sancto spiritu solennis missa in auroa cantatur. cūcti quoqz spiritum sanctū deuotissime inuocant: quatenus intellectus gratia eis infundat: qua illustrati recta mente de publicis agendis consultent et ordinēt. Missa pacta magister cum coetu capitulantium atqz fratrum ab ecclesia processionaliter discedens ad locum capituli pcedit. adsunt ordine solēnis pcessionis campana sonāte Prior ecclesie. capellani. Diaconi et clerici hymnum de sancto spiritu psallentes. Tūqz ad capituli locū peruenierint: cantatur versiculus. Saluos fac seruos rē. Dicaturqz oratio de sancto spiritu. Postea capellanus euangelium decantet. Demū magister. Baulini. Priores. Castellanus emposte. et proceres capitulantes pro gradu dignitatis et preeminentie considunt. Regula quoqz legitur. Ac postea sermo per quēpiam doctum et idoneū pro rerum exigentia de his: que publicam vtilitatem ac animarū salutē concernunt habetur: quibus peractis Capellani et qui capitulo interesse nō debēt: discedunt. Post hec Magister si libuerit: de statu religionis. de publicis agendis. dirigēdis: verba facit. quo pacto baulini: priores castellanus emposte et proceres capitulantes. bursam cum sigillo et rotulo status. suorum officiorū administratione: ac agendorum publicorum opinionē cōtinente: p communi vtilitate et honore mgtō cū osculo manus reuerenter scdm eorū ordinē et peminētiā: et manescallus pter ea suo ordine vexillū et standardū religionis presentent. bursis autem vexillo ac rotulis presentatis in capitulo incorporati: recognitis prius procurationibus legitimis et autēticis nominatim describuntur. Demū rotuli ipsi ordine gradus et preeminētiarū alta et intelligibili voce vicecancellarij organo leguntur. His lectis ad sedecim capitulantium electionē hoc modo pceditur. fratres enim capitulantes: et in ipso capitulo incorporati seperatim in loco capituli de licentia et mandato Magistri per linguas cōueniunt: vbi quelibet lingua duos ex eis in capitulo incorporatis sue lingue idoneos et prudētes eligit: et magistro presentat. his electis constituti ipsi sedecim corā magistro et capitulo reuerenter iuramentū prestent: qd oī semoto priuato affectu: et passione decus et vtile religionis et fratrum consultabunt decernēt et statuēt. Magister vero et ceteri capitulantes loco capituli ac cetera agenda ptractanda remanētes iuramēto prestito pollicentur et pmittūt tenere et grata habere: que per sedecim cōclusa deliberata et instituta fuerint. Sic sedecim solēni iuramēto adacti ad locum separatū accedūt et cū eis. pcurator magistri: qd habet votū consultium non decisiuum: et vicecancellarius p redigendis deliberatiōibus in scriptis vbi agenda tractāt cōcludāt et deliberāt hac norma. Primo. n. de portionis ipsi

tionem: quo ordini subueniatur. **I**nsuper de thesauri gubernatione et regimine. **D**e-
mum visitatis rotulis de reformandis moribus: institutisq; legibus: ac postremo
de ceteris ordinationibus alijsq; emergentibus negotijs discutiunt. deliberat. con-
cludunt. diffiniunt. **A**lii vero capitulantes cetera negotia p reru ingruentia tactat
Quibusquidē peractis signo campane dato ad magistrū et capitulū cunctis fratri-
bus euocatis: accedentibus quoq; capellanis pcessionaliter. palam. deliberata. cō-
clusa et statuta p eos referunt. publicantur et organo vicecancellarij pmulgantur.
His publicatis magister retentiones solitas facit: et baiului cōuentuales et p capi-
tulū ac priores et castellanus emposte p fratres in dicto caplo in vnā quaq; lingua
separatim cōgregata existentes eliguntur et magistro p̄sentantur. quorū electione fa-
cta: burse et sigilla ac vexillū p magistrū baiuluis manescallo ac prioribus et ceteris
caplantibus scdm ordinē restitunt. quo pacto capellani: qui pcessionaliter acces-
serunt: orent in modū infra scriptum. quibus finitis capitulū clauditur.

Consuetudo.

¶ **Q**uemadmodum finito generali et prouinciali capitulo preces fiunt.

Dignum quidē existit vt cunctis actionibus pactis mentē ad deū dirigamus: et suā
clemētiā ad quietē humanā et beatitudinē cōsequendā supplicemus. **I**taq; generali
prouinciali q; finito capitulo capellani assistentes: qui illuc pcessionaliter accesserint
preces et orationes ad **D**ominū deū nostrū p omnīū fidelīū pace viuentiū et defun-
ctorum quiete vt sequitur: facere solent et sic seruari iubemus.

Oratio pro pace.

Oremus vt deus et **D**ominus noster **I**esus christus pacem quietē et cōcordiā om-
nibus fidelibus christianis cōcedat bella et seditiones reprimat: infidelīū rabiē re-
frenet: et omnīū christianorū semitas in viam dirigat salutis eterne.

Oratio pro fructibus terre.

Oremus vt deus et **D**ominus noster **I**esus christus fructus terre dare multiplica-
re et cōseruare dignetur.

Oratio pro Summo pontifice.

Oremus vt deus et **D**ominus noster **I**esus christus pastore gregis sui. **N**. nō de-
ferat: sed cōtinua protectione defendat: fidē et charitatē augeat. vt vnā cū cōmisso
sibi grege ad vitā perueniat sempiternam.

Oratio pro cardinalibus et prelatis.

Oremus vt deus et **D**ominus noster **I**esus christus sacrosancte **R**omane eccle-
sie **C**ardinales **P**atriarchas **A**rchiepiscopos et ceterum vniuersum clerū in suo
sancto obsequio confirmare et cōseruare dignetur.

Pro Imperatore et Principibus.

Oremus vt deus et **D**ominus noster **I**esus christus **I**mperatōrē **R**eges et **P**rin-
cipes catholicos in pace et vera cōcordia cōseruet: ac eos ad subigendam barbarorū
et infidelīū gentē: atq; terram sanctam **I**erusalem a seruitutis iugo liberan-
dam feruentius animare dignetur.

Pro Magistro hospitalis.

Oremus vt deus et **D**ominus noster **I**esus christus magistrū nostrū. **N**. ad guber-
nationē domus hospitalis et religionis nostre: fratruq; nostrorū: illustrare et instru-
ere dignetur ipm q; longeuum et in prospero statu cōseruet.

Pro baiuluis: Prioribus et Castellano emposte.

Secunda

Premus vt deus et Dominus noster Iesus christus baiuliuos. priores et castella-
nuz emposte ordinis nostri dirigat: et eorum mentes illustret: quo honorem et utili-
tatem ordinis nostri adimplere studeant.

Pro fratribus hospitalis.

Premus vt deus et Dominus noster Iesus christus fratres nostros cōseruare di-
gnetur: ac eos a votis pmissis declinare non permittat.

Pro infirmis et captiuis.

Premus vt deus et Dominus noster Iesus christus omnibus infirmis et captiuis
salutem tribuat: vt captiuitate ac egritudine liberati ad ecclesiam sanctam veniant
gratias reddituri.

Pro peccatoribus.

Premus vt deus et Dominus noster Iesus christus omnes peccatores a vinculis
peccatorum absoluat: et eternam faciat sperare salutem.

Pro benefactoribus hospitalis nostri.

Premus vt deus et Dominus noster Iesus christus pro pijs operibus illorū dignā
mercedem tribuat: et post mortem eternam salutem concedat

Pro confratribus et consanguineis.

Premus p animabus cōfratru nostrorū et p animabus nostrorū parētū et cōiuncto-
rum nostrorū: et p his qui in nostris **L**imiterijs p vniuersum orbē requiescunt.

Psalmus.

Deus misereatur nostri **re. ps. De profundis re. Kyriel re. Pater nr. v. Fiat**
par in virtute tua. re. Et abundantia re. v. Saluos fac seruos re. re. Deus
meus sperantes in te. v. A porta inferi. re. Erue dñe aias eorū. v. Domine
exaudi orationē meā. re. Et clamor re. v. Dñs vobis. re. Et cum re.
Deus a quo sancta desideria recta cōsilia et iusta sunt opa: da seruis tuis illā: quam
mundus dare nō potest pacē: vt et corda nostra mandatis tuis dedita: et hostiū sub
lata formidine: tpa sint tua ptectione tranquilla: per christum dñm nostrum. Amen

Frater Joannes Ferdinandus de heredia magister.

iiij. Q fratres accedant ad capitulū generale et prouinciale.

Decet fratres nostros: superioribus reuerentiā exhibere. Itaqz iniunctū est fratri-
bus ordinis nostri: qui ratione sui status **C**apitulo incorporati censentur: vt ad ca-
pitulum generale et prouinciale accedere teneantur. nisi vrgentissima et poene in-
evitabili causa prepediri fuerint: in quo casu procuratores mittant cū expresse man-
dato et procuratorio **Q** si quis contrafecerit: inobediens et rebellis censeatur: per-
datqz habitū. carceriqz mancipetur.

Frater Joannes Ferdinandus de heredia magister.

iiij. Q debitores **T**hesauri a capitulo nō discedant: nisi solutio iuribus thesauri.

Ad hoc capitulorū prouincialū celebratio laudabiliter instituta censetur: vt mores
corrigant et iura thesauri exoluant. **H**inc est q inhibemus prioribus ac castellano
emposte q nullo pacto licentiā discedendi a caplo prouinciali cōcedāt pceptorib⁹ aut
fratribus erarij debitoribus: nisi debita ipi thesauro prius exoluerint. **S**i aut cōtra
fecerint priores et ipse **C**astellanus emposte ad solutionē iurium debitorū dicti prio-
res et castellanus teneantur et sint expresse obligati.

Daro

De Capitulo.

Frater Antonius Fluviani magister.

v. **Q**uod priores in capitulis puincialibus moderamine utantur: nec fauore cuiusque prebeant.

Decet quidem preiudicare et iudicare cum maturitate et gravitate reiecto odio et fauore partes audire et ius reddere. **I**nhibemus igitur prioribus et castellano emposte ne in capitulis seu assembleis puincialibus in fratris absentis vel presentis fauore aut odium procuret: loquatur aut insistant: quinimmo quod et maturum silentium preteritis negocia: et agenda: intelligat et preiudicet. **N**ec verbo et ope iura cuiuspiam perturbet.

Frater Petrus Raymondus Zacoſta magister.

vi. **D**e procuratoribus in capitulo generali admittendis.

Stabilimus quod procuratores baiulivorum priorum et castellani emposte aceptorum per capitulum et prioratum cuiusvis conditionis sint: non admittantur per magistrum et generale capitulum nec in capitulo intersint: nisi sufficiens et authenticum procuratorum suorum principalium demonstraverint: cum speciali potestate ad comparandum in capitulo et concludendis ac tractandis in eodem consentiendum. **A**ddicientes quod baiulivi priores castellani emposte preceptores per capitulum et prioratus castellania emposte quod personaliter aut procuratore legitimum in capitulo generali non intervenerint: teneantur habere et tenere rata et firma quecumque in capitulo generali tractata et conclusa fuerint ac si presentes aut per procuratores interfuissent in eodem.

Frater Baptista de valinis magister.

vii. **D**e diebus celebrationis capituli generalis.

Cum temporum qualitate diligenter pensata in capitulis generalibus ardua per gratiam negotia tractari et concludi soleant: accidit plerumque quod dierum decem spacio capitulum generalibus instituto: illa concludi propter rerum magnitudinem non possunt. **I**deo instituimus qui de cetero capitulum generale apertum durare intelligat diebus quindecim non feriatis: in quibus res et negotia commodum tractari et concludi possint. **P**ostquam autem clausum fuerit secundum reservationem dicti capituli aliquot diebus per rerum exigentiam designatis ac prefatis **M**agister et consilium completum que in dicto capitulo proposita fuerint et nondum deliberata: concludant et exequantur.

Frater Baptista de valinis magister.

viii. **N**ulli fratrum liceat protestari aut appellare de his que per sexdecim dominos capitulares ordinantur et iudicantur.

Ad nonnullorum insolentiam reprimendam: qui iudiciorum subterfugunt diffinitiones: ut hos qui ius optimum fouent expensis et laboribus defatigent. **I**mitati etiam maiorum inueteratas consuetudines secundum quas. xvj. viratus capitulares id est domini sexdecim capitulares: qui per capitulum iureiurando adacti eliguntur: ut de rebus ordinis nostri tanquam suprema auctoritate fungentes: ordinent et disponant. **N**ec enim pro veteri more alicui fratrum ordinis nostri dominorum sedecim: qui etiam potestatem et vim compromissi habere dignoscuntur statutis ordinationibus et sententiis refragari: conuenit: quinimmo omnes his ordinationibus humiliter ceruices flectere solent. **A**tamen quidem iuramentum per eos prestitum parvipendentes plerumque contra hanc institutionem agere satagunt: in pessimum exemplum et graue

Secunda

incomodū: nisi talium insolentie leges et cōsuetudines obijcerentur. **Ea** ppter temeritati cōtumaciū obuiare cupientes statuimus cōsuetudinibus antiquis inmitentes q̄ nulli fratru ordinis nostri in capitulo generali incorporatarū: aut eorū qui in eo intersunt quocunq; honore aut dignitate fungentiū p̄stari appellare aut puocare a dominis sexdecim capitularibus: aut eorum statutis sententijs deliberationibus et ordinatōnibus cōtradicare siue refragari quouis mō liceat. **Qui** cōtrafecerit si p̄ceptorias et beneficia possideat: eis eoip̄o cōtrafaciendo priuatus censeatur. **Si** vero cōuentualis extiterit antianitatem incōtinenti perdat.

Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.
viii. **De celebratione assemblearum publicarum in Rhodo.**

Quia ciuitas Rhodi inter fauces et limites fidei catholice hostiū sita est: quare sue tuitioni summo studio vigilandū est. **Idcirco** statuimus nō obstante quacunq; cōsuetudine in cōtrariū faciente: q̄ assemblee generales in Rhodo celebrentur ad arbitriū magistri et illis diebus: quos deputabit. **Et** q̄ ad minus due assemblee quolibet anno generales Rhodi celebrentur.

Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.
ix. **De redditione bursarum in capitulo generali.**

Quia p̄ veteri cōsuetudine incorporati in capitulo generali in exordio ipsius capituli magistro tanq̄ supiori et capituli ordinis reuerentiā et verā obedientiā exhibentes in despropriationis signū bursam cū rotulo status presentant. **Igit̄** ipam cōsuetudinem roborantes statuimus q̄ cōsignatio huiusmodi bursarū fiat cū ordine debito: q̄q; in bursis vt assolet inscribantur nomina reddentiū et rotulus alligetur atq; in lignum despropriationis in memoriā quoq; quinq; vulnerū crucifixi cuius fidei tuitioni sumus addicti: quinq; Janetos argenteos quilibet in dicta bursa sua deponat et tradat: vt quemadmodū animā et corpus per obedientiā exhibet: bona quoq; superioris arbitrio supponere videatur.

Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.
xi. **De Moderatione capitulantium.**

Rationi consonū est et religiosis cōdecens p̄sonis in capitulorū cōgregationumq; celebritate modestia grauitate et temperantia vt. **Itaq;** stabilimus vt priores capitellanus emposte p̄ceptores et fratres cuiuscunq; gradus fuerint in capitulis et provincialibus assembleis maturitatē grauitatē temperantiā ac modestiā seruare debeant: quatenus vnusquisq; p̄ sua qualitate et gradu loquatur opinetur et suū votū ac suffragiū emittat: reiectis cōtumelijs: iniurijs conuicijs et gestis non decentibus. **Quinimmo** intendant pacifice ad honorem et comodum religionis. qui contrafecerit quarantene poenam subeat.

Consilium.

Secunda.

De Consilio.

Frater Nicolaus lozgne magister.

i. De Bulla magistri et Conuentus.

A deliberatorum exploratam indubitatamqz notitiam non immerito sigilloz ac bullarum ingressiones cuneiqz inuenti sunt. Hinc firma sanctione decretum est: vt duo cunei ferrei fabricent: quibus magistri et baiuliorum imagines sculpantur: et his tanqz bulla conuētuali religio vtaf. hac quidē bulla oēs et singule collatiōes. pcuratiōes. pmutatiōes. obligatiōes. pmissiōes. et cetera que p deliberationē mgrī et conuentus seu cōsiliū vel generale capitulū expediūt: et que sub bulla plūbea pmissi expediiri p̄sueuerūt: muniāt et bullent.

Frater Guielmus de Vallareto magister.

ii. De deliberata et agitata in consilijs sint secreta.

Rationi consonū est: vt que in consiliarioz consensu discussa sunt: secreta teneant. hinc laudabiliter sancitum est: qd que in consilijs ordinis nostri tractata et deliberata seu conclusa sunt: nullo pacto pandant. **Q** si quis fratrum nostrorū absqz mgrī et consilij licentia huic sanctioni contraxerit: de eo fiat plancta et poena quarante ne puniatur: ab omniqz consilio excludatur suspendaturqz.

Frater Philibertus de Millacho magister.

iii. De celebretur qualibet hebdomada audientia publica.

Nihil est quod magis principatus stabiliat et conseruet: qm sancta illibataqz iustitia et equitas: que iusta quidē statuta vnicuiqz ius suum tribuit. neminē ledit. innocentem seruat: peruersum punit. hinc laudabili institutione sancitū ē: qd qualibet hebdomada: die veneris audientia publica celebret: in qua assistant mgrī seu eius locūtenens. baiulij conuentuales et p capitulū **D**nores. Castellanus emposte et ceteri qui adesse solent in ordinario consilio. et Castellanus baiuliusqz comertij **R**hodi et iudices appellationū et ordinarij et vicecancellarij: vbi querele et supplicationes quorūcūqz legant et audiant et secūdu casuū emergentiā meritis causarū sapiēter discussis sup his pvideat: vt querelarū materia prius extinguat: et cuiqz ius suū tribuat.

Frater Philibertus de Millacho magister.

iiii. De secularis persona non intersit consilio.

Religionis decreta atqz deliberationes secretas esse conuenit: ne archanorum diuulgatio statui ordinis p̄iudiciū generet. Itaqz optima rōne suasi sancimus atqz decernimus qd secularis persona non intret consilio religionis nostre.

Frater Joannes de lastico magister.

v. De differentie inter fratres milites ex vna: et fratres seruientes armorū vel capellanos parte ex altera: per magistrum et consiliū decidentur.

Cupidi erga fratres nostros equa iustitie statuta procedere: **E**t ne minor a maiori

opprimat: sed unicuique iustitie equalitas appareat. Ideo omnes differentias quas oriri contigerit inter fratres milites ex vna: ac fratres capellanos vel armorum seruientes parte ex altera ratione cabimenti vel melioramenti: magistro et consilio ordinario decidendas reservamus: et eas ab ipsis decidi decernimus et volumus.

vj. **¶** **Q** nullus possit citari nisi cognoscatur per magistrum et consilium.

Prohibemus ne aliquis frater ordinis nostri cuiusvis conditionis aut dignitatis fuerit: citetur: nisi per magistrum et consilium ordinarium deliberetur si citari debet vel non.

vij. **¶** **Q** suffragia et deliberationes consiliorum in scriptis redigantur et per organum vice cancellarii promulgentur.

Dominis enim memoria labilis admodum existit: cuius subsidio littere sapienter et acute perfectio inueniuntur: et ne que rite et probe deliberata sunt interirent. Eorum quoque regula et norma homines carerent litterario quidem ordini actu commendantur: Ideo maiores nostri summa prudentia senatusconsultis, plebiscitis, leges, canones, et decreta litteris demandarunt: coterere quoque curarunt: quibus absentes et futuri uterentur. quorum enim vestigiis inherentes statuimus: quod opiniones et suffragia in consiliis emissis: super rebus arduis et magni ponderis per vicecancellarium: si videbitur faciendum in scriptis redigantur ut semper appareat: quod ante iniectionem balotarum volumus observari. Adiciunt quod deliberationes et sententie consiliorum prius per vicecancellarium scribantur. Et postea in scriptis per vicecancellarium intelligibili voce coram consilio partibus significantur et promulgentur.

vij. **¶** **Q** licentia recedendi de conventu baiulivis aut prioribus non detur nisi per magistrum et consilium completum.

Omnes occasiones quibus conventus presentia baiulivorum et priorum carere potest abolere cupientes. Ideo stabilimus quod magister non possit dare licentiam recedendi de conventu Rhodi baiulivis conventualibus et capitularibus et prioribus ac castellano emposte sine scitu et consensu consilii completi. Ita quod tres presdicti consilii in una opinione concordent. Alias deliberatio sit nulla. Et si magister contrafecerit licentia nulla sit. Et nihilominus contra eos qui vigore talis licentie recessissent: procedatur tanquam contra eos qui sine licentia de conventu Rhodi recedere presumunt.

viii. **¶** **Q** **De Balotarum usu pro votis ac suffragiis.**

Ut liberi quilibet suffragium et sui votum dare possit. Idcirco statuimus quod in rebus arduis et magni ponderis: puta electionibus magistrorum priorum, castellani emposte et baiulivorum et de signatibus capitaneorum et officialium ac his rebus: que magistrum concernunt: utraque balotis per votis et suffragiis: que balote clam proiciantur et per vicecancellarium palam numerentur.

Secunda

Frater Petrus Raymondus Zacoſta magiſter.

x. De reſuſu conſilij ordinarij ad conſilium completum.

Volumus ⁊ ordinamus ad abundantiorē cautelam: vbicunq; in aliqua re ardua cōcluſa per tres partes baiuliuorū ⁊ priorū cōſilij ordinarij: quarta pars diſſenſerit ⁊ cōtradixerit: q̄ eo ī caſu abſq; aliqua cōtradictione talis cauſa deducatur ad cōſilium completum: in quo iterū diſputetur ⁊ cōcludatur.

Frater Petrus Raymondus Zacoſta magiſter.

xi. Q̄ vocati et admiſſi in conſilio iurent ſeruare ſtabilimenta.

Stabilimus q̄ magiſter qui ſemel initio ſue electionis iurauit ſtabilimenta ⁊ laudabiles cōſuetudines religionis obſeruare ⁊ tenere: ſimiliter caueat ne aliquē ad cōſilium vocari faciat ſeu admittat: niſi prius de ſtabilimentis ⁊ cōſuetudinibus ſeruandis ſolenne iuramentū admittendus preſtiterit. Q̄ ſi nō fecerit: ſuffragium admiſſi ⁊ vocati nullius roboris cenſeatur.

Frater Petrus Raymondus Zacoſta magiſter.

xij. Q̄ nō detur ſaluſcōductus pyratīs niſi p̄ magiſtrū ⁊ conſilium.

Prohibemus ne de cetero cōcedat ſaluſcōductus pyratīs niſi vigente neceſſitate euidenti: ⁊ tūc fieri poſſit p̄ magiſtrū ⁊ cōſiliū ordinariū: aliter nō. nec etiā detur ſaluſcōductus fugitiuis aut mercatoribus fallitis: niſi cauſa urgentiori intercedente

Frater Baptiſta de viſinis magiſter.

xij. De Incarceratis: viduis: pupillis: ⁊ pauperibus.

Ad hoc religio noſtra iſtituta ē: vt infirmis: debilib⁹: paupib⁹: egrotis: ⁊ egentibus ſubuenire ⁊ ſuccurrere ſtudeamus. Itaq; ratio ꝓgrui nō parū cenſemus: vt p̄ magiſtrū ⁊ cōſiliū cōpletū duo religioſi fidi ⁊ idonei eligant: q̄ curā incarceratoꝝ pauperū: egrotorū: viduarū: ⁊ pupillorū habeant: eoſq; ſuis in iuribus tueantur ⁊ deſendant: ne dolo fraude ⁊ penuria deficiant: ⁊ iuſtitia in ſuis cauſis miniſtret: p̄ quorū ſuffragio ⁊ ꝓſidio corā magiſtro ⁊ cōſilio ⁊ in quocunq; locoꝝ cōparere poſſint: ne calumniā aut iniuriā quoquo modo afflictī patiantur.

Frater Baptiſta de viſinis magiſter.

xij. De officialibus Ciuitatis Rhodi iuſtitie deputati.

Non eſt qđ magis reipublice ⁊ ꝓꝓloꝝ ſtatui ꝓducatur: q̄ iuſtitie limites nō ꝓterire: et vnicuiq; ius ſuū reddere. Ea ꝓpter ꝓcipimus ⁊ mandamus caſtellano baiuluo cōmercij Rhodi iudicibus appellationū ⁊ ordinarijs ac ceteris officialibus dicte ciuitatis: vt omni ſtudio ⁊ animi ſolertia intendant ſubditis ⁊ populo noſtro iuſtitiam miniſtrare: ⁊ vnicuiq; ius ſuū ꝓbere: ne. vi. dolo. fraude. ſpe. timore. ꝓcio. amore. odio. aut alia machinatione cōpulſi: ab eq̄tatis tramite deuiant: ſed recte. ſancte. iuſte. leges. canones ſtatuta ⁊ cōſuetudines. obſeruantes ſententias ꝓferant: ⁊ iuſtitia miniſtrent: equa quoq; humanitate. caritate. ⁊ iuſtitia. diuites. egenos. pupillos. me diocres ⁊ ſup̄mos tractent. Q̄ ſi legitimis ꝓbatoibus. teſtibus. directe vel indire

ete nostrum populū minis·dolīs·aut p̄cio·aut alias molestatū·inquietatū: ⁊ ab ali quo ipsorū oppressum cognouerimus: delinquentes tam graues tamq; manifestas correctiones et poenas luent q̄ ceteris in exemplū cedit: perpetuoq; reddentur: si cōtrafecerint ad officia regenda inhabiles.

Frater Baptista de vsinis magister.

lv. De litteris ordinatis per magistrum et consilium.

Statuimus q̄ littere saluorū cōductorū: ac licentiarū recedendi de cōuentu ⁊ alie patentes: que per magistrū et cōsiliū siue ordinariū siue cōpletū deliberantur ⁊ cō cedantur: per vicecancellarium tantum expédiantur signenturq; ac in cancellaria saluo vicecancellariatus iure registrentur.

Frater Baptista de vsinis magister.

lvj. De Instructionibus et litteris missiuis.

Stabilimus ad maiorem rerū corroboratiōē: q̄ omnes instructiones ⁊ littere mis siue: que ex ordinatiōe magistri et consilij seu ordinarij seu completi deliberabun tur et scribentur p̄ vicecancellariū tantum expédiantur·registrent ⁊ manu propria signentur. Alias consilij auctoritatem non habeant.

Frater Baptista de vsinis magister.

lvij. De Rebus in consilio deliberandis.

Stabilimus q̄ in cōsilijs tam ordinarijs q̄ cōpletis: quando de aliq̄ re agi oportet anteq; ad suffragia danda deueniat: de quo deliberari debeat: in mediū p̄posito quilibet cōsiliarius ordine nō seruato p̄ suo arbitrio allegare·dicere· p̄ponere qd̄ ad rem p̄tineat omni semota rēphensione valeat. Et cum res p̄optime discusse et agitate fuerint: quot opinionēs cōperient p̄ suffragiū balotarū scrutiniū recipiāt. et que plures balotas obtinebit p̄ sententiā ⁊ cōclusionē habeatur. Adijcētes q̄ omnes res et negotia cuiuscunq; nature fuerint: que per cōsiliū aut ordinariū aut cōpletum tractabuntur: aut deliberabuntur: per scrutiniū balotarū cōcludantur. alias deliberationes nulle censeantur.

Frater Baptista de vsinis magister.

lvij. De Moderamine magistri et consiliarioz.

Ut maturius res ⁊ negotia in p̄silijs agant tractentur ⁊ deliberent. Ea p̄pter sta tuimus q̄ magister·baiulini·p̄iores·castellanus emposte ⁊ qui cōsilijs intersunt: si lentio partes coram ip̄is disceptantes: earūq; rationes ⁊ allegationes intelligant: et absq; aliqua vocis aut sermonis interruptione audiant: ne fauor alicui partium dari dignoscatur: quinimmo equalitas erga quemlibet esse videatur. **P** si aliquis p̄fatorum contrafecerit: pars que in hoc lesam ienserit cōtrafacientem siue magi strum siue alium pro suspecto allegare possit: qui tunc non reddita suspicionis alia causa a consilio ilico discedat.

Frater Baptista de vsinis magister.

Secunda

xix. De Inducijs aut pace ineundis et componendis.

Ad scandala et damna: que oriri possent: euitanda stabilimus q*uod* i*n* religione nostra non possunt iniri aut componi inducie: vel pax cum thurcis. mauris aut alijs infidelibus nisi duntaxat cum deliberatione magistri et consilij completi. **Q**uod si aliter factum sit: penitus caducum censeatur.

Frater Baptista de vsinis magister.

xx. De Machinis et Bombardis non extrahendis

Stabilimus q*uod* bombarde. Coluurnie. machine: et artulerie bellorum vsui apte: aut etiam pulueres et salispetre communi thesauro spectantes: nullo modo per quempiam a ciuitate Rhodi seu locis religionis nostre extrahi quauis de causa possint: et in alia loca transferri. **M**agister tamen et consilium completum si causa conueniens videbitur et necessitas vigeret: de talium transportatione et tracta decernere secundum rerum ingruentiam poterunt.

Frater Baptista de vsinis magister.

xxi. *Q*uod sine magistri et consilij licentia nauigia in rhodo non armentur.

Occasionem delinquendi et scandalorum materiam precludere auferreque cupientes sancimus q*uod* triremes. biremes. et alia cuiusuis generis nauigia in Rhodo non possint armari: nisi de magistri et consilij ordinarij licentia. **Q**ui contrafecerit nauigium perdat: quod publico erario applicetur.

Secunda

De Sgardio.

Consuetudo.

1. Forma atq3 norma celebrationis Sgardiorum.

Miores nostri sapienti consideratione impuls: quatenus fratribus nostris iustitie administratio cōpendiosa fieret: ne litibus ac iudicioꝝ dilationibꝫ impliciti: occupatiq3: hospitalitatem ⁊ fidei tuitionem postponerent. Por mam iustitie optima ratione breuē ac pūtilem excogitarunt: quā Sgardū vulgo dicunt: quasi a scardendo hoc est inspitiendo iura partiū nūcupatū. Porū Sgardioꝝ hec regula datur. Congregātur octo fratres ex linguis octo: vnus vide licet ex qualibet lingua: inter quos p̄sident vnus frater: p̄ter illos octo sumendꝫ indifferenter ex octo linguis: qui caput idest p̄sident Sgardij vocatur. Ab ipso p̄mo Sgardio ad sfortiū Sgardij recurritur: quod a firmitate ⁊ robore nomen sumpt: quia alij octo fratres ex octo linguis addunt: a quo etiā ad sfortiū sfortij lis deducitur quod pari ratōne nomen accepit: ⁊ octo fratres ex octo linguis cōtinet in ipis tribus Sgardio. sfortio Sgardij. ⁊ sfortio sfortij ipse frater caput p̄sident. Postremo disferentia ad baiulioꝝ Sgardij p̄cedit: quod qdē Sgardij octo baiulios p̄uētales religionis vel eorū locatenentiū cōprehendit. P̄sident quoq3 ⁊ caput ipi Sgardio p̄ter p̄mū caput qd in tribus p̄mū p̄sident addit. Et ita in dictis quatuor Sgardijs fratres triginta quatuor existunt ex diuersis linguis sumpti. Capita taliū Sgardioꝝ p̄ magistrū designantur: tamen manescallus designat caput Sgardij: quū fratres sunt suppositi sue obedientie. Nec fratres p̄ Sgardijs possunt eligi per baiulios aut eorū locatenentes: qui hanc facultatē habent: ex illis linguis ex quibus partes litigantes existunt nisi de partiū cōsensu. Caput aut Sgardij baiulioꝝ magister nominat ⁊ designat. Ita tamen q̄ sit baiulius cōuentualis aut prior vel castellanus emposse aut prior ecclesie: qui ad hoc potest deputari: v̄ baiulius p̄ caplm. Si aut baiulius cōuentualis fuerit designatus Sgardij caput: tunc loco eius in Sgardio baiulioꝝ ex sua lingua antianus subrogetur. Si aut in differētia baiulius cōuentualis aut capitularis aut prior: v̄ castellanꝫ emposse īueniat tāq3 actor v̄ reus: tūc caput in omnibus Sgardijs dē: baiulius aut prior. Alias enī in p̄mis tribus Sgardijs p̄ceptor vel frater nō baiulius ⁊ prior caput esse debet: qd p̄ magistrū designatur. Fratres aut in dictis quatuor Sgardijs assignant quemadmodū stabilimētis cauēt. Omnesq3 fratres in Sgardijs vnico suffragio vtunt. Caput aut triū p̄mōꝝ Sgardioꝝ etiā vnicū suffragiū habet: ne in diffinitione danda equalitas suffragioꝝ īfīdat: ⁊ dissidiū parturiat. Caput aut Sgardij baiulioꝝ duobus suffragijs vtitur: et sic sunt suffragia. xxxv. vt semp̄ numerus impar cōtingat. Si aut fratres aliquo casu nō reperirēt ex aliqua lingua p̄ designatione dictoꝝ Sgardioꝝ: tunc alij ex ceteris linguis sumantur. Cum aut actor ⁊ reus: hoc est petitor ⁊ defensor cōparent coraz capite ⁊ Sgardio: anteq3 ad vltiora p̄cedatur: caput partes interroget si aliquem fratrem Sgardij suspectū teneant: ⁊ loco suspecti aliter subiiciatur. Sic quoq3 suspitione Sgardio scdm̄ stabilimēta purgato Actor siue petitor cause: ⁊ qui cōtra alium agere p̄tendit etiā si a reo seu defensore sit postulātū Sgardij ⁊ obtentū: in omnibus Sgardijs semper prius petitionē suā alleget: ⁊ iura: ⁊ his reus: idest defensor respōdeat. Incōgruū quippe est prius respondere: nisi que petuntur itelligant. In his Sgardijs sumarie p̄ceditur: nec libelli nec petitiones in scriptis dant nec p̄curatoribus aliquis vtitur nisi illi qui a Rhodo absentes sunt: aut quibꝫ p̄ stabilimēta et

consuetudines concessum est pcuratores cōstituere. Cum aut partes iura sua dixe-
runt: et in causa concluderint: caput et fratres sgar di paribus exclusis de iure parti-
um diligētē cōsiderationē et discussionē inter eos habent. Qua habita si fratres pa-
rati fuerint suffragia dare: p vicecācellariū ballote octo asserunt et cuilibet vna tra-
ditur. Et postea pyrides seu capsule affirmatiua et negatiua asseruntur: Que affir-
mat actori assignatur: que negat reo .i. defensori deputat: vel opinioni affirmatiue
et negatiue ascribuntur. Octo fratres p gradu antianitatis vota p balotarū inieci-
onem dant: quibus collectis anteq caput suffragiū det: et balote numerent pabus
vocat: caput ab eis roget si consentiunt et stare volunt sgar di sententie: si partes
ipse cōsenserint ipis exclusis caput suffragiū det p balotam: quo dato pyrides apia-
tur. balote quoq numerent atq palam ostendant sgar di opinio que plures ba-
lotas habet: sententia censeatur que p vicecancellariū scribatur et pnuunciet. si am-
be partes vel altera sfortiū petierit tunc in absentia partiū sgar di et capite p sēte
pyrides et capsule aperiantur et balote numerent. suffragia quoq p vicecancellariū
in scriptis redigantur: que scripta in posse capitis sgar di remaneant secreta et
demū ad sfortiū pcedat. Et sic in sforcio et sforcio sforcij et sgar di baiuliorū: a quo
vltius non pceditur fieri cōsuetum est. Prīmū sgar diū tantū: vel sforciū cum eo
que sforciū sforcij cū primis duobus sententiā diffinitiuā dare potest: si partes con-
senserint: et nō aliter. sgar diū aut baiuliorū vnitum cū tribus primis etiā partib⁹
non consentientibus sententiā profert atq promulgat. Nec a sententijs sgar diorū
vnius aut omniū prouocare: aut appellare quouis modo licet: quia habent vum cō-
promissi. Si aut corā sgar di aliquis cōparere neglexerit: tunc per cōtumaciā pce-
detur et diffinitiuā datur sententia: quia de causis ecclesiasticis agitur: que execu-
tioni demandatur: nec aliquo pacto retractatur. Cū aut sforciū sforcij ac sgar diū
baiuliorū celebratur caput primi sgar di cum aliquibus fratribus precedentū sgar
diū: cum iura sua partes dicent: adesse debent: vt intelligant si aliud allegauer-
int q in precedentibus sgar dijs: quia partibus nō licet aliud allegare in sequenti-
bus sgar dijs: quod in primo non allegauerunt. Nam vnum et idem iudicium cen-
setur: et vnica profertur sententia: et his pactis fratres discedant: et caput primi sgar
di in sforcio: sforcioq sforcij psideat. Cum aut sgar diū baiuliorū sententiā pfe-
ret: anteq caput ipius sgar di suffragiū det: caput primorū sgar diorū votum dabit
et post ea caput sgar di baiuliorū votū piciat: quo facto pyrides aperiantur: et vo-
ta numerentur: quibus numeratis caput primorū sgar diorū porrigat scripta vota ce-
terorū sgar diorū: et numerentur presentibus nōnullis fratribus primorū sgar diorū
quod vero pluribus votis decisiū fuerit scribatur: pmulgetur et executioni demā-
deur. Nec aliquo pacto vnum sgar diū intelligat suffragia alterius: donec ad cōclu-
sionem et decisione causae deueniat: que tunc omnibus sgar dijs palam nota fiant.
Nec aliquo tempore partibus aut alijs reuelent. Postq aut frater in sgar dijs vo-
tum dederit dilationem petendi consilij et informationis habere non possit. Sed an-
teq suffragiū dederit: dilationem querere possit: que a capite et fratribus detur be-
neuisa.

Consuetudo.

¶ Quibus ex causis sgar diū oritur.

Quedam enī sgar dia oriunt ex querelis siue planctis p magistrū sen eius locutenē-
tem vt manescallū aut aliū supiorē faciendis. In sgar dijs aut que oriunt ex talib⁹
g iij.

Secunda

querelis interesse debent tantum octo baiulini conuentuales: seu eorum locatenentes: vel fratres octo: et presidens siue caput per magistrum assignandum: qui sit prius vel baiulius: aut per manescallum cuius de planctis suis agitur: aliquis frater datus erit: vnico suffragio fungatur. nec de tali recurritur ad sforcium: et alia sgardia sed hoc primum sententiam dat diffinitiuam. In quo baiulius lingue: cuius est his de quo querela fit: interesse potest et debet: quodq; per maiorem partem decisum fuerit: exequi debeat. In sgardio aut quod celebratur per querelam manescalli aut alium superiorem preter magistrum et eius locumtenentem adsunt fratres ex octo linguis. vel alij pro ipsis vbi ex his non reperiuntur. Nec de tali recurritur ad sforcium sgardij: sed illud sgardium primum diffinit. Alia quidem sunt sgardia que procedunt ex demanda: siue differentia et lite inter aliquos vertente: ex quibus sgardij siue causa sit civilis siue criminalis: recurritur ad sforcium sgardij et sforcium sforcij ac sgardium baiuliuorum. Alia etiam sunt sgardia nascentia: idest interloquutoria: que sunt prohibita nec admittenda: ne perturbetur iudicium. Quia cum frater querit sgardium super aliqua re incidente: cum sgardium celebratur: non debet dari aliud sgardium: donec illud primum celebratum fuerit: et etiam de ea re conclusa per sgardium: aut ab ea dependente: sgardium concedi nullo pacto permittitur.

liij.

Frater Joannes de villiers magister.

De testibus producendis in casu plancte coram sgardio.

Dolis et iudiciorum subterfugis obuiare cupientes sancimus: quod frater aliquibus causis de fratre planctam faciens aut sgardium petens: potest in testes producere sex fratres de his: qui in oriente et citra mare versentur. Si vero producere voluerit in testes fratres in vltamarinis partibus constitutos: hoc reservatur deliberationi et iudicio sgardij: quod quidem sgardium matura deliberatione videre debeat si tales testes merito sunt producti aut dolose: et demum deliberet si ipsi testes in partibus vltamarinis existentes expectari et audiri debeant. Quod autem per sgardium iudicatum fuerit executioni demandetur.

liij.

Frater Joannes de villiers magister.

Quomodo testes producti sunt examinandi.

In testium examine ad modum cauti esse debemus: ne attestaciones aliquam luserint alterationem: quare non licet nec permittitur in ordine nostro: quod testes producti simul examinentur: sed separatim quilibet attestationem suam super eo de quo fuerit interrogatus et non alia re faciat: in presentia sgardij et partium si causa sit criminalis: Qui autem testes examinat diligenter interrogare tenetur: de loco et tempore quo verba aut facta super quibus testes producti sunt acciderunt: aut perpetrata sunt.

Frater Guilielmus de Villareto magister.

v. De Sgardio petito super precepto a superiore facto.

Sgardium per fratrem petitum super precepto seu mandato sibi a superiore facto celebretur et teneatur. Si vero superior illud sgardium celebrare et tenere renuerit nihilominus frater quotidie sgardium petat celebrari: preceptum quoque factum nullius momenti.

et existat: donec Sgardium celebretur et conclusum fuerit.

Frater Elyonus de Villanova magister.

vj. Q fratres in casu denegati Sgardij habeant recursum ad superiorem.

Nihil est quod magis status conferuet: q̄ vicuiq; iusticiam ministrare. Ideo sancimus q̄ si frater existens sub obedientia baiulii aut preceptoris in partibus vltra marinis exceperit aliquam iniuriam aut aliud molestū et hac de causa Sgardij petierit a preceptore vel baiulio: et sibi denegaretur: q̄ tunc casu denegationis habeat recursum pro suo iure consequendo ad priorem. Et si prior ipsum Sgardij et iusticiam denegauerit: tunc frater ad magistrū recurrat: qui sibi iusticiā administret. Si militer si fratres et preceptores a prioribus vel castellano emposse iniuriam exceperint: et pro hac Sgardium a prioribus postulauerint: si denegatum fuerit ad magistrū vel eius locumtenentem recurrant.

Frater Raymundus Berengarii magister.

vij. Q consuetudo non preualet stabilimēto.

Cautelis plurimorū qui cōsuetudines inualidas introducere conantur obuiare cupientes: sancimus cōsuetudines et vlagium stabilimento scripto nō pualere. Cessante vero stabilimento vsus et cōsuetudo militet.

Frater Joannes Ferdinandus de heredia magister.

vij. Q Sgardium non cōcedatur incepto alio Sgardio.

Non licet quouis modo iusticiam domus nostre perturbare et Sgardij Sgardio immiscere. Quare sapienter cautum est: q̄ Sgardium super Sgardio et eo durante nec peti nec dari possit: donec primum fuerit finitum et si detur aut petatur nihilominus non demandetur exequutioni: qui contrafecerit cadat in poenam quarantene: et subeat poenas que quarantene spectant.

Frater Joannes Ferdinandus de heredia magister.

viii. Super eo qd̄ deliberatū est p̄ magistrū et cōsiliū nō potest cōcedi Sgardium.

Litium materie ac dissentōnibus finem imponere cōuenit: quodq; cōsilio grauiū personarū declaratū existit: nullo pacto violare licet. Ideo statuimus q̄ de omni eo de quo deliberatio diffinitio et cōclusio data fuerit per magistrū, baiulios, priores et fratres cōsiliij completi aut eorum maiorem partem: Sgardium fratru: nec peti nec concedi possit.

Frater Joannes de Lastico magister.

i. Quomodo p̄ Sgardijs designantur capita: et fratres: et a quibus deputari debent.

In fratrum Sgardij nominatione summa cautio adhibenda est: ne tam preclarū iudiciū alteretur. Igitur stabilimus q̄ quotienscunq; differentia: lis aut questio cuiuscunq; petitionis civilis vel criminalis oriatur inter baiulios aut priores vel castellanum emposse vel fratres ex altera partium iusticiā a superiori petet: tunc iusticiā et

sgardium concedatur. Si tamē questio inter fratres milites ex vna: et capellanos vel seruientes armorum parte ex altera verteretur: eius quidem differentie decisio magistro et consilio ordinario spectat. Concesso quoq; secundum formam stabiliti/mentorū sgardio magister aliquē probū et idoneum pro capite sgardij designabit et magistro scutifero nominabit atq; deputabit. Si autē sgardium datū sit fratribus subditis obedientie manescalli inter quos differentia verteret: Tunc manescallus vnum fratrem idoneum pro capite sgardij magistro scutifero assignabit. Magister autē scutifer capite sgardij nominato et habito in deputandis alijs fratribus sgardiorum hunc ordinē sequetur. Non enī pro suo arbitrio eos nominabit: sed baiuliuos conuentuales vel eorum locatenentes adibit: quibus significabit sgardij concessum esse in aliqua differentia inter quosdā: ab eisq; petet fratres vnū vel plures si opus fuerit p sgardio assignari. qua petitione facta baiuliuus vel eius vicegerēs aliquē pbū et idoneum nominabit et eliger. Illumq; magistro scutifero pro sgardio assignabit: et ipsum magister scutifer et non alium adesse iubebit. Si autē magister scutifer predictis contrafecerit: ipsum secundum casus exigentiam manescallus puniat. Quicquid vero per sgardium decisiū fuerit inuolabiliter obseruari iubemus atq; volumus. Magister quoq; illud debite exequutioni demandari iubere teneat. Manescallus vero secundum inueteratam consuetudinez: de fratre sue obedientie querelam facere potest.

Frater Petrus Raymondus Zacoſta magister
xi. **Q** scribantur sgardiorum sententie et postea in scriptis proferantur.

Quia litigantium malicijs sententie verbotenus prolata sepius infringunt. Ideo stabilimus peruerſorū cautelis obuiantes: q; in sgardijs ante sententiā prolationem corā ptribus faciendā: deliberate sententie: inter sgardiorū fratres p vicecācellariū scribantur: et postea eius organo corā ptribus sgardio presente legendo pferantur. Similiter de sforcio sgardij: sforcio sforcij: et sgardio baiuliuorū censemus.

Frater Petrus Raymondus Zacoſta magister
xii. **D**e iuramento per fratres sgardij preſtando.

Statuimus p obseruatione iustitie vt per caput sgardij summaē solēne iuramentū ab illis qui sgardium intrabunt: q; secretū tenebunt quicquid illic dictū et deliberatum fuerit: et nullo vnq; tempore reuelabunt: at iuste riteq; scdm stabilimenta et laudabiles consuetudines iudicabunt.

Frater Petrus Raymondus Zacoſta magister
xiii. **Q** in dilceptatōe ac decisione causarū cōpareant tantū duo fratres pcuratores.

Statuimus ad evitandas cōfusiones et iudiciorū plicitatem: q; quando cūq; erunt differentie inter fratres aut linguas seu priores aut castellanū emposte vel prioratus vel castellanā emposte: pro quibus differentijs discutiendis et decidendis debeant comparere procuratores coram cōsilio sgardio vel commissarijs: nō debeant nec possint comparere coram predictis pro qualibet parte: nisi duo procuratores tantū et q; vnus illorū loquatur cum informatione: quaz habebit: veniantq; cum decenti habitu longo et sine armis. Qui contrafecerint plectentur poene quarantene: quaz

obseruent sedendo et comedendo.

Frater Petrus Raymondus Zacoſta magiſter.
xiij. De concedendo ſgardium fratribus.

Ad obuiandum multis differentiis que oriuntur ex modo concedendi ſgardia: ſtabi-
 limus q̄ quādocunq; aliquis frater queret ſgardium a magiſtro: ⁊ pars cōtradictet i
 conſeſſione dicti ſgardij allegando q̄ tale ſgardium nō debet dari: **I**n eo caſu deſi-
 dentie. ac differentiæ cognoscatur per magiſtrum ⁊ cōſiliū completū ſi tale ſgardium
 debet dari vel non. **S**i aut nō fuerit cōtradictio in petitiōe ſgardij. q̄ tunc magiſter
 teneatur dare ſgardium abſq; vlla cōtradictione vel dilatione.

Frater Petrus Raymondus Zacoſta magiſter.
xv. **N** celebrantur ſgardia extra eccleſiam in loco ad hoc idoneo.

Quia ſcriptū eſt. **D**omus mea **D**omus orationis vocabit̃: **I**deo ſtabilim⁹ q̄ ſgar-
 diorum cauſe de cetero tractentur. agitent̃. ⁊ decidañ: in loco ad hoc idoneo. **T**as-
 men ſgardia que ſunt p̄ iuſtitia fratrum teneantur in eccleſia: put̃ moris eſt.

Frater Baptiſta de viſinis magiſter.
xvi. **N** caput ⁊ fratres ſgardiorum aſſignentur abſq; dilatione: ⁊ de ſuſpitione habita-
 de fratribus ſgardij.

Ad omnem iuſtitie dilationem ⁊ ſuſpicionem remouendam ſtatuiſmus q̄ quotienſ
 cunq; ſgardium fratrum ex conſenſu partium aut per magiſtrum ⁊ cōſiliū cōpletum
 datum ⁊ conſeſſum fuerit: q̄ a die conſeſſionis infra terminū duorum dierum: ma-
 giſter caput ſgardiorum aſſignare teneatur: **A**lias vrgente negligentia conſiliū or-
 dinariū dilatione ſemota caput deputet. **B**aiulni aut ⁊ pilern linguarum in termi-
 no vnius diei pariſormiter ſuarū linguarum fratres p̄ ſgardijs deputent idoneos.
Quod ſi renuerint ipm cōſiliū p̄uideat. **I**nſup q̄ vtraq; partiū duos duntaxat p̄
 ſuſpectis nō reddita cauſa ſuſpitionis de fratribus aſſignandis tam p̄ capite q̄ aſſi-
 ſtentibus ſgardio renuere poſſit. **S**i aut plures ſuſpectos allegauerit cauſas ſuſpitiō-
 nis legitimas oſtendere magiſtro ⁊ cōſilio ordinario obligatur: qui de hoc delibera-
 re debeant **C**apita enī ⁊ fratres ſgardiorum ptes cū ſilentio ⁊ attentione ⁊ earū ra-
 tiones audire teneant̃ abſq; aliqua interruptione vocis aut ſermonis: ne fauor ali-
 cui dari videat̃. **S**ed equalitas erga omnes ſeruet̃. **S**i aliquis ꝓtraſecerit: p̄s que
 ſe leſam ſenſerit cōtraſacientē ſiue caput ſiue fratrem p̄ ſuſpecto allegare poſſit: q̄ tūc
 nō reddita ſuſpitionis alia cauſa ab ſgardio diſcedat

Frater Baptiſta de viſinis magiſter.
xvij. **N** modeſte ⁊ quiete caput: ⁊ fratres in ſgardiorum celebratione ſe habeant: ⁊ q̄ in
 eis vtantur balotis ꝓ votis.

Et iuſtitia cuilibet maturius ſeruetur: concedatur. atq; miniſtretur: **S**tabilim⁹ q̄
 caput ſgardiorum ſumma attentione ſilentio ⁊ prudentia partes ante ſgardium cō-
 ſtitutas: audiat ⁊ intelligat caue atq; ne verbo aut opere ſermones ⁊ rationes ꝓtū
 interrumpat: immo eas loqui ꝓmittat. **Q**uo finito fratres ſgardij ſibi aſſiſtentes cō-

Secunda.

sulat: et presentibus partibus interroget: si rationes et allegationes partium intellexerint: q̄ si intellecte nō fuerint: tunc partes rationes suas ⁊ iura sua compendio et breuitate ad assistentium intelligentiam resumant: vt sgarriorum caput partiu dicta resumendi occasionem non habeat: in quo mentis intentionem declaret aut animos fratrum assistentium deuare possit. **¶** Si scripture vel bulle presentate fuerint: eas clarius explicari fratribus sgarriorum per vicecancellarium sinat: vt audientium mentes omnem veritatem accipiant. **¶** Caueatq; frater et caput sgarriorum postq; semel in sgarrio interfuerint. ac iuramentum secundum statuta prestiterint ne tractata aut conclusa inter eos alicui reuelent. aut manifestent. vel dolo precio amore timore odio aut spe. statuta: consuetudines: et iura partium infringatur. **¶** Si vllō vnq; tempore ab aliquo contrafactum esset: idq; compertus fuerit inhabilis ad obtinendum beneficia et officia in religione tanq; periurus censeatur. **¶** Atq; vt liberius vota concedantur in dictis sgarrijs: vti balotis pro votis precipimus **¶** si obseruatum non fuerit sententie nulle censeantur.

Frater Baptista de vlinis magister.

xviii. Quoliter testes producti eorum attestaciones dare debent.

Statuimus q̄ prestito p̄ testes p̄ductos coram partibus iuramento: in partiu absentia testes deponant ⁊ testificent: quod equidem in causis civilibus seruari iubemus. **¶** In criminalibus aut cum oppositum ex inueterata consuetudine seruetur: testes producti in partium presentia testimonium et attestacionem dare teneantur.

Magister

Tertia.

De Magistro.

Frater Alphonsus de Portugalia magister.

i. **Q** fratres obediant magistro.

Melior est enim obedientia quam victima. nihil quoque existit quod magis religionis observantiam conseruet: quam vera illibataque obedientia: qua inferiores superiori cervice submitunt. Ideo recte sancitum est: quod omnes hospitalis hierosolymitani fratres: quacumque auctoritate fungantur: Domini Iesu christi saluatoris et redemptoris nostri intuitu magistro obedire teneantur.

Consuetudo.

ii.

Declaratio obedientie.

In regula cauetur quod frater obediat in omni re quam precipiet suus magister: in quo regula non excludit aliquam rem. Nihilominus est intellectum: quod habeat terminum et limites: quia nulla res recte ordinata est sine termino et limitibus. et iste terminus est regula stabilimenta et bone consuetudines religionis: et id ostendit stabilimentum quo cauetur ut omnes fratres teneantur obedire magistro contemplatione christi: quia quando magister precipit extra illud quod promissum est malum et peccatum: et pro christo non debet committi malum et peccatum: quinimmo omne bonum. Et propter preceptum regule est clarum: et in hoc determinatur: et ideo est stabilimentum: quod quando superior facit aliquod preceptum: quod non est secundum stabilimenta usus et consuetudines religionis: frater debet petere sguardum fratrum quia nostra obedientia non est ad aliud intellecta: et non debemus esse magis astricti de obedientia: nisi quantum nostra regula et bone consuetudines ordinant. Que non si superior promissum tenere: et si facit contra iuramentum: frater non debet sibi obedire. Quinimmo frater debet petere sguardum fratrum.

Frater Alphonsus de Portugalia magister.

iii. **M**agister cum est electus iurare tenetur quod stabilimenta seruabit

Cum ab exordio mundi primorum parentum inobedientia: humana quidem natura lapsa ad malum procliuis redderetur: non immerito leges condite sunt que malos coercerent punirentque et bonos premiaient atque conseruarent. Optima itaque ratione sancimus: ut qui in magistrum assumitur: post eius peractam electionem iuret et promittat stabilimenta ac laudabiles hospitalis consuetudines se seruaturum atque de fratrum consilio sacre domus negotia tractaturum ordinaturum seruaturumque: et adimpleri facere curaturum: que per fratrum consilium deliberata extiterint

Frater Hugo Renel magister.

iiii. **N**ullus possit esse magister hospitalis: nisi sit frater miles gentili hominibus parentibus legitime procreatus.

Decori est: vt qui militie preest militaria quide ornamenta preferat. Hinc statutum est q nullus assumi aut eligi in magistrum sacri hospitalis hierusalem possit: nisi sic frater miles ipsius ordinis hospitalis: atqz ex gentihominibus parentibus legitimi: moqz matrimonio procreatus existat.

Frater Nicolaus Lorgne magister.

v. **De Bulla plumbea et cerea magistri**

Decens existit: vt magister: qui tanto ordini presidet: bulla plumbea magistrali utatur. Quare stabilitum est: q magister bullam plumbeam in cuius cuneo superiori ima- go psonae eius sculpta sit habeat: quoqz cuneo inferiori bulle communis ipse cuneus iungatur. Quaquidem bulla utatur in his expediendis bullandis et corroborandis que auctoritate et preeminencia magistrali expedita fuerint. bullam quoqz argenteam teneat: qua in cera nigra bullentur littere patentes et clause atqz alia: que sub dicta bulla expediri solent.

Frater Petrus de Corniliano magister.

vi. **Q magister locumtenentem constituere potest.**

Magister in conuentu residens locumtenentem ac vicegerentem designare et constituere pro sue voluntatis arbitrio: Auctoritatem quoqz sibi beneuolam p sue pre- eminentie facultate concedere potest.

Frater Raymondus Berengarii magister.

vii. **De Insula Rhodi applicata magistratui.**

Rationi congruit: vt qui tanto ordini et tam nobili cetui pset status cōdecenciam habeat. Igitur insulam Rhodi et illas insulas huic adiacentes prorsus liberas omni solutione magistratui ascribimus: quibus et earū fructibus magister ordinis nostri fruatur et gaudeat.

Frater Antonius Fluiiani magister.

viii. **Que bona magister potest sumere ex spolio sui predecessoris.**

Summa ope niti decet: vt bonū publicū cōmodo priuato semp pponat. Quoniam nihil sic post inobedientiam res publicas subuertit q priuati cōmodi affectus: et priuū sibi vindicare. Quaquidem directo vni ex votis substantialibus cōtrariat. Dic in fauore publici erarii nostri: ex cuius bonis gradioribus oneribus subueniendū existit: sancitū est q ex bonis spoliū magistri defuncti: successor magister: que sequūtur sumere debeat. Scilicet de frumento et vino quantitatem sibi necessariā vsqz diem natalis ab electione magistri proximi sequuturam. Residuum vero frumenti et comineatum et vini thesauro perueniant. De vasis aut argenteis applicentur statui magisterij pro magistro vsqz ad sexcentas marchas argenti et nō vltra. De localibus aut sumet vnam cupam auri et vnum aquariū si in spolio reperirent: et non aliud. Cetera vero preter hec erario nostro ascribantur.

Frater Antonius Fluiiani magister.

viii. **Q mgr recipiat iuramentū fidelitatis a sclaribus psonis: que Rhodi vxore ducet.**

Tertia.

Ratio dicat et suadet: qui ciues et subditi ordinis efficiuntur fideles reddant et religionis superiore tanq̃ dñm recognoscant. **I**ubemus itaq̃ q̃ omnes viri cuiuscūq̃ conditionis fuerint: qui in Rhodo matrimoniū cōtraxerint. Magistro et religioni sacramentū fidelitatis et homagij tanq̃ veri ciues subditi et vasalli p̃stare teneant.

Frater Petrus Raymondus Zacoſta magister.

- x. **Q**uod p̃ adeptionē magistratus officia et beneficia promoti vacare censeantur.

Braue quidē p̃iudiciū ordinis nostri fratribus generari videtur: si promoti ad magistratū beneficia: que prius possident vna cū magistratu retinerēt. **I**deo stabilim⁹ q̃ quicūq̃ et quotiescūq̃ aliq̃s ad ordinis nostri magistratū p̃moueret: adeptus per electionē magistratu eorū p̃ceptorie. prioratus. castellanie emposte. bauiatus. dignitates et officia que prius ante magistratū adeptionē possidebat: vacare censeantur: quorū collatio et p̃uisio deuoluatur magistro et conuentui Rhodi. et scdm̃ for̃mam stabilimentorum et laudabile cōsuetudines conferantur.

Frater Petrus Raymondus Zacoſta magister.

- xi. **Q**uod per promotionē ad magistratū sit mortuarius et vacans

Pro vtilitate religionis volumus q̃ p̃ promotionem alicuius ad magistratū sit mortuarius in magisterio: et vacans in prioratu. Castellania emposte. p̃ceptorijs et bñficijs que possidebat prius ante promotionem ille qui p̃motus erit ad magistratū.

Frater Petrus Raymondus Zacoſta magister.

- xij. **D**e retentis per magistratū.

Stabilimus q̃ magister possit retinere tres fratres p̃ qualibet lingua tantū: p̃ter et vltra suos officiales: qui retenti fratres in casu meliorationis debeant cōputare solummodo tempus: a die retentionis et nō plus. **Q**uod quidē tempus numeretur in tempore quinq̃ annorū: quibus debeant residere in p̃ceptorijs: vbi debeant facere residentia per quinquennium ante meliorationem.

Frater Petrus Raymondus Zacoſta magister.

- xij. **D**e munitione victualium fienda.

Quia nullū maius piclū ciuitati Rhodi iminet: q̃ cōmeatū penuria. **E**a p̃p̃ta bilimus q̃ magistri p̃ tpe existentes faciāt debitā et necessariā p̃uisionem. Milij et frumēti. **I**ta q̃ adimū sit semp̃ municio vni⁹ anni de p̃dictis iuxta suā possibilitatē

Frater Petrus Raymondus Zacoſta magister.

- xij. **D**e frumento dando magistro.

Statuimus q̃ magister habeat frumentum a thesauro pro illis: qui comedunt in palatio suo: sicut alij fratres Religionis.

Consuetudo.

- xv. **D**e venia danda per magistratū.

Dare.

De Magistro.

Magister potest dare veniam cum consilio fratrum sibi assistentium: fratri qui p̄di-
derit habitum. Tameu magister tenetur ducere per iustitiam domus fratrem: qui
venerit inobediens ex occiduis partibus: et postea cum consilio fratru sibi parcere.

Consuetudo.

lvj. De congiectis dandis per magistrum.

Primo magister potest dare licentiam tenendi proprias raubas vel alia arnesia:
Item peregrinandi. Item comedendi in villa vel in ciuitate. Item residendi extra
Item eundi ultra mare et veniendi. Item ieiunandi et faciendi abstinencias. Item
faciendi fratrem hospitalis. Item baiuluis precipiendi aqua. de qua veniam nul-
lus potest dare post sonum campane: quia tunc reseruatur magistro.

**De Baiulinis.
Consuetudo.**

i. De Origine Baiulinorum.

Aordinis nostri primordijs eoq3 gratia diuina coalescente z predijs chri-
sticolaz zelo z munificētia donato munito ornato. Quibus mgr hospital
preerat. Ut regimini atq3 gubernationi cōsilioz opitulante suffragio ma-
turius intenderet nostri predecessores maiorū ac bene institute reipublice
vestigia imitati senatū cōsiliūmq3: qđ magistro adesset instituerunt: z viros graues
titulis dignitatum insignitos senatu ascripserunt. hinc orti sunt z instituti in religio-
nis primordijs consiliarij nuncupati. Magnus preceptor. Manescallus. hospitala-
rius. Admiratus. Draperius. z Turcupulerius. qui baiulini conuentuales dicunt
quia suarū liguarum ordinis presides existunt.

Frater Alphonsus de Portugalia magister.

ij. Quales fratres sint suppositi obedientie manescalli.

Sacer ordinis coetus id expostulat: vt inferior supori pareat. hinc statutū est qđ oēs
z singuli fratres tam milites qđ seruientes armorū manescallo obediant: a cui9 obe-
dientia exempti sunt baiulini: eorūq3 locatenentes: ac priores. castellanus emposte-
z baiulini capitulares magistriq3 comites siue socij.

Frater Guielmus de Villareto magister.

iiij. Qđ gētes armorū ī mari sunt suppositi admirato: z si manescall9 sit pñs eidē pareāt.

Stabilitū est qđ admiratus habeat potestātē sup oīs galeas z nauigia armata per
religionē. Qđq3 possit retinere remiges z galiotos ac armorū gētes eisq3 faciet so-
lutionē in thesauro: atq3 tam ī mari qđ ī terra sint suppositi armigeri maritimi au-
ctoritati admirati. Si vero manescallus erit ī armamento: admiratus z reliq3 sint
ad mandatū manescalli z oīs armigeri qđ descendēt ī terrā stare debēt ad mā-
datū illius: quē manescallus suo loco deputabit. Cum aut erunt supra mare eundo
z redeundo sint ad preceptū admirati: nisi manescallus adesset.

Frater Guielmus de Villareto magister.

iiij. Qđ in assembleis manescalli interesse teneatur prior ecclesie.

Cum manescallus cōgregationes seu assembleas cōuocat z celebrat: ad eas veni-
re: z ī ipis interesse prior ecclesie tenetur.

Frater Guielmus de Villareto magister.

v. De Vexillo religionis per manescallum commendando.

Manescallus ordinis nostri ex prerogativa sui officij potest dare z cōmendare ī eter-
nitio armorū cui sibi placuerit. Vexillum siue cōsalonem religionis nostre. Id tamē
cum consilio magistri vel eius locumtenentis facere teneatur.

Frater Guielmus de Villareto magister.

b i.

Tertia

vi. **De aqua: quam precipit manescallus.**

Fratribus delinquentibus pro delictorum qualitate potum aque precipiat manescallus in eorum domibus. Quod quidem alius **B**aiulius facere non potest: nisi querat.

Frater Guilmus de Gillareto magister.

vii. **De fratres in exercitio armorum suppositi sunt precepto manescalli.**

Si in omnibus obedientia laudanda est: in armorum exercitio perfectio magnope commendanda existit. **I**gitur in armorum exercitio fratres precepto manescalli suppositi sunt. **E**xceptis baiuliis conventualibus et capitularibus. prioribus. castellano emposte et socijs magistri. **E**t si magister erit prius: tunc manescallus et alij obedientie magistri supponuntur. **A**bsente vero magistro eius locumtenenti parere teneantur.

Frater Elyonus de Villanova magister.

viii. **De potestate admirati super armamentis.**

Admirati ordinis nostri ex sui officij preminencia omnes fratres scilicet expeditio- nis et classis maritime submittimus: cui parere debeant: et super his admiratus potestatem exerceat. **S**i vero magister aderit aut eius locumtenens: tunc admiratus et reliqui magistro vel locumtenenti obediunt. **I**lli quoque maritimi homines qui ad stipendium religionis existunt super eorum solutione quantum spectat marinaria ipsi admirato subiecti sunt.

Frater Deodatus de Bozono magister.

ix. **De quadam prerogativa Admirati.**

Quando Religio armabit triremes seu alia navigia: admiratus iniunget remigibus et marinarijs ut triremes et navigia conscendant: stipendia quoque a thesauro sumet: seu illi quos deputabit: ut remigibus et marinarijs exolvantur. **M**agister tamen per remigibus: et marinarijs suis suorumque navigiorum et triremium sumet necessarios comatus: et que opportuna fuerint per suis navigijs.

Frater Rogerius de Pinibus magister

x. **De insule Cypri et Langonis bailie capitulares: sint communes omnibus linguis**

Congruit ut que communes sunt privatis non applicentur. hinc est quod baiulias capitulares Cypri et Langonis communes omnibus linguis nostri ordinis esse sancimus: **N**ec alicui particulari lingue eas ascribimus.

Frater Philibertus de Milligcho magister.

xi. **De baiulii officiales ab eis deputatos privare officijs non possint indecisa causa**

Non enim decet graves viros et qui regimini presunt variabiles esse. **I**taque non est permissum baiulio qui semel in vim sue preminencie officiales elegerint aut constituerint eos ab officijs sub preteritu alicuius delicti: aut aliter destituere nisi prius per magistrum et plerumque ordinarium declaratum et decisum fuerit: ipsos officiales in exercitio officiorum delinxisse.

Pars

De Baiulivis.

et propterea privationem officij incurrisse Quicumq; baiulivus cōtrafecerit subeat poenam quarantene: et nihilominus quicquid egerit irritum censeatur.

Frater Antonius Fluviiani magister.

iiij. **Q**ue preceptores volte granerij: et parve preceptorie reddant cōputū quolibet mense magno preceptori.

Ad cōservationē rerū et bonorū ordinis nostri animadvertētes stabilimus q̄ preceptores volte granerij et parve p̄ceptorie de administratis et rebus suis officijs spectantib⁹ quolibet mense cōputū magno p̄ceptorū reddere teneāt: et resta siue residua manifestare. Si autē cōtrafecerint seu male et dolose administraverint: privati officijs et bñficijs censeantur. Atq; quinq; annos inhabiles ad p̄sequēdū p̄ceptorias existāt. Omnes quoq; expensas et satisfactions quas p̄ceptor volte faciet in p̄ntia magni p̄ceptoris si interesse posityl in eius absentia thesauro generali p̄sente facere teneat.

Frater Antonius Fluviiani magister.

liij. **Q**ue preceptoria maioricarum sit baiulia capitularis.

Ad decorem et honorē fratrum prioratus cathalonie: quos p̄ meritis illustrare cupimus: et p̄rogatiua aliqua insignire. hinc est q̄ auctoritate capituli gneralis p̄ceptoriam maioricarū baiuliā capitulārē cōstituimus: et esse volumus. Ille quoq; qui p̄ceptor ip̄ius erit p̄rogatiua p̄minentiaq; baiulini capitularis in nostra religione gaudeat. Considerato q̄ ea preceptoria longo tractu maris a limitibus prioratus cathalonie sita est: et satis pingues redditus prebet. Quare non immerito persona p̄rogatiua pollens eidem p̄fisci debuit.

Frater Antonius Fluviiani magister.

liij. **D**e officio magni baiulivi venerande lingue Alamanie.

P̄eeminentias ac dignitatē p̄ter onus officij magni baiulivatus venerandē lingue Alamanie ad omnē ambiguitatē remouendā. Ad utilitatē et cōgruā opportunitatē custodiā castelli nostri sancti Petri in ditione thurcorū situati. In quo certe nō p̄nū pondus honoris et decoris ordinis nostri cōsistit: cū ad ip̄m christicole servitutis iugo pressi libertatis cōsequendi gratia sepenumero confugiunt. Idem quoq; castelli visitatione et reformatione circa stipendiarios armaq; eorū munitionesq; eiusdem castelli p̄visiones plerūq; egere videtur. Declarantes et his quidem rebus arduis p̄videre cupientes stabilimus q̄ magnus baiulivus cōventualis dicte lingue Alamanie p̄ses qui p̄ tempore huiusmodi officij magni baiulivatus gerit seu eius locumtenēs anno quolibet semel ad minus aut p̄t necessitas postulaverit ad dictū castellū visitandi gratia p̄sonaliter accedere debeat trireme Rhodia aut alio navigio vectus: p̄t ei melius et cōmodius faciendū videbit: volum⁹q; fratres et familiares cū ip̄o magno baiulivo vel eius locumtenente visitationis causa ad dictum castellum accedentes sumptus a cōmuni thesauro percipere: quemadmodum fratres et familiares in triremibus ordinis percipiunt.

Frater Antonius Fluviiani magister.

lx. **D**e modo faciendi visitationē in castello sancti Petri per magistrū baiulivum.

h q

Quia in omni reze exequutione modus et norma potissime est depēdenda: Ideo i visitatione dicti castelli exequēda magnus baiuliuus eiusqz locūtenens hūc serua bunt morē. Stipendiatos enī viles beneqz armis munitos ac patos eoz in statu et stipendijs cōseruare retinereqz teneant ac debeant: Inutiles vero et ineptos cas sare et a stipendijs remouere abdicareqz debeāt: et alios habiles et idoneos loco eo rū subrogare ponere et substituere. qd si viles et sufficientes stipendiarj aliqui potē res tamen armis bene muniti nō comperiantur: terminū congruū et cōpetentē tali bus assignent: in quo armis muniti sufficientes existant: alias stipendio eis ordina to frustrentur et priuentur.

Frater Antonius Fluuiiani magister.

xxvi. De restrictione exercitiij magni baiulij.

Capitaneū certe et pfectū qui a nobis dicto castello pficiē et deputat merito ab ex ercicio dicti officij magni baiulij exēptū esse cōuenit. Ideo stabilimus qd potestas et auctoritas dicti officij magni baiulij Capitanē et eius familiares dicti castel li et ad illos: qd fuerūt in cōquestu eiusdē ac stipēdiatos: qd a ciuitate smyrnarū ad ip sum castellū habitandi grā migrarunt: qd certe a stipēdijs destitui nō possunt. nisi de licētia magistri p tpe existentis: nullo pacto extendat. verū a dicta potestate eximū tur. Volum⁹ tñ ad robur dignitatis magni baiulij: qd illa que p caplm generale fuerūt ordiata ipaz dignitatē pcernēt i officio et stipēdijs plenariā firmitatē obtinere.

Frater Antonius Fluuiiani magister.

xxvii. De Capitanens castelli sancti Petri pset fauorē magno baiulio visitanti.

Nihil est qd magis status cōseruet qz vera illibataqz obediētia. Statuimus itaqz qd i visitatione dicti castelli p magistrū baiulij seu eius locūtenentē faciēda: Capita neus Castelli eiusdē qui p tpe fuerit: eidē magno bailio aut suo locūtenentē dicta visitatione exequenda obediat et pareat: cōsiliū quoqz auxiliū et fauorē pstare debe at quotiens ab ipso magno baiulio aut eius locūtenentē fuerit requisitus. Ipsa quoqz visitatione pacta cū magnus baiulius Rhodū reuersus fuerit: de omnib⁹ cōpertis. repertis et occurrentibus verbo et scriptis plenariam relationez et informa tionem magistro p tempore existenti faciat.

Frater Joannes de Castico magister.

xxviii. De granarij pceptore et pbiis hoibus: et de pēminentia magni pceptoris circa hec

Circa cōmeatū et granorū pseruatōz diligens custodia adhiberi debet: ne p negli gētiā pereāt. cū i eis stat⁹ pstare dignoscat. Idcirco incōmoditates vitare cupiē tes stabilimus qd omnia frumenta hordea aliaqz grana biscotta et alij cōmeat⁹ the sauro ptnētia in horreo loco apto tuto et idoneo reponant et pseruent sub clausura duarū clauū. Ad ipoz quoqz cōseruationē religiosus pbate vite et expte discretio nis eligat in granarij pceptore: qui alterā dictarū clauū tenebit: atqz p magistrū et cōsiliū ordinariū duo religiosi idonei et ad hoc sufficientes ex diuersis linguis eligā tur: qui alterā clauē custodiant: talesqz pbi homines trimestri dūtaxat fungant of ficio: intendantqz pseruationi et distributōni frumenti et cōmeatū. Cōputū quoqz de receptis datiqz teneāt: put p cedulas magni pceptoris ordinatū fuerit. Et ipm

Pars

De Baiulinis.

cōputū mēro z p̄silio singulo trimestri dare teneant. **Q** si in huiusmodi distribu-
tione augmentatio vl' diminutio cōtigerit: id in cōmodū vl' damnu thesauri cedat
hoc adiecto q̄ granaria z magaseni: vbi p̄dicta recludunt: bullent magni p̄cepto-
ris bulla. p̄fati tñ magaseni vñū liberū habeant: vbi assiduas distribuōnes facere
possint. **P**receptores aut volte z granarij stipendiū florenoz. xxv. tantū p̄ quolibet
annuatim preter z vltra tabulam et soldeam a thesauro capiant.

Frater Joannes de Lastico magister.

xx. **D**e p̄bis hoibus parue p̄ceptorie. **E**t q̄ magnus p̄ceptor defectus corrigat. **Q** qz
officiales horrei: volte. z pue p̄ceptorie quolibet biennio mutantur.

Ad officiū pue p̄ceptorie diligētius cōtemplandūz duos p̄bos religiosos sup̄stātes
p̄ magistrū z cōsiliū ex diuersis linguis deputari iubemus: qui delicta p̄quirant: et
magno p̄ceptorī significant: quibus illico remediū apponat. aliter ad magistrū z cō-
siliū deferant: qui scdm casum emergentiā p̄uident. **A**mplius officiales horrei vol-
te. parue p̄ceptorie z elemosyne quolibet biennio mutari mandamus.

Frater Joannes de Lastico magister.

xxi. **M**anescallus aliquem non liberet a turris custodia.

Summa cura vigilantia quoqz adhibenda est **R**hodie vrbis custodie et excubijs
que tot tantisqz inimicis circūsepta est. **I**ubem⁹ igit̄ vt omēs fratres suppositi p̄emi-
nentie manescalli equaliter omni seclusa excusatōne: excubias z vigilias ad turrim
deputatā fieri solitas teneant p̄seueranter exercere: a quo onere manescallus per se
aut alios liberare z imūnem reddere quēpiā nō possit. seu quouisinō excusare. **T**ñ
q̄ vinū collecte p̄ cōsuetudine mittunt hac sarcina excubiarū exempti sunt.

Frater Joannes de Lastico magister.

xxj. **E**qui passagij manescallo presententur.

Equos passagij manescallo ac duobus religiosis: qui ad hoc deputent p̄sentari iu-
bem⁹ atqz volumus: qui quidez equi cū apti z idonei p̄ passagio diiudicati fuerit
tunc p̄scribā thesauri in libro erarij cōmunis manescalli iussu annotentur

Frater Joannes de Lastico magister.

xxij. **P**robi hoies sup̄ officio mēri scutiferi eligant: z manescallus defectus corrigat

Omnē fraudē z negligentia excludere cupientes sancim⁹ q̄ mēr z p̄siliū ordinari-
um duos religiosos discretos eligāt: qui intendant sup̄ his que p̄tinent ad magistrī
scutiferi officiū: z que dicto officio supposita sunt: in quibus si aliquod indebitū inue-
nerint: illud manescallo significant: qui dilatione cessante p̄uideat remediūqz appo-
nat z p̄ casus exigentia puniat: **Q**uod si nō fecerit ad magistrū z cōsiliū referatur
qui de remedio prouidebunt oportuno.

Frater Joannes de Lastico magister.

xxij. **H**ospitalarius eligat infirmariū. quem magistro z consilio presenter.

Plurimū interest vt exercitio hospitalis z cure egrotantiū vir q̄dē prudēs z discret⁹
b h.

deputet: q̄ exercitij infirmorum ductor: rector et director existat: Itaqz volum⁹ et statuimus: q̄ hospitalarius cōuentus Rhodi fratres ex lingua francie si in ea idoneū tali exercitio cōperiet i infirmariū eligat: Si vero i ip̄a lingua sufficētem nō inuenerit: aliquem ex alijs linguis indifferenter p̄ eius arbitrio in infirmarium eliget: quem sic electū magistro et consilio ordinario p̄ntabit: q̄ p̄ntati idoneitatē discutiet: ip̄m quoqz p̄firmabūt v̄l reijcient si minus idoneus esset. et tunc hospitalarius de alio p̄uidebit ordine p̄tracto. Infirmary autē sic electus exercitio huius officij p̄ bienniu dūtaxat p̄erit. Quo finito mgr̄ et consiliū diligenter inquirēt: de cura diligentia et obsequio ab eo in ip̄o termino p̄futo. Q̄ si bñ iuste et laudabiliter seruitijs infirmarie ip̄m intendisse cōperient: p̄ alio biennio in eo officio cōfirmari possit: alias ab officio destituat: et ali⁹ mō p̄dicto eligat. Scriba autē infirmarie sic vt infirmari⁹ biennio quoqz libet mutetur.

Frater Joannes de Lastico magister.

xxiij. De quibusdam prerogatiuis Draperij.

Stabilimus q̄ magnus p̄ceptor aut eius vicegerens Ad pcuratores communis thesauri tpe solutionis soldearū debeant dare et cōsignare draperio: v̄l eius locūtenēt omēs et singulos pannos lane. lini. canauasse et zamelotos p̄ soldearū solutione deputatos: Q̄qz draperi⁹ et eius comitiua cōseruator general⁹ dent et distribuāt hui⁹ modi soldeas Draperius quoqz seu eius locūtenens interueniat et adsit cōtractib⁹ pannorum: telarū: Zamelatorū canauassorū p̄ soldeis soluendis: adsit quoqz spolijs fratrū distribendi.

Frater Joannes de Lastico magister.

xxv. Q̄ draperius det licentiam scindendi et faciendi vestes.

Non licet fratribus obedientie vinclo astrictis p̄ suo viuere arbitrio sed in omnib⁹ obedientiā p̄ferre tenent: Ideo stabilimus q̄ fratres vestes breues aut lōgas scindi facere et ordinare: ip̄sqz vti nō audeant aut p̄sumant sine draperij licentia Siqz cōtrafecerit: de eo draperius manescallo querelā faciat. Delinquens quoqz poena septene totiens quotiens cōtrafecerit puniat.

Frater Joannes de Lastico magister.

xxvi. Q̄ Turcupulerius nō destituat turcupulos absqz causē cognitione.

Non decet nisi merito quēpiā ab officio destituere. Ideo phibem⁹ ne turcupuleri⁹ turcupulos officio priuare de facto absqz causē cognitione debeat: quos si errasse aut deliquisse cōpererit: tales ab officio suspendat: sicqz suspensis in p̄ntia testū fide dignorū decē diez terminū assignet: in quo delinquentes corā magistro et consilio ordinario cōparere debeant: responsuri obiectis: quo iustitia ministret. Ip̄is v̄o delinquentibus termino p̄feto nō cōparentibus p̄ cōtumaciā officij auferat: et alios eorū loco turcupulerius subroget et cōstituat.

Frater Joannes de Lastico magister.

xxvij. De pasto quem turcupulerius accipit de turcupulo.

In lustratione et circuitione insule Rhodi p̄ turcupuleriū faciendā: pastū duorū dierū quolibet anno tantū: nō cōtinuos: sed diuerso tpe a turcupulo sumat turcupulerius: ne expensarū onere subditi nostri nimīū grauentur:

Frater Joannes de Lastico magister.

xxviii. De stipendijs baiulivorum.

Qui officijs presunt: honore onere emolumentoq; frui decet: labor quoq; pmti spe cōfouet. Baiulivis itaq; cōventualibus nostre religionis: cū in cōventu Rhodi p-
sentes fuerint: stipendiū cuilibet florenoz Rhodi currentiū trecentoz dūtāt de
putamus assignamusq;. Si vō absentes a cōventu Rhodi fuerint: ipso stipēdio ca
reant: cuius duo tertia eoz locatenētes: qui onera albergiarū supportabūt a thesau-
ro recipiāt. Magnus tñ pceptor vltra dictos trecentos florenos cōsiderato sui of-
ficii onere: quinquaginta florenos Rhodi currētes a thesauro recipiat: Attamē mgr
z piliū p eoz discretionē dictos quāq; florenos magno pceptorī dari manda-
bunt: vlt ipos diuidere poterūt. xxv. magno pceptorī z reliquos. xxv. manescallo cō
cedendo.

Frater Joannes de Lastico magister.

xxix. De thesauro generali z eius prerogatiua.

Thesaurariū generalē ordinis nostri lingue francie ppetuo ascribimus: q; baiuliv⁹
capitularis esse censeat. Is quoq; assiduā residentia Rhodi facere tenet. habebit
q; in custodia bullā ferreā cōmunē i saculo sub sigillis mgrī z baiulivoz q; sigillare
psueuerūt reclusam. In cōsilijs quoq; aderit loco z suffragio baiulivi capitularis
gaudebit. In redditione enī cōputorū thesauri vna cū baiulivis interueniat. Et sti
pēdiū annuū a thesauro: si frater miles fuerit: centū ducatorū Rhodi. Si vō capel-
lanus aut armorū seruiens fuerit: florenos Rhodi currentes centū pcipiet. Si vō
thesaurarius extra cōventū recesserit nomē z titulū thesaurarij pdat: lingua quoq;
francie aliū eliget: cū tñ q; recessit ad cōventū redierit ipm q; recessit z redijt lingua
pfata p eius arbitrio in thesaurariū recipe: vel illum: qui in eius qui redijt absēntia
fuit electus: retinere p thesaurario poterit.

Frater Joannes de Lastico magister.

xxx. De presidentia z ordine baiulivoz atq; priorum.

Statuimus atq; declaramus. Q; baiulivi z priores castellanisq; emposte nostre
religionis tam in cōventu q; extra sedeant atq; stent: in sessione deambulatione.
z locutione in cōsilio z alijs locis: quēadmodū pteritis tpibus facere z stare cōsueve-
runt.

Frater Joannes de Lastico magister.

xxxi. Q; religionis donati obediant baiulivis eorumq; vicegerentibus.

Si fratres ordinis nostri supiori obedire tenent: Nō minus certe donati obseq; or-
dinis nostri ascripti supioribus parere astringunt. Quare iubemus vt donati debe-
ant seruire in albergia: in qua semel fuerūt recepti atq; parere in oibus reb⁹ licitis
z honestis baiulivo vlt eius vicegerenti albergie ipius. Q; si ptrafecerit pdat solde
am z mensaz quā a thesauro capit: nisi legitima excusatione ppeditus fuerit a ma-
gistro z cōsilio cognoscenda.

Frater Joannes de Lastico magister.

xxxij. De litteris assignationum.

Stabilimus q; vicecancellarius ordinis nostri sub poena priuatōis officiū non fa-
ciat assignatiōnū vel cambiū litteras p fratribus aut secularibus psonis citra vlt
b iij.

Tertia

tra mare: nisi prius de eisdem fuerit deliberatio facta p m^{gr}m z p^liliū: z postq^z dicte littere facte fuerint bullent in plūbo z registrent in cancellaria: neq^z illas vicecācellarius tradat parti cuius interest: nisi prius data fuerit z subscripta p cōseruatore z scribā cōmunis thesauri sub plica litterarū: z registrent p scribā: Et vbi aliqua solēnitatū istarū deficeret: habeatur p nullis: quibus pactis de licentiā magistrī z magni pceptoris z pcuratorū thesauri parti consignentur.

Frater Petrus Raymondus Jacosta magister

xxxiij **Q** magnus pceptor presentet officiales granerū z parue pceptorie.

Stabilimus q^z magnus pceptor de qualibet lingua fratres sibi beneuolos m^{gr}o et p^lilio ordinario p^lentet: p officiis granariū z pue pceptorie: quos magister z p^liliū acceptent: si sufficētes fuerint. Si minus idonei extiterint: alios presentet idoneos quos magister z consiliū acceptare tenentur.

Frater Petrus Raymondus Jacosta magister.

xxxiij **D**e prerogatiuis magni pceptoris z admirati sup officio tercinalis z volte: z ad ministracione rerum eiusdem.

Ad pacificandū differentiā que est inter venerabiles magnū pceptore z ceteros fratres lingue puincie ex vna: z admiratū ac alios fratres lingue italie p^libus ex alia sup officio tercinalis z volte. Auditis z intellectis dictis p^libus z earū rationibus dictā differentiā determinamus: z p^lententiā diffinitiuā stabilimus z ordinamus auctoritate huius p^litis capituli: q^z de cetero magnus pceptor debet: z possit ponere z eligere pceptorem dicte volte z tercinalis habens talem p^leminentiā ipse magnus pceptor sicuti cōsuevit. Qui pceptor volte teneatur reddere bonū cōputū quolibet mense omniū rerū p eū administratarū ante auditores cōputorū: qui p magistrū et cōsiliū ordinariū erunt ordinati: z de qualibet re suū computū p^liculariter vt statim de qualibet re quid restabit z quid deficiet sciat: z q^z admiratus nō p^liudicando dicto officio p^lfati pceptoris volte z tercinalis: vltra dictū pceptore possit z debeat ponere vnū officialem nominatū p^lbū virū sibi beneuolum: qui possit edificare intra limites dicti tercinalis ad intrandū dictū tercinale z exeundū domū. Qui p^lb^lus vir teneat habere vnū librū in quo scribat omēs res: que essent empte z cōducte sicuti ferrū. ligna. Remi. filum. stappa. pic. arma. vela z omnia alia de quibus debeat onerare dictū pceptore: z omnes expense que erunt facte quolibet die: sint vise z verificate p dictū p^lbū virū: alias nō admittant in computis. z q^z nō absit de volta quolibet die: quando opabit p thesauro. Et q^z omniū rerū sit factū vnū inuentarium copiam cuius teneat magnus pceptor. vnā admiratus z vnā dictus p^lb^lus vir: qui p tpe erit: augendo z diminuēdo quādo res augebitur z diminuet. Et omnia rep^lnantur in vno bono loco z cōpetenti ad eorū cōseruationē: z q^z dictus p^lb^lus vir: et etiā ipse pceptor quilibet teneat vnā clauē magaseni. Insup eliget dictus admirat⁹ vnū scribā: z deputabit eū dicto officio tercinalis z volte: qui teneat registrū ad preceptū admirati omniū rerū: que sunt intra dictū tercinale z voltam p^linentiū marinarie: que res nō debeant remoueri a locis solitis: z totiens quotiens voluerit idēz admiratus scire a scriba: que res sint in dictis locis: vel si sint bene custodite: z in bono ordine possit facere ad suū placitū. z similiter idem magnus pceptor. Et q^z dict⁹ p^lb^lus vir z scriba subiaceant iurisdictioni ipsius admirati: qui eos deponere a dicto

officio: et eodem constituere possit officio: Et quod omnes cedule expensarum sunt sigillate signeto dicti magni preceptoris: sicut solitum est: et quod dictus preceptor terciensis et volte habeat gagia florenorum viginti: et similiter probus vir. Scriba autem habeat gagia solita. **I**ntelligendo quod nullo modo possint supradicti extrahere a dicta volta terciensis aliquid: ut puta remos. stuppas. vela: et cetera supradicta sine licentia magistris: et nisi fuerit per armamentis galearum et fustarum religionis: Et quod dicti preceptor volte et probus vir mutentur de biennio in biennium sicuti ceteri officiales.

Frater Petrus Raymondus Zacosta magister.

cccv. De institutione cancellarii novi baiulivi.

Gaudeat nostra religio: letenturque eius religiosi. **S**ublata est enim de medio flagitiosa dissidentia: que conventus Rhodi septem linguas atque nationes dividebat. **E**rat enim ipsa seditio grande detrimentum allatura nisi celeri remedio sopita esset. **I**taque post diversam concordie indaginem ut ordo ipse perpetua fruatur pace: scandalorum fomes abeat: et nostras mentes caritatis vinculum possideat: unum baiulivum conventualem denuo instituimus: qui octavius sit: et post ceteros septem baiulivos conventuales postremum locum teneat: cui nouo baiulivo nomen cancellarius inditum est. **I**pse autem baiulivus cancellarius stipendiis baiulivorum conventualium gaudeat. **E**t hanc baiulivatus dignitatem perpetuo concedimus atque ascribimus venerande lingue hispanie: quam in duas linguas sub una albergia constitutas dividimus: quod natio ipsa militibus ordinis fulcita sit ornatissimis. et de nostro ordine benemeritis. **N**on preiudicantes per hoc quovismodo: nominibus. honoribus. dignitatibus. preiudicantibus. preiudicantibus. et utilitatibus aliorum baiulivorum conventualium et liguarum: ac thesaurarii generalis: cui et officio incumbit bullam communem ferream custodire. **S**ed singulis predictis fortiori monumento roboratis. **R**evocantes. cassantes. et annullantes: consentientibus ad hoc universis liguarum fratribus quasvis scripturas litteras et bullas promissionum et obligationum dudum quovismodo ratione discordiarum inter septem linguas vigentium confectas: quibuscumque stabilimentis: consuetudinibus. usibus et naturis ordinis nostri et quibuscumque alijs in contrarium facientibus in aliquo non obstantibus.

Frater Petrus Raymondus Zacosta magister.

cccvj. De preeminentijs cancellarii.

Statuimus ut cancellarius virum doctum et idoneum vicecancellarium habeat cancellarie nostre Rhodi exercitio deputatum: et vacante vicecancellariatus officio: duos viros idoneos et ad ipsum exercitium sufficientes successive magistro et consilio ordinario presentet: Sitque in discretionem magistri et consilij sic presentatos vel alios officio vicecancellariatus deputare. **P**resentabit etiam ipse Cancellarius more aliorum baiulivorum conventualium fratres in consilijs completis. **E**gardijs et electione magistri: in qua de octo linguis fratres sedecim intersunt: duo videlicet de qualibet lingua.

Frater Petrus Raymondus Zacosta magister.

cccvij. Quod nullus possit esse cancellarius nisi sciat legere et scribere. et quod eligatur more aliorum baiulivorum.

Ut Baiulivus cancellarius nuncupatus forma qua ceteri baiulivi conventuales ordi-

Tertia

nant eligat: nec ad ipi⁹ baiuliat⁹ apicem quispiā assumat: nisi scribere ac legere sci
at: stabilimus atq; sancimus.

Frater Raymondus Tacosta magister.

xxxviii **De exercitio vicecancellarij: et qd cancellarius signet sub plica bullas.**

Stabilimus qd vicecancellarius provisiones quascūq; cancellarie expediat ac mo
re solito signare debeat: et ei⁹ fructus: redditus et emolumenta recipiat: prout hacte
nus cancellarij recipere consueverunt: Nec littere bulla communi plūbari possint:
nisi cancellarius seu eius locuteneus presens fuerit i consilijs: qui litteras bulla cō
muni munitas dūtaxat sub plica gratis signabit: saluo iure senescallatus.

Frater Baptista de vsinis magister.

xxxix **De confanerio siue vexillifero manescalli.**

Quia tempore exacto manescallus confanerium siue vexilliferum vnū secularem
idoneum et sufficientem habere consuevit exercitio solito deputatū: que res aliquo
tempore intermissa est: Ideo eam consuetudinem restituentes statuimus qd mane
scallus confanerium habeat.

Frater Baptista de vsinis magister.

xl **De scripturis cancellarie.**

Quia cancellarie scripture omnibus ad iura sua tutanda cōmunes sunt: Ideo sta
bilimus qd vicecancellarius absq; alia licētia scripturas et extracta ex libris cācella
rie petentibus dare: si ad eorum causam pertineant: saluo iure cancellarie teneat.

Frater Baptista de vsinis magister.

xli **De baiuluo capitulari venerande lingue Aluernie.**

Quia veneranda lingua aluernie admodum claris militibus ornata est. et paucis
dignitatibus dotata: que consilio intersint secundū lingue amplitudinez: que semp
non parua subsidia religioni affert: et onera ampliora sufferre nō recusat Ideo ve
nerandi fratres dicte lingue instanter requisierunt: vt aliquē baiuliatū: capitulārē
sibi concedere dignaremur. Eapropter ipsius lingue decori consulere cupiētes au
ctoritate huius p̄sentis capituli vnū baiuliū capitularem in dicta lingua Aluernie
noīatū de lurelio eligimus et creamus: qui cōsilijs intersit: et preeminētijs baiuliū
capitularis gaudeat et fruatur. Dātes eidē lingue auctoritatē et ptatē pro dicto ba
iuliatu Capitulari p̄ceptoriam de lurelio deputādi: put eā deputamus: que quidē
p̄ceptoriam modo et forma: qua cetere p̄ceptorie et baiulie capitulares teneri solēt
possideri cum preeminētijs consuetis possideatur et teneatur.

Frater Baptista de vsinis magister.

xlii **De Baiuluo capitulari de casp.**

Decet ordinē n̄m claros ei⁹ milites virtutibus et meritis ornatos gratia et fauore
prosequi: vt cū sese cōspexerint honoratos ad obsequia obeūda ardētiores reddantur.
Nos igit̄ venerādos fr̄es castellanie emposte multa virtute resplēdere cōspiciētes

suasi sum⁹ his aliquē baiulivatus capitularis titulū impartiri. **¶** Sic est q̄ auctoritate capitulari in dicta castellanā preceptoriam de Casp baiuliam capitularem creamus institui⁹mus ⁊ ordinamus: vt qui de cetero de eadem pro more baiuliuorum capitularium electi fuerint baiulivi capitulares de casp nuncupati esse censeantur; gaudeantq; preeminentijs baiulivi capitularis atq; consilijs intersint.

Frater Baptista de vrsinis magister.

¶ De celebratione collectarum siue congregationum albergiarum.

¶ Stabilimus antiquam ⁊ veterem consuetudinem sequentes: q̄ in collectis albergiarum per fratres tantū deliberari: ⁊ tractari possit: de vineis domibus: Cameris: et possessionib⁹ lingue vñ albergie. **¶** Caveantq; fratres sub obedientie poena: ne in dictis collectis tractare aut concludere de rebus: que quouismodo concernāt rempublicā religionis: aut aliquod arduū: vltra antiquā cōsuetudinē audeāt vel presumant. **¶** Si p̄traxerit nullius roboris cēseāt: poenāq; inobediēte incurrat.

Frater Petrus Daubussou Cardinalis ⁊ magister.

¶ De residentia ⁊ absentia baiuliuorum conuentualium a conuentu Rhodi.

Baiulivi enim conuentuales tanq; viri consulares magistro adesse debent: quorū consilio ⁊ maturitate agenda dirigantur. **¶** Quare eos a conuentu abesse nō decet. **¶** Nihilominus rerū occurrentijs satius providere cupientes sup residentia ⁊ absentia baiuliuorum a conuentu Rhodi hunc ordinē institui⁹mus observari. **¶** Stabilim⁹ igitur q̄ a conuentu Rhodi baiulivi octo cōuētuales discedere nullo pacto possint. **¶** Sed ex ipsis tres tantū secundū suū ordinē ⁊ gradum ab ipso conuentu recedere: ⁊ ad partes occiduas accedere valeant: sup rebus ⁊ negocijs sibi occurrētibus promissuri. **¶** Quicquidē baiulivi conuentuales sic a conuentu discedentes. a die sui recessus ex Rhodo termino quatuor annorū ad ipsum conuētum redire: ⁊ in conuentu Rhodi personaliter interesse teneantur. **¶** Quo elapso si Rhodi presentes nō fuerint: eo ipso priuati suis baiuliatibus absq; alia monitione aut citatione censeantur. **¶** De quibus per magistrum ⁊ consiliū ordinariū provideatur. **¶** Illi autē fratres qui in baiulios conuentuales absentes a conuentu eliguntur: termino duorū annorū a die sue electionis computando ad conuentum ipm Rhodi accedere ⁊ personaliter in eodē esse teneantur. **¶** Aliter enim dicto termino biennij elapso suis baiuliatib⁹ priuati incontinenti intelligantur. **¶** De quibus pariformiter absq; alia citatione per magistrū ⁊ consiliū ordinariū provideatur. **¶** Saluis semper sinorationibus idest nominationibus linguarum secundum inueteratam cōsuetudinē: Attamen magistro et consilio ordinario p̄ negocijs publicis religionis: aliquem ex baiulivis cōuētualibus: preter ipm ordinē destinare ad ptes occiduas seu extra puentum Rhodi liceat. **¶** Cui nullus terminus redeūdi p̄figit. **¶** Nā id deliberatiōi destinātū reliquitur.

Frater Petrus Daubussou Cardinalis ⁊ mgr.

¶ De procuratoribus instituendis per baiulios ⁊ pcuratores in litū disceptatione.

¶ Ne in iudicio acceptio personarum esse videat⁹: sed inter cōtendētes atq; disceptātes dignitatis differentia non existat: ⁊ vt iudicia liberius exerceantur. **¶** Ideo statui⁹mus q̄ quandocunq; inter baiulios capitulares: aut conuētuales vel priores seu

Tertia

castellanū emposse ex vna: ac pceptores et frēs pūētnales ptrib⁹ ex alia differētia vti
tur. In quocūq; iuditio existat: baiuliu⁹ z priores ipi ad dictā litē pcuratores iſtitue
re poſſint q̄ ſuo noīe ptra pceptores z frēs pūētnales corā iudicib⁹ iura ſua dēdāt.

Conſuetudo.

xlvi. De Venia danda per manefcallum iudicatis.

Si manefcallus fecerit planctā de fratre: z poſuerit eū i iuſtitia poteſt eā remittere
z parcere: anteq̄ ereat eccleſiam: z non poſt. Et ſi manefcallus fecerit planctam de
fratre: fratres poſſunt precari pro delinquente: z manefcallus poteſt parcere ante ſo
num campanie: ſed poſt venia reſeruatur magiſtro vel ſuo locumtenenti. Item ſi
manefcallus vel alius pceptor facit querelam ex mandato magiſtri: tunc eam
nō poteſt remittere vel parcere: z ſimiliter de pcepto facto ex ordinatiōe magri.

Conſuetudo.

xlviij. De Linguarum z baiuliuorum ac priorum numero z origine.

Quamuis noſtra religio ab ſue originis inſtitutione quū rerū amplitudinē ppaſſet
cōſiliarios quosdā titulis dignitatū ornatos magiſtro adſiſtentes haberet: neceſſari
um tamen viſum eſt ſuccedente tempore linguas z puincias diſtinguere z partiti:
baiuliuos ampliare: priores inſtituere. vt ſuis limitibus ac ditionibus religioſi coar
tati quietius pfeſſioni z regimini intenderent: hinc ſecuta eſt olim z p tpe ſuccedē
tū opportunitate linguarū octo diſtinctio baiuliuoz cōuētnaliū: qui linguis pfeſſent
ampliatio ac priorū inſtitutio: qui puincijs pſiderent: additiq; ſunt quidā tituli qui
baiulii capitulares dicunt: qui capitulis aſcripti ſunt cōſilioq; inter ſunt. Quorū
annumeratio hec eſt. Lingue puincie magnus pceptor. Prior ſancti Egidij. Pri
or Coloſe baiulius capitularis Manoaſte: qui ſedente in magiſtratu fratre Iaco
bo de Willy magiſtro eſt inſtitut⁹. Lingue Auernie Manefcall⁹. Prior Auernie
baiuliu⁹ capitularis. de Lureil: qui ſedere in magiſtratu fratre Baptiſta de viſinis
magiſtro ordinatus eſt. Lingue Francie hoſpitalarius. Prior Francie. Prior aq̄
tanie. Prior Campanie. Baiulius capitularis moree. Tandū inſtitut⁹ baiul
ius capitularis theſaurarius generalis: qui in magiſtratu ſedente fratre Joanne
de Laſtico ordinatus exiſtit. Lingue Italie admiratus: Prior vrbis. Prior Lom
bardie. Prior Cenetiarū. Prior Pilaram. Prior Baroli. Prior Meſſane. Pri
or Capue. Baiulii capitulares ſancte Euphemie. Sancti Stephani ap̄e Mon
polim. Sancte Trinitatis de Venuſio. Sancti Joannis de Neapolim iam dudū
inſtituti. Lingue Aragonie Cathalonie z Nauarre. Draperius caſtellanus empo
ſte. Prior Cathalonie. Prior Nauarre. Baiulii capitulares maioricaruz: qui ſe
dente in magiſtratu fratre Antonio Flumiari: z de caſp ſedente in magiſtratu fra
tre Baptiſta de viſinis inſtituti fuerunt. Lingue Anglie Turcupulerius Prior an
glie. Prior hibernie. baiulius capitularis aquile. Lingue Alamanie magnus ba
iulius. Prior Alamanie. Prior Bohemie. Prior Pungarie. Prior Dacie-ba
iulius capitularis de Brandenburgh. Lingue caſtelle legionis z Portugalie cā
cellarius. Prior caſtelle z legionis. Prior Portugalie. Capitulares aut baiulii
prior eccleſie ordinis. Pceptor Cypri: z pceptor Langonis: cōmunes ſunt omni
bus linguis. Baiulius vero capitularis Nigropontis cōmunis eſt duabus lin
guis Aragonie z caſtelle ex cōcordia inter eos habita.

219
Priores.

Tertia

De Prioribus.

Frater Hugo Renel magister.

- i. **Quomodo eligi debent locatenentes priorum decedentium.**

Non decet fratrum consortiū preside carere: ne rectore orbati ordinis agenda negligentius tractent. **S**ancimus itaqz qd prioribus seu castellano emposse in partibus ultramarinis vita functis preceptor: i cuius preceptoria mortem obedierit: duodecim preceptores si tantorū copia fuerit: si minus quanto plures poterit ipsius prioratus vel castellanie: quorum preceptorie p̄pinq̄ res extiterint: accire et vocare debeat: qui vna congregati maturo consilio prehabito: qui vicem et locum prioris vel castellani emposse teneat aliquex ex fratribus dicti prioratus: probum idoneum et huic administrationi et oneri magis aptus eligat et deputent: cui quidem sic electo omnes et singuli dicti prioratus fratres parere et obedire teneantur: quousqz obitus prioris ad notiā magistri citra mare pervenerit: et aliter a magistro et conventu si eis fuerit iniunctum. **S**i vero prior in aliqua p̄ceptoriā seu camerariū prioratum ad suas manus detentatum decesserit: preceptor prioris preceptorie: que tali camere p̄pinq̄ior erit pari modo et forma duodecim p̄ceptores vocabit: qui prioris vicegerentē eligant. **S**i aut prior extra limites prioratus causa alicuius legationis seu alia occasione decesserit: tunc qui vices prioris vel castellani in suo a prioratu discessu dimissus fuerit: electionem locumtenentis modo prius declarato exequatur et fieri procuret: atqz preceptores conuocet: qui prioris vicegerentem eligant.

Frater Hugo Renel magister.

- ii. **De deliberationes capitulorum provincialium in scriptis redigantur.**

Littere nō immerito sunt inuente que hominū memorie suffragant: et administrationi consulunt. prioribus itaqz et castellano emposse p̄cipimus districtiusqz iniungim⁹ vt registra habeant vbi deliberationes et secreta capitulorū et assemblearū provincialium in scriptis redigantur: ne pereant: que ordinata fuerint: ad eorū quoqz quorū interest cautela facte deliberationes maneat: et in futurū apparere possint.

Frater Guilielmus de Villareto magister.

- iii. **De fratres capellani et clerici subsint obedientie prioris ecclesie.**

Prior ecclesie qui capellanis et clericis p̄est: optima ratione i eos iurisdictionē exercet. **N**unc est qd fratres capellani et clerici ordinis in cōuentu Rhodi existentes: et qd p̄ tempore ex partibus ultramarinis in orientem venient sint subditi prioris ecclesie p̄ceptis: exceptis capellanis magistri. prior aut: his qui sub eius potestate cōstituti sunt: iniungere potest vt officium ecclesie diligenter celebrent. cōfessiones audiant. Eucharistiam fratribus et cōfratribus p̄beant: et cetera ecclesie sacramenta administrent. **S**i ea alijs prepeditis negotijs vel causis prior exequi nequirit.

Frater Guilielmus de Villareto magister.

- iiii. **Quibus fratribus priores debent commendare castella.**

Castellorū custodia magni quidē ponderis esse censetur. **N**on liceat itaqz priorib⁹

Castellorum custodiam fratribus committere: nec in eis capellanos preficere: nisi eos qui quinque annos habitum ordinis nostri gestauerunt. Volentes quod custodie fortificationum et castellorum priores castellanisque emposte et preceptores fratres de putent in partibus occiduis sine onere communis thesauri.

Frater Elyonus de Uillanoua magister.

v. **De registris faciendis per priores.**

Omni vigilantia et studio nitendum est: ut bona et predia ordinis nostri conseruentur et defendantur. Astringunt itaque priores et Castellanus emposte: ut fieri faciant duo registra de valore omnium domorum, locorum, prediorum et possessionum preceptoriarum sui prioratus tam in capite quam in membris particulariter et nominatim: Quorum registro unum mittatur magistro et conventui Rhodi et alterum priores custodiant: de quibus etiam preceptores unum transumptum habeant de his videlicet: que pertinent ad preceptorias: quas possident. Adicientes quod etiam priores et Castellanus emposte teneantur facere copias vel transumpta cartarum seu litterarum magni poderis: et commodum religionis concernentium: quequidem transumpta priores cum dictis registris in loco tutiori et munitiori prioratus reponant. Ubi diligenter et accurate conseruentur.

Frater Elyonus de Uillanoua magister.

vi. **Quales eligi debent in priorum vicegerentes.**

Congruum quidem est ut unusquisque suis limitibus coerceatur: nec iurisdictiones in alios exerceat. Quare sapienter sancitum est: quod priores seu preceptores: qui preceptorias in alijs prioratibus quam illis quorum ditioni suppositi sunt: tenent: eligi in priorum vicegerentes: quibus suppositi non erant: nullo pacto possint: nec pariformiter in priorum locatenentes assumi possint: qui per talibus preceptoribus vel prioribus in hominum preceptorijs constituti sunt: qui contrafecerit inobedientie poenam subeat.

Frater Deodatus de Bozono magister.

vii. **Quod prior non teneat preceptoriam in alio prioratu.**

Non licet priori vel castellano emposte aliquam preceptoriam vel domum in aliquo prioratu: nisi consensus magistri et conventus accesserit habere et tenere: Debet enim unusquisque suis limitibus contentus esse: nec promotiones aliorum conuenit impedire.

Frater Deodatus de Bozono magister.

viii. **Quod prior de fratribus retentis iustitiam ministrare possit.**

Exemptionum et retentionum abusu obuiare cupientes: quibusquidem plerique insolenter vtentes ab obedientia prioris: si quid enorme commiserint: se subtrahunt bona religionis nostre impignorando vel alienando et graua delicta committendo: atque pecunias mutuo a secularibus capiendo: propter que lites et differentie suboriuntur. Ne igitur in dictis casibus retentio eis suffragetur: sancimus: quod prior et castellanus emposte de retentis his in casibus retentione non obstante iustitiam ministrare possit: citra tamen habitus priuationem.

Frater Philibertus de Villiacho magister.

viii. **Q**uod priores in suis prioratibus: et preceptores in suis preceptorijis habent iurisdictionem correctionis super fratres capellanos.

Impunitas plerumque mali occasionem affert: et nonnulli ob correctoris absentiam priores ad delicta committenda redduntur. Cum itaque prior ecclesie sancti Joannis collaci Rhodi: qui in capellanos delinquentes iurisdictionem exercet: in conventu Rhodi assiduam gerit residentiam: propter quod eius absentia obliuente super delictis capellanoz extra conventum Rhodi in prioratibus et preceptorijis degentium commodum providere et ipsos corrigere: quotiens necessarium existit: non potest. Ideo ne occasio delinquendi prebeat: stabilitum est: quod Priores et Castellanus emposite in prioratibus suis: et preceptores in preceptorijis: quas possident super fratres capellanos in ipsis residentes iurisdictionem pro delictorum qualitate et correctionem exercent totiens quotiens deliquerint: quemadmodum prior ecclesie in conventu Rhodi facere consuevit. Ubi autem ipsi capellani extra conventum Rhodi degentes per priores et preceptores suos superiores super eorum delictis amoniti fuerint: et nihilominus in delictis perseverauerint: possint per priores corrigi et puniri: puta fratres milites et seruientes religionis delinquentes secundum formam stabilimentorum puniuntur. Si tamen prior ecclesie in partibus occiduis ac prioratibus et preceptorijis presens aliquando fuerit: ubicumque personaliter affuerit: iurisdictionem in fratres capellanos exercent eosque corrigat. Visitet quoque et reformet ecclesias. diuinumque officium fieri decenter ordinet: ac defectus corrigat non obstantibus supradictis: que nullo pacto prioris ecclesie iurisdictioni cum presens fuerit preiudicium generet.

Frater Philibertus de Milliacho magister

x. **Q**uod Priores visitent preceptorias prioratuum quolibet quadriennio.

De preceptoriarum ac prediorum ordinis nostri edificia et domus Ruina patiantur: et redditus atque prouentus iurisdictiones quoque ob inutilem administrationem detrimentum subeant. Ideo stabilimus quod Priores et castellanus emposite quolibet quadriennio personaliter omnes baiulias preceptorias et domos prioratuum et castellanie emposite diligenter visitare debeant. Et super inutiliter administratis providere te neantur ne per negligentiam incomoda sequatur. eam quoque visitationem in scriptis redigant: Cuius copiam authenticam magistro et conventui mittant. Si vero priores et castellanus emposite morbo aut alia legitima causa prepediti fuerint quo minus visitationi intendere possent: Eo casu duos preceptores prudentes et idoneos ad dictam visitationem faciendam eligant: et deputent. Si tamen pendente dicto quadriennio aliquae preceptorie ruina minaretur: Volumus quod non expectato quadriennio priores super earum reparatione et manutentione diligenter provideant. Inhibentes districtius prioribus et castellano Emposite et quibusuis alijs: ne pecunias aut munera recipiant: per quod visitatio differatur: aut proorsus aboleatur: sed quouis modo in prioratibus aut aliquibus preceptorijis impediatur.

Frater Philibertus de Milliacho magister.

xi. **Q**uod camere priorales quolibet quadriennio per duos preceptores visitentur.

Dignitatis gradus commodam administrationem excludere non debet: quinimmo quanto quis altior est: tanto illustriori Regimine pollere debet. Itaque stabilimus:

q̄ priores ⁊ castellanus emposte quibus ceteros visitādi auctoritas cōmissa est: reciproca prāte visitationis normā subeāt. Decet enī vnūquēqz religiosorū ceruices obedientie iugo submittere: nec delinquēdi quoqz licētia cupiā danda existit. Hoc igitur modo camere priorales visitabuntur: Quolibet enī quadriennio duo prudētes preceptores idonei ⁊ sufficientes deligātur: ⁊ in capitulo puinciali deputentur qui auctoritate nostra cameras priorales: mēbra ⁊ domos estrū diligenter visitent ⁊ visitationē in scriptis redigāt: ⁊ de his que inuenerint prioribus noticiāz dent: rē pus opportūnū statuēdo: vt necessarijs prout compererint priores prouideāt. **N** si priores ⁊ castellanus emposte potentie dignitati: aut p̄naci voluntati inhēserint ⁊ super necessarijs puidere recusauerit: tūc ipsi visitatores de oībus autērice magi- struz ⁊ cōuentū informēt: qui remedijs oportunis cōtra huiusmodi priores tanqz inutiles administratores pcedāt. **N** si ipsi visitatores amore v̄l fauore aut alia de causa defectus in cameris prioralibus inuētos reticerēt: teneātur soluere thesauro duplicem responsionem vnus anni: atqz aliam poenam subeant prout discretio magistri cognouerit.

Frater Philibertus de Billiacho magister.

xiij. **N** priores in visitatione prioratuum visitare debent ecclesias ⁊ sacristias ordinis.

Cōgruū est omni studio vacare circa reliquiaruz ⁊ rerū sacrarū custodiāz atqz conseruationem. hinc est q̄ in vim obedientie districtius prioribus ⁊ castellano emposte iniungimus: vt in visitatione quā quolibet quadriennio facere tenēt pariformiter visitatores: qui cameras priorales visitare debent: teneantur ⁊ debeant visitare Reliquias Localia Ornamenta Libros ⁊ cetera suppellectilia diuino cultui dicata ecclesiarū oratoriorū ⁊ sacristiarū pceptoriarū de quib⁹ inuentariū cōficiant: cui⁹ copia autentica detur custodienda pceptorī vel capellano ecclesie ipsius pceptorie si in eadē repietur: qui de dicto inuentario ⁊ cōtentis in eodem rationē reddere teneat̄ priori seu eius cōmisso quotienscunqz visitationē facit.

Frater Philibertus de Billiacho magister:

xij. **N** priores impressionem characteris seu sculpture sigillorum suorum prioratuum mittant magistro ⁊ conuentui.

Aduertendū grandi cura existit ne p sigillorū impressionez fraus ⁊ dol⁹ quouisino do sequi possit. Subemus itaqz vt ad abundantem cautelam priores ⁊ castellanus emposte sigillorū suorum prioratū impressiones characteres ⁊ sculpturas in cera in capsula bene cōdictionata repositas ne alterationem recipiant: magistro et conuentui mittere teneātur: que postea in conuentu Rhodi in loco thesauri sub sigillis magistri ⁊ baiulinorum conuentualium custodiātur. vt his sigillorum characteribus pro rerum ingruentia ad fraudes reiciendas vti possint.

Frater Philibertus de Billiacho magister.

xiiij. **N** priores in capitulo puinciali possunt vnire duas paruas preceptorias simul ⁊ membra longinqua propinquoibus preceptorijs.

Circa vtilē administrationē ⁊ augmentū pceptoriarū diligenti cura inuigilanduz est Itaqz prioribus ⁊ castellano emposte auctoritatem ⁊ potestatem vniēdi. anne
i j.

randi. et incorporandi ad inuicem duas preceptorias parui valoris et tenuis redditus: cuius consilio. consensu: assensuque capituli prouincialis: et non aliter damus atque concedimus: que tamen uniones nullo modo prouidentur thesauri iuribus generentur. Etiam ipsi priores et castellanus quia plura membra reperiuntur: que sunt distantia a suis capitulis: quare preceptores comode eorum regimini vacare non possunt: Ideo huic incommoditati obuiare cupientes possint et valeant cum capituli prouincialis consensu deliberatione et assensu: et non aliter: unire illa membra: que sunt dispersa et longinqua a capitulis alijs quidem preceptoris propinquiorebus: Et quod preceptorie: que tales uniones recipiuntur: iuribus thesauri onerentur pro rata valoris membrorum unionum. Alie autem preceptorie a quibus sunt separata ipsis iuribus pro rata liberentur: que quidem uniones sortiri debeant effectum: quando cumque a die unionis: qua unita sunt vacauerint: In vim quarumquidem unionum prouisi de preceptoris possessionem unionum sumere possint.

Frater Obilibertus de Miliacho magister.

xv. Qui per visitationem quadriennale in prioratibus faciendam defectus compertos non adimpleuerit tamquam inobediens tractetur: et si priores non visitauerint tamquam inobedientes tractentur.

In prioratum visitationibus summa diligentia adhibenda existit: atque defectus per eos compertos corrigi et emendari oportet: ne visitationis norma frustratoria videatur. Ideo si preceptores visitati defectus et detrimenta in visitatione comperta et per visitatores iniuncta non reparauerint et emendauerint terminoque a visitatoribus prefixo non adimpleuerint: preceptoris priuatur: que idoneis fratribus conferantur. Si vero priores aut alij visitatores deputati quadriennalem visitationem non fecerint et complauerint secundum stabilimentum seriem: eo ipso omni iurisdictione priorali suspendantur. et inobedientes reputentur: donec per magistrum et conuentum prouisum fuerit. Ceteri vero contrasacientes tamquam inobedientes reputentur et tractentur.

Frater Antonius Fluuiiani magister.

xvi. Forma visitationum: que in scriptis redigi debent.

Frustratorium quidem esset atque penitus inane: si visitatio cum tanta diligentia facta ad memoriam in scriptis non redigeretur. Ideo stabilimus quod priores et castellanus emposite et visitatores ipsam visitationem in scriptis redigant: et de ea registrum conficiant: in quo primo declaretur regimen et administratio preceptoris eiusque qualitas. Deum quomodo in spiritualibus et temporalibus gubernat: atque valor et redditus particulariter tam in capite quam in membris declarent. onera quoque explicentur atque lites et differentie annotentur: quarum expeditio preceptorum committatur. Preterea manifestentur et in eo scribantur reparationes et ordinationes: que per visitatores preceptorum iniuncte fuerint: quorum omnium copia autentica magistro et conuentui mittatur: ut eius status ordinis innotescat: et pro rerum exigentia provideant. Registrum vero in manibus prioris apud prioratum remaneat.

Frater Antonius Fluuiiani magister.

xvii. Qui in visitatione faciendis priores utantur moderatis expensis.

De preceptores: qui oneribus publicis grauantur: maiora sustineant onera. Ideo iubemus ut priores et Castellanus emposite in visitatione prioratum: pariter et visita-

tores moderatis expensis. equitaturis et familijs visitationes prioratuum exerceant ne excessiuis impensis preceptores grauentur: quinimmo moderate et temperanter humiliori visitationem faciant: ne materiam querelle visitati preceptores habeant: quo in casu priores et visitatores damnum reficere teneantur.

Frater Antonius Fluviani magister.

xviiij. Que ruinis preceptoriarum diligenter provideantur per preceptores.

De demolitionibus et ruinis preceptorie per negligentias in exterminium labantur. Ideo stabilimus: quod visitatores preceptoriarum aut camerarum prioratum secundum formam stabilimenti atque cum eis receptores prioratum in visitationibus faciendis diligentiam adhibeant: ut ruinis consulatur: providentes in hanc formam quod viso valore preceptoriarum deductis oneribus thesauri: et ipsis solutis servitioque divio hospitalitate et elemosynis completis. victu quoque et vestitu preceptorum aut priorum satisfactis: Residuum ad edificationem et reparationem deputetur. **Q**ui si visitatores. priores Castellanus emposse aut preceptores in hoc exequendo negligentes fuerint: priuationem prioratum. preceptoriarum et dignitatum incurrant: quorum provilio magistro et conventui spectet.

Frater Antonius Fluviani magister.

xix. De Custodia sigillorum prioratum: et quomodo sit eis utendum

Ad abundantio rem cautelam et fraudes evitandas: que committi possent: nisi sigilla diligenter custodirentur: et his caute uteretur. Ideo volumus et statuimus quod sigilla prioratum custodiantur et serventur sub secretis signetis priorum et castellani emposse et preceptorum capituli sue assemblee provincialis vel maioris partis ipsorum. Et quod nulle littere aliquo pacto sigillari possint nisi in presentia prioris et preceptorum in capitulo sue assemblee provinciali existentium. **Q**uique in litteris sigillatis sub plica quatuor ad minus preceptores se subscribant. quod si secus factum fuerit: nullius roboris et momenti esse censentur. Si autem littere obligationum per aliquos preceptores: et fratres facte fuerint: tales quoque littere modo predicto subscribantur. Precedentibus quoque preceptoribus: aut fratribus debitoribus si debita persoluta non fuerint: qui subscripti fuerint: ad ea debita persolvenda expresse sint obligati: ne talia debita in detrimentum thesauri quispiam facere presumat.

Frater Antonius Fluviani magister.

xx. Qui priores propter Religionis stabilimenta et consuetudinem fratres iuramentis non astringant.

Religio non permittit quod fratres per eorum arbitrio iureiurando se adigant: quorum voluntas superioris voluntati obnoxia existit. Ideo prohibemus ne priores et Castellanus emposse quovismodo preceptores aut fratres aliquo genere sacramenti et pollicitationis astringant: preter Religionis consuetudinem et stabilimenta: qui contrafecerit: qui iuramentum recipit: et qui eo se astringit habitum perdat.

Frater Joannes de Lastico magister.

xxi. Qui priores eligere possunt capellanum ad visitationem ecclesiarum faciendam.

Super oia quidem Deum colere debemus et sacrosancta ministrari: et ne per negligentias

diuina mysteria alterent diligenter inspicere. Itaqz prioribz eligēdi vnū capellanū ordinis nr̄i fratē: q̄ sacrosancia ecclesiariū. oratoriorū z capellanū puta reliqas: eu charistia: z alia hmoi in prioratibz visitet: reformet z dirigat. Cuiqde sic electo prioz eccleie puet? Rhodi suas vices tribuat: facultatē atqz potestatem concedimus.

Frater Petrus Raymondus Zacosta magister.

xxij. Q preceptores in capitulo puinciali teneantur facere declarationē debitorū suozū

De cōmunis thesaurus p̄ incuriā decedētū damna cōsequat: Ideo statuimus q̄ p̄ceptores quolibet puinciali capitulo annuatim debeāt dare z manifestare: debita quibus sunt obnoxij: z ea que sibi debent: ac declarare statum z qualitātē suarū facultatū que redigant in scriptis vt de vnus cuiusqz statu religio notitiam habeat

Frater Petrus Raymondus Zacosta magister.

xxij. De residentia priorum in conuentu Rhodi.

Debet eniz vnusquisqz p̄ virili pte vr̄bis Rhodie tuitioni intendere. Ideo stabilimus q̄ tres priores ordinis nostri secūdu graduz vocationis a magistro z cōuetu Rhodi faciēde p̄ biennū a die: quo rhoduz appulerint: incipiēduz in Rhodo personalem residētiam facere teneantur. Q̄ si aliqui cōtumaces fuerint: pro dicto biennio: quo in conuentu rhodi residere tenētur: melior z prop̄iquior camera prioralis de his quas possident z fructus eiusdem thesauro applicentur.

Frater Petrus Daubusson Cardinalis z magister.

xxij. Q priores non dent pensiones secularibus personis.

Ad indemnitatē ordinis nostri z cōmunis thesauri. stabilimus q̄ priores z castellanus emposte vel preceptores in capitulo puinciali aut assemblea vel extra non possint aut debeant elargiri pensioes super preceptoris secularibus psonis ad vitā ipsorum secularium: z si quis cōtrafecerit nulla sit cōcessio: z nihilominus institutiois preuaricator: si preceptor: p̄ceptoris: si prior vl̄ castellanus emposte vna suarū camerarum: super qua concessio facta fuerit eo ipso priuatus censeatur.

Fratres.

Tertia

De fratribus ac inhibitionibus et poenis.

Frater Alphonsus de Portugalia magister.

- i. **Q** fratres qui administrationem preceptoriarum non habent: venditiones aut emptiones non exercent.

Quam quidem professionis id exigit: ut fratres pro suo non vivant arbitrio. Idcirco inhibemus ne fratres qui baiuliarum administrationem non habent: venditiones aut exemptiones exercent: nec dent aut mutuum suamant: absque superioris licentia.

Frater Ugo Renel magister.

- ii. **Q** fratres non intromittant se de his: qui mortis supplicio plectendi sunt.

Ubi quidem delicta impunita relinquuntur: iustitia quidem non colitur: que profecto a cunctis summa cura observari debet. Inhibemus itaque districtius ordinis nostri fratribus ne quoquo modo de his qui propter delicta capitis supplicium incurrunt: se intromittant: aut eis favorem seu auxilium presentent: aut dari procurent. Quin immo tales criminosi pro demeritis condemnandi et puniendi curie secularis iudicio cum libero iudicio permittantur et tradantur.

Frater Hugo Renel magister.

- iii. **De** fratre: qui venit Rhodum sine licentia.

Fratribus nostris occasionem vagandi rescindentes statuimus: quod quicumque habitu religionis nostre insignitus absque superioris licentia ad conventum ultra mare num accesserit: habitu priuetur.

Frater Hugo Renel magister.

- iiii. **De** usu panis: et potu aque.

Frater cui carniuum usus propter delictum prohibitus est: pane et aqua tantummodo vesci debeat.

Frater Hugo Renel magister.

- v. **Q** fratris sclauus non baptizetur sine licentia magistri.

Nullo pacto permissum est: quod frater ordinis nostri cuiusvis conditionis fuerit absque magistri licentia sclauum ad baptismi lauacrum perducatur: aut baptizari procuraret seu faciat: quin immo talis facultas fratribus nostris prorsus denegata est.

Frater Hugo Renel magister.

- vi. **Q** fratres seruos non manumittant.

Non licet fratribus ordinis nostri quacunque auctoritate prefulgeant citra aut ultra mare versantes absque magistri capituliq; generalis licentia seruū aut paricum cuiusvis nationis fuerit manumittere ac libertate donare. verum eis talem auctoritatem denegamus.

Pars.

De Fratribus.

Frater Hugo Renel magister.

vij. **Q**ui non licet fratribus heredem instituere: aut legata facere seu testamentum condere: sed tantum despropriamentum.

Notum quidem paupertatis id erigit: ut bonorum dispositio libere voluntati non subiaceat. Nec licet igitur nec quoquo modo permittitur baiulis. prioribus. preceptoribus aut alijs ordinis nostri fratribus testamentum condere: vel heredem instituere seu legata facere: atq; etiam seruitoribus seu alijs aliquid elargiri nisi tantum eorum stipendia. possunt tamen fratres nostri despropriamentum facere: hoc est in scriptis bonorum suorum ac debitorum et creditorum declarationem redigere: et cum licentia magistri de eorum moderata portione disponere.

Frater Nicolaus Lorgne magister.

vij. **D**e habitu quo fratres vtuntur in armorum exercitio.

Qui p fide catholica pugnat: signu viue crucis pfecto gestare debet. Statuimus igitur q fratres in armorum exercitio supra vestes rubei coloris cum recta cruce alba gestare debeant: ut eo redimti ornatu pro Christo crucifixo fortiter pugnent.

Frater Nicolaus Lorgne magister.

vij. **D**eclaratio casuum quorundam propter quos fratres habitu priuantur.

Indignus prorsus diiudicari debet hos: q grauissimo scelere inficiuntur: habitu ordinis nostri redimitos esse. Qui igitur his sceleribus dephensi et coniecti fuerint habitu perpetuo priuent. Hereticus Sodomita. Latro. profuga ad infideles. Is quoq; qui vexillum et standardu ordinis in bello infidelium explicatu reliquerit: qui etiam deserit fratres in pugna. et qui castellu aut locu infidelibus tradiderit: consultores quoq; et consilij ipsius traditionis: quod tamen cognitioni magistri et pcerum reseruatur. Preterea qui Castellum situm in cofinibus infidelium alio loco exierit q; porta. Qui etiam trina vice coetum fratrum spote sine licentia reliquerit: ut ad alia se transferat religionem amplius in nostram non admittatur. Qui falsum testimoniu dederit. Qui etiam equester aut pedester intenderit depredationi in exercitio armorum habitum perdat: quem reassumere non possit ante vnus anni lapsum. Frater enim: q alium fratrem accusabit de aliquo casuum predictorum offeretq; se illud pbaturum: si suam intentionem non pbauerit: p terminum vnus ani habitum pdat.

Frater Nicolaus Lorgne magister.

x. **D**e fratre: qui alium fratrem bastardum appellauerit.

Quicumq; frater aliu fratrem bastardu appellauerit offeretq; se illud probaturu si non pbauerit: coetu fratrum accusator perdat: quem recuperare no possit termino vnus anni. Reeruatur tñ hoc magistri ac pcerum suiq; baiuli discretioni.

Frater Nicolaus Lorgne magister.

xi. **Q**ui frater non suscipiat aliquem in sacri baptismatis fonte sine licentia.

Decet enim fratres nostros optime institutos in cunctis obedientia supiori exhibere. Quare cuiusq; fratrum non liceat aliquem in sacri baptismatis fonte suscipere si

Tertia.

ne superioris licentia: nisi baptizandus esset filius baronis aut maioris domini.

Frater Guiellmus de villareto magister.

xij. Q frater non debet poni in iustitia quousq; plancta facta fuerit.

In iustitia quidē administrāda ab exequutiōe nō ē icipiēdū. **Q**ua ppter frat' delin-
quēs iustitie exequutiōz suscipe nō debz: nisi pri' querela z plācta de eo facta fuerit

Frater Elyonus de Villanoua magister.

xij. Q fratres infirmitate detenti: teneantur manifestare bona sua duobus fratribus.

Que fratres nostri tenent z possident: nostre quidem religioni censentur pertinere.
Qua ppter cū fratres morbo tenentur occupati: in vim obedientie obligati cēsen-
tur vocare ad se duos fratres ex propinquiorib' locis: vbi infirmitate detenti: quorū
vnus sit capellanus si adesse poterit: z alius pbe conditionis quibusquidē duobus
manifestent oīa bona vtensilia pecunias z res: quas tenent: que in scriptis redigāz
z postea sigillo fratris infirmi: z ipsorū duorū fratrum: in quorū pntia scripta fuerunt
sigillent: ipzq; scriptū ei qui administrationē aut pcuratiōē thesauri habet: presen-
tari debeat. **S**i aut conualuerit: ipm scriptū sibi restituat. **N**ec liceat sub poena in
obedientie ipsis fratribus qui adderūt que scribēz viuēte eodem fratre: que scripta
sunt reuelare: quod si contrafecerint administratiōe preceptoriarū p decem annos
eo ipso priuentur. **S**i vero cōtrafaciens sit frater conuentualis: fiat de eo querela z
per iustitiā religionis ducatur. **E**t si in dictis bonis spoliis aliquis frater cuiuscūq;
conditiōis fuerit: apponat manū vel aliqd capiat: de eo fiat querela z priuet coetu
z societate fratrum ordinis nostri. **S**i vō frater infirmus cōtempserit adimplere que
dicuntur: ipso conualecente de eo fiat querela z per iustitiā tāq; inobediens ducatur:
cum contra paupertatis votum bona sibi ascripserit: z ea manifestare cōtempserit.

Frater Elyonus de Villanoua magister.

xij. Q de fratre qui habitū in partibus occiduis sponte dimiserit.

Si frater diabolico spiritu ductus: aut ex inconstātia motus extra **R**hodū ppria
auctoritate habitum nostri ordinis dimiserit: postea quoq; poenitentia ductus ad
ordinē reuerti voluerit: tūc tute z libere **R**hodū venire: z hospitale infirmorū itra
re possit: cui infirmarius de necessarijs prouideat: donec de illo p magistrū z con-
uentū super misericordia danda: aut deneganda ordinatū fuerit. **Q** si misericordi-
am non cōsequetur: eundē quo sibi placuerit facultas conceditur.

Frater Elyonus de Villanoua magister.

xv. Q de fratre qui damnum intulerit legioni vltra marcham argenti.

Excessibus fratrum nostrorum obuiare cupientes statuimus: qd si frater damnum aut
iacturam ordini nostro vltra marchā argenti intulerit: si de eo querela facta fuerit:
habitu priuet. **S**i vō infra marchā damnum dederit: poena septene: aut quaratene
prout fratribus sgardij visum fuerit puniatur. **E**t quia id rigidū seuerūq; nimium vi-
detur: vt pro quolibet excessu vltra marchā argenti religiosus habitū perdat: cum
delicta circūstantijs plurimū grauentur: eius quoq; delicti qualitas sit cōsiderāda

et maturo consilio ponderanda. Quotiescūq; igitur de dāno ultra marcham argenti querela per magistrū fiet primo ante delicti exequutionem querela ad cōsiliū deferatur: ubi mature delictū discutiatur: attestationib; quoq; autenticis et legitimis vel rei et accusati confessione delictū innotescat: et causa querele lucidius appareat. Quibus peractis in publica assemblea iterato querela fiat: et corā sgardio reo audito mature et cōsulte agitetur. discutiatur atq; delicti de quo querela fit: circumstantiis quoq; qualitate et rei seu accusati vita. cōditiōe: et cōuersatiōe. meritis q; pēsatis: et cū granitate cōsideratis: Iustitia eq; quidē lāce et statera administret.

Frater Elyonus de Villanova magister.

lvj. De fratre qui bruta animalia tenet: que non possunt auferri ratione quarātere.

Stabilitū est si frater emet aut acquireret aīalia bruta p suā industriā: et ea tenet cui; cūq; cōditionis fuerint citra vel ultra mare: non possint ab eo auferri ratōe iusticie quarātere: dicta tamen animalia bruta: frater obligatus est tenere in territoriis religionis: et non extra nisi de licentia superioris.

Frater Elyonus de Villanova magister.

lvij. Nullus trāsserat equitaturam extra Rhodum.

Nulli fratrum nostrorū aut secularium omnino liceat transportare aut ducere extra Rhodum aliquam equitaturam: nisi de expressa licentia magistri: qui cum p bonum consilio eam elargiri possit.

Frater Elyonus de Villanova magister.

lvij. De bonis recuperatis per fratres a manibus secularium.

Indemnitati nostri ordinis providere desiderātes statuimus: q; si aliq; frater ordinis nostri recuperaverit: et ad obedientiā religionis nostre reduxerit preceptorias redditus. predia et possessiones per seculares aut alienas a nostro ordine personas occupatas et vi detentas. talia bona et pdia recuperata fratri recuperanti per magistrum et conventum cōcedātur ad vitam: que nō possint sibi auferri per iustitiā quarantene. Nec de talibus bonis ac pceptoris recuperatis teneantur soluere responsiones communi thesauro: nisi illud: quod prius seculares exolvebant. frater quoq; cum licentia superioris ea recuperare debet: et prius pceptores quorū preceptorias dicta bona alienata pertinent: monendi sunt vt termino triū annorū: qui a supiore tūc assignabit ea recuperet: q; si facere recusauerit vl in eo termino nō recuperaverit: tūc frater: cui licentia data fuerit ipsa recuperare: et religioni vindicare studeat.

Frater Deodatus de Rozona magister.

lvij. Nō persone seculares non deputentur regimini preceptoriarum.

Rationi quidem congruit: qui regimini preceptoriarum deputantur: habitu ordinis nostri insigniti sint: vt deuota professione affecti preceptoriarū iura vtilius tractent: et diligentius conseruent: quod profecto laice persone sub silentio pterirent. Inhibem; igitur sub poena priuationis pceptoriarum ne cuiq; pceptori liceat Regimini et administratiōi pceptorie seu baiulie seculares personas deputare. Quin;

ymmo earum regimen fratri ordinis nostri seu donato eiusdem in fratris comitina commendet: quatenus cum maiori cura preceptoriarum Regimina exerceantur.

Frater Deodatus de Bozono magister.

xx. **Frater** qui castellum occupat habitu priuetur.

Insolentiam peruersorum opprimere cupientes sancimus: quod quicumque frater ceruices in superiorem erigens castellum aut fortalicium contra superiorem vel priorem et castellanum emposte rebellabit: tenebit aut occupabit: poena habitus damnetur et in carcerem tradatur.

Frater Petrus de Corniliano magister.

xxi. **De** Fratre homicida.

Frater qui homicidium commiserit: habitu perpetuo priuetur: et carceri mancipetur: ne tamen facinus ceteri committere presumat: et nostrorum coetus comilitonum pacificus et quietus reddatur.

Frater Rogerius de pinibus magister.

xxij. **Q**uod frater seruiens non possit esse miles.

Non conuenit religioso statum semel assumptum immutare: et gradum sue qualitatis peruertere. **P**rohibemus igitur: ne frater seruiens cuiusvis conditionis fuerit in fratrem militem admitti possit. **Q**ui si a principe seculari aut alio militie insigniis decoretur: nihilominus gradu: administratione. officio et stipendio fratris seruientis dumtaxat gaudere teneatur.

Frater Rogerius de pinibus magister.

xxiij. **Q**uod fratres habitu priuati carceri mancipentur.

Indecorum quidem valde existit: ut qui ob eius demerita habitu priuatus est: vagipalans discurrat ignominiam sue fame demonstrans. **E**app sancitum est quod omnes fratres qui habitus priuationem incurrunt aut ipso habitu abdicati sunt: per priores vel castellanum emposte seu preceptores: si de eorum obedientia fuerit carceri mancipetur: et arcta custodia conseruetur: donec de eo secundum stabilimentorum normam dispositum per magistrum et conuentum fuerit.

Frater Raymondus Berengarii magister.

xxiiij. **Q**uibus preceptoribus bona acquisita applicari debent

Ad omnem ambiguitatem tollendam statuimus: quod omnia bona stabilia elargita per seculares personas fratribus ordinis nostri: seu acquisita per eosdem nullo modo vendi aut distrahi possint absque expressa magistri et conuentus licentia. **Q**uinimmo post talium fratrum discessum dicta bona applicentur illi baiulie seu preceptorie: in cuius limitibus sita sunt: **E**tiam si fratres defuncti mortem obierint: aut moram traxerint alibi quam in dicta baiulia. **S**i autem dicta bona constituta non essent in limitibus alicuius preceptorie quod tunc propinquiori ac viciniori preceptorie vniantur: **Q**uibus quidem bonis imponatur onus thesauro exoluendum.

Frater Raymundus Berengarii magister.

xxv. **N** frater non ineat confederationem aut se iuramento adigat.

Sancta quidē et illibata obedientia: adeo fratrum nostrorū voluntatē astringit: vt eis non liceat quicqz iniussu supioris efficere: Quapropter non licet fratrib⁹ nostris aliquo pacto se homagio: confederatione: seu iuramento alicuius modo hispanie aut aliter sine magistri seu supioris vel castellani emposte licentia adigere vl astringere: Nec consilia seu conuenticula inire aut facere: qui vero contrafecerit: poena priuationis habitus plectetur: quam si recuperauerit: nihilominus decennio administratione preceptorie seu baiulie gaudere non possit.

Frater Raymundus Berengarii magister.

xxvi. **N** fratres non acceptent res litigiosas.

Cauendum est ne religiosi: qui tranquillo statui: ac tuitioni fidei dicati sunt: litigiosis implicentur agitationibus: propter quod a principali institutione ordinis abdicentur: Prohibemus itaqz ne fratres ordinis nostri: aut donati concessionem aut elargitionem de re litigiosa a seculari persona recipiant aut acceptent: qui contrafecerit: perdat habitum: et si donatus sit comitiua fratru priuet et in carcerē truda-

Frater Raymundus Berengarii magister.

xxvii. **N** fratres non vtantur priuilegijs iniussu superioris.

Ad hoc priuilegia concessa sunt: vt congruo ordine quilibz vtaf: et ne aliqs abusus committatur. hinc prohibitum est fratribus nostris et donatis: ne absqz licentia magistri aut prioris seu castellani emposte priuilegijs vtant. qui contrafecerit: si frater sit habitu priuetur: si donatus: comitiuam fratrum amittat: et carceri mācipetur. Tamen si aliquo casu cōtingente celeritas compelleret dicta priuilegia de necessitate allegari oportere: et per absentiam magistri et prioris seu castellani emposte: hmoi licentia quantotius haberi non posset: ex quo detrimentū contingeret: tūc fratres et donati de iuris peritorum cōsilio: et cōsiliariorum ordinis consensu: huiusmodi priuilegia allegare et producere possint.

Frater Joannes Ferdinandus de heredia magister

xxviii. **N** fratres non incedant cum gentibus armorum: nec eorū bellis se immisceant.

Indecorū et proflus a rōe alienuz videt: qd fratres ordinis nostri fidei tuitiōi dedicati: christianorū bellis implicentur: quinimo arma in fidei tuitiōe aut religiōis nostre conseruationē exercere debent. Quapropter stabilimus: qd fratres ordinis nri non implicent se bellis et gentibus armorū christianorum adinuicē. Quod si qz cōmiserit: habitū perdat: quē si de gratia speciali recuperauerit: pceptorigrū et beneficiorum administratiōe decē annos priuetur. quā habere nō possit: nisi decēnio elapso. Inhibentes priori et castellano emposte ac preceptorib⁹: ne dent licentiā fratribus se exercendi in bellis christianorū: nisi eis iniunctū esset a Pricipe vel Domi- no prouincie: qd tunc licentiā concedere possint. Attamen eo in casu arma seu insignia religionis deferre non possint: sed si pro defensione religionis nostre. vl in comitiua prioris talib⁹ bellis se imiscuerint: tunc insignijs ordinis nostri vti possint.

Tertia

Frater Joannes Ferdinandus de heredia magister

xxix. **Q** frater pro fratre inconuentu Rhodi pſente non procuret.

Quia ad submouendas lites ⁊ differentiarū pliritates iudicia in nostro ordine ex inueterata consuetudine sumaria censentur: ne fratres nostri litibus ipliciti ab ar- morū exercitio studium retrahāt: Idcirco phibemus sub poena quarātene q̄ fra- ter noīe alterius fratris: q̄ Rhodi pſens fuerit nō pcurat: nisi morbo iplicitus esset propter quod cōparere nō posset. Si aut pro fratre absente pcurauerit pcuratiōē sufficientē ad id agendum exhibere teneatur. De cuius sufficientia per superiorem dignoscatur. Fratres aut anglici ⁊ alaman si aliud ideoma in conuentu vulgatū preter maternū ignorauerint: presentes etiā procuratores habere poterint.

Frater Philibertus de Piliacho magister.

xxx. **Q** fratres exerceant officia Religionis.

Condecens magis videtur fratres nostros ordinis officia exercere: quibus poti- us secreta pandēda sunt: q̄ personis secularib⁹. Volumus igitur q̄ officia religio- nis nostre fratribus idoneis conferantur: qui ea exerceant. Si tamen fratres ad ea officia exercenda pro tempore apti non comperirentur: magister ⁊ consilium secu- lares personas idoneas ad ipsa exercenda ad tempus poterunt deputare.

Frater Philibertus de Piliacho magister

xxxi. **Q** fratres non trahant in causam fratres ordinis nostri extra Religionem.

Absurdum quippe ⁊ penitus a Religionē nostra alienū existit: ⁊ quod grauissimū ordinis nostro plerūq̄ attulit detrimētū: q̄ fratres nři fidei catholice tuitioni ascrip- ti litibus implicentur ⁊ obedientie iugo reiecto: se ad alienum tribunal conferant. Stabilitatis enī ⁊ cōsuetudinibus subiecti sunt: quibus sua iura defenduntur et iudicantur per ordinis nostri iudicium non dilatorum quatenus causē breuiate so- piantur: ⁊ fratres nostri litibus immunes: armis exercendis liberi⁹ vacare possint. Prudenti igitur sanctiōe stabilitū ē: q̄ fratres nostri quacūq̄ ex causa nullo pacto valeant aut possint extra nostram religionē corā iudice ecclesiastico vł seculari fra- tres ordinis nostri in causam trahere: ⁊ contra eos procedere seu lites contestari: vel processum conficere declinando a religionis nostre iudicio. **Q** si aliquis con- trafecerit: perdat antianitatem suam atq̄ priuetur omni administratione pro quin- quennio.

Frater Philibertus de Piliacho magister:

xxxij. **Q** frater semel in anno conficiat desproprium.

Aequum est qui periculis se exponunt: vt de animā ⁊ bonis ad conscientie exone- rationem disponant. Itaq̄ precipimus oib⁹ ordinis nostri fratrib⁹ q̄ triremes aut nauigia conscendunt: deuotam cōfessionē cōplere debeant: atq̄ semel in anno de- sproprium cōficere teneant: quod clausum ⁊ sigillatū in manibus prioris eccle- sie seu eius locūtenentis deponatur. Qui hoc non compleuerit: poena quarantene plectetur. Et si frater conuentualis fuerit: stipendium vnius anni perdat. Si autēz preceptor extiterit: fructus vnius anni amittat: qui thesauro applicentur.

Pars.

De Fratribus.

Frater Philibertus de Miliacho magister.

xxxij. Q. fratres non vagentur extra limites prioratum.

Indecorū quidem est: fratres nostros sancte obedientie astrictos in prouincijs vagabundos conspicerē. **E**apropter phibemus q̄ p̄ceptores ⁊ fratres ordinis nostri extra prioratus **C**astellaniā emposte ⁊ p̄ceptorias: quorū obedientie suppositi sunt nullo pacto exire valeant iniussu magistri aut prioris castellani emposte seu p̄ceptoris: de quorū licentia id facere possint ad tempus: si necessitas aut vtilitas **R**eligionis impulerit: ⁊ non aliter. nec prioribus sine magistri licentia aut eius locumtenentis extra prioratus vel castellaniā exire licitum est nisi negotio **R**eligionis arduo impellente: vel aliud graue: quod cōmode aliter fieri nō potest id exequi vigeat: nec p̄ceptor extra p̄ceptoriam recedere possit nisi sit in conuentu **R**hodi in seruitijs ordinis: aut fungatur officio legationis vel alterius cōmissionis: **R**eligionis: vel si tute in p̄ceptoris manere nō posset. aliter enim contrafaciendo perdat redditus p̄ceptorie durante tempore sue absentie qui thesauro applicentur.

Frater Philibertus de Miliacho magister.

xxxij. Q. frater qui non soluerit passagium non numeret antianitatem.

Qui religionis onera non sentit: eius prerogatiua gaudere non meretur: **R**ationabili igitur causa sancitum est: q̄ frater qui ius passagij non soluerit antianitate non gaudeat: quousq; passagium ipsius complete exoluerit: quo persoluto a tempore solutionis: ⁊ quo **R**hodum venerit antianitatem sumat ⁊ numeret.

Frater Philibertus de Miliacho magister.

xxxv. Prohibitio laruatorum ⁊ simularum personarum.

Optima **R**atione suasi. iubemus fratribus: ⁊ secularibus personis cuiusuis conditionis erisiant: ne cū laruis ac fictione ⁊ simulatione personarū p̄ habitus facies occultando prout imperitū vulgus carnispruij tempore effingere solet: audeant seu quouismodo p̄sumāt **C**astellū nostrum **R**hodi intrare: nisi detecta facie: ⁊ omnib; palam vulgata. **Q**ui contrafecerit plectetur poena arbitraria magistri.

Frater Philibertus de Miliacho magister.

xxxvj. De fratre aut sorore inobediente.

In **R**eligionē quidem obedientia tanq̄ potissimū fundamentum seruanda existit. Itaq; si frater aut soror **R**eligionis nostre inobediens aut rebellis extiterit: **I**ustā quoq; causam quare non obediuerit: demonstrare non possit. **S**i de eo fit planctus tunc ad terrorem malorum ⁊ bonorum laudem de accusato ministretur iustitia.

Frater Antonius Fluniani magister.

xxxvij. Poenā inflicta publicis concubinarijs.

Ab omni quidem honestate et religionis obseruantia: alienū censerī debet religio: sos: quorū vite claritas atq; probitas illustrare solet: ⁊ dignos reddere: pellices tenere atq; educare: **I**gitur optima ratione sancitū est: vt nullo pacto fratribus ordi

Tertia.

nis nostri cuiusvis conditionis fuerint liceat concubinas in propria domo: aut extra habere: tenere: educare: earumque consuetudine uti. **N** si quis postposita bone fame celebritate peritum facere presumpserit: et publica laborate fama attestacionibus fidedignis aut propria confessione hoc crimine conuictus fuerit trina monitione a superiore prius facta ut desistat: et infamie delictum abiciat: **S**i nihilominus quadraginta dies a prima monitione facta die computandos contumaciter perseverauerit: si delinquens preceptor fuerit: **E**o ipso nulla alia solennitate requisita: preceptoris priuatus censeatur: que accusatori si affuerit: concedantur. **S**in minus earum puilio ad collatores: quibus sanctus stabilimenta pertinent: deuoluatur: ac si per mortem vacarent. **S**i vero delinquens frater conuentualis fuerit: eo ipso antianitatem perdat: et nihilominus tales conuicti in habitus priuatione labantur: quem si recuperauerint: a die restitutionis habitus per decennium ad preceptorias possidendas et habendas inhabiles reddantur. **S**i vero frater obediencie fuerit: pariformiter omni administratione priuetur: et habitum perdat. **P**riores quoque et castellanus emposite pari crimine conuicti: et contra eos per magistrum et conuentum modo quo supra puilio: si contumaces fuerint priuatione prioratus eo ipso incurrant: que accusatoribus conferantur: et habitus priuatione subeant: quemadmodum de alijs superius sancitum est.

Frater Antonius Fluiui magister.

xxxviii Inhibitio foenoris et vsure.

Lege quidem diuina pariter et humana sancitum est. ne quis foenus et usuram exerceat: quod si laicis hoc damnable crimen optima ratione prohibetur videtur: multo magis religiosi Deo dicati et fidei tuitioni ascripti ab eo cauere debent. **N**on liceat igitur fratribus nostris quacumque auctoritate fungentibus foenus aut usuram exercere aut contractus illicitos seu usurarios inire facere siue committere. **S**i quis autem contra hanc institutionem diuino iuri inherentem temerario ausu facere presumpserit: si preceptor fuerit: eo ipso preceptorias priuatus censeatur: et decem annos inhabilis ad obtinendum preceptoriam existat. **S**i vero frater conuentualis existat: antianitatem per decennium perdat. **I**n quo termino cabimentum aut preceptoriam habere non possit. **P**ecunia quoque ex qua foenus commissus est: erario applicetur. **E**t quod ultra sortem principalem per usuram acquisitum est: ei cum quo usura commissa est restituatur.

Frater Antonius Fluiui magister.

xxxix De modo procedendi contra inobedientes.

In vno quoque coetu obedientia summo opere colenda est atque seruanda. **S**acre quoque littere sacrificio obedientiam proponunt: a qua vniuersis beneregitur orbis reiecto enim obedientie vinculo: non solum familie. cenobia. **R**eligiones. vrbes. quinimo **R**egna **I**mperia: et ipse denique orbis intereat. corruat. subuertaturque necesse est: **S**anctissima igitur persuasione inducti: stabilimus **R**egule vestigijs inherentes: in qua hoc potissimum essentiale votum includitur: ut omnes fratres **R**eligionem nostram professi: quacumque auctoritate. dignitate. gradu. et officio fungentes: irrefragabiliter mandatis. preceptis et ordinationibus suorum superiorum obediant et intendant. **S**i qui vero superba ceruice contraire ausi fuerint: si tales prioratus aut bacillatus dignitate prefulgeant per magistrum et consilium inobedientes et rebelles declarentur. **D**e ceteris autem in ordine simili crimine notatis: pariformiter declaratio fiet. **I**n partibus vero occiduis

Pars

De Fratribus.

de talibus illic pueris pariter delicto conuictis p priorē et castellanū emposte et capitulum provinciale declaratio fieri debeat. que nihilominus etiā p magistrū et cōsiliū fieri poterit: si de inobedientia certiorati fuerint. **V**olumus quoqz sic declaratos si priores baiulii et pceptores fuerint: prioratibus baiuliis et pceptoris esse priuatos: quorū pmissio magistro et cōuentui scdm formā stabilimentorū ptineat. **S**ive ro fratres cōuentuales fuerint: Antianitatē perdant reddant qz inhabiles ad alia beneficia obtinenda et possidenda. **Q**ui cum sic inobedientes declarati et priuati fuerint: ad prioratus baiuliatu pceptorias et antianitates recuperandas et habēdas nō admittantur: nisi prius eorū superior autentice significauerit eos emendatos esse: et de delictis correctionē suscepisse. **S**i quis autē cōtra pdicta prinaciter aliqd attemptare psumpserit: cōtra eū tanqz cōtra rebellem et inobedientē ad priuatōnē habitus scdm cōsuetudines et stabilimenta religionis pcedatur.

Frater Antonius Fluuiiani magister.

xl. De antianitate fratris capti proficiscendo ad conuentum Rhodi.

Rationi non conuenit vt qui culpa careat poenam subeat: **Q**uare stabilitum est qd si frater de licentia superioris in obsequiū ordinis nauigādo et pficiscendo Rhodū interciperetur: vel in captiuitatē duceretur: qd in eo casu a die captiuitatis antianitatem habeat. **P**assagium quoqz eius discretionis magistri et cōsiliū remittitur: qui de eo si libuerit: gratiam facere possint.

Frater Antonius Fluuiiani magister.

xli. De fratribus vagabundis.

Vagabundos et inconstantes **R**eligiosos terrore et aciori poena prosequi libet ne obediētie iugo reiecto vagipalantes aspiciantur. **P**recipimus igitur: vt omnes pceptores et fratres qui tales vagipalantes inconstantesqz religiosos absqz superioris licentia extra limites obediētie inuenerint detineant: et in carceres trudent. **N**otificentqz priori et castellano emposte: vt prouideat scdm stabilimentorum formā tanqz de inobedientibus.

Frater Antonius Fluuiiani magister.

De Stagijs fratrum conuentualium.

xlii. Residentias et stagia fratrum conuentualium mutari non permittimus: nisi in capitulo provinciali vbi prior et castellanus emposte cum cōsilio quatuor pceptorū si legitima causa et non aliter impulerit: eas mutare possit.

Frater Antonius Fluuiiani magister.

xliii. Qd fratres non exercent mercimonia.

Indecorum et graue quidez censerī debet: qui religionis professioni ac fidei catholice tuitioni: cui tota mente obsequi debent: dicati sunt: mercimonia negotiatio ni se sollicita cura ascribere. **P**rohibemus igitur ne fratres ordinis nostri cuiuscunqz cōditionis fuerint: mercimonia exercere presumant: hoc est emere et vendere res mercantiles lucri gratia. **S**i quis contraxerit: cadat in poenam quarantene: et eā

Tertia.

substantia: que in mercantijs suis reperta fuerit: p medietate thesauro applicam⁹ Altera vero medietas accusatori pbanti cōcedatur. Si tamen nōnulli venientes ad cōuentum et recedentes de conuentu: aliqua haberent: que nisi cū detrimento deuehere nō possent: ad quod euitandū cōmutationē aliarū rerū pcurent: q talia in eo casu vendere possint nullā poenam subeundo.

Frater Antonius Fluviani magister.

xliv. **Q** fratres nō impetrent beneficia Religionis ab alijs psonis q̄ ab ordine nostro.

Nihil est q̄ magis animos accendat q̄ laborū pmiū virtutūq̄ pconiū: quibus sub latis vires quidem attenuantur. animi franguntur. obsequia intereunt. Decet igit̄ fratres nostros: qui p fide. p christo. p ordinis statu militant periculorū laborūq̄ cōpensationem: et pmiū quandoq̄ consequi: vt qui bellorū exercitijs fracti fuerit quietam ducere vitā possint: et demum eterne vite beatitudinē pmereri. Repellendi quoq̄ sunt desides atq̄ pigri: qui pericula formidantes Rhodū venire negligūt et ea erequi: que veros Religiosos fidei athletas cōuenit: cōtemnunt. Sinistrisq̄ vijs dignitates et pceptorias adipisci conantur. et quod p statu nostro militantibus iure optimo spectat: sibi vendicant. His ex causis sancimus et stabilimus q̄ fratres ordinis nostri cuiuscunq̄ status aut cōditionis fuerint: clam v̄ palam: directe v̄ indirecte: per se vel interpositas personas nō possint aut valeant petere. impetrare. habere et cōsequi prioratus. Castellania emposte. pceptorias. dignitates. officia. beneficiaq̄. domus et predia ordinis nostri a quibuscunq̄ personis: nisi tantū et dūtaxat a magistro et conuentu Rhodi: seu religiosis eius ordinis scdm formam stabilimentorum. Si quis aut̄ aliter petierit: impetrauerit aut obtinuerit: iubemus atq̄ volumus: q̄ eo ipso et incōtinētī habita notitia de impetratione aut donatione sibi facta pter hunc ordinem stabilimenti: teneatur et sit obligatus cedere et renunciare huiusmodi puiſionē et impetrationē: ac omne ius qd̄ habere posset occasione hmoi impetrationis in beneficijs ordinis. Que quidem resignatio fiat p instrumentū autenticū a notario receptū in p̄sentia testium: vel in p̄ntia magistri fiat actū autenticus vt de tali resignatione vbiq̄ cōstare possit. Si vero talis impetrans resignationem modo p̄dicto facere recusauerit: aut quouismodo distulerit: eo ipso intelligat̄ et sit priuatus officijs: dignitatibus. pceptorijs et habitu atq̄ antianitate: et cōtra eū pcedatur: tanq̄ cōtra inobedientē et rebellem.

Frater Antonius Fluviani magister.

xlv. **Q** Fratres nō occupant aut violenter detineant mēbra aut pceptorias religiōis

Insolentiam puerorū opprimere cupientes statuimus: q̄ si fratres ordinis nostri tenere quouismodo aut occupare p̄sumant pceptorias. mēbra. aut domos vi atq̄ cōtra voluntatē magistri aut prioris seu castellani emposte: v̄ fratris: cui illa p̄tinerēt et p collationē Religionis spectarent: pdant habitū et carceri mancipentur: qui si de habitu gratia facta fuerit: bailiam aut aliud regimen p decem annos cōsequi non possint. Adiciētes q̄ Prior et castellanus emposte ad instantiā fratris: cui beneficia occupata spectant: teneatur et debeat totis viribus occupatorē expellere et beneficia in suā potestātē redigere: ac possessionē pacificā puiſo legitime dare. Quod si facere nequiuerint: ad hoc agendū brachium seculare inuocare possit vterq̄ tam prior q̄ frater: cui beneficia spectabunt. Ad quoq̄ prior erequi tenet̄ sub poena priua

tionis vnius camere: quā amittat si autentice cōstabit ea exequi neglexisse. **N**ihilominus quia in prioratu anglie p̄ceptorie ordinis nostri pauca v̄l nulla fortiticia habent: quare violentia dari nō potest: **I**deo prior dicti prioratus tenetur ad omnem requisitionem fratris p̄uili p̄ magistrū et conuentū aut religionem dare possessionē pacificam beneficij: de quo fuerit p̄uilius. **E**t si talis frater ostenderit autentice requiuisse occupatorem de habenda possessione: et pariformiter priorem: qui nō obstante instantia negligens fuerit in executione predictorum: eo in casu vna suarum camerarum prioratum priuatus censeatur. **Q**uarum quidem litterarum sic vacantiū prouisio fiat per magistrum et conuentum fratri cuius beneficia occupantur.

Frater Antonius Flumiāni magister.

xlvi. De ludo balistarum.

Exercitium quidem adiumentū bellantibus plurimū affert. experimentum quoq; docet qđ militantes exequi studeant. **I**deo precipimus fratribus conuentualibus vt ad minus semel in hebdomoda ludo balistarū in circo siue lobia cōuētus **R**hodi se exerceant. **Q**ui id exequi neglexerit portionē p̄sōis pitantiarū preceptoriaz pro illo anno perdat. **Q**ui si portio talis in lingua cuius delinquēs erit: esse non cōperiatur: fructum famuli sui amittat: quod emolumentum accusatori datum sit.

Frater Ioannes de lastico magister.

xlviij. De antianitate et prerogatiua fratrum: qui inferunt bellum infidelibus.

Inter cetera armorum exercitio cōtra christi inimicos dicati sumus. **I**deo qui contra illos bellum gerūt: merito gratijs prosequi debem⁹. **I**gitur sancitum est: qđ fratres qui de licentia magistri expeditiones aut armamēta nauigiorum quorūcūq; ac classium et exercituum contra fidei inimicos sequūtur: vt arma in eos exerceāt antianitate mensa ac stipendio: preeminētia quoq; antianitatis gaudeāt et fruātur ac si in conuentu **R**hodi personaliter versarentur.

Frater Ioannes de Lastico magister.

lviij. Qđ fratres seruientes armorum exerceant officia solita.

Aequum et rationabile existit: vt quilibet suo gradu gaudeat. **V**olumus ergo fratres seruientes armorū officia: que pro consuetudine sibi spectāt: prout sunt. volta granariū. parua preceptoria et alia officia suo statui consueta regāt: et administrent. **F**rater quoq; miles: qui ea postulabit: aut petet: reputetur ex eodē gradu: et ordie fratris seruientis: et nihilominus illud officiū assequi nō possit: nisi magistro et consilio ad illud exercendū aptus et idoneus videretur. **Q**uibus peractis per eos: qđ spectat: probi homines ordinentur: qui dictorū officiorum reformationi attendant: **E**t qđ deliquerit p̄ casus exigētia puniat. quolibz quoq; biēnio dicti officiales mutantur.

Frater Ioannes de Lastico magister.

lxij. Qđ nemo intercedat pro fratre delinquente prius qđ iustitia ministretur.

Turpe quidē est et valde dissonum: qđ iusticia intercessorū insolēcia et molestia perturbetur: ideo stabilimus qđ quotienscūq; iusticia de aliquo deliquēte ministrari de-

Quarta.

bet: non liceat alicui fratri pro ipso intercedere aut precari: donec iustitia exequutioni demandata fuerit. Attamen quia poena iniuncta grauior aut prolixior esse posset: tunc per alenuationem et abbreviationem iniuncte poene intercedere possit. Sed cui remissio pertinet pro eius discretionem secundum casus exigentiam veniam prebeat aut recuset.

Frater Jacobus de Willy magister.

l. De fratribus non recedant de conuentu Rhodi sine licentia.

Non est quod maius detrimentum ordini nostro afferre possit quam Rhodum in consilio superiore deferere: ubi status et honor ordinis nostri consistit: et qui pro virili parte summo studio defendendus et contra fidei hostes. protegendus est. Non licet igitur nec quouis modo permittitur quibusvis religionis nostre fratribus quacumque dignitate officioque fungentibus a conuentu Rhodi absque expressa magistri licentia in scriptis reducta clam vel palam discedere. Si quis autem contrafecerit: eo ipso absque alia monitione vocatione et citatione habitu et beneficiis priuetur: priuatus quoque esse censeatur.

Frater Petrus Raymondus Zacosta magister.

li. De honesto vestitu fratrum.

Decet viros religiosos et anime et corporis mundiciam atque honestatem summo studio obseruare: hinc est quod districtius inuigilamus fratribus religionis nostre: ut decet atque honestos habitus deferant: qui congrue videantur veris religiosi: prohibentes ne de cetero quouis colore excusationis quesito audeant portare tunicas vel habitus indecentes: sed utantur tunicis et habitu longo et decenti. honeste ordinato cum clamydibus rotundis longis ad medium sub genu vel rostratis siue ad punctas vulgariter dictis. Breui autem veste que sit etiam honesta: non utantur nisi in itinere vel in triremibus: aut in alijs nauigijs: vel in gardijs et custodia sancti Petri castelli lagonis et aliorum fortificationum Religionis. In ciuitate autem rhodi et castello ac extra ad militare non utantur breui veste nisi de licentia magistri aut manescalli: qui licentiam non det nisi urgente necessitate: videlicet ob exercitium alicuius publici officij aut casu obsidionis: vel parande ciuitatis ad tuitionem in euentu rumoris belli. Colores autem omnis generis et speciei prohibemus: nisi dumtaxat nigrum et griseum violetum ac azureum obscurum: alio autem colore non utantur. nec in tunicis mantellis caligis biretis diploidibus et capucijs. Tunicis autem sint aut nigre aut violete aut grisee vel obscure: tamen violeto et azureo crux affigi non possit: nisi cameloto obscuro dumtaxat. aut nigro aut griseo obscuro. biretis autem et calligis tantum niger color permittitur. Habitus autem cuiusvis generis fuerint: qui contra presentem institutionem deferentur: pro facto erario siue thesauro applicentur: vel valor eorum de soldeis defalcetur. Erequuntor autem contrafacietum sit manescallus. et si negligens fuerit dicti habitus valor de suis stipendijs in thesauro defalcetur: quibus non obstantibus huiusmodi habitus colorum semper thesauro applicentur totiens quotiens portabuntur. Et quod draperius de contrafacientibus faciat plantam manescallo: qui manescallus sit equuntor ut dictum est: Adicientes huic prohibitioni ultra predicta poenam acriorem quam qui contra huiusmodi inhibitionem semelstre perseruabit: Ancianitate duorum annorum perdat. Si autem in his perseueranter et contumaciter continuauerit: reddatur inhabilis ad beneficia Religionis obtinenda.

Frater Petrus Raymondus Zacosta magister.

liij. De incessu et deambulatione fratrum in conuentu Rhodi.

Omnis quidem honestas in religiosis obseruanda est. Ideo volumus et stabilimus quod fratres de cetero non possint deambulare et exire castellum Rhodi: nisi de licentia magistri vel manescalli urgente causa vel rationabili inter horas capane prandij et coene: Sed eo tempore diei versentur inter portas et muros castelli: conueniantque in circo sine lobia conuentus et ibi utantur ludo baliste. Ad quod exercitium compellantur per manescallum et aliquod aliud exercitium armorum: quo usus bellicos discant: quibus in necessario euentu consilij eius fide tueantur facilius. Sed cum capana prandij et post capanam coene: possint exire castellum ipsius circumuendo vel supra moenia ambulando aut exeundo usque ad ecclesiam sancti sebastiani. Cuiusmodi autem lustrare aut intrare non possint: nisi semper equestres aut bini et bini: et filius Arnaldus in comitibus antiani ad minus trium annorum: qui contrafecerit plectatur et puniatur poena quarantene: Cuius solennitates obseruent sedendo et comedendo in terra: a benedictione prandij vel coene usque gratias et alia ad implendo secundum antiquum ritum.

Frater Petrus Raymondus Zacoſta magister.

liij. Quod fratres non verberent: personas seculares.

Ad evitandum scandala que oriri possunt causa iniuriarum illatarum personis secularibus statuimus: quod quicumque frater Religiosis baculo ense aut alio genere gladii personas seculares ceciderit: aut verberauerit: clam vel palam se vel per alios: turri coerceatur per bi mestre. Si autem graue vulnus vel enorme intulerit: paretur antianitate: quam poenas pistorum incurrat: si bādulas vel pialitates duelli per quocumque cepit. Si vero homicidium commiserit habitu priuetur: quem nullo unquam tempore adipisci possit: sed perpetuo carcere teneatur: Ita quod propter hos casus nullo modo delinquentes possint poni in septena vel quarantena: quod si ponantur nihilominus dictis poenis plectentur.

Frater Petrus Raymondus Zacoſta magister.

liij. De gabella non soluenda per fratres.

Statuimus quod fratres Religiosis in Rhodo et alia iurisdictione nostra nec in introitu nec in exitu soluant gabellam aut commercium de rebus aut raubis puenientibus ex suis redditibus aut suis pecuniis propriis: vel de illis rebus: que sunt per suo usum. Tamen inhibemus fratribus ne sub hac specie aut colore doli committant: faciendo quod mercatorum mercimonia aut raube: sub hoc colore sint libere iuribus: quod si compertum fuerit: mercimonia intelligantur confiscata.

Frater Raymondus Zacoſta magister.

lv. Quod fratres non arment nauigia sine licentia: et quod non participent cum piratis.

Abusibus et damnis obuiare cupientes stabilimus: quod fratres ordinis nostri quacumque auctoritate fungentes nauigia cuiusvis generis fuerint: puta triremes: biremes naues carauellas balinaria et alia quouis nomine ceseant: armare non possint: nisi interueniente licentia et consensu magistri et consilij: que licentia in scriptis debet: fratres quoque hanc licentiam obtinere non possunt: nisi qui quinquaginta annos in conuentu Rhodi moram traxerit. Illi quoque qui in subsidium religionis ex partibus occidentis venire voluerint: Nauigia licentia non ob-

tenta armare possunt. **¶** Si enī q̄ cū licētia armabūt: prius prestare teneant cautionē idoneā q̄ christianos aut bona eorū nō molestabūt: diripiēt aut depredabunt. **¶** Inhibemus quoq; districtius fratribus nr̄is q̄bulis: ne quouisino p̄sumāt cū piratis p̄cipare: aut triremes v̄l nauigia more piratarū tenere: seu cū nauigijs piratarū tāq; patroni aut capitanei v̄l cōmilitōes trāsire seu nauigare: nisi trāsiretādi grā tātum: si q̄s aut cōtrafecerit: beneficiorum ⁊ habitus priuationem eoipso incurrat.

Frater Petrus Raymondus Zacoſta magister.

lvj. De fratribus habeant custodiam fortificationum religionis.

¶ Stabilimus q̄ de cetero in fortilitijs ordinis ad custodiam eorum deputentur fratres aut milites aut seruientes Religionis: qui si non reperiant: deputentur seculares fidei ⁊ idonei in fratrum absentia.

Frater Baptista de vsinis magister.

lvij. De fortilitijs.

¶ Statuimus q̄ fratres ordinis nr̄i p̄ficiant a p̄ceptorib; custodijs ⁊ sguardijs fortificationum ⁊ castellorum religionis nr̄e in p̄tibus occiduis sine damno ⁊ onere thesauri.

Frater Baptista de vsinis magister.

lvij. De prouisione equorum pro custodia insule Rhodi.

¶ Ad hoc vt deſ occasio habendi tenēdiq; equos stabilim;: q̄ fratres Religionis nostrę in Rhodo equos aptos p̄ custodia insule tenere ⁊ habere debeant: ⁊ q̄ thesauri debeat dare p̄ totū ānu; monstas dictis equis: q̄ p̄ manescallū siue locūtenentem ⁊ probos hoies idoneos ⁊ virtuosos iureiurando solēni adactos: dicendi ⁊ deliberandi quod rectum iustūq; fuerit: adiudicati apti: ⁊ idonei pro dicta custodia extiterint. **¶** Illi aut equi: qui repulsi a predictis manescallo seu ei; locūtenente ⁊ p̄bis hominib; conſequuti fuerint: monstas nō habeant. **¶** Adiciētes q̄ nulli fratrum in Rhodo liceat habere aut equitare mulos aut mulas sub poena quarantene: nisi sit baiulius aut prior aut frater etatis ānorum supra quinquaginta: ⁊ indispositus in persona: quequidē etas ⁊ indispositio cognoscatur p̄ magistrū ⁊ cōsiliū ordinariū de quorum licētia talis frater prouecte etatis ⁊ imbecillis p̄sone mulā equitare possit.

Frater Petrus Daubusson cardinalis ⁊ magister.

lix. De modo faciendi probationes etatis fratrum.

¶ Quia plerūq; in probatione etatis fratrum perplexitas contingit: stabilimus q̄ huiusmodi attestatiōes ad instantiā fratrum volentiū etate; probare in caplo puinciali p̄nte priore: aut castellano emposte seu eorū locūtenēte illius priorat; in cui; limitibus natus est fieri debeant: ⁊ in talibus p̄bationibus faciēdis p̄s aduersa etati contradicēs absq; alia citatiōe vocatiōe seu monitiōe in v̄m hmoi institutiōis in dicto caplo puinciali p̄sonaliter v̄l p̄ procuratorē legitimū cōparere teneat. **¶** Alias eius cōtumacia non obstāt: ad instantiā p̄tis volētis etatē probare: prior castellanus emposte seu eorū locūtenēs ⁊ caplū puinciale ad dictā probationem faciendā procedant cuius quidem attestatiōi stari fidemq; adhiberi iubemus.

Pars

De Fratribus.

Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.

lx. De plancta facienda per fratres.

Quia cum plures abusiones inualuerunt occasione planctarum et querelarum: que per religiosos sunt: consuetudini innitentes de his planctis mentionem in capitulo facientes: quas vel quod ad tertium capitulum retinere possint: que res perfecto et reprobum sensum reducat: ex quo non paucis oriuntur lites: Itaque quancumque observantia et consuetudinem quo ad hoc reuocantes: Institutum: quod quicquid aliquis frater facere placita vel querela de altero voluerit per aliquo casu: de quo certitudinem non habet: tunc debeat copere coram magistro et consilio completo: a quibus terminum petat: in quo possit de casu querere certificari: Super quo magister et consilium completum casus qualitate intellecta et mature pensata dabunt terminum: eis beneuolentibus: quo elapso et casu non probato querela sit nulla et eo extincta ceseat.

Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.

lxj. De moderatione fratrum in congregationibus linguarum.

Quoniam plerumque contingit contra omnem honestatem modestiam et reuerentiam vere illibateque obedientie: quod fratres in congregationibus linguarum utuntur gestis et actibus in decentibus nulla reuerentia in baiulios et superiores seruata: quinimo consulationes et deliberationes in dedecus ordinis et preiudicium publici commodi perturbant: Ea propter stabilimus quod baiulii: priores: preceptores: et fratres cuiuscumque conditionis fuerint in congregationibus et celebrationibus linguarum in conventu Rhodi debeant uti modestia et temperantia in sedendo secundum eorum ordinem et gradum audientes et intelligentes baiulios vel eorum locatenentes in his que proponunt etiam per curatores tam dicte lingue fratres quam alterius aut partes in disceptatione causarum Ita quod non dent molestiam vel aliquam turbationem seu inuolutionem: et ita cum maturitate et quiete intellectis propositis ac differentiis debeant pro eorum ordine et gradu dare suffragium et loqui lingua quoque compleat suam deliberationem: cui si aliquis contradixerit: aut propterea se senserit grauatum a deliberatione ad magistrum et consilium ordinarium habeat recursus: Coram quibus sua iura allegabit: Iusticia quoque prebentur auditis ministrabit. Qui contrefecerit in poenam quarantene labat.

Consuetudo.

lxij. Qualiter fit exequutio poene septene et quarantene.

Fratres qui ad septenam condemnati erunt: deposito palio siue mantello flectis genibus ante altare coram sacerdote religioso ordinis nostri humiliter stabunt. Presbyter vero virga dorsum percuciet dicens psalmum. Deus misereatur nostri. Kyrie. R. Christus pro nostro. Saluum fac seruum tuum Deus meus sperantes in te. Mitte ei domine auxilium de sancto. Et de syon tuere eum. Esto ei domine turris fortitudinis. A facie inimici Deus cui proprium est miseri. Et post hoc surget frater et accipiens palium siue mantellum: Superiores siue baiulios osculabit. Ille vero qui condemnatus fuerit ad quarantenam: oibus vestibus nudatus: et pedibus discalciatus presbytero dorsum virga percuciente dicet Miserere mei deus cum precibus supradictis. Item qui indicatus fuerit ad duas vel tres quarantenas unam tantum debet pati disciplinam: quod quidem similiter dictum de indicatis ad duas vel tres septenas Si vero erit indicatus ad poenam quarantene et septene pati debeat solummodo poenam quarantene.

k iij

Tertia

Consuetudo.

lxiij. **D**eclaratio septene et quarantene.

Frater qui erit positus in septena: septem diebus continuis ieiunabit: et quarta ac sexta feria ipsorum septem dierum pane et aqua duntaxat vesci debeat: comedetque sedens in terra sine mensa et manutergio in sue confusionis signum. **S**i vero erit positus in quarantena: quadraginta diebus continuis ieiunabit: et quarta ac sexta feria dierum quadraginta dierum pane et aqua tantum vescetur: comedens in terra ut supra: et qui condemnati sunt ad septenam vel quarantenam: qualibet quarta et sexta feria debent recipere disciplinam: nec debent recedere a suis domibus: sed interesse horis et officiis diuinis: deponereque debent arma: que deferre non possunt.

Consuetudo.

lxiij. **C**asus quidam propter quos frater incurrit poenam quarantene.

Primo qui non obedit preceptis in factis armorum: non potest incurrere minores poenam quarantene. **Q**ui aleas aut ludum tarillorum vel alios fortuitos pro denariis exercent: poenam quarantene incurrunt. **Q**ui intromittit se de officio alterius: incurrat poenam quarantene. **F**rater qui comedit in camera vel loco prohibito sine licentia sit in quarantena.

Consuetudo.

lxy. **Q**uidam casus propter quos fratres incurrunt poenam septene.

Qui non interest in assemblea: qui recedit ab officio diuino: qui pro seipso rogat ut liberetur a iustitia: qui est in septena: et quando surgit non reddit gratias: qui interrupt sermones consiliariorum in consilio: qui manducat sine habitu. **S**i fratres ad inuicem calumniati fuerint et iniurias dixerint: **S**i superior de eis querelam fecerit quilibet sit in septena.

Consuetudo.

lxyj. **D**e testibus.

Seculares persone non possunt dare testimonium contra fratrem de poena septene nec de alia re. **F**rater religionis nostre potest dare testimonium contra fratrem pro casu septene. **D**uo autem fratres possunt dare testimonium super quarantena et perditione habitus. **I**tem vnus frater et duo presbyteri ac duo clerici et duo laici qui sunt subditi religionis: possunt dare testimonium contra fratrem super priuatione habitus.

Consuetudo.

lxyj. **D**e poenis preceptorum.

Si baiulivus aut superior precipit aliquid alicui fratri: et non obediuerit: pro primo precepto incurrat poenam septene: et pro secundo non obediendo incurrat aliam septenam: et pro tertio non parendo cadat in quarantenam. et pro quarto precepto si non obediuerit perdat habitum. **I**ntellecto tamen quod de quolibet precepto sit facta querela siue plancta.

Pars.

De Fratribus.

Consuetudo.

lxvii. De modo Castigandi.

Si frater aliū fratrem reprehendere voluerit et obiurgare: Primo eum debet monere solus. Secundo alium debet adhibere fratrem secus. Tercio id facere debet in p[re]sentia duorum vel trium fratrum. et si delinquens perseverauerit: reuelat baculum vel superiorum. et si frater accusauerit fratrem: anteq[uam] ipsum monuerit: ut supra dicitur: et placita de eo facta fuerint: accusator incurrat illam poenam: quam delinques incurrisset. Intellecto tamen si frater accusatus de accusatore clamorem fecerit. Et si aliquis frater accusauerit alium fratrem in p[re]sentia alicuius fratris aut personarum secularium preter dictum ordinem: siue probauerit siue non delictum accusati: quod paciatur eam poenam et similem quam accusatus pati debet.

Consuetudo.

lxix. De Calumniatoribus.

Si frater Calumniatus fuerit alicui fratri de aliqua re aut delicto: et dixerit qualiter quod prout: non dixit ea mente ut calumniam faceret: Sed ira accensus: dicens quod non dixit verum: et penitet tales iniurias prout fuisse: Sic faciendo calumniator subeat tantum poene quarantene.

Consuetudo.

lxx. De percussoribus.

Si frater alium fratrem percusserit: sit in quarantena et si vulnerauerit ad sanguinem excepto ex naso vel ore: perdat habitum: et si nitatur percutere cum gladio aut lapide vel alio genere armorum: et tamen non percusserit: in quarantena existat.

Consuetudo.

lxxi. De iuramentis.

Si frater palam iurauerit: pro prima vice moneatur. pro secunda sit in septena. pro tertia in quarantena. pro quarta si in delicto perseverauerit perdat habitum.

De Electionibus.

Consuetudo.

1. Forma electionis magistri hospitalis hierusalem.

Prima ratione ducti nostri quidem antecessores prudenter et caute ad magistri electionem procedere consueverunt. In capite tanquam et superiore designando atq; deligendo status ordinis consistit: multumq; refert: qualis tam nobili coetui presideat: ac religionis gubernacula teneat. hec igitur norma in Magistri electione a maioribus nostris sancita traditaq; seruanda est. Magister cum graui morbo implicitum se cognoscit: debet pro ordinis indemnitate bulle ferree et argenteae cuneos. Signetum quoque secretum quibus uti solet: alicui probo discreto et idoneo religioso commendare: aut aliter tuto loco reponi iubere: ne his fraudulenter aliquis uti possit. Quod si prepeditus egritudine aut aliter facere negligeret: qui senescallie preest id effici procuraret et studeat. Ipso quoq; vita functo: qui ea in custodia habet: illico ad consilium ordinarii deferat: ubi franguntur: ut eorum usus penitus pereat. Demum funeris pompa pro more cum decore et deuotione ordinetur. quaquideq; peracta congregetur consilium completum in quo locum tenens magisterij eligitur: cuius officium usq; ad electionem preceptoris electionis perduret. Postea de spolio et magisterij statu cum diligentia anteq; ad electionem procedatur: disponatur ordineturq;: quibus rebus compositis dies electionis indicitur. cum vero dies indicta aduenit: In aurosa signo campane publica assemblea conuocatur. Magisterij quoq; locumtenens ac fratres Rhodi commorantes in ecclesia conueniunt: ubi post missarum solemnias peractas more et loco solito publicarum assemblearum locumtenens ipse presideat: baiuli quoq; et priores: ac procures pro ordine consueto sedent. Causa quoq; congregatiois locumtenentis organo explicata iubeat omnes fratres octo linguarum separatim congregari: qui suo ordine excepto: q; illius lingue fratres: cuius locumtenens esse censetur ultimo iurent in presentia ipsius locumtenentis: vicegerentis: totiusq; assemblee solemni iuramento: super crucem habitus prestitito: astringantur: q; vnum fratrem ex sua lingua: illic presentem idoneum et probum: pro electionario preceptoris electionis et trium electionariorum magistri scilicet militis: capellani et seruientis armorum eligent. Facta quidem octo fratrum ipso ordine electione: ipsi octo electionarii reuerenter coram vicegerente comparebunt: genibusq; flexis tota assemblea audiente et conspiciente tactis sacris euangelis iurent: q; rite et iuste vnum fratrem militem probum. discretum et idoneum ex tota assemblea vel ex ipsis in preceptorem electionis eligent. Si siquidem iuramento adacti conclauim intrant: illic quoq; preceptorem electionis eligunt: et demum sic electum locumtenenti et assemblee significant. Qui vero in preceptorem electionis designatus fuerit: reuerenter genuflexo coram vicegerente compareat: iuretq; sub forma preacta q; preceptoris electionis officium rite iusteq; exercebit. Corpore vicegerens magisterij officio abdicatur: et preceptor electionis presidet. Coram quo electionarii octo predicti iterum iuramentum in preactam formam prestabunt: q; vnum fratres militem: vnum fratrem capellanum: et vnum fratrem seruientem ar

morum idoneos probos et sufficientes pro tribus electionariis aliorum collegarum electionariorum magistri nominabunt et eligent. Ipsum quoque iuramentum preceptor electionis in manibus vicegerentis prestabit. Si de numero octo pretactorum fuerit: aliter enim in assemblea remanens presideat. His quidem completis octo electionarij sic iuramento adacti conclauim intrant: vbi secreto tres huiusmodi electionarios militem capellanum et seruientem eligunt. Quibusquidem electis precepto electionis ac toti assemblee delectos significant intimantque. Electione quidem triumuiratus videlicet militis capellani et lei uientis promulgata: octo electionarij officio functi censentur: ac ipsi tres religiosi miles capellanus et seruient coram preceptore electionis coetuque publico comparentes: forma pretacta iuramento se adigunt: quod iuste riteque reliquos electionarios magistri: hoc ordine eligent. videlicet quartum ex alia lingua: quod ex suis: et quartus electus modo premisso iuramento astrictus ad tres accedit: ipsique quattuor quitum: et sic deinceps usque ad octo semper ex alijs linguis: ita quod posterior electus: pro electione sequentis: addatur prioribus. Octo quoque sic electi nonum eligent: et decimum ipsi nouem: et sic usque ad numerum sedecim tantum: ita quod ex qualibet lingua: sint duo fratres. Facta enim electione octauum reliqui sumuntur per gradum et ordinem linguarum. Si autem aliquo casu contingente aliqua lingua his duobus ob defectum fratrum supplere non posset: ex alijs sumatur. In eadem autem electione: et ex electionarijs magistri possunt esse duo capellani: et tres seruientes et non plures: sed omnino esse debet vnus capellanus et vnus seruient ad minus. Ceteri vero milites existant: omnes quoque sint legitimo matrimonio nati. Inter hos quidem xvj. electionarios: miles ille triumuir: qui prius ab octo fuit pro milite electus: qui et electionis miles vocatur: presidet. Sic quoque magistri electionem ceteris astantibus promulgat. quilibet quoque sexdecim electionariorum vnico suffragio vtitur: excepto milite electionis: qui ad euitandum suffragiorum paritatem in magistri electione duobus vtitur suffragijs atque ille frater qui per maiorem suffragiorum partem: hoc est qui plura vota obrinet: in magistrum electus: sumptusque censetur. Postquam autem dicti. xvj. hac norma fuerint electi: monitu ac iussu preceptoris electionis confessiones sacerdoti peragant: missamque deuote audiunt et eucharistiam reuerenter recipiunt: ut a vicij purgati et diuina gratia illustrati: magistrum quidem dignum probum et virtuosum eligere valeant his quidem pactis electionarij sexdecim coram electionis preceptore: ac toto religioso coetu assistente humiliter cōpent: reuerenterque genua nudi capita flectunt. Superque sanctum crucis lignum sacrosancta que euangelia. ac misse preuentionem manibus appositis: quilibet singulariter vnus post alium: alta et intelligibili voce iuret in hec verba. Ego. N. promitto et iuro per hoc sacratissimum crucis lignum: ac sancta dei euangelia: et sacrosancta prefationis verba omni reiecto odio timore amore premij spe: aut in ordinato affectu: Sed in deum ac dominum nostrum Iesum Christum oculos et intellectum dirigens ad diuini nominis gloriam et laudem: religiosusque christiane honorem et commodum religionisque nostre decus et utilitatem rite iuste canonice secundum dictamen recte conscientie per facultate iudicij proprie rationis nominare et eligere in magistrum hospitalis sancti Joannis hierosolymitani et vniuersi ordinis nostri: ex omnibus religiosis religionis nostre fratribus militibus tam presentibus quam absentibus vnum fratrem militem legitimo matrimonio natum: idoneum probum virtuosum. et sufficientem magistrumque capacem: et ita iuro et promitto sic deus me adiuet: et hoc sacratissimum crucis lignum sancteque scripture: quas manibus tango: et si contrafecero in periculum et damnationem perpetuam anime esse censeatur. Duo peracto lignum osculetur cru-

dis: atq; scripturas sacrosanctas: Deinde sic omnibus electionarijs iuramēto ad-
actis: preceptor electionis: ac omnes ⁊ singuli fratres assemblee: super cruce sui ha-
bitus promittāt ⁊ iurent: se pro magistro ⁊ superiore admissuros: ⁊ ratum ac firmū
habituos: quē prefati electionarij pro maiori parte votorū elegerint. Dicti enī. xvi
electionarij sic iuramēto astricti: ilico nullos quavis de causa alloquentes: aut nutu
seu signo quidpiam significātes: a cōspectu preceptoris electōis: ⁊ toti⁹ assemblee
discedunt: locūq; secretum adeunt conclauimq; intrant portisq; clausis ita vt nul-
li pateat auditus: de eligendo magistro disceptant. In conclauē enim omnes electi-
onarij pro libero rationis arbitrio: intrepide quod libuerit: proponant: mores: vir-
tutesq; ac vicia doceant. de hisq; disceptent: habitoq; diligenti scrutinio per tacita
suffragia hoc est balotas in pyrides secreto iniectas magrū eligāt. Pro vno quo-
q; de quo disceptatio habita fuerit: capsula deputatur cui nomē eius affigitur. Sic
qui plura suffragia habuerit: in magistrum electus censetur: quem ⁊ non aliuz elec-
tionis miles haud dubio promulgare debeat. Electione peracta electionarij a con-
clauē discedunt: cōparentq; coram preceptore electōis ac vniuerso fratrum coetu tri-
naq; rogatione facta: si ratum habent quod egere: terq; affirmantibus gratū habe-
re: tunc electionis miles alta ⁊ intelligibili voce ceteris electionarijs adstantibus
magrū electū nominat ⁊ promulgat. Si electus affuerit reuerenter ad altare mai-
us ducitur: vbi super stabilimentoꝝ volumine positis manibus promittit ⁊ iuramē-
to solenni iurat: Regulam stabilimenta ⁊ laudabiles ordinis cōsuetudines se serua-
turum: Et q; religionis agenda de cōsilio procerum reget: ordinabit ⁊ erequitioni
demandabit. Si aut electus absens fuerit cum ad conuentum venerit: pari iuramē-
to astringatur anteq; magistrali gaudeat preeminencia. his peractis electo absente
cōsiliū completum eius vicegerentem eligit: qui vsq; ad magistri aduentum of-
ficio fungitur. Si electus presens fuerit: de locumtenente prouidet.

Frater Nicolaus Lorgne magister.

i. **Q**uod in loco vbi fit electio magistri non deferantur arma.

Libere quidem debent esse electiones: nec in his celebrandis minē pponende sunt:
vt vnusquisq; libero iudicio vtatur. caueant igitur fratres: ne i loco vbi electio ma-
gistri celebratur: dum fieri debet electio: arma gestare presumant. Si quis aut con-
trasacere presumat: suffragio electionis priuetur. Et si de eo plancta fiat: habitum
perdat.

Frater Petrus de Corniliano magister.

ii. **Q**uod frater qui in seculo existens liberos suscepit: ad prioratū pmoueri nō possit.

Affectus quidem liberorum plerumq; a iustitie rectitudine animū abducit. hinc sa-
pienter sancitū est: q; frater qui ante ordinis nri ingressuz liberos genuerit: ⁊ post p-
actam professionem ac promotionis tēpore supersitēs fuerint: nullo modo admi-
strationem prioratuum. castellanie emposte baiuliarum: seu preceptoriarum obtine-
re ⁊ habere valeat: nec eas quidem titulariter adipisci possit.

Frater Raymondus Berengarij magister

iii. **Q**uod frater non possit tenere duos prioratus.

Vnicuiq; gregi quidem ac fratrum coetui pastor ⁊ preses deputandus est: ne p incu-

Quarta

riam et limitum distantiarum negotia detrimentum suscipiant et que superioris presentia indigent per absentiam damno affici non possint. Non immerito igitur his incommoditatibus providentes statuimus: quod nullus frater duos prioratus seu baiuliatum simul adipisci possidere et tenere possit: sed unum dumtaxat habeat: cuius regimini inuigilet et insistat.

Frater Philibertus de Piliacho magister.

- v. **Q**ui baiulii eligantur semota dilatione vacatione baiuliatuum habita.

Quia provisionum et electionum dilatio plerumque inconueniens patitur: Volumus igitur atque statuimus quod de baiuliatuum vacatione notitia habita: magister et consilium ordinarium de ipsis disponant et ordinent: et ad baiuliuorum electiones procedant.

Frater Antonius Flumianni magister.

- vi. **Q**ui fratres priores in conventu et absentes ab eodem eligi possunt in baiuliuos et priores

Dignum est ut qui religionis agenda cognouerunt: et virtutibus ornati sunt: ad gradus quidem excellentiores promoueantur. Itaque stabilimus quod magister baiulii et priores in conventu rhodi existentes: fratres priores in ipso conventu rhodi: ac etiam illos qui a conventu absentes sunt ad baiuliatum et prioratum ac castellaniam emposite dignitatem assumere possint: habendo respectum ad virtutem et discretionem illorum: qui sunt eligendi. Ita tamen quod put stabilium est annos professionis et residencie in conventu compleuerint.

Frater Antonius Flumianni magister.

- vii. **Q**ui electi in priores et baiuliuos non utantur preeminentijs quousque adhibuerint diligentiam consequendi possessionem.

Electi enim in priores et baiuliuos honoribus et preeminentijs suarum dignitatum non gaudeant aut fruantur: quousque debitam diligentiam de consequenda possessione beneficii magistro et consilio autentice monstrauerint. Qua edocta ad magistrum et consilium discretionem honoribus et preeminentijs ipsi gaudeant.

Frater Joannes de Lastico magister.

- viii. **Q**uot annorum antiquitas requiritur ad hoc ut frater eligi possit in baiulium aut priorem.

Non solum conueniens immo necessarium videtur ut qui ad sublimiores gradus assumuntur per assiduam conversationem religionis nostre mores et normas dignoscant. igitur statuimus quod nullus fratrum ordinis nostri in baiulium aut priorem assumi seu eligi possit nisi quindecim annos habitum ordinis nostri gestauerit. Sub vera quoque obedientia religionis nostre vixerit: Quiquidem anni quindecim dinumerantur ab eo die quo Rhodum venerit. De ipsis quoque annis quindecim annos quinque simul aut diuerso tempore in conventu rhodi residentiam fecerit: aliter enim nullus fratrum nostrorum prioratum aut baiuliatum consequi possit.

Frater Joannes de Lastico magister.

- ix. **D**e electione iudicum Rhodi.

Grandis quippe probitas et grauitas requiritur in eo: qui per tribunali iura reddit. igitur

magister et consilium ordinarii viros probos: graues et idoneos in indices appellatio-
num et ordinarii vrbis rhodi eligant: qui quolibet biennio mutari debeant: ne tem-
poris assiduitas sinistri occasionem afferat.

Frater Jacobus de Willy magister.

i. Quas preceptorias promoti ad prioratum retinere possunt.

Bailini siue preceptores ad dignitatē prioralē rite et canonice promoti: preceptorias
omnes: quas prius tenēt dimittere tenēt: retinere tamē possunt cameras magistra-
les sibi colatas: et preceptorias per eos a seculariū manibus recuperatas. Illas etiam
quas titulo priuationis alicuius consequuti fuerint. Poterunt etiam pro suo arbitrio
vnam ex cameris prioralibus dimittere: et loco dimisse aliquas ex preceptorijs: quas
prius possidebant retinere.

Frater Jacobus de Willy magister.

ii. De electione prioris ecclesie.

Quanto magis dignitas spiritalē cōcernit: tanto magis i. promouēdo ad eā aucto-
ritatē viro p̄sideratio habenda est. Igitur stabilim⁹ q̄ vacante ecclesie religiōis n̄re
prioratu: Magister et consilij ordinariū matura et graui deliberatiōe ad prioris ec-
clesie electionē cōueniāt: et pcedāt atq; de capellanorū oīz linguarū religiōis no-
stre morib⁹. vita. doctriā diligētq; discussiōe habita: vñū capellanū pbate vite: di-
uinozq; exp̄tū: peritū doctūq; in priorē assumāt et eligāt: qui q̄dez electus assidu-
as residentiaz Rhodi facere teneat. Et si aliqua vrgente necessitate extra puentū
mittat: terminus quātocius remeādi a magistro et consilio ordinario p̄figatur.

Frater Jacobus de Willy magister.

iii. De electione procurationis generalis Romane curie.

Urbs quidez Roma: in qua christi vicarius catholice presidet ecclesie: merito ve-
neranda est et honorāda: Ubi pro tuitione libertatis ordinis nostri generalis p̄cu-
rator versari debet: qui moribus et vite p̄bitate: agendorūq; experientia p̄dicit⁹
decus et cōmodū ordinis afferat. Is enī procurator quolibet generali caplo a pro-
curatione quidē reuocatus itelligitur: alius quoq; eius loco subrogāduS existit. Ni-
hilominus si magro et cōuentui certis de causis libuerit interiacente capitulorū ter-
mino: nō obstante capitulari cōstitutiōe: de alio p̄uidere eo reuocato poterūt. Ma-
gister igit et caplm generale p̄curatorē cōstituētes: diligēter cōspiciāt et mature p̄-
uideant: religiosūq; dignū. prudētes: et b̄nmeritū in generalē p̄curatorem eligāt
Qui q̄dez electus in romana curia resideat: honestisq; vestibus: et decēti ornatu in-
cedat. Religionis quoq; n̄re priuilegia. gratias libertates tute. collationes. dona-
tiones. et p̄uisiones magri et cōuentus defendat: fratrib⁹ q̄dez rebellib⁹ et inobedi-
entib⁹ resistat: obsistat: ipsosq; cū rigore p̄sequat. obediētes vō foueat. iuuēt. et gra-
tis omni reiecto munere defendat. Magistrū q̄dez et cōuentū certiores de agēdis
reddat. Nec aliud a fratrib⁹ n̄ris p̄ labore erigat: sed thesauri stipendio cōtētus
existat. Oratores vō quos in curia destinabim⁹ honore et fauore p̄sequat. Roma-
nū quidez pōtifice supplex colat. Reuerēdissimos dños cardinales obseruet: coe-
tūq; epōrū honoret. Curialū quoq; comitiū diligat: et i n̄ra benivolētia p̄seruet.

Frater Petrus Raymondus Zacoſta magiſter.

xiiij. De electione capitanei exercitus terreſtris ⁊ classiſ.

In duce quidē ⁊ belli capitaneo ſumma diligētia ⁊ rerū agēdarū expientia requiritur hinc eſt qd p tuitiōe ciuitatis: Rhodi volumus ⁊ ſtabilim⁹: qd in electiōe capitanei exercitus terreſtris: aut classiſ: queqde electio fieri debeat p magiſtrū ⁊ cōſiliū pple tū. ita qd tres partes ſuffragiorū cōſentiāt in vnū: habeat potius reſpect⁹ ad bñme rētiām ⁊ idoneitatē q̃ antianitatē: ſine tñ p̃iudicio antianorū. Ita tñ qd ſi lingue al uernie p capitaneo terre ſufficiēs ⁊ idone⁹ repiaſ: Is qdē ad capitaneatū añ alios aſſumat. Si vō ſufficiēs nō repireſ: alius idone⁹ p illa vice deputeſ: ⁊ ſine p̃iudicio lingue ⁊ antianorū. Et ſic de capitaneatu classiſ ſtabilimus: qd ſi in lingua itali ca ſufficiēs reperiaſ: classiſ preponatur: ſi minus: alius pro illa vice deputeretur: et ſi ne p̃iudicio lingue ⁊ antianorum vt dictum eſt.

Frater Petrus Raymondus Zacoſta magiſter.

xiiij. Quales officiales ſubiaceant ſindicatui.

Qui aliquñ bonitate ipſa allekti virtutē nō ſequūtur: timore poene ⁊ infamie formi dine: a vitio retrahunt. probi quoqz viri geſtorū laudes optāt. Imq̃ vō paratorū poenas formidāt. Ea ppter ſtatuiſmus qd caſtellan⁹ Rhodi: ac baiuliu⁹ cōmercij eorumqz locatenentes: pariter iudices appellationum et ordinarij officiorum ſuorū termino elapſo ſubiaceant quindē dies ſindicatui: comiſſariozū per magiſtrū ⁊ cōſiliū completum deputatorum.

Frater Petrus Raymondus Zacoſta magiſter.

xv. De electione caſtellani ⁊ baiulij commercij Rhodi.

Qui enim populo preſunt ⁊ iura pro tribunali reddunt: prudentes ⁊ probi eſſe debent. Nihil namqz extitit: qd ſubditos pace teneat ⁊ rempublicā cōſeruet q̃ eā iuſticie ſtatera: vnicuiqz ius ſuū tribuere. In dictorū igitur electione ſumma prudētia vtendū eſt: ⁊ circa quod non pauci ⁊ quidem digni ſunt adhibēdi vocādiqz. Itaqz ſtabilimus: qd officia caſtellanie ⁊ cōmercij Rhodi videlicet caſtellaī ⁊ baiulij con ferantur per magiſtrū ⁊ cōſiliū completum. Qui religioſos idoneos in caſtellanū ⁊ baiuliuū eligant per turnū ſiue graduz ⁊ ordinē linguarū. Venturqz dicta officia fratribus idoneis ⁊ ſufficientibus: ac antianis ānorū octo ad munus. Locatenētes vō ⁊ caſtellaī ⁊ baiulij: Magiſter auctoritate p̃pria ex magiſtali p̃eminētia eligit.

Frater Petrus Raymondus Zacoſta magiſter.

xvj. De electione locumtenentis Capitanei Caſtelli ſancti Petri.

Stabilimus qd capitaneus Caſtelli ſancti Petri: duos fratres ſimul aut ſucceſſiue ex carauenna: aut alijs magiſtro ⁊ cōſilio ordinario pro ſuo locūtenente pſentet: ⁊ ipſa preſentatione facta: ſit in diſcretionē magiſtri ⁊ cōſilij alterum preſentatorum acceptare inſtituere ac in locumtenentem eligere.

Frater Baptiſta de vſinis magiſter.

xvij. De electione capitaneorum trium turrium portus Rhodi.

Arces quide: que aditu portus Rhodi defendunt tutanturq: grandi cura et vigila
cia custodiende seruandeq: sunt: et his quide viri probi grauesq: preficiendi existunt
Itaq: statuimus q: de diuersis linguis: et per gradus atq: turnum linguarum pro
termino trium annorum: magister et consilium ordinarium beneuolos fratres idone
os et sufficientes in capitaneos trium turrum: portus videlicet sancti Nicolai de millia
cho et molis molendinorum deputent et eligant.

Frater Baptista de vrsinis magister.

De electione capitanei castelli sancti Petri.

Agregium quidez facinus pdecessores nri agressi sunt: Tu castellu sancti petri in
Alia minori: que turco Cristianorum inimico nostra etate paret: inuito hoste armia
et vi propulsato: condere et erigere no formidarunt. Ex cuius constructione decus
et comodum christiane Religioi partu est. Vexilla eni sacratissime crucis in turcorum
ditione spiciunt. Non pauci quoq: captiuorum Christianorum tyrannidis iugo submis
sorum: quotannis refugio huius arcis ad fidez catholicam reuertunt. laresq: proprios re
uisunt. Omni igitur ope. studio et diligetia circa dicti castelli munitione vacandu est
Qua ppter magi et consiliu ordinariu: cu de pficiendo huic castello capitaneo consulta
bunt: diligenter consideret: vt religiosus expu et pbate militie ad huius tutione in capi
taneu deligat: ipazq: arcem machinis balistis et his que vsui in bello esse possunt: pic
comeatib: muniat: et p teporu qlitate defensorib: et psidijs tuitioi huius adhibitis lo
co psultat. Semp quoq: p iminu vni ani an vacatione capitaneat castelli o alio
capitaneo pvideat in cuius qde capitanei designatione et electioe no seruet ordo seu
turnus linguarum: sed idifferet ex oib: linguis illu q mature etatis et pbitatis visus
fuerit: castello pficiat: dictiq: officiu capitaneat pro termino vnius. duorum: aut tri
um annorum ad plus detur: prout magistro et consilio beneuolum fuerit: et quemadmo
dum temporu et rerum qualitas expostulabit. Itaq: pro maiori termino quam tri
ennio dari non possit: sed bene pro minori.

Frater Baptista de vrsinis magister.

De electione baiuliuorum et priorum.

Bradis quide est baiuliuorum et prioru virozu consulariu in nostro ordine auctoritas
in quorum profecto electione maturo consilio procedendu est: vt viri graues: et co
silio digni ac probi qui magistro adsint eligantur. Itaq: stabilimus q: quandoq:
magister et consilium ordinariu ad electionez baiuliu consuetualis pcedent: Postq:
auditi fuerint qui baiuliatu more solito postulāt: discussis prius de petitiu morib: et
virtutibus no ordine seruato per eos q in consilio aderūt: sed pro arbitrio p magi
stru ante vsum balotarū: iuramentu solene super cruce habitus prestiu de baiuliuo
prioribus et assistentibus in consilio pro electione fatienda recipiatur. q virum ido
neu vtile. dignum atq: pstantiore. habita potius ad virtutes et benemeretia: q an
tiantitate consideratione baiuliuu eligent. Et sic per scrutinu balotarū electio fieri
debeat. Pariformiter priore ecclesie: ceterosq: priores et baiuliuos capitulares eli
gi et creari pcipimus: linguarum sinotatione p veteri consuetudine semp reseruata

Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.

De electio prioru et baiuliuorum fiat per magistrum et consilium ordinarium: q: bus

Quarta.

tantum hoc agendi facultas conceditur.

Brande quidem preiudicius afferetur: si prioratus et baiuliat⁹ quor⁹ gradus excel-
lentiores in nostro ordine censetur: ab inferioribus quidē: quibus id agēdi facultas
est penitus denegata cōferrētur: ex quo plerumq³ puectoruz et antianozū de Reli-
gione benemeritozū lederetur ratio. Ideo circa ea omni studio est inuicēdū ne ad
ipsos gradus puebātur: q³ minus apti et rerum ordinis ignari diiudicātur. Quare
laudabiliter hactenus obseruatū est: ut magister et cōsiliū ordinariū: huius ele-
ctionis auctoritatē habeant. Cuiquidē institutioni nōnulli cōtumaciter refragātes
aliquādo abuti presumpserunt. cupiētes igitur temerario ausui: **D**olo et fraudi puer-
foruz iustas sanctiones obijcere. statuimus atq³ sancimus. q³ baiulii tā cōuentua-
les q³ capitulares et priores atq³ castellan⁹ emposte nullo pacto quacūq³ cā cogē-
te: in prioratib⁹ et castellaniam emposte: in caplis assembleisq³ puicialibus v^l extra
eligi possint: nā eis talis auctoritas prius est denegata. Dicte nāq³ electioes et pro-
motiones optimo iure ac laudabili institutiōe magro et cōsilio ordinario: religiois
nrē pertinent et spectant. Quicquid pfecto preter hunc ordinē factū fuerit: irritū et
inane penitus cēseat. Prohibētes et districti⁹ inuigētes oībus et singulis fratrib⁹ q³
cūq³ auctoritate fungētib⁹ pntib⁹ et futuris: ne quouismō psumāt in prib⁹ occidiis
aut alibi in vnuz cōuenire: aut capl³ siue assembleā celebrare: v^l suffragia et vota
dare p talib⁹ electionib⁹ faciendis: aut aliquē in baiuliū: priorē v^l castellanū em-
poste eligere. creare ac designare audeāt. Qui aut cōtrafecerit. si pceptores sint eo
ipso pceptoris priuati intelligātur: et de pceptoris absq³ alia citatione et moni-
tione per magistrum et conuentum Rhodi prouideatur. Ad alias quoq³ pcepto-
rias psequendas inhabiles perpetuo reddantur. Si vero conuentuales extiterint:
antianitate per imperpetuum priuati eoipso existant. Et nihilominus sic nulliter
electi baiuliatun: aut prioratum: seu castellaniam emposte: in vim dicte electionis
consequi non possint. Et priuati alijs pceptoris quas possidebant ipso facto eri-
stant: atq³ inhabiles ad alia beneficia obtinenda censeantur. poenam quoq³ habi-
tus incurrant: vacantibus tamen prioratibus et castellaniam emposte pceptores prio-
ratuū et castellaniam eligere locatenentes: secundū laudabilez institutionem poterūt
reseruata quoq³ est linguarū sinotatio seu noīatio p veteri cōsuetudie fieri solita.

Collatio

Quarta.

De Collationibus.

Frater Guilielmus de Villanova magister.

- i. **In** quotto anno professionis frater adipisci possit preceptorias.

Qui enim regimini administrationiq; preceptoriarum preficiuntur depu-
tanturq; merito de statu et ordinis obseruationis noticiam prius habere co-
uenit: ne per rerum in experientiam inutilis administratio proueniat: et in
de preceptoris detrimentum contingat. **H**inc sapienter sancitum est qd nul-
lus frater religionis nre cuiusvis conditionis fuerit preceptoriam de gratia aut deca-
bimento aut quouis alio titulo vlllo modo habere seu adipisci possit: nisi postq; ha-
bitum ordinis nostri assumpserit: et professionem fecerit. **T**res annos in conuentu
Rhodi moram traxerit. **N**ec quinq; annos habitum extra conuentum ipsum ge-
stauerit. **D**um tamen in eo termino annorum quinq; semel in conuentu **R**hodi p-
sens fuerit: ac ius passagij exoluerit et non aliter.

Frater Elyonus de Villanova magister.

- ii. **N**on fiant gratie expectatiue et declaratio eor; quibus spectat collatio preceptoriarum

Periculosum quidem est alterius vite quepiam constitutere: et insidiatore adhibere: ne
malignus quidem spiritus delinquendi occasione data suggerat perpetrare: qd religio
sa vetat obseruantia. **P**rohibemus igitur ne aliquo pacto de preceptoris bailiis do-
mibus aut alijs beneficijs seu officijs ordinis nostri: quacumq; causa urgente expe-
ctatiue fiat: si que aut; extra hac institutionem facte fuerit irritae cessant. **Q**uodq; ex eis
consequutum fuerit cassum prorsus existat. **Q**uinimo de decedentibus preceptorib; **M**agi-
ster et conuentus **R**hodi de preceptoris ordinem: disponant atq; conferant antianis
et benemeritis fratribus secundum religionis laudabiles consuetudines. **E**t si plu-
res preceptores eiusdem prioratus inter duo festa. **N**atiuitatis sancti **J**oannis **B**apti-
ste de mense **J**uni: tunc reuoluto eodem anno in partibus occidentis decesserit **P**rior et ca-
stellanus emposte de vacatione preceptoriarum magistrum et conuentum certiores redde-
re debeat. **M**agister quoq; et conuentus (sic certificati) preceptorias per unius prepto-
ris mortem vacantes: conferent. **M**agister quoq; sua collatione magistrali ante co-
uentum utatur: post quem conuentus confert. **D**e residuis autem preceptoris in-
ter duo festa (vt dictum est) reuoluto eodem anno vacantibus per mortem plurium prepto-
rum in partibus occidentis decedentium: **P**riores et **C**astellanus emposte fratribus an-
tianis et benemeritis provideant ac disponant: habita prius noticia de puisionibus
factis per magistrum et conuentum et non aliter. **S**i vero aliquis prior vel **C**astellanus
emposte contrafecerit: **C**ollationes per eum facte eoipso nulle censeantur. **E**t nihilo-
minus pro ipso anno suis collationibus priuatus est et intelligitur. **P**receptorie aut
que vacant per obitum preceptorum qui decedunt in conuentu **R**hodi et partibus
orientis spectant collationi magistri et conuentus: nec in eis priores ius collationis habent.

Frater Elyonus de Villanova magister.

- iii. **N**ullus impetret litteras condemnaticias pro adeptione beneficiorum.

Alienum quippe existit: eum qui obedientie religionis subditus: per beneficiorum adeptione
ab alienis personis suffragia implorare. **P**rohibitum itaq; est sub inobedientie poena

ne aliquis frater cuiusvis conditionis fuerit litteras commendaticias aut comminatorias a quoq; impetret ut beneficia aut preceptorias illarum vigore consequi aut obtinere possit: seu quouis modo presumat: ab his tamen qui religionem nostram professi sunt litteras obtinere licitum est: quibus virtus benemeritorum commendatur. Nec ex eorum repugnantia damnum sequi poterit.

Frater Deodatus de Bozono magister.

- liq. **¶** Prior significet magistro et conventui Rhodi preceptorias vacantes ultra mare: Aliter priuatur collatione preceptoriarum pro illo anno.

Dolos et fraudes in preceptoriarum collatione vitare cupientes: Sancimus atq; statuimus: qd priores et Castellanus emposte anno quolibet post festum sancti Joannis Baptiste de mense Junij et reuoluto tunc anno integro: de preceptorijs vacantibus in suo prioratu. Castellaniaq; emposte et partibus occidujs per suas litteras autentice particulariter et nominatim cum diligentia et celeriter Magistrum et conventum Rhodi certiores efficiant: nec de aliquibus preceptorijs in vim suarum preeminentiarum providere possint: quousq; magister et conventus pro veteri consuetudine et secundum stabilimenta ac eorum preeminentias de preceptorijs ipsius anni collationem fecerint: Et de tali provisione priores notitiam et responsus authenticum a magistro et conventu ipso habuerint: quo habito et non ante secundum suam preeminentiam. De residuis vero preceptorijs eiusdem anni disponant: et non aliter. Si aut huic institutioni priores contrafecerint: eo ipso collationes per eos facte nulle censeantur. Et nihilominus pro illo anno collationibus suis priuatur. Et preceptorie ipse ad magistrum et conventus dispositiones deuoluuntur.

Frater Raymondus Berengarii magister.

- v. **¶** De preceptorijs in quib; est administratio iusticie sanguinis fratrib; capellais pferendis

Sapientie ac probitati magistrum baiuliuorum quoq; et procerum consilij ordinem eorumq; discretionem remittimus: Itq; preceptorias in quib; iusticia sanguinis exercetur: Fratribus capellanis ordinis nostri conferendi auctoritatem datus. Hi namq; casu contingente ordinabunt: Et de talibus pro suo arbitrio personarum et rerum qualitate pensata diiudicabunt.

Frater Raymondus Berengarii magister.

- vi. **¶** Preceptorie conferantur ancianis et benemerentibus.

Dignum profecto censetur: ut qui obsequijs Religionis nostre insistant assiduoq; vigilant laborum premia quandoq; consequantur: sublato enim premio obsequium omne intereat necesse est. Nullus quoq; sane mentis operi vacat: nisi premio preposito. Itaq; statuimus qd preceptorie ordinis nostri: que premia fratrum nostrorum esse censentur: quibus adiuti vitam agant virtuosam et obsequijs prestandis ardentes reddantur: per magistrum et conventum Rhodi fratribus ordinis nostri ancianis ac benemerentibus dentur atq; conferantur:

Frater Raymondus Berengarii magister.

- vij. **¶** Priores possunt acceptare quintam cameram ultra quatuor cameras.

Quarta.

Satisfactioni ac compensationi priorum qui iuribus mortuorum que olim sumebant iam pade cesserunt puidetes. Prioribus igitur et Castellano emposte facultatem atque auctoritatem concedimus: ut ultra et preter quatuor cameras priorales aliquam preceptoriam pro quinta camera de preceptorio sue collationi spectantibus sumere. acceptare. et retinere possint: ut decentie status comodius consulatur.

Frater Joannes Ferdinandus de heredia magister.

viiij. **P**oenam quam incurrit qui dat preceptoriam fratri minus antiquo.

Qui preceptoriam fratri minus antiquo tribus annis Si talis preceptoriam Castellum aut fortalicium non habuerit aut. v. annis: Si ea preceptoriam castellum seu fortalicium habuerit conferet: statutum est ut priuationem habitus incurrat. Cui vero collatio facta fuerit: nec collata preceptoriam: nec aliam annorum quicquid termino adipisci et possidere potest.

Frater Philibertus de Billiacho magister.

viiiij. **D**ifferetia que ratione cabineti aut melioramenti oritur inter fratres milites ex una: ac capellanos et seruientes ex altera: diffiniri debet per magistrum et consilium ordinarium.

Ut equitas in iudiciis seruetur nec minor seu pusillus in aliquo ledatur: sed unicuique quod suum est equa quidem statera reddatur. Ad quoque grauium et prudentum religiosorum deliberatione omni passione sublata executioni demandetur. Ideo optima ratione impulsus volumus et instituiamus: quod quecumque lis et differentia ratione cabineti aut melioramenti inter fratres milites ex una ac fratres capellanos vel seruientes parte ex altera et pro tempore contingens per magistrum et consilium ordinarium concludi. decidi atque diffiniri debeat. quodque per eos diffinitum fuerit contradictione cessante executioni demandetur.

Frater Philibertus de Billiacho magister.

x. **P**er mutationes preceptoriarum nullius roboris existant: nisi per magistrum et conuentum confirmentur.

Summa ope niti decet: ut iura fratrum nostrorum illesa conseruentur: ne fraudibus et illicitis tractibus preiudicium recipiant. Prohibemus igitur et prorsus interdicimus prioribus et castellano emposte quod permutationes preceptoriarum aut beneficiorum in prioratibus a quibusuis preceptoribus aut fratribus non recipiant: aut quouismodo facere presumant. Si autem nonnulli permutare preceptorias aut domos desiderauerint: Priores et castellanus emposte de tali permutatione ac fratrum etate: et preceptoriarum valore atque qualitate Magistrum et conuentum litteris authenticis certiores reddant. Qui magister et conuentus de huiusmodi permutatione clarius informati: Et de ipsa in lingua cuius fratres esse censentur permutantes: discussione et deliberatione habita: Si lingua tali permutationi consenserit: tunc huiusmodi permutationem magister et conuentus confirmet: Et per priorem executioni demandetur: aliter non. Si autem priores et castellanus emposte aut alteri superiores contrafecerit redditibus anni unius Lauderari prioraliu et preceptoriaru priuetur: qui redditus thesauro applicent. Et nihilominus quicquid propter serie huiusmodi institutionis factum fuerit nullius roboris esse censeat. Si vero preceptores aut fratres propter hanc formam preceptorias aut domos permutauerint: et possessionem preceptoriarum adipisci presumerint: priusquam magister et conuen-

Pars.

De Collationibus.

tus atq; lingua permutationē cōfirmauerint ratāq; habuerint: **E**o tūc ipsi pcepto-
rioris et domibus de quibus facta est permutatio priuati sint. **E**t de eis magister et
conuentus prouisionē faciāt: **F**ratribusq; antianis et benemerentibus cōferāt. **N**ec
alias preceptorias ipsi contrahentes vsq; ad lapsum quinquēni habere possint.

Frater Antonius Flumiāni magister.

xi. De modo resignationis capellarum.

Summe quidem est cauendū ne in capellarum cessionibus et resignationibus abu-
sus dolus vel fraus cōmittat. **I**deo stabilimus qd fratres capellani cuiusvis condi-
tionis fuerint capellas nostri cōuentus **R**hodi resignare nō possint: aut eis quouis
modo cedere in manibus prioris ecclesie seu alterius collatoris: nisi de exp̄ssa licē-
tia magistrī: in cuius etiā manu tales resignationes facere possint. **I**ta tñ qd huius-
modi cessiones fiant simpliciter ac pure omni reiecta conditione et absq; alterius
nominatione: in cuius commodū fierent. **Q**uibusquidē resignationibus sic p magi-
strum susceptis capellarum collationes ac dispositiōes priori ecclesie et collatoribus
quibus pertinent remittat qui pro veteri consuetudine de eis disponāt: qd si ei col-
lationi magistrali spectabunt ipsas cōferet. **S**i autē preter formā huiusmodi resigna-
tionis aliquis capellanus prouisus esset capella nō gaudeat de qua sic prouisus fu-
erit cuius collatō magistro deuoluat: quia collator et cui data est: stabilimēto abusi
sunt. **A**tq; ipse capellanus in poenā quarātene labatur. **E**t tres ānos inhabilis ad
possidendum capellas quascumq; censeatur.

Frater Antonius Flumiāni magister.

**xii. Qd fratres i assumptiōe melioramētōz sint obligati dimittere statū pceptorie quā
resignant.**

Preceptoriaz damna precauere studentes: et ne earundem futuri pceptores statu
debito frustrentur. **Q**uinimo ipm̄ illesum ac integrum recipiāt. **I**deo volum⁹ et mā-
damus qd pceptores ad alias preceptorias p melioramētū se transferentes: pcep-
toriarum quas dimittūt statū integrū in eis sicut reperierūt dimittāt. **Q**d si p̄trariū
fecerint: et ablata non restituerint infra annū: tūc eo ipso priuati sint pceptoris. **E**t
alias habere termino quinquēni non possint. **A**diciētes etiā qd si receptores de sta-
tu pceptoriarū aliquid abstulerint: illud restituere teneantur. **E**t preter hoc poe-
nam valoris mortuarij eiusdem pceptorie subeant. qui valor thesauro applicetur.
Super quo prior et castellanus emposse ministrare iusticiā fratri conquerētī tenet.
Qd si facere recusauerit: tūc et in eo casu: prior ppter iusticie denegationē ipm̄ statū
proprijis expensis exoluere atq; complere teneatur.

Frater Antonius Flumiāni magister.

xiii. Quorum donationi preceptorie vacantes super mare pertinent.

Lites et differēcias sopire cupientes: **E**t ne ratione vacatiōis pceptoriarū vacatiū
per obitū fratrum: qui ventēdo ad conuentū vel discedendo a cōuetū i nauigis aut
insulis supra mare moriuntur p̄trouersie oriant. **I**deo stabilimus qd pceptorie vacā-
tes p decessum fratrum qd in nauigis vl̄ insulis supra mare eūdo vl̄ accedēdo e vita
excesserint collatio et prouisio magistro et cōuentui **R**hodi pertinent et spectāt. **Q**uia
in conuentu **R**hodi vacasse intelliguntur. **R**eseruatis preceptoris **C**astellanie em-
l. iij.

Quarta.

poste que in locis predictis vacantes in conuentu Rhodi vacare nō censentur: nisi a Mothono citra vltus oriētē vacauerint: que tūc in pūctu Rhodi vacare itelligūt.

Frater Antonius Fluuiiani magister.

xiii. **Q** prior in collatione preceptorie non possit retinere membrum aut accipere bona mobilia seu immobilia.

Indecorū odiosumq; cēsetur: atq; simonie nota affectū est: vt p gratijs pferendis comodū recipiatur. **P**rohibem⁹ igitur q; priores ⁊ castellanus emposte in collatione pceptoriarū: quas in vim sue pēminentie pferūt: membrū vel domum earūdem retinere nō possint: aut quouisimō valeāt: vel p dicta gratia mobilia bona aut imobilia recipere psumāt. **S**i aut ptrafecerint collationibus prioralibus p illo āno priuati censeātur. **E**t nihilominus collatio facta expiret. **T**alisq; pceptoria: ⁊ alie que p illo āno sue collationi spectarēt: ad dispositionē magistri ⁊ puentus perueniant.

Frater Ioannes de Lastico magister.

xv. **Q** preceptores non admittantur ad melioramentum: nisi facta quinquennali residentia in preceptorijs: ⁊ facta fide de melioratione.

Non enim meretur condictionē ampliare: q; pristina administratione vtilē ⁊ pbatū administratozē rectorēq; se nō pbuerit: assidua quoq; de pceptorijs ad pceptorias transinigratio eisde plurimū dispēdij asserre potest. **I**git optima ratioe ducti sancim⁹ atq; statuimus q; fratres q; semel de aliqua pceptoria pmissi extiterint: se de alia meliorare nō possint: nisi prius quiq; ānos preter mortuariū ⁊ vacante in pceptoria residentia psonalē fecerint: ⁊ pceptoriam meliorauerint: de qua quidē melioratioe certificationē autenticā per priorem ⁊ castellanū emposte ⁊ capitulū puicia le factā mōstrare tenēt: **A**lter enim se meliorare nō possint. **P**uic tñ legi nō supponūt baiuliui pūctuales: q; Rhodi residere rōe sui officij ⁊ magro assistere astrigūt.

Frater Ioannes de Lastico magister.

xvi. **D**e collatione capellarum.

Rationi cōgruū est patronatus iura illesa pseruari. **I**deo sancitū est q; capelle sancti Ioannis collaci Rhodi ⁊ sanctorū Antonij Georgij: ecclesie quoq; virginis de monte phylermi: ⁊ oim ecclesiarū ciuitatis ⁊ isule Rhodi p eos: q; ius patronatus ⁊ collatiois iurisdictionē in eis habēt: p eoz libero arbitrio pferātur: ⁊ dentur pspyteris fratribus ordinis nri pbis ⁊ idoneis eis bene visis. **A**ttamen vt capellā q; altari seruiūt obsequiūq; diuinū exercent etiā ecclesiastica pēcipiat emolumēta. **I**deo iubemus q; collatores dictarū capellarū duas capellas vni sacerdoti vl vnam ali cui qui alteram haberet pferre nō possint: sed eas cōcedere debēt fratribus pspyteris q; nullas capellas possidēt. **C**ū vero omnes fratres capellani capellas possiderint: tūc collatores vni fratri capellano capellā vel capellas habēti vnā vel plures pferre poterint cui sibi placuerit: **T**alis quoq; collatio rata ⁊ firma esse censetur.

Frater Ioannes de Lastico magister.

xvij. **Q** priores non conferant pceptoriam sue gratie priorali spectātē fratri qui non fuerit in conuentu ⁊ non soluerit passagium.

Pars.

De Collationibus.

Necessariū est eos fratres omni gratia et fauore psequi: qui in cōuentu versati sunt: et obsequia presterint: iura quoque religionis ingressus exoluerint. **S**tatuim⁹ itaque quod priores et castellan⁹ emposite preceptorias que sue collationi secundū formā stabilimentorū p̄tinet fratribus p̄ferre nō possunt: nisi illis qui in cōuentu rhodi versati fuerint: et passim thesauro exoluerint. **A**lias huiusmodi collatio nulla cēseat: **E**t preceptorie preter hūc ordinē collate magistro et p̄uenti p̄uicio sp̄ ectet. **Q**ui secundū laudabiles ordinis p̄suetudines de eadē p̄uideat.

Frater Jacobus de muly magister.

xvii. De modo et forma collationis membrorum.

Quia ob distāciam locorū plerūque p̄tingit quod p̄ absentia preceptorū mēbra quidē p̄ceptoriarū vtiliter regi et gubernari nō possunt. **I**taque huic cōmoditati p̄uidere cupientes: **I**n ipsorū quoque collatione dolus et fraudes euitare volētes: **S**tatuim⁹ quod prior et castellanus emposite et capitulū p̄uinciale huiusmodi mēbra vel domos p̄ preceptores collatas et collata ad tempus vel ad vitā fratribus aut donatis ordinis nostri iuribus thesauri reseruatis confirmare possunt. **Q**uequidē confirmatio sigillo cōmuni prioratus roboretur. **Q**ue tñ p̄firmatio aut noua p̄uicio fieri nullo pacto possit nisi prioratus et frater seu donatus cui collatio facta fuerit corā capitulo p̄uiciale et priore prius p̄sonaliter p̄pareāt: vbi iuramentū solēne p̄stare teneātur: quod in huiusmodi collatione fraus, dolus, circūuētio seu symonie labes nō intercesserit. **F**rater autē qui rhodi erit per p̄curatorem ad esse possit et supplere p̄ procuratorem quod p̄ presentiam efficeret. **Q**uicquid autē p̄tra hūc ordinē collatū atque p̄firmatū fuerit: null⁹ quidē momenti esse censeatur.

Frater Jacobus de muly magister.

xviii. Q preceptorie non possunt resignari nisi in manibus magistri et cōuentus.

Sūme. n. cauēdū est ne sub colore resignationū et cessionū p̄iudiciū fratribus generetur. **I**deo ad euitandū fraudes et dolos stabilim⁹ quod null⁹ frater ordinis huius preceptorias quas habet de cambimēto melioramēto gratia aut alio quouis titulo resignare aut eis cedere possit nisi in manibus magistri et p̄uentus rhodi duntaxat. **A**lter enim resignatio nulla proflus cēseat.

Frater Jacobus de muly magister.

ix. Q prior conferre potest preceptoriam collationi sue spectantem alicui preceptorii qui resignet preceptoriam quam demum prior conferre potest.

Et cuiuslibet fauor cōmunicet. gratie enim sunt cōmunicāde: **E**t eque bonū quāto cōmunius tāto melius. **I**dcirco statuim⁹ quod preceptoriam ad collationē prioris secundū formā stabilimentorū vacante. **P**riores et castellan⁹ emposite alicui preceptorii preceptoriam tenuioris valoris tenenti p̄ferre poterint. **Q**uicquidē preceptor primaz preceptoriam in posse prioris resignet: et eā que sibi p̄feretur sub eo titulo quo primā tenebat possidere debeat. **R**esignatā quoque in posse prioris preceptoriam prior ipse alteri p̄ferat. **E**t ille cui p̄feret: ipsaz de gratia prioris teneat saluis semp̄ cōmunis thesauri iuribus.

Frater Petrus Raymondus Tacosta magister.

Q fratres conuentuales habeant p̄curatores in prioratibus.

xx.

Ad hoc vt fratres p̄uēuales sint facili⁹ p̄uicio. **V**olum⁹ quod possint tenere in prioratibus suos p̄curatores: qui possint querere preceptorias vacantes p̄ p̄uocationē p̄ cambimēto.

l. iij

Antianoz: soluēdo debita: et habeāt illas p cabimētis et nō de gratia: añ alios quos
cūq; q si noluerit acceptare alij tūc pceptores habeāt illas de grā soluēdo debita.

Frater Petrus Raymondus Jacosta magister.

xxij. De pceptorijis dandis de gratia per magistrum.

Decet enī eum q tanto ordini pficiat: et magratus apicē adeptus est: p rogatiua pscā
et peminētia insignire Ideo stabilim⁹ q magr quolibet quinquēnio vnā tantum pce
ptoriā vacante: quā eligere voluerit i quolibet prioratu et castellanā empofte srib⁹
in puentu rhodi residētib⁹ de gratia pferre possit. Adiciētes q si primo quinquēnio
pceptoriā nō pulerit: in secūdo qdem quinquēnio duas pceptorias pferre possit: ita
vt quolibet decēnio dūtaxat duas pceptorias mō pmissio in quolibet prioratu et
castellanā empofte pferat.

Frater Baptista de Usinis magister.

xxij. De receptores in vim ancianitis nō possunt habere pceptorias vacātes p priuati
onē sed pceptorias de cabimēto gratia. et melioramento: adipisci poterūt.

Stabilimus q receptores cōis thesauri: prioratū et castellanā empofte: extra pue
tū rhodi existentes: ac si psonalem residētā facerēt in eodē antianitatē habeāt in vi
cui⁹ pceptorias de cabimēto melioramēto et gratia mgrī aut alteri⁹ obtinere pos
sint Attamē pceptorias vacātes p priuationē eorū q secūdū ordinatiōes capitula
res priuabūtur nullo pacto adipisci aut obtinere valeāt. vt dolus fraus et in conue
nientia que sequi possent euitentur.

Frater Baptista de Usinis magister.

xxij. De retenti p magistrū teneantur ostendere meliorationē pceptoriarum:

Pro vtilitate pceptoriarū quib⁹ gratia retētionis potius suffragari debet q detri
mentū asferre Stabilimus q pceptores retēti p magistrū: licet ad residētā qn
quēnalē in pceptorijis faciendā de qua sunt imunes nō teneāt: obligati tamen sunt
pceptorias meliorare et anteq; melioramētū sumāt autēlice meliorationē factā per
eos in pceptorijis: sicut ceteri qui nō sunt retenti demonstrare tenentur.

Frater Petrus Daubuffon Cardinalis et magister.

xxv. De pceptorijis vacātib⁹ p priuationē quas possunt habere de gratia fratres puetu
ales.

Rationi psonū est: vt q laboribus et sudoribus religiōi nrē inserviūt: pmiā consequi
possint: Spes enī pmiū solatiū fit laboris. Idcirco pmoitiōi fratrū puetualū fauere
cupiētes stabilimus q omnes fratres puetuales et pceptores nō cabiti p se aut suū
pcuratorē secūdū suū turnū et gradū antianitatis possint habere et querere p cabi
mēto pceptorias vacātes p priuationē in prioratibus et castellanā empofte ante p
ceptores cabitos. Si aut nullus frater cōuetualis aut pceptor nō cabitus p se aut
pcuratorē in eisde prioratibus et castellanā empofte easde pceptorias vacātes p
priuationē p cabimento petierit aut habere voluerit: eo in casu pceptores cabiti: et
nō cabiti: ac fratres cōuetuales pceptorias secūdū suū gradū et turnum ancianita
tis de gratia habere et possidere: saluis iuribus thesauri possint.

Frater Petrus Daubuffon Cardinalis et magister.

xxvj. De magister potest cōferre pceptorā sue peminētie spectātē alicui pceptorū dimittē
tendo aliam pceptoriam quam iterum magister cōferre potest.

Pars.

De Collationibus.

Quia gratie merito debent esse liberales. Ideo stabilimus q̄ quotienscūq; vacabit p̄ceptor̄ia ad collationē maḡri secūdū formā stabilimēti de gratijs maḡralibus statuentis magister p̄ tpe existens dictam p̄ceptor̄iā alicui p̄ceptor̄i dare possit q̄ dimittat (si placuerit maḡro) vnā et p̄ceptor̄ijs quas possidebat: et loco dimisse tenebit illam quam ei dabit magister sub eo titulo quo eam dimissam primo tenebat et dimissam p̄ceptor̄iam de gratia maḡstrali secūdū formā stabilimēti de gratijs maḡstralibus ordinantis. Magister p̄ferre possit.

Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.

xxvii **Q**uod nō fiant donationes membrorum et prediorum secularibus p̄sonis.

Indēnitati ordinis nr̄i p̄ virili pte cōsulere cupiētes: Statuim⁹ q̄ priores et castellanus emposte in capitulis siue assembleis p̄uincialib⁹ v̄l extra etiam p̄ceptores et fratres p̄ceptor̄ias: mēbra: p̄dia: aut possessiones prioratū castellanie emposte: seu p̄ceptor̄iarū secularibus aut alijs p̄sonis extra nostrū ordinē degētib⁹ cuiusuis p̄dictionis fuerit nullo pacto p̄ferre aut p̄mutare: cābiare cū eis possint. Nā ipsis id agēdi potestātē et auctoritatē denegam⁹ atq; interdicim⁹. Si aut aliquis p̄trafecerit p̄ceptor̄ijs et beneficijs coipso priuatus cēseat. Et p̄ decēniū alias p̄sequi nō posset. Et nihilominus collatio donatio: aut p̄mutatio siue cambiū nulli⁹ valoris existat.

Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.

xxviii **D**e non conferendis membris.

Quia plerūq; nulla habita cōsideratiōe in graue p̄iudiciū p̄ceptor̄iarū et prioratū mēbra p̄ferūt. Ideo idēnitati hmoi prioratū et p̄ceptor̄iarū cōsulere cupiētes. Stabilimus q̄ de cetero priores et castellan⁹ emposte et p̄ceptores et lingue: nullo pacto possint dare mēbra p̄ceptor̄iarū aut prioratū: seu camerarū prioratū aut castellanie emposte fratrib⁹ ad eorū vitā: nisi dūtaxat vnū mēbrū in qualibet p̄ceptor̄ia. Ita q̄ vnus p̄ceptor̄ie vnū tantum membrum possit p̄ferri et non plura.

Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.

xxix **D**e modo certificationis meliorationis p̄ceptor̄iarū faciende per eos qui melioramentum habere pretendunt.

Ad euitādū damni fraudes et dolos q̄ cōtingere possunt occasiōe faciēde visitatiōis de melioratiōe p̄ceptor̄iarū facta p̄ p̄ceptores: q̄ p̄tēdūt se meliorare. Stabilimus: q̄ visitatores deputati p̄ priorē et castellanū emposte: aut eorū locatenētes: atq; capitulum p̄uiciale cū iuramēto quo adacti fuerint: debeāt omni diligētia et discretiōe visitare p̄ceptor̄ias tā in capite q̄ in mēbris et oculata fide videre qd fuerit melioratū et qd deterioratū et dānificatū culpa p̄ceptor̄: q̄ se p̄tēdunt meliorare eo tēpore q̄ possiderit p̄ceptor̄ias. Queq; dē melioratiōes et dāna debeāt p̄riculariter specificari in litteris certificatiōis priorū et castellani emposte v̄l eorū locatenētū in capitulo p̄uinciali ordinatis que fecerint de dicta melioratiōe: vt cōmodo equa et incōmodo equa lance pōderato dignoscatur an melioratio emineat deteriorationi v̄l ecōtra.

Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.

De collatione membrorum.xxx. **V**olētes litiū nr̄az rescidere et exm̄ vere obediētie firmare ne fratres nr̄i q̄ rhodi

Quarta.

scident promotione frustrari videantur. Ideo stabilimus vt fratres qui pro tempe
in conuentu Rhodi rescidebunt: possint consequi et adipisci membra ex deliberatio
ne et concessione prioris vel castellani emposite in capitulo prouinciali secundum for
mam stabilimenti hac moderatione: licet fuerint absentes. Prouiso tamen qd eoz
procuratores sint presentes in capitulo prouinciali: qui exequi debeant illud qd fa
cerent secundum stabilimenta si essent presentes. Attamen illi qui sunt extra conue
tum Rhodi in dicto capitulo presentes esse teneantur prout stabilimenta ordinant
Alias nulla sit concessio.

Alienatio.

Quarta.

De alienationibus.

Frater Hugo Renel magister.

- i. **Q**uod p̄dia domos: et possessiones religionis nostre non vendantur aut alienentur.

Quid enim prodest gr̄adi cura sollicitudine et prudētia p̄dia vindicare: nisi summa diligētia p̄seruentur. Digni itaq; grauissima animaduersione existunt: q̄ animi insolētia inertiaq; que parata sunt distrabunt: puerorum p̄digo rumq; igit̄ temeritati obuiare cupientes. **Stabilimus** q̄ nullus frater ordinis nostri cuiusvis gradus aut additionis existat quacūq; vigēte necessitate: p̄dia possessiones domos vineas: cāpos iuraq; prioratuum: p̄ceptoriarum aut mēbrozū vēdere ip̄ignozare: in emphyteosim dare: obligare distrabere: seu sup̄ his mutuū sumere audeat seu p̄sumat quouisinō: aut p̄sonis secularib; v̄l his q̄ extra nostrā religionē degūt ad vitā vel ad tēpus dare seu elargiri possit vel valeat absq; exp̄ssa licētia: volūtate: et cōsensu maḡi et capituli generalis: q̄ cōtrafecerit priuationē habitus incurrat. **Et** nihilominus quicq̄d aliter et contra presentē institutionē gestū p̄petratū q; fuerit nullius roboris et momēti cēseatur.

Frater Odo de pinibus magister

- ii. **Q**uod fratres non alienent bona per eos acquisita.

Quicquid enī religiosus acquirit religioni vēdicat. **Fratrū** quoq; volūtas superioris arbitrio subdita est. **Itaq;** optima ratioe sancitū est q̄ fratres qui p̄ emtionē donationē aut alias bona aut p̄dia v̄l iurisdictionē acquisiuerūt et sibi vēdicauerunt nullo pacto absq; maḡi et capituli generalis cōsensu vēdere alienare ip̄ignozare aut quouisinō distrabere possint. **Sed** ea que acquisiuerūt fratres vita eozū durāte possideāt et teneāt. **Et** q̄d acquisitū est: sibi liberū et imune cēsu aut alio onere erga quoscūq; dominos ecclesiasticos vel seculares sit illud subijcere submittere aut pro eo aliquid recognoscere nullo mō p̄sumat.

Frater Buielmus de Villareto magister.

- iii. **Q**uod fratres non possunt quietare mutua facta.

Si aliqui fratres aliquā quātitatē pecuniarū sup̄ p̄dijs: possessionib; aut castellis mutauerit aut in mutuū dederit: ex quo emolumētū et fructus capiātur. **Prohibem;** ne successores fratrū in talibus bonis talia mutua quietare relaxare seu alienare quouisinō p̄sumāt. **Nam** quod a fratribus nostris partū est in decorū censetur distrabi.

Frater Petrus de Cornigliano magister.

- iiii. **Q**uod frater non obliget preceptoriam aut beneficium.

Sūme cauēdū est vt que grauiori prudētia parata sunt: summa cura et diligētia illa p̄seruentur. **Nulli** itaq; fratrū n̄rozū p̄mittit̄ p̄ceptorias aut beneficia ordinis nostri obligare. **Si** aut̄ quis contrafecerit priuationē habitus incurrat. **Et** nihilominus obligatio nulla cēseatur.

Frater Raymondus Berengarij magister.

- v. **Q**uod nullus frater impignozet aut obliget bona religionis.

Grave quidē cēseri debet et a rōe poenitus alienū q̄ bona fidei catholice tuitioni dicata alienēt̄ ab his p̄sertim: q̄ ea oī studio p̄seruare debēt. **Nō** liceat igit̄ cuiq; q;

Pars

De Alienationibus.

fratri ordinis nostri quacumque auctoritate fungenti sub colore et pretextu sigilli prioratus aut alio modo bona religionis nostre mobilia aut immobilia vendere impignorare distrabere aut quouis modo obligare seu cessionem vel pignorem ad vitam vel ad tempus de his facere personis secularibus: aut qui religionem nostram pessi non sunt: nisi de magistro et capli generalis licentia atque consensu: salvo advocatis ordinis: aliquas provisiones dare: que moderate sint et temperate et non perpetue: nec eas thesaurus solvere teneat. Qui autem contrafecerit privationem habitus incurrat. Et nullius valoris quicquid contra hanc institutionem factum fuerit esse censeatur.

Frater Antonius Fluviiani magister.

vi. **B**ona religionis non alienentur aut vendantur.

Que nostre maiores tanto labore et studio viderunt: non immerito omni diligentia conservanda sunt: Nec aliquis presumptuosa ambitione ea distrabere debet. Itaque indementi tati eius ordinis silentes. Statuimus quod nullus frater ordinis nostri cuiusvis conditionis fuerit: presumat aut quouis modo audeat vendere impignorare obligare alienare transferre vel distrabere preceptorias predia domos possessiones aut bona religionis nostre. Si quis contrafecerit privationem habitus incurrat. Et nihilominus quicquid contra hanc inhibitionem factum fuerit nullius roboris existat.

Frater Petrus Raymondus Tacosia magister.

vij. **C**apellani redditus capellarum non obligent: nisi pro tempore trium annorum

Conuenit enim bona ecclesiastica deo semel dicata diligenter conservare. Prohibemus ne prior et castellani ecclesie privatim capellarum predia possessiones. apotecas. hortos et alia queuis bona immobilia afficere apaltare seu impignorare quouis modo audeant ultra terminum trium annorum: nisi de consensu magistri et consilij ordinarii ac voluntate assemblee prioris et capellanoz. Si autem aliquid in preteritum factum fuerit: nullius roboris atque firmitatis esse censeatur.

Frater Baptista de visinis magister.

vij. **R**euocatio Alienationum factorum.

Quia nonnulli ordinis nostri religiosi sue obedientie immemores contra omnes stabilimentorum normam ac religionis nostre consuetudines membra domos loca et possessiones prioratus ac preceptoriarum nostrarum obligare alienareque non formidant. Qua propter identitati eius ordinis consulere cupientes: Facimus atque statuimus: quod nulli fratrum religionis nostre ullo unquam tempore sub poena privationis habitus preceptorias domos: loca: et possessiones personis secularibus aut alijs alienare vendere seu impignorare liceat. Si autem alienationes venditiones aut impignorationes hactenus facte fuerint: nisi auctoritas capli generalis interuenerit: ipsas cassamus. Annulamque: Et tamquam nullas irritamus et inanes esse declaramus.

Frater Petrus Daubussou Cardinalis et magister.

viii. **D**e possessionibus acquirendis per fratres: et de his non alienandis

De magistratibus suis iuribus: quibus semper usus est defraudet. Viso etiam quod fratres ex voto obediencie atque tenore stabilimentorum non possint iniussu et absque licentia magistri venditiones aut donationes facere et exequi: Ea propter stabilimus quod de cetero omnes et

Quarta.

singuli fratres qui in Rhodo: Langone ⁊ Castello sancti Petri acquirent quouis titulo aut ement possessiones: domos: p̄dia: territoria: vineas: ⁊ bona stabilia: teneantur soluere iura censuarum solitari magistratui: Et q̄ tales possessiones: p̄dia domos ⁊ bona stabilia nullo pacto possint vendere alienare donare legare ad pias causas v̄l aliter de eis disponere absq̄ exp̄ssa licētia ⁊ cōsensu magistri p̄ tpe existētis: que scripto constet autentico. Quicquid autem contra huiusmodi ordinationem factum fuerit: nullius roboris ⁊ momenti esse censeatur.

Arrendatio

Quarta.

De arrendamentis.

Frater Philibertus de Niliacho magister.

- i. **De** preceptores non arrendent mortuaria z vacantia: nisi prouinciali capitulo.

Fraudes z dolos qui in iuribus nostri communis thesauri committi possunt: vitare cupientes. inhibemus: z i virtute sancte obedientie inuigilamus vt receptores nullo pacto audeant seu presumant mortuaria z vacantia preceptoriarum affliccare z arrendare: nisi in prouinciali capitulo coram prior z quatuor probis preceptoribus. Prohibemus quoqz qd prior z castellanus em poste z receptor talia arrendamenta pro se sumere clam vel palam non possint nec ipsa mortuaria z vacantia in arrendamentum sumere valeant.

Frater Antonius Fluviani magister.

- ii. **De** arrendatores preceptoriarum non faciunt repaciones tpe mortuarij z vacantis.

Dolis z cauillationibus quibus fratres nostri a suis puisionibus decipi possint: obuia re cupientes. Prohibemus qd illi fratres aut alij qd preceptorias vacantes p tpe mortuarij z vacantis in arrendamentum sumunt: Nullo pacto debeant aut possint: quouismodo facere repaciones aut edificia erigere in eis preceptorijs mortuario z vacante durate: z quousqz de talibus preceptorijs facta fuerit puissio: nisi tñ moderatas z necessarias ad cognitionem: Consilium quoqz duorum vel trium proborum preceptorum: ne fratres nostri qd de dictis preceptorijs puideri debent sub reparationum preteritu z colore: quas exolvere non possent suis pmoitionibus frustrerent: Alij quoqz ius in eis sibi vindicet. Si quis aut huiusmodi repaciones pter z huius stabilimentum tenore fecerit: de eis nullam satisfactionem a thesauro aut a fratribus habeat. Quinimmo huiusmodi repaciones: z edificia expensis eorum: qui condiderunt facta esse censeantur.

Frater Joannes de Lastico magister

- iii. **De** arrendamento magne preceptorie Cipri: z langonis ac niseri.

Assiduo quidem cogitatu intendere oportet erga nostri communis thesauri utilitatem: idcirco stabilimus qd contingente vacatione preceptoriarum. Cipri Langonis Niseri: z aliarum insularum ad eas pertinetium nomine thesauri: fratribus sufficientibus arrendetur: precium quoqz arrendamenti liberum z imune reparationibus annuis: necessariis: ac omni resisco atqz piculo: quod super arrendatores existat: anno quolibet in Rhodo soluat. Si autem frater vel fratres alicui lingue esset: quibus p suo turno dicte preceptorie spectaret: essent quoqz ad id exercendum sufficientes: qd tunc in precio pari ceteris preponant. Ipsum quoqz arrendamentum annos. v. pduret quibus finitis hic modus puissionis: vel potius si inueniat: p utilitate communis thesauri seruet.

Frater Petrus Daubusson cardinalis z magister.

- iiii. **De** arrendamentis mortuarij z vacantis preceptoriarum.

Indemnitate nostri communis thesauri conservare cupientes stabilimus: qd quando fit arrendamentum secundum formam stabilimentorum in capitulo prouinciali de mortuario z vacante preceptoriarum: qd fiat huiusmodi arrendamentum religioso ordinis nostri vel seculari persone maius precium offerenti z danti. Tamen si religiosus puissio de preceptorie: que arrendatur: talis preceptorie arrendamentum pro dicto mortuario z va-

cante sumere voluerit: illud habere pro equali religiosus ordinis nostri seculari pso
ne in dicto arrendamento preferatur. Attamen nō impediatur possessio corporalis
sumenda per prouisum de eadem: licet fructus et redditus arrendatori debeantur.

Conclusio stabilimentorum.

Frater Petrus Daubysion Cardinalis et magister.

Ratificatio et confirmatio preeminentiarum dignitatum. Magistri-bailiuorum.
priorum. castellani emposte. linguarum. et fratrum quorumcunqz graduum fuerint.

Ad hoc capitulorum generalium ordinis nostri auctoritas antiqua pariter et mo
derna stabilimēta vsuqz et consuetudines certo ordine: modo et forma renouanda
decreuit et ordinauit: vt superflua inconcinna et perplexa oblitterent. euascent. in
tereant. Quidqz ipsorum clarioz. dilucidioz. ornatiorqz reddatur. Scrupulis etia
conscientie honori decozqz et quieti religiosozū nostrorum consultatur. Nam pro
pter stabilimentorum consensum ordinem. ob temporum ob locorum ob agendorū
variā mutabilitatē cōtingentē cōmilitonū nostrorū coetus inquietatur. Nec intē
dit nec vult: nec ordinat capitularis prudentissima deliberatio: vt per hmoi reno
uationem: editionē: cōpositionē superius explanatā aliquo modo directe vel indi
recte: in genere aut in specie dignitatibus et prerogatiuis alicuius cuiuscunqz gra
dus fuerit derogetur et preiudicetur. Nos igitur auctoritate capitulari fungētes et
ipsi ordinationi firmiter inherētes **Sancimus. Stabilim⁹. Statuimus. Ordinam⁹**
et expresse declaram⁹ qd hmoi renouatio. ordinatio. et noua editio regule stabilimen
torum consuetudinū et vsuum ordinis nostri: nullo pacto quouis quesito colore pū
diciū. damni. alterationē. mutationē. variationē. mutabilitatē generet: aut genera
re seu afferre qualitercunqz possit: gradibus ordinibus. sessionibus. p̄sidentie aucto
ritatibus. prerogatiuis. p̄minentisqz magistri. ecclesie hospitalis. seu infirmarie. the
sauri. bailiuorū tam couentaliū qz capitulariū. priorum. castellani emposte. octo
linguarū fratru earū cuiuscunqz gradus fuerint: scilicet militū capellanorū et seruien
tium ac prioratum etiam collationibus atqz pactis. conuentionibus et concordijs
ratione dictarum collationum de gratia per linguas prioratus aut castellanā em
poste seu fratres earundem cum prioribus et castellano emposte ordinis nostri fa
ctis et initis. Quinimmo dicte preeminentie. prerogatiue et pacta super dictis colla
tionibus priorum et castellani emposte facta sint et esse intelligantur atqz remaneāt
realiter et cū effectu i eo statu et qualitate. robore. vigore. quo erant ante huiusmodi
renouationem et nouam editionem ordinatam sub hac expressa restitutione et inten
tione: vt predictis propterea nullum generetur preiudicium.

Guilelmus Caonrsin Rhodiorum Vicecan
cellarius Secretarius manu propria signauit.

Declaratio rubricarum ⁊ capitulorum stabilimentoꝝ capituli generalis Rhodi
celebrati Anno incarnationis dominice. M. cccc. lxxxvij.

De thesauro.

Frater Petrus Daubusson Cardinalis ⁊ magister.

- i. De solutione iurium thesauri non obstante quacunq; destructione.
- ii. De annatis soluendis de beneficijs vacantibus per resignationem.
- iii. De iuribus mortuorum et vacantium beneficiorū ordinis nostri: communi thesauro exoluendis.
- iiii. De soluendo iure vacantis ⁊ mortuarij per eos qui possident membra preceptoriarum pro tempore vacantium.
- v. De iure passagij exoluendo per fratres.
- vi. Quod bulle antianitatum non sint in preiudicium thesauri magistri ⁊ priorum.
- vii. Quod deputetur aliquis qui teneat computum eorum que recipiuntur per consuetudinem generalem.

De Capitulo prouinciali.

- i. Quod stabiliamenta legantur quolibet anno in capitulo prouinciali.

De Sgordio.

- i. De concessione sgardiorum.

De fratribus

- i. De poena fratrum delinquentium.
- ii. De impetrantibus litteras pro consequendis beneficijs.

De electionibus.

- i. De modo eligendi thesaurarium generalem.
- ii. De electione rectoris generalis in auinione.

De collationibus.

- i. De resignatione preceptoriarum.
- ii. De moderatione collationis membrorum.
- iii. De melioramento per baiuliuos capitulares faciendo.
- iiii. De melioratione preceptoriarum.

De Alienationibus.

- i. De Alienationibus non faciendis.

Mater Petrus Daubusson miseratione diuina sacro
sancte romane ecclesie sancti Adriani Diaconus Car
dinalis ac sacre domus hospitalis sancti Joannis hie
rosolymitani magister humilis: pauperūq; Iesu chri
sti custos: Et nos Baiuli: priores: preceptores: et fra
tres capitulum generale celebrantes. Uniuersis et sin
gulis tā presentibus q̃ futuris nostras huiusmodi lit
teras vlturis audituris et lecturis Salutem in eo qui
est omnium vera salus. Solent rerum publicarum ma
gistratus pro temporum qualitate prudēter statuta cō
dere atq; promulgare: quib⁹ bonis premia: malis sup
plicia proponuntur. Nos quoq; maiorum vestigijs inherentes stabilimenta capi
tulari auctoritate edere solemus: vt honore ⁊ commodo religionis nostre consula
mur. Super itaq; in capitulo generali stabilimenta edita sunt: Quorum series hec est.
De solutione iurium thesauri rē. In cuius rei testimoniūz bulla nostra communis
plumbea presentibus est appensa. Datum Rhodi durante nostro generali capitulo
Die quinta Mensis Augusti. Anno ab Incarnato Christo Iesu domino nostro;
Millesimoquadringentesimononagesimotertio.

Frater Petrus Daubusson Cardinalis ⁊ magister.

De solutione iurium thesauri non obstante quacunque destructione.

Nil magis capitulantium corā situm est: q̃ omni ingenio ⁊ studio ea insti
tuere: que thesauri commoditati ⁊ religionis honori consulant: puta iuriū
erarij solutio: ⁊ prefixis terminis satisfactio: sine quo ordo ip̃e: quod deus
auertat: rueret. quibus de causis non paucis institutionibus retroacta tē
pore in male soluentes est animaduersum: Ad priuationem etiam habitus ⁊ bene
ficiorum eo ip̃so quo fuerint lapso termino contumaces nulla dilatione cōcessa. At
tamen non nulli comperti sunt: qui professioni ⁊ obedientie immemores ⁊ huiusmo
di poenas non verentes statutis circa solutionem iurium ip̃orum iniquo animo hu
iusmodi iurium solutionem impedire: frustrare presumunt in graue onus cōscientie
et honoris: ex quo detrimentum ⁊ damnum pergrande erario contingit. Cum igitur
que de nouo emergunt: nouo indigeant remedio: Eapropter auctoritate capi
tulari statuimus vt omnes ⁊ singuli baiuli tam conuentuales q̃ capitulares: pri
ores: castellanus emposte: ⁊ preceptores tam exempti q̃ non exempti ⁊ membra ac
beneficia ordinis nostri huiusmodi iura in festo natiuitatis sancti Joannis baptiste
de mense Junij quotannis exoluant: ⁊ receptoribus et procuratoribus communis
thesauri satisfacciant secundum ratam et portionem: que facta pro temporum quali
tate per generalia capitula: et litteris et bullis capitularibus declarata fuerit. De
clarantes ⁊ statuentes: quia religio nostra fundata est ⁊ instituta ad exercitium pio
rum operum hospitalitatis ⁊ tuitionē fidei catholice: ⁊ predia beneficia quoq; col
lata sunt ad hoc ppositum ⁊ finem exequendum: tenetq; ⁊ habet ius et regle verūq;
dominium ⁊ proprietatē ip̃oz prediorū ⁊ beneficiorū: prioratū. castellanie emposte.
baiuliatū. preceptoratū que conferuntur in cōmendā reſeruata portioe iurium

thesauri: q̄ si aliqui ex dictis prioratibus. castellanie emposte. preceptoris ac beneficijs puenierint seu ppter guerras. incursum. inuisiones: seu exactiones principum aut alia quauis de causa et occasione. ad ruinam. vastationem. destructionē etiā taliter: quod deus auertat: nihilominus portio iurium thesauri imposita: et pro tempore imponenda liquide. pure. et simpliciter: tāq̄ immunis et libera iacturis et damnis ac principum exactionibus ad thesaurū contradictione et dilatiōe cessante: pueniat: atq̄ omnis iactura damnum atq̄ exactio sit et esse intelligatur sup priores. castellanum. et preceptores: etiam si tāta clades esset q̄ illud quod superesset ex fructibus beneficiorum ad portionem iurium exoluendam non sufficiant. Quia priores Castellanus emposte. preceptores. et possessores debent esse cauti: dum suppetunt fructus et redditus tali administratione pro tempore damnorum occurrente eorum impensis suppleant: ne frustretur thesaurus portione reseruata pro conseruatione status ordinis sine quo stare non possunt fratres eiusdem: maxime cum ob solutiones non factam et eorum contumaciam damnum et interesse in eosmetipsos redundat et reuertitur. Q̄ si aliqui cōtumaces. rebelles. renitētes et cōtradictōes fuerint omni dilatiōe cessante ipso termino elapso poenas priuationis habitus et prioratum. Castellanie emposte. preceptoriarum: ac beneficiorum subeant. Et nihilominus in poenas indultorum apostolicorum nostro ordini concessorum eoipso cadere censeantur: ne aliquo pacto ipse thesaurus iuribus suis frustretur.

Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.

De annatis soluendis de beneficijs vacantibus per resignationem.

Circa illud maxime intendendum est: q̄ iuribus nostri cōmunis thesauri conducit et vtile censetur: ex quibus status ordinis nostri cōtra perfidos hostes Christiane religionis pseruat et defenditur. Sācto quoq̄ hospitalitatis opi subuenit: cuiusquidē iura nonnullorum dolosa peruersitas obliterare nititur cessionis ac resignationis pretextu: pretenduntq̄ hoc adinuento colore iura mortuorum et vacantium subterfugere et ad illa non teneri: quod profecto in graue ipsius thesauri preiudicium esse dignoscitur: cum ex inueterata consuetudine et laudabili institutione beneficia per obitum vacantia ad ius mortuarij et vacantis obligata expresse dignoscuntur: et qui per resignationem eis preficiuntur: obitu resignantium contingente huiusmodi mortuaria et vacātia exoluere contēnunt. Nos itaq̄ his incōmoditatibus obuiare cupientes: stabilimus et instituimus q̄ omnes et singuli prioratus. castellanie emposte. preceptorie religionis nostre: que per cessionē et resignationē vacabūt aut vacare cōtingerint. exceptis his dūtarat: que ratione melioramenti sumendi vel permutationis secundum formam stabilimentoꝝ vacant: teneantur et sint obligate ad solutionē duarū annatarū nostro communi thesauro p suppletionē iurū mortuarij et vacantis: non aliter q̄ si resignantes mortē obijissent. ad que quidem iura exoluenda prouisi per tales resignationes dilatiōe et cōtradictione cessante teneantur: sub poena priuationis habitus et beneficiorum: de quibus modo p̄dicto prouisi fuerint: et nihilominus ipsis prouisis decedentibus mortuaria et vacantia per eorum obitum dicto thesauro prinere dignoscantur. Et pariformiter dicti prioratus. castellanie emposte. et preceptorie sic vacantes: et hi qui de eis prouisi fuerint: debita quibus erunt tempore resignationis resignantes obnoxij: communi thesauro suis poenis predictis exoluant. Nihilominus contra stabilimenta et consuetudines prouisi ius ad ea beneficia non acquirant.

Frater Petrus Daubuffon Cardinalis et magister.

iiij. De iuribus mortuorum et vacantium beneficiorum ordinis communi thesauro exoluendis.

Consuetudo certe laudabilis inueterata firma et inuiolata nostro in ordine inoleuit: quod per obitum priorum. Castellani emposte: preceptorum et prouisorum prioratus. castellania emposte. preceptorie et beneficia iura mortuarij et vacantis videlicet a die obitus usque ad festum sancti Joannis Baptiste de mense Junij inde proxime sequentium fructus et redditus dicti anni pro mortuarijs et a dicto festo sancti Joannis Baptiste usque ad aliud festum eiusdem proxime sequendum fructus et redditus ipsius anni pro iure vacantis soluere tenentur: preter et ultra ius spoliatorum que ad thesaurum perueniunt. Itaque ne aliquo pacto huiusmodi rita consuetudo vertatur in dubium eidem consuetudini firmiter inherentes sancimus: stabilimus et instituimus quod prioratus castellania emposte. preceptorie et qui prouisi de eisdem per obitum fuerint: ad huiusmodi iura mortuorum et vacantium exoluenda teneantur. Quod si aliqui renuerint aut contradixerint in poenam priuationis habitus et beneficiorum eorum incurrere censeantur. Non enim est equum et licitum thesaurum ordinis nostri iuribus eius defraudari.

Frater Petrus Daubuffon Cardinalis et magister.

iiij. De soluendo iure vacantis et mortuarij per eos qui possident membra preceptoriarum pro tempore vacantium.

Inter cetera ordinis nostri negotia summa cura inuigilandum est: ut iura nostri communis thesauri nullo pacto defraudentur. Et propter huius incommoditati obuiare cupientes stabilimus: quod quotienscumque quandoque semel vel pluries prioratus. castellania emposte vel preceptorie per obitum possidentium vacabunt: quod membra: que ex predictis fuerint aut eisdem dependent: et qui possidebunt: soluere teneantur iura mortuorum et vacantium pro rata valoris membrorum: quemadmodum beneficia vacantia totiens quotiens vacauerint soluere tenentur: abrogatis quibuscumque consuetudinibus et stabilimentis in contrarium facientibus. Non enim licitum est communem thesaurum tali affici incomodo. Si qui autem talia iura exoluere contradixerint aut renuerint seu distulerint: eorum ipso intelligantur priuati dictis membris: que ad suum caput reuertantur. Et nihilominus talia membra ad dicta iura mortuorum et vacantium teneantur. Decernentes quod in litteris et bullis prouisionum membrorum debeant expresse referuari iura thesauri et mortuarij et vacantis et etiam si non referuantur tamen intelligantur implicate seruata et ad ea tenentur.

Frater Petrus Daubuffon Cardinalis et magister.

v. De iure passagij exoluendo per fratres.

Peruersos abusus obliterare volentes: ut iura thesauri illesa conseruentur. Idcirco statuimus: quod iura passagiorum fratrum exolui debeant ad rationem scutorum aut rei cunei serenissimi Domini Regis francorum sine sole centum tam in oriente quam in occidente vel legitimam valorem eorum pro quolibet fratre milite et scutorum aut rei dicti cunei. lxxviii. a. xxxiiiij. pro quolibet fratre seruiente armorum. Nequidem iura passagiorum exoluantur communi thesauro aut deputatis eius per eos qui ingrediuntur in iij

volunt ordinem: priusq; ad professionem admittantur. Si qui autē presumpserint ad professionem religioni nostre aliquem admittere: qui dictum ius passagij nō soluerit: Recipientes ad ipsum passagium exoluendū non obstante quacumq; licentia ei data compellantur et teneantur.

Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.
vi. **Q**uā bulle antianitatum non sint in preiudicium thesauri magistrī et priorum.

Quia plerumq; suborte sunt differentie et suboriri possent ratione antianitatum dātarum. **E**aproppter indemnitati nostri communis thesauri consulentes: et lites sopire cupientes stabilimus: q; antianitates et prouisiones: que dantur et fiunt ad preceptorias vacaturas: non sint in preiudicium nostri communis thesauri iurium. mortuorum. vacantium et spoliū et onerum impositorum et imponendorum: nec etiam in preiudicium collationum preeminentie magistralis et camerarū magistratuum: nec non donationum preeminentie prioralis: que in suo robore scdm formam stabilimentorum et concordias habitas persistant. **Q**uq; fratres: qui assequuti fuerint prioratus. castellanā emposse. et preceptorias vel baiulatus in vim dictarū antianitatum in termino vnus anni a die assequutionis huiusmodi litteras confirmatorias a magistro et consilio ordinario obtineant.

Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.
vii. **Q**uā deputetur aliquis qui teneat computum eorū que recipiuntur per conseruato rem generalem.

Ad subleuationem oneris conseruatoris generalis: vtq; dilucidius appareant ea: que conseruator nomine communis thesauri recipit. **S**tabilimus: q; per magistrū et consilium ordinariū deputetur et eligatur aliquis frater ordinis idoneus ad hoc et aptus: qui computum liquidum et clarum diligenter teneat de omnib; et singulis tam pecunijs q; rebus quibuscumq; quas indies conseruator generalis nomine communis thesauri recipit: in quorum receptione deputatus ipse sit presens et etiam in redditione computorum conseruatoris assistat: et q; teneantur duo libri eorum que recipientur. vnus autem apud conseruatozem: et alter apud deputatum existat: qui quidem deputatus recepta in duobus libris prefatis scribat et annotet: vt de receptis clara notitia habeatur. **Q**uq; magister et consilium ordinarium eidem deputato pro stipendijs assignet thesauro percipiendis: quod eis beneuolum fuerit: stetq; in ipso officio deputatus pro termino magistro et consilio beneuolus: quo elapso ipse idem deputatus: aut alius pro comperta idoneitate et sufficientia subrogetur.

Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.
i. **Q**uā stabilimenta legantur quolibet anno in capitulo prouinciali.

Non est quod maius dedecus et damnum afferat: q; ignoratio statutorum et consuetudinum ordinis: quibus Religio gubernat. regitur. administratur: vbi potissime ignorantia crassa et affectata esse dignoscitur. quibus ex causis plerūq; plura committuntur indigna Religioni quoq; incōmoda. **I**dcirco super his prouidere cupientes: et ne de cetero ignorantia pretendatur stabilimus et sancim; q; stabilimenta: quorum series sequuntur sub bulla communi plumbea mittantur ad omnes et singulos

prioratus et castellaniam emposte: presenteturq; auctoritate nostra prioribus et castellano emposte receptoribusq; communis thesauri: Quibus precipimus et mandamus in vim obedientie inuigentes: vt i quolibet capitulo prouinciali ante q; ad aliquos actus capitulares procedant missa Spiritus sancti celebrata et lecta regula ad omnium intelligentiam legantur publica voce et a quibusuis obseruentur. legatur quoq; promissio apostolica felicitis recordationis Innocentij Pape octauj contra renitentes soluere que ad vnguem exequutioni demandetur: Cuius quidem promissionis vidimus in forma autentica. ad ipsos mandetur. Si autem priores. castellanusq; emposte: et receptores id facere contempserint aut neglexerint eo ipso poenam incurrant inobedientie.

Stabilimentoꝝ predictoꝝ capita sequuntur.

- Regula militie et hospitalarioꝝ sancti Joannis Baptiste Hierosolimitani.**
- De poena transgressionis regule et stabilimentoꝝ.**
- De oneribus erarii exoluendis: et de legibus circa eorum exactionem condendis.**
- N** nullus apponat manum spolijs fratrum vel iuribus communis thesauri.
- De bonis spolioꝝ fratrum.**
- De bonis preceptorum defunctorum: que pertinent statui preceptoriarum.**
- N** receptores in capitulo prouinciali manifestare debent que receperunt: et restituta preceptorum.
- N** iura thesauri pariter spolia mortuaria et vacantia in vsus litium non conuertantur: sed erario complete reddantur.
- N** receptores colligant iura thesauri a possessoribus preceptoriarum.
- N** fratres ordinis nostri ratione membrorum iura imposita et imponenda comuni thesauro exoluant.
- N** receptores non capiant lectos: aut alia vtēilia a spolijs preceptorum morientium.
- De fratribus debitoribus communis thesauri.**
- N** omnes teneantur soluere iura thesauri quecumq; et qualiacumq; fuerint.
- De exequutione facienda contra illos: qui non solunt iura thesauri.**
- Qualiter promissio fieri debet de balijs et preceptoribus per priuationem ob non solutionem iurium thesauri vacantibus.**
- Quam poenam incurrunt priores in exequutione malesoluentium.**
- Qualiter exequutio fieri debet contra priores et castellanū emposte malesoluentes**
- N** malesoluentibus et priuatis non respondeatur de fructibus preceptoriarum et beneficiorum.
- N** receptores notificent pecunias receptas in capitulo prouinciali.
- De solutione iurium communis thesauri non obstante quacumq; destructione.**
- De annatis soluendis de beneficijs vacantibus per resignationem.**
- De iuribus mortuarioꝝ et vacantium beneficiorum ordinis communi thesauro exoluendis.**
- De soluendo iure vacantis et mortuarij per eos: qui possident membra preceptoriarum pro tempore vacantium.**
- De iure passagij exoluendo per fratres.**
- N** debitores thesauri a capitulo non discedant nisi solutis iuribus thesauri.
- N** nulli fratrum liceat protestari aut appellare de his: que per sexdecim dominos capitulares ordinantur: et iudicantur.
- N** priores visitent preceptorias prioratuum quolibet quadriennio.

Quod Camere priorales quolibet quadriennio per duos preceptores visitentur.
De custodia sigillorum prioratum et quando sit eis utendum.
Quod priores non dent pensiones secularibus personis.
Quod fratres non impetrent beneficia religionis ab alijs personis quam ab ordine nostro.
Quod fratres non occupent aut violenter detineant membra aut preceptorias religionis.
Quod fratres habeant custodiam fortificationum religionis.
Electio priorum et baiulorum fiat per magistrum et consilium ordinarium: quibus tantum hoc agendi facultas concessa est.
Nullus impetret litteras commendatitias pro adeptione beneficiorum.
Preceptorie non possint resignari: nisi in manibus magistri et conventus.
De non conferendis membris.
De collatione membrorum.
Non fiant donationes membrorum et prediorum secularibus personis.
De resignatione preceptoriarum.
Predia domus et possessiones religionis nostre non vendantur aut alienentur.
Bona religionis non alienentur aut vendantur.
Revocatio alienationum factarum.
De alienationibus non faciendis.
De moderatione collationis membrorum.
De impetrantibus litteras pro consequendis beneficijs.
Repetitor non arrendet mortuaria et vacantia nisi in provinciali capitulo.
Arrendatores preceptoriarum non faciant reparaciones tempore mortuarij et vacantis.

Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.

f. De concessione sgardiorum.

Ad tollenda litigia et ne occasione sinistrorum sensuum lites exoriantur: declarantes quedam de sgardio stabilimenta sancimus: quod quotienscunque in disceptatione venerit de concedendo sgardio vel refutando siue per magistrum siue per consilium ordinarium: aut completum sgardium nullo modo concedi debeat contra communem thesaurum et magistrum eorumque preeminencias. differentias et lites tam super principali quam emergentibus et connexis. quinimmo decisio huiusmodi differentiarum et litium ac emergentium pertinet et spectat magistro et consilio ordinario vel locum tenenti magistri: et ipsi consilio in his que magistrum tangunt: nec a decisione et cognitione dictarum causarum thesauri excludi possunt venerabiles magnus preceptor et procuratores communis thesauri: qui pro inueterata consuetudine interesse solent: Quia priuatas eorum causas non agunt: sed communes: non obstante quacunque consuetudine et stabilimento in contrarium faciente.

Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.

f. De poena delinquentium fratrum.

Multis quidem grassantibus opus est exemplo: ut formidine poene delinquentes retrahantur: qui forsitan propter virtutem ad bonum non sunt inclinati. Ideo sancimus et stabilimus quod quicumque frater: qui propter delictum per eum commissum obnoxius est ad incarcerationem persone in turri: eam poenam patiatur secundum stabilimenta: et nihilominus propter illam incarcerationem tertiam per eius personam

perdat antianitatem pro triennio: i quo quidem termino trium annorum iuniores et filij arnaldi eius ipsum precedant in omni provisione et gradu non obstantibus stabilimentis et consuetudinibus in contrarium facientibus. Tamen pro delictorum qualitate moderamen poene reservatur arbitrio magistri et consilij ordinarij.

Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.

h De impetrantibus litteras pro consequendis beneficijs.

Quia nonnulli insolentes in dedecus et damnum Religionis nostre et comilitonum eiusdem ausu temerario presumunt contra formam stabilimentorum impetrare per se aut per interpositas personas litteras et comendationes a personis extraneis: Ideo huic insolentie obviare cupientes: et qui ob reverentiam obedientie ab huiusmodi impetratione non desistunt: saltem formidine poene retrahantur. Idcirco dictis stabilimentis inherentes sancimus atque stabilimus: ut quicumque frater tales impetrationes litterarum et impetrationum fecerit et obtinuerit: conuictus de tali delicto perdat antianitatem pro termino decem annorum. facultas quoque datur unicuique accusandi et approbandi impune contra tales: ut ipsa insolentia fratres cohibeantur.

Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.

i De modo eligendi thesaurarium generalem.

Ad honorem et decus religionis considerato: quod thesaurarius generalis est baiulivus capitularis: congruum est: ut pro forma baiulivorum capitularum eligatur. Eapropter stabilimus quod thesaurarius generalis venerande lingue francie baiulivus capitularis eligatur per magistrum et consilium ordinarium modo et forma quo alij baiulivi capitulares eliguntur: de fratribus dicte lingue residentibus tam in conventu Rhodi quam extranea: vel in partibus occiduis habito potius respectu ad benemerentiam quam antianitatem: salva tamen sinotatione ipsius lingue. Quod ipse baiulivus thesaurarius rector titulo baiulivi thesaurarii possit discedere de conventu Rhodi cum licentia concedenda eo modo quo alijs baiulivis capitularibus per magistrum et consilium completum conceditur: gaudeatque prerogative tam presentis quam absentis a conventu Rhodi quibus gaudeant ceteri baiulivi capitulares. Intellecto quod habeat custodiam bulle ferree sub sigillis consuetis modo solito. adiecto etiam quod in eius absentia a Rhodo magister et consilium eligant et deputent locumtenentem thesaurarii qui dictam bullam custodiat: quia in conservatione ipsius bulle non parvum pondus existat: qui habeat medietatem stipendiorum thesaurarii: non obstante quocumque stabilimento in contrarium faciente.

Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.

ii De electione receptoris generalis in avinionem.

Non enim parum ponderis consistit in receptoris generalis in avinionem officio: qui thesauri pecuniam recipit et tractat: Eapropter stabilimus quod magister et consilium ordinarium eligant et deputent receptorem generale thesauri in avinionem fratrem eis benevolum: quem iudicaverint ad hoc idoneum et sufficientem indifferenter de omni lingua. Non obstante quocumque stabilimento et consuetudine in contrarium faciente.

Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.

i. **De resignatione preceptoriarum.**

Indecens et absurdum admodum dignoscitur: quod fratres nostri preceptorias. prioratus. baiuliatum: et beneficia ordinis nostri resignent aliter quam in manibus magistrum qui superior est in ordine. Quare stabilimentis per nostros predecessores cautum est: ne tales resignationes fiant: aliter nulle censeantur: tamen quia poena contrafactionibus non est adiecta. Ideo statuimus: quod qui tales resignationes fecerit et perpetrarit contra formam stabilimentorum: eo ipso poenam priuationis preceptoriarum et beneficiorum: que possidebit incurrat. De quibus per magistrum et conventum prouideatur monitione citationeque reiecta: quando de resignatione non rite patrata constiterit: Et nihilominus resignationes contra formam stabilimentorum nulle censeantur.

Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.

ii. **De moderatione collationis membrorum.**

Decarantes stabilimenta de collatione membrorum sancimus: quod collatio fiat de membris longinquis a capitulis preceptoriarum. quod si aliter factum fuerit: sit nullius roboris collatio: etiam si essent donationes confirmate per capitulum prouinciale: et quod de una preceptoria non possit dari nisi unum membrum: et dato uno non possit dari alterum: quousque dictum membrum fuerit reductum ad preceptoriam.

Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.

iii. **De melioramento per baiuluos capitulares faciendo.**

Rationi consonum est: quod baiulii capitulares: qui tenent et habent possessionem pacificam suorum baiuliatum capitularium: baiuliatum capitulares meliorare teneantur. Idcirco statuimus quod nullus baiulius capitularis: qui baiuliatum pacifice possidet: possit assequi prioratum aut baiuliatum contentualem nisi probauerit et ostenderit autentice se meliorasse baiuliatum capitulare quem quiete et pacifice possidet.

Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.

iiii. **De melioratione preceptoriarum.**

Circa illud maxime intendendum est quod preceptoriarum meliorationem concernit: Et propter stabilimus quod nullus preceptor aut frater: qui habet preceptorias de gratia aut cabimento possit se cabire: aut meliorare vel prioratum aut baiuliatum habere: nisi prius autentice ostenderit preceptorias: quas quocumque titulo possidet se meliorasse: reservatis baiuliis conuentualibus: qui per stabilimenta ab hoc sunt exempti ratione sue residentie in Rhodo.

Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.

v. **De alienationibus non faciendis.**

Satis caute prouideri non potest: ne alienationes et distractiones prediorum ordinis nostri fiant: circa quod non pauca sanctiones edite sunt et promulgate: quibus huiusmodi alienationes prohibentur. est tamen nonnullorum tanta insolentia: et contumacia: qui obedientie iugo reiecto contravenire in dedecus religionis nostre et

grauē prēiudiciū prēsumunt. Itaq; stabilimentis inherentes et cautius prouidētes iubemus et prohibemus sub poena priuationis preceptoriarū atq; beneficiorū prioribus. castellano. baiulivis. preceptoribus et fratrib⁹ ordinis nostri vbi libet constitutis: tam in capitulo q̄ assemblea prouinciali vel extra: ne aliquo modo p̄sumāt consultare et tractare de alienationibus. hypothecationib⁹. distractionibus. trāsporationibus aut donationibus in emphiteosim aut in perpetuum sub quacūq; verborum et conditionum forma de preceptorij. p̄dijs. proprietatibus. locis et possessionibus cuiuscūq; conditionis fuerint: et qualitatis. q̄ si contrāfecerint et de his cōuicti fuerint: eoislo cadant in priuationem preceptoriarum seu beneficiorū: quarū prouiso ad magistrum et conuentum Rhodi deuoluatur: et de eisdem prouideatur. **N** si cōuentualis frater fuerit: perdat antianitatē. Et nihilominus de tali excessu contrāfaciens accusabitur et conuincetur: cuius accusatōis facultatem cui libet impune concedimus. personaliter citetur ad respondendum super his quo iustitia ad seueritatem fieri possit. Attamen non interdicitur facultas et auctoritas prioribus et castellano emposte pro patria consuetudine dandi et concedendi in capitulo prouinciali ad ānuum censum. possessiones. prēdia et proprietates: que parū aut nil utilitatis et commodi preceptorij et religioni redderent vt meliorerentur et augerentur tamen fiant ad tempus prēdeterminatum: quod non excedat annos. xxviii. sed p̄ minori tempore: quibus prēteritis talia que ad censum annuum data fuerint: ad preceptorias et religionem cum melioramentis redeant et reuertantur.

Willelmus Laonrsin Rhodiorum Vicecellarius et Secretarius manu propria s̄s.

Stabilimenta militum hierosolymitanorum diligentissime Alme impressa p̄ Joannem Reger de Kemnat. Anno ab incarnatione Dominica. Millesimoquadringentesimononagesimosexto. Die. xxij. Augusti.

a b c d e f g h i k l m Omnes sunt quaterni: excepto f q̄ est ternus:

A 1697 596

colorchecker DIGITAL SG

DCSG - UBU # MX - 7181

